CHIP DVD İÇERİĞİ ARTIK İNTERNETTE HERKESİN KULLANIMINA AÇIK VE BEDAVA!

CHIP

ŞUBAT 2015 ● TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ ● AYLIK YAYINDIR ISSN:1300-9419 ● 112415 ● YIL:19 ● 7.90 TL

MOBİL ÖDEME, UYGUN FİYATLI 3D YAZICILAR, İNTERNETTEN TIBBI YARDIM, ARAÇ İÇİ LTE ...

EN İYİ 100+ uygulama

2015'in en iyi 10 ücretsiz yazılımı

Bu yıl PC'nizi bu yazılımlar esir alacak!

Android, iOS & Windows Phone'un 3 milyonu aşkın uygulaması arasından en iyileri sizler için seçtik

PC'nizi yavaşlatan bileşenler hangisi?

Bilgisayarınızdaki zayıf halkayı bulun: Tek bir sorunlu parça tüm performansı düşürebilir!

Büyük Veri

0 1 0 1 0 0 1 0 1 0
1 0 1 0 1 1 0 1 0 1

TEST

En iyi 18 aynasız fotoğraf makinesi

SLR kalitesi kompakt yapıda

Çare: Şifreleme

Kişisel depolama alanına dönen webde içeriklerinizi meraklı gözlerden koruyun!

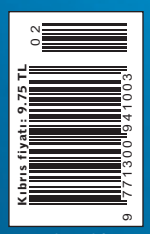

WWW.CHIP.COM.TR

SİZİ, SİZDEN İYİ TANIYOR

Büyük veri içindeki çözülmeyi bekleyen detaylar düşünme tarzımızı nasıl değiştirecek?

OTOMATİK GÜNCELLEME

Her şeyin kusursuz çalışması için yazılımları ve sürücüleri güncel tutmanın en iyi yolları

TAM 9 SAYFA İPUCU >>

Windows, Office, Donanım, Fotoğraf, Mobil, Sosyal Ağ için onlarca pratik çözüm

ANDROID TELEFON VE TABLET SAHİPLERİ İÇİN

En İyi Android Uygulamaları özel sayısı çıktı!

UFUK YAMANKILIÇOĞLU
CHIP Yazı İşleri Müdürü

Düzgün şifreleme

Electronic Frontier Foundation yeni yayınladığı bir araştırmada değişik mesajlaşma platformlarını güvenlik fonksiyonlarına göre karşılaştırmış. Ortaya çıkan sonuç hayal kırıklığı. Şifrelenmiş olarak bilinen Apple hizmetleri iMessage ve FaceTime bile mesela kullanıcılarına, bir mesajın ardındaki kişiyi onaylama imkanı sunmuyorlar. Böylece spam ve yemleme (phishing) saldırılarının önü açılmış oluyor. En sevilen mesajlaşma uygulamaları WhatsApp ve Snapchat'te ise durum daha da vahim olarak değerlendirilmiş. Araştırmaya göre bunların şifreleme sistemi problemli, zira sadece kullanıcıdan sunucuya olan bağlantı şifreleniyor ve konuşma protokolleri okunabiliyor. Snapchat'ten yüzbinlerce mesajın çalınması ile bu sorunlu teknik altyapının ortaya çıkması an meselesiydi.

WhatsApp ise nihayet düzgün bir şekilde kendi veri skandallarına karşı tepki veriyor ve uçtan uca şifreleme sistemini getiriyor, en azından ilk aşamada sadece Andorid sistemi ve metin mesajları için. Ancak bu fonksiyon giderek geliştirilecek. Facebook'un kardeş şirketi attığı bu adımla şaşırttı, zira artık kendisi de kullanıcının mesajlarına erişemiyor ve kullanıcıya özel daha iyi kişiselleştirilmiş reklamlar gösteremiyor. Yine de WhatsApp'ın izlediği bu yol, hiç şüphesiz doğru bir yol. Mesajlaşma hizmetleri, kullanıcılarının kalıcı güvenini ancak, verilerin tam kontrolünü kullanıcıların eline bırakarak kazanabilirler. Ve şu anda WhatsApp'ın yaptığı da tam olarak bu. Bu prensibi diğer çevrimiçi hizmetlerde de nasıl uygulamaya koyabileceğinizi, 72. sayfadaki yazımızda anlattık.

Yine 80. sayfadaki "Google'sız Android" yazımızda da mobil cihazınızda Android işletim sistemini, Google hizmetleri olmadan nasıl kullanabileceğinizi anlattık. Google böylece hakkınızda kişisel bilgi toplayamıyor. İnternet devlerinin topladıkları bu devasa verileri nasıl analiz ettiklerini ise 30. sayfadaki "İnsanoğlunun yeni resmi" başlıklı yazımızda okuyabilirsiniz. Yenilikçi algoritmalar muazzam veri miktarlarını inceleyip düşünce tarzımızı sonsuza dek değiştirecek gizli desenlerin farkına varıyor.

42. ve 48. sayfalardaki kapak konumuzda ise 2015'in en iyi yazılımlarına ve uygulamalarına yer verdik. Her PC, akıllı telefon ve tablet kullanıcısının bu uygulamaları en azından bir kere denemesini öneriyoruz.

uyaman@chip.com.tr

AYIN TAVSİYESİ
LEVEL ŞUBAT 2015 SAYISI

PlayStation 3'e özel gelmiş geçmiş en iyi yapımlardan, hatta serilerden Uncharted'ın yeni üyesi Uncharted 4: A Thief's End'in çıkışı dört gözle beklenirken, LEVEL da oyuna dair en özel görselleri ve en özel bilgileri bir araya toplayıp oyunu Şubat sayısının kapağına taşıdı.
Eğer siz de serinin bir hayranıysanız, LEVEL'ın Şubat sayısını sakın kaçırmayın.

LEVEL'ın Şubat sayısında yer alan önemli başlıklar şöyle: Block N Load, H1Z1, Massive Chalice ilk bakışları... 2014'ün En İyi Online Oyunları, 2015'in Beklenen Oyunları, Uncharted 4: A Thief's End dosya konuları... Blackguards 2, Citizens of Earth, Grim Fandango Remastered, Resident Evil HD Remaster, Saints Row: Gat out of Hell, Warhammer Quest incelemeleri...

Türkiye'nin ilk ve en çok okunan online oyun dergisi Online Oyun, 16 sayfalık içeriği ve Survarium kapak konusu ile online oyun severlerin karşısına çıkıyor. LEVEL DVD'de Limbo ve Randal's Monday gibi oyunların demoları yer alırken, bu ay LEVEL alan herkes Dying Light ve Rise of the Tomb Raider posterlerinin sahibi oluyor.

DVD'M NEREDE

Erişilebilirliği artırmak için DVD içeriğini Cloud'a taşıyoruz. CHIP DVD gelişen teknoloji ile birlikte CHIP Cloud oluyor. İçeriklere **http://chipcloud.chip.com.tr** adresinden ulaşabilirsiniz.
Detaylar sayfa 112'de...

Yeni teknoloji trendleri

Sayfa 34

TREND

8 **Hologram Devrimi**
Microsoft'un yeni tanıttığı dijital gözlüğü

10 **Güncel haberler**
Bu ay dikkat çeken önemli gelişmeler

21 **Güvenlik raporu**
Bu ay dikkat edilmesi gereken kritik güvenlik açıkları ve çözümler

22 **Haritalar: Cep telefonları**
Son on yılda telefon kullanımı katlanarak arttı

23 **Meraklısına: E-postalar**
Facebook ve WhatsApp devrinde bile e-posta kullanımı artmaya devam ediyor

26 **İki faktörlü doğrulama**
İnternette kimlik tespiti için gerçekten de güvenli bir yöntem var

28 **Big Data: İnsanın yeni resmi**
Yenilikçi algoritmalar devasa veri yığınları içinde gizli şablonlar bularak, düşünce yapımızı değiştiriyor

34 **2015 trendleri**
7 GBit WLAN, 15 TB HDD, 10 nm CPU'lar: Yeni yıl neler getiriyor

40 **Windows 10 ilk güncelleme**
Yeni sistemin ikinci önizlemesi bitmek üzere. Bazı yenilikler Linux'tan alınmış

Bölümler

3 Seyir Defteri
6 Okur Yorumları
64 Modern Zamanlar
110 Yazılım Günlüğü
112 CHIP Cloud içeriği
114 En iyi ücretsiz araçlar
123 Abone Formu
130 Gelecek sayıda ve Künye

TEST

42 **En iyi 100 uygulama**
Akıllı telefonlar için yaklaşık 3 milyon uygulama var. Bunların içinden en iyilerini sizin için seçtik

48 **En iyi yazılımlar**
CHIP, yeni yıl için bugünden kullanabileceğiniz favori 10 programını tanıtıyor

56 **Test: Sistem kameraları**
Kompakt makineler gibi kullanımları kolay, DSLR kadar iyi fotoğraf çekiyorlar

60 **Yeni ürünler**
Yeni donanım ve yazılım ürünleri incelemede

66 **CHIP TOP10**
Farklı kategorilerde en iyi donanımlar

68 **CPU rehberi**
Piyasadaki en iyi masaüstü, mobil ve grafik işlemciler

70 **CHIP fiyat barometresi**
En iyi dizüstü ve PC tavsiyeleri, 7 aygıt türü için fiyat tahminleri

TEKNOLOJİ

72 **Kişisel verilerinizi koruyun**
Webde kişisel bilgilerini kaydedenler, meraklı saldırganlara karşı önlemini almalı

78 **Boot edebilen USB'ler**
Boot edebilen kurtarma sistemleri oluşturmak için en iyi USB araçları

80 **Google'sız Android**
Android akıllı telefonunuzu kişisel verilerinizi koruyarak kullanın

84 **Intel Broadwell**
Intel'in en son mimarisi en hızlı, en tutumlu işlemcileri sunuyor

86 **Pop-up'ları engelleyin**
Can sıkıcı açılır pencereler kabusunuz olmasın

88 **Yazılım güncelleme**
Tüm yazılımlarınızı otomatik olarak güncelleyen araçlar

90 **Fotoğraf düzenleme**
Ücretsiz çevrimiçi araçlarla fotoğraf düzenleme

94 **Eski donanım sorunu**
Sabit diskiniz, işlemciniz ve diğer bileşenlerinizin durumunu inceliyor, sorunlara çözümler getiriyoruz

100 **Overclock**
Profesyonel overclok için bilmeniz gerekenler ve araçlar

108 **Zaman tüneli: Tabletler**
Tabletlerin geçmişi sandığınızdan çok daha eskiye dayanıyor

116 **Teknik Sözlük: Mobil 64 bit**
Akıllı telefon ve tabletlere performans dopingi, yeni nesil işlemciler yolda

118 **CoolTech**
Yeni ve ilginç teknoloji ürünleri

120 **Pratik ipuçları**
Windows, uygulamalar, iletişim ve internet, donanım için en iyi ipuçları

POPULAR SCIENCE ŞUBATSAYISINDA

DÜNYA DIŞI YAŞAMIN İPUÇLARI

- Karşınızda kozmosun 25 harikası.
- Bilim dünyasındaki en berbat meslekler.
- Soluduğunuz şeyi hava sanmak hata olabilir.
- Dron rallisi başlıyor.
- Kullanım kılavuzlarına fazla güvenmeyin.

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

SADECE 3,90 TL

ŞUBAT SAYISINI KAÇIRMAYIN!

VİDEO PS SEYRET

DERGİDE Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

DB

"Google için ayrıca özel bir bilgisayar lazım!"

Armağan Çoşar

YouTube videoları silindi!

Google için kişisel mod

CHIP 1/2015 – SAYFA 96

Google ile ilgili verdiğiniz bazı ipuçları için teşekkür ederim ve bir bilgisayar dergisinden de böyle bilgiler beklerim. „Google+"yı pek kullanmayanlar için „Seçili hizmetleri sil ", yazmışsınız. Ancak tüm YouTube filmlerimin silineceğini yazmayı unutmuşsunuz!

KAYA TEKTİP

CHIP: Maalesef dediğiniz doğru. Google+ profilinin silinmesini, videoları olmayan bir YouTube kanalına sahip bir hesapla test etmiştik. Google, hiçbir yerde böyle bir sonuçla karşılaşılacağına dair bir uyarı vermiyor. Videolarınızı kaybettiğiniz için gerçekten çok üzgünüz.

Windows webe taşınıyor

Windows 10: İlk ön izleme

CHIP 1/2015 – SAYFA 42

Başlat menüsünün geri dönmesine ve yeni özelliklerin gelmesine hemen sevinmemek lazım. Microsoft ta Google gibi kişisel verilerimizi toplamaya çalışıyor sanki. Bloglarda şimdiden tüm sabit disk içeriğinin Microsoft'un eline geçebileceğine dair uyarılar yapılıyor.

AYCAN TURNALI

İnternet engellerini aşın

Engelli sitelere erişim

CHIP 1/2015 – SAYFA 78

Çok sayıda internet sitesinin keyfe keder yasaklanması bir yana, interneti ve çeşitli sosyal ağ hizmetlerini sansürleme girişimleri bir internet kullanıcısı olarak canımı fazlasıyla sıkıyor. Google, Microsoft, Apple gibi dev internet şirketlerinin topladığı kişisel veriler bir yana, webde gezinirken her an takip edildiğimi düşünüyorum. Bu yüzden benden başkası internette neler yaptığımı bilmesin diye gerekli tüm önlemleri alıyorum. Ocak sayınızda yer verdiğiniz araçların ve web servislerinin bir kısmını zaten biliyor ve kullanıyordum. Ancak içlerinde Hola gibi, çok işime yarayan gizli hazineler de varmış. Gelecekte daha özgür ve sansürsüz bir internet temennisiyle tüm CHIP ekibine selamlarımı gönderiyorum.

MURTEZA KOBAL

Dijitalleştirme

Analog hazineleri kurtarın

CHIP 1/2015 – SAYFA 82

80 ve 90'lı yıllardan kalma analog teknolojisi zamanı için yeterince iyiydi, ancak günümüz dijital çağında özellikle arşivciler için büyük bir sorun. Yazınızda analog ortamdaki fotoğraf, ses ve videoların dijital ortama nasıl aktarılacağını anlatmışsınız. Benim geniş bir fotoğraf ve VHS film arşivim var. Bunları kısmen dijital ortama aktarmıştım, ancak gerekli işlemler bana çok zahmetli ve uğraştırıcı gelmişti. Yazınızda yer verdiğiniz profesyonel araçlarla ve ekipmanlarla bu iş çok daha kolay görünüyor. En kısa zamanda bunları deneyeceğim.

SALİM KABASAKAL

Dosya kurtarma

Silinmiş dosyaları geri alın

CHIP 1/2015 – SAYFA 86

Yıllardır en büyük kabusum olan yanlışlıkla dosya silme fobisini sonunda yendim. Geçtiğimiz gün yanlışlıkla çok önemli bir dizini silince büyük panik yaşamıştım. Ne yapabilirim diye araştırırken derginizdeki veri kurtarma yazılımları yazınız dikkatimi çekti. Sizin de belirttiğiniz gibi Recuva en iyi seçeneklerden biri ve yanlışlıkla sildiğim dosyalarımı kurtarmayı başardı. Önümüzdeki sayılarınızdan birinde bu dosya kurtarma araçlarını karşılıklı olarak test edebilirseniz sevinirim. Başka yerlerde sizdeki gibi karşılaştırmalı testler bulmak mümkün olmuyor.

Kasa resimleri

PC tavsiyeleri

CHIP 1/2015 – SAYFA 61

CHIP fiyat barometresi bölümünde PC tavsiyelerinde giriş seviyesi ve orta seviye oyun PC'sinde kullandığınız kasa Cooler Master RC-K350 yazıyor ancak resimdeki kasa Cooler Master RC-430. Ayrıca üst seviye oyun PC'sinde kullandığınız kasa Corsair Carbide 400R yazıyor ancak resimdeki kasa Cooler Master Haf 912 plus olarak gözüküyor.

ARDA GEZER

Eski sayılar

Vakit bulamadığımdan haziran ayından beri 3 sayı alabildim. Eksik sayıları tamamlama imkanım var mi, elinizde mevcut mu?

ORHAN İSKENDER

CHIP: abone@doganburda.com adresine e-posta göndererek veya (212) 478 0 300 numaralı telefonu arayarak eski sayı siparişi verebilirsiniz.

Pil ömrü

Daha uzun çalışma süresi

CHIP 1/2015 – SAYFA 74

Akıllı telefonumda pil ömrü konusunda fazlasıyla titizim. Şarj konusuna da özellikle dikkat ediyorum. Telefonların donanımları güçlendikçe ve ekranları büyüdükçe, doğal olarak pil süresi de giderek düşüyor. Eski telefonlarımı günlerce şarj etmeden kullandığımı hatırlıyorum. Yeni telefonları ise her gün, hatta günde iki defa şarja takmak gerekebiliyor. Yeni akıllı telefonlar dizüstü PC'leri aratmıyor denebilir. Benim kişisel görüşüm hangi ipucunu uygularsanız uygulayın, hangi aracı kullanırsanız kullanın, pil ömrü asla istediğiniz seviyede olamıyor. En fazla %5-10 fark ediyor. Bu yüzden yeni nesil akıllı telefonlardaki en önemli yenilik yeni pil teknolojileri ve daha uzun pil ömrü olacaktır.

ERTÜZÜN TEMPO

BİLGİ VE YARDIM

Okur mektupları
CHIP yazı işleri
Trump Towers, Kule2, Kat 21-24 34387
Şişli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

Dergi ve DVD ile ilgili sorular
okurhizmetleri@doganburda.com

Abonelik, Eski sayı siparişi ve özel sayılar
Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri Künye'de bulabilirsiniz. (S. 130)

ANDROID TELEFON VE TABLET SAHİPLERİ İÇİN

En İyi Android Uygulamaları özel sayısı çıktı!

VIDEO İZLE

Hologram Devrimi

Microsoft bombayı patlattı

Microsoft'un yeni tanıttığı dijital gözlüğü hepimizin hayal ettiği, hologramlarla iç içe giren günlük yaşamı gerçeğe dönüştürebilecek mi?

Cem Şancı

Microsoft, Ocak ayında düzenlediği bir zirvede çok büyük bir sürpriz yaptı ve HoloLens isminde bir sanal gerçeklik gözlüğü tanıttığı. Tahmin ettiğimiz üzere, bu sıralar tüm teknoloji üreticileri, sanal gerçeklik gözlükleri üzerinde çalışıyor. Google, artık teknolojiyle uğraşan herkesin başında görmeye alıştığımız dijital gözlüğü Glass'ı bir türlü tamamlayamıyor ama Glass'ı yıllardır sanki ailemizin bir ferdiymiş kadar yakından takip ediyoruz. Facebook, milyarlarca dolar ödeyerek Oculus Rift'i satın alarak onu video oyunları kadar web'de gezinmek için de uygun hale dönüştürmeye çalışıyor. Samsung, Google Glass'tan türettiği kendi gözlüğü üzerinde çalışıyor, Sony'nin video oyun dünyasındaki tahtını kaybetmemek için, -Kuzey Kore'li hacker'lar tarafından girilmedik köşesi kalmamış olsa da- gizli laboratuvarlarda milyar dolarlar dökerek sanal gerçeklik gözlüğü geliştirdiğinden kimsenin şüphesi yok. Teknoloji dünyasının sürprizlerle sevgililerini şımartan romantik oğlanı Apple'ın da muhtemelen sonbahar aylarında şok bir medya tanıtımıyla, kendi sanal gerçeklik gözlüğünü tanıtmasına kesin gözüyle bakılıyor. Elbette hepimiz Microsoft'un da bir dijital gözlük tanıtmasını bekliyorduk ama Microsoft Ocak ayında tanıttığı gözlüğü ile beklentilerin o kadar ötesine geçti ki, basın önünde yaptığı canlı demo ile bir anda yakın geleceğe dair tüm teknoloji beklentilerini alt üst edip zaman çizgisinde bir kırılma yarattı ve sanki insanoğlunu alternatif bir gerçekliğe sokuverdi.

HoloLens

Microsoft'un tanıttığı sanal gerçeklik gözlüğünün ismi HoloLens. HoloLens'i rakiplerinden ayıran özelliği, gerçekle sanal dünyayı hologramlar vasıtasıyla birleştirmesi. Yani gözlüğü taktığınızda, masanızın üzerinde üç boyutlu bir hologram beliriyor ve onunla etkileşime geçebiliyorsunuz. Duvarınızda dev sanal bir monitör beliriyor ve o dev ekran üzerinde yeni satın aldığınız filmi veya televizyondaki canlı yayını seyredebiliyorsunuz. Üstelik 25 bin dolar ödeyerek gerçek bir dev ekran TV satın almanız gerekmiyor. Her şey, gözlüğünüzün küçük ekranı üzerinde gerçekleşiyor.

Evdeki üç boyutlu yazıcınıza göndermek üzere, hemen yanınızdaki masanın üzerinde, holografik bir 3D oyuncak tasarımı yapıp bunun yazıcıya gönderilmesini sağlayabiliyorsunuz. Banyodaki lavabonuz tıkandığında, tesisatçı ile gözlük üzerinden 3D holografik bağlantı kuruyorsunuz ve tesisatçınız size hangi borudaki hangi cıvatayı ne kadar sıkıp gevşetmeniz gerektiğini gözünüzün önünde, eliyle işaret ederek gösteriyor ve siz de tesisatçınızın sıkışık trafikte evinize gelmesini beklemek zorunda kalmadan banyodaki sorunu halledebiliyorsunuz. Ya da başka şehirdeki anneciğiniz size lahana yapraklarını nasıl sarmanız gerektiğini mutfak tezgahının yanında durup, kendi elleriyle canlı canlı göstererek anlatabiliyor.

Microsoft aslında gözlüğün üzerinde HPU ismini verdiği yeni bir cam teknolojisi kullanıyor. Bu sayede masanın veya duvarın üzerinde gerçek bir hologram oluşturmadan, onca karışık, zahmetli ve

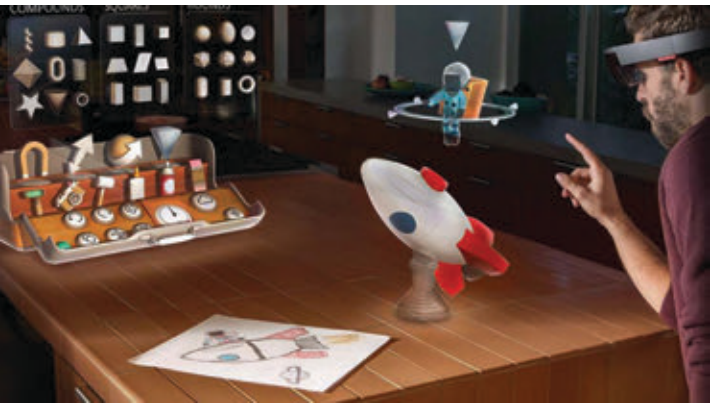

hala tam anlamıyla mükemmelleştirilememiş lazer oyunlarıyla uğraşmak zorunda kalmadan, sadece gözlüğün camı üzerinde doğru derinliğe ve doğru açıya sahip sahte bir görüntü yaratıyor. Bu görüntü sadece gözlük kullanıcısı tarafından görülebiliyor. Böylece kullanıcı, mutfak tezgahının üzerinde gerçekten lahana sarması varmış gibi hissediyor. Üstelik parmağını uzatıp bu lahana sarmasına dokunmaya çalıştığında, gözlük üzerindeki kamera parmağı algılıyor ve ekrandaki sahte lahana hologramının parmağa tepki vermesini sağlıyor.

Gözlüğün üzerindeki diğer sensörler baktığınız noktayı ve başınızı çevirdiğiniz açıları da hissedebiliyorlar ve böylece annenizin size tarif etmeye çalıştığı lahana sarması tezgahın üzerinde aynı noktada dururken siz başınızı sağa sola çevirip mutfaktaki diğer işlerle uğraşabiliyorsunuz. Lahana sarması da sizinle birlikte mutfağın içinde gezmiyor. Orada tezgahın üzerinde durmaya devam ediyor. Microsoft'un bu yeni teknolojisi dünya için tam anlamıyla bir sürpriz oldu. Eğer benzetme yapmak gerekirse, Steve Jobs'ın sahneye çıkıp ilk iPhone'u veya ilk iPad'i tanıttığı gün yaşanan şok, Microsoft'un HoloLens'inin yarattığı şaşkınlığın yanında komik kalıyor diyebiliriz zira iPhone dünyadaki ilk dokunmatik ekran telefon değildi, sadece 'kullanışlı' bir dokunmatik ekranlı telefondu.

HoloLens ise, 40-50 yıldır bilimkurgu eserlerinde görüp heyecanlandığımız ve ne zaman gerçek olacağını merak ettiğimiz hologram teknolojisini artık pratiğe dönüştüren ve günlük yaşama sokan çok önemli bir adım. Şimdi tek endişemiz, Microsoft'un yine çok erkenci davranmış olması ihtimali. Microsoft maalesef, günlük yaşamda önem taşıyacak tüm teknolojileri 10-20 yıl öncesinden tahmin eden hatta çalışan prototipleri de hayata geçirmesiyle ünlü bir teknoloji şirketi. Ancak ne yazık ki, tanıttığı teknolojiler, tanıtıldıkları zamanlarda hem maddi sebeplerle hem de dönemin günlük hayatına henüz yeterince uygun olmaması nedeniyle yaygınlaşamıyor ve ancak uzun yıllar sonra, başka bir teknoloji şirketi -örneğin Apple- Microsoft'un hayal ettiği ürünü, Microsoft'un hayal ettiği şekilde piyasaya sürüyor ve Microsoft'un elde edemediği ilgiyi görüp bütün takdiri kendine topluyor. Tabletler, akıllı telefonlar, akıllı saatler gibi pek çok teknolojinin, bizzat Bill Gates tarafından onlarca yıl önce "hayatımızın çok önemli bir parçası olacaklar," diye tanıtıldığını ve Microsoft'un bu ürünlerin bazılarını, üç-beş bin dolar fiyat etiketiyle piyasaya sürdüğünü bugün çoğumuz hatırlamıyoruz.

Umuyoruz ki, Microsoft yine aynı hataya düşmez ve HoloLens'i, hem uygun fiyat etiketiyle hem de o pratik kullanıma imkan veren zengin uygulama desteği ile piyasaya sürer ve çok uzun yıllar önce Windows 3.1 ile yaptığı gibi gündelik yaşamımıza yine güzel bir devrim armağan eder.

cemsanci@chip.com.tr

brother
at your side

Tasarruflu Mürekkep

ile baskı maliyetlerinizi düşürün!

Brother, "Tasarruflu Mürekkep" teknolojisi ile uygun maliyet ve yüksek baskı kalitesini bir arada sunuyor. Üstelik mobil yazdırma özelliği ile akıllı telefonlardan ve tabletlerden baskı alabilme yeteneğine de sahip.

DCP-J105
Yazıcı / Kopyalama / Tarama

Tüm seçkin teknoloji mağazalarında.

* Yaklaşık kartuş verimi ISO / IEC 24711'e uygun olarak beyan edilmiştir.
- Kartuşlar, DCP-J105 yazıcı ile kullanılabilir modellerdir.
- LC-535XLC Mavi, LC-535XLM Kırmızı, LC-535XLY Sarı, LC-539XLBK Siyah.

Japon Harikası
100 yıldan uzun bir süredir

www.brother.com.tr | /brotherturkey

PolyPad 10'u bir arada tablet seti

Yarıyıl tatili dönemine özel hazırlanan "PolyPad 10'u 1 arada Tablet Seti"yle anne ve babalar hem çocuklarını hem de kendilerini ödüllendirecek. PolyPad 10'lu tablet paketinin içeriğinde; çift çekirdekli Intel atom işlemcili PolyPad Tablet, hem tablette hem de telefonda kullanılan taşınabilir şarj cihazı, cep telefonu-bilgisayar ve tabletlere uyumlu hoparlör (ses bombası) ve kulak üstü kulaklık, Türkçe klavyeli deri kılıf, ekran koruyucu film, dokunmatik kalem, USB kablo, OTG kablo ve şarj cihazı yer alıyor. Türkiye genelinde, 21 adet teknik servisle ve çağrı merkezi ile satış sonrası desteği de çok güçlü olan PolyPad, firmanın kullanıcı dostu uygulaması sayesinde herhangi bir arızada evden alınıp yine eve teslim ediliyor. Tabletin fiyatı 249 TL.
Ayrıntılı bilgi için, **www.polypad.com.tr** adresi ziyaret edilebilir.

Twitter'dan yeni özellik: "Siz burada yokken"

Günlük koşuşturmalar sırasında dünyada pek çok şeyin yaşandığını hesaba katan Twitter, kullanıcılarının gündemden ve ilgi alanlarından kopmamalarını sağlamak için yepyeni bir özellik daha geliştirdi. Kullanıcıların Twitter'a giriş yapmadıkları süre zarfında kaçırmış olmaları muhtemel bazı "Top Tweet" leri gün yüzüne çıkartan bu özellik sayesinde zaman tünelinizde, siz yokken Twitter'da konuşulanların bir özetini görebiliyorsunuz. Twitter'ın hedefi, kullanıcıların Twitter'da ne kadar zaman harcadıklarına takılmadan, dünyada olup bitenlerden geri kalmamalarına yardımcı olmak. Bu amaç, blogda şu sözlerle yer aldı: "Anasayfa zaman tünelinde yapılan bir kaç yenilikle Twitter'ın gerçek zamanlı doğasını bozmadan bu sözümüzü daha iyi tutacağımıza inanıyoruz."

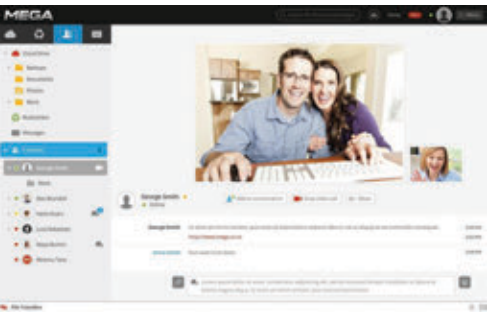

Skype'a yeni rakip: MegaChat

Yeni Zelanda merkezli bulut depo firması Mega Ltd tarafından her iki tarafta da şifreleme sözü veren video ve sohbet (chat) hizmeti MegaChat, sonunda kullanıma açıldı. Aralık ayında Mega'nın kurucusu Kim Dotcom, firmasının tarayıcı tabanlı ve gizliliğe önem veren „video arama ve chat hizmeti" sunacağını duyurmuştu. Bu açıklamadan sadece bir ay sonra da, MegaChat, halka açık beta testine başlamış durumda. Kullanıcılar şu anda MegaChat'in video arama kısmını kullanabilmekteler; mesajlaşma ve video konferans özellikleri halen geliştiriliyor. Hizmet, aynı zamanda Mega bulut depolama sistemi ile de beraber çalışarak şifrelenmiş dosya paylaşımını mümkün kılıyor.

Steam makineleri bu kez "kesin" geliyor!

Valve, Steam Machines platformunu yeniden tanıtmaya ve bu Mart ayı içerisinde gerçekleşecek GDC 2015'te son halini göstermeye hazırlanıyor. Bu cihazları sınıflandırmak oldukça zor çünkü, Linux tabanlı Steam OS işletim sistemi ile çalışan bu cihazlar, PC'ler ile aynı parçaları kullanmaktalar ve bütün oyunlarını Valve'in dijital dağıtım platformu üzerinden ediniyorlar. En basit hali ile, bu cihazların, oturma odasında oyun oynamak için hazırlanmış olan bilgisayarlar olduğunu ve Big Picture modu ile konsol benzeri bir görüntü sunduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca pek çok donanım üreticisi de bu konsolları üretmek üzere Steam ile anlaştıklarını açıklamışlardı. Firma adına konuşan bir temsilci, Valve'in bu cihazları aslında CES 2015 etkinliğinde ortaya çıkartmayı planladığını, ancak hazırlıkların tamamlanamaması nedeniyle ertelendiğini söyledi. Cihazların ertelenen tanıtımının ise, önümüzdeki Mart ayında gerçekleştirilecek olan Game Developers Conference'da yapılacak.

WhatsApp artık web'den kullanılabiliyor!

WhatsApp'ın bir süredir dedikoduları yapılan web sürümü, bazı kısıtlamalarla da olsa geldi. Şu an sadece Google Chrome'da çalışan işlev, iOS'lu cihazları şimdilik desteklemiyor. WhatsApp'ı web üzerinden kullanmak için web.whatsapp.com adresini ziyaret ettikten sonra, telefonunuzdaki WhatsApp uygulamasını açıp ekrandaki QR kodunu taratmanız gerekiyor. Web'den sohbet edebilmeniz için telefonunuzun internete bağlı olması ve bağlantıyı kesmemeniz gerekiyor. QR kodunu taratabilmek için WhatsApp'ın son sürümüne ihtiyacınız var. İşlev, iOS dışında Android, Windows Phone, BlackBerry ve Nokia S60'ta kullanılabiliyor.

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

2 Dev Poster Rise of the Tomb Raider, Dying Light

Dosya Konusu 2014'ün En İyi Online Oyunları, 2015'in Beklenen Oyunları, Uncharted 4: A Thief's End **İlk Bakış** Block N Load, H1Z1

İnceleme Saints Row, Resident Evil HD

Şubat Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

DB

Tablet versiyonu için
LEVEL Türkiye
App Store ve Google Play'de!

CEM ŞANCI, CHIP yazar
cemsanci@chip.com.tr,
twitter.com/cem_sanci

HABERİNİZ OLSUN

Açma kapama ücreti hangi dolandırıcı zekanın ürünü?

Hizmet satan şirketlerin, müşteriyi dolandırmak için uydurduğu ücret kalemlerinden biri olan açma-kapama ücretine nihayet son veriliyor mu?

Dijital çağ artık çoğumuz için birden çok iletişim hizmetine abone olma zorunluluğunu da beraberinde getirdi. GSM aboneliği, karasal telefon aboneliği, karasal veya uydu internet aboneliği, tabletlerimiz için mobil internet/veri hattı aboneliği, dijital televizyon yayını aboneliği, cart aboneliği, curt aboneliği derken, artık hepimiz ayın neredeyse her gününe yayılan son ödeme tarihlerine sahibiz. O hizmetin son ödeme günü şu gün, bu hizmetin son ödeme tarihi o gün, şu hizmetin son ödeme tarihi bugün derken, ay içinde bir bakıyoruz ki, iş yoğunluğundan, yorgunluktan, umursamazlıktan, tembellikten veya başka sebeplerden, mutlaka bir iki faturanın tarihini kaçırmış oluyoruz. Ardından faturalara yansıtılan 19-20 liralık açma kapama bedeli gibi, saçma bir ücret talebinin neye dayandırıldığını da henüz kimse anlamış değil. Özellikle dijital/iletişim servislerinde açma kapama ücretinin hangi külfete karşılık alındığını açıklayabilen beri gelsin. Su kesildiğinde, elektrik kesildiğinde su sayacını kapamak açmak, elektrik sayacını kapamak açmak için, bir görevlinin binaya kadar gelmesi ve teknik işlem yapmak zorunda kalmasını yine bir nebze anlıyorum ama internet ya da telefon hattınız kapandığında veya açıldığında, fiziken gidip o kabloları çekip sonra ödeme yapıldığında kabloları geri takan birisi var mı, merak içindeyim çünkü bu kapalı hatlar, faturanın internetten ödenmesinin üzerinden bir iki dakika geçmeden açılıyor.

İşte benim en çok merak ettiğim detay bu noktayla ilgili. Yani, faturama yansımış olan o 19 TL'lik açma kapama ücreti, ben bankadan dijital olarak faturayı ödediğim anda koştura koştura ofisinden çıkıp santrale inerek hattıma kablo sokan teknisyenin zahmeti için mi benden alınıyor?

Ama eğer tüm bu açma kapama işlemleri bilgisayara bağlanmış, otomatikleştirilmiş şekilde, kullanıcı hesaplarındaki ödemelerin otomatik kontrol edilmesiyle yine bilgisayar tarafından otomatik olarak yapılıyorsa iş değişir. Böyle bir otomatik sistemin olduğunu düşünmek bile istemiyorum, çünkü eğer, bu açmak kapama işini sistem otomatik olarak yapıyorsa, müşteriden alınan açma kapama ücretinin dolandırıcılık olduğu sabitlenir. İnsanlar kuruşun hesabını yaparken şımarık iletişim şirketlerinin, tamamen uydurma bir "külfet" ile müşterilerini ödeme yapmaya zorlayarak her ay aile bütçesinden belki 50-100 lira çalmaları, benim için dolandırıcı bir zekanın ispatıdır. Bakalım yeni tüketici yasasında yasaklanan bu ücreti başka yollardan tahsil etmeye çalışacak dolandırıcı şirketler hangi yaratıcı çözümleri üretecekler? Yaşlandığımda, bir zamanlar iletişim şirketlerinin insanları soyma öyküleri isminde bir kitap yazıp, tüm bu öyküleri şaşkınlık içinde okuyacak genç nesillere inanılmaz masallar gibi anlatmayı planlıyorum. Biri bunları durdurmazsa yakında telefonun ekranını açıp saate bakma ücreti de almaya başlayacaklarına eminim.

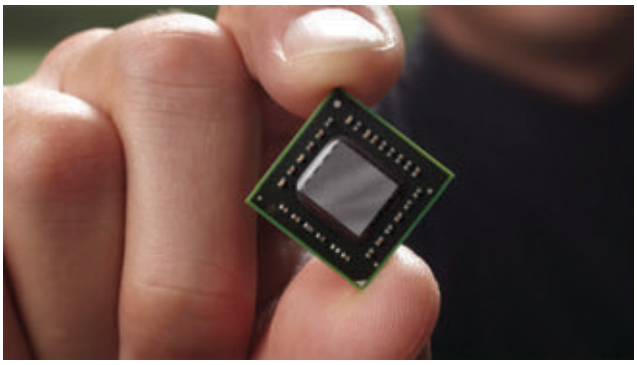

AMD yeni işlemcisine hazırlanıyor: Carrizo

AMD, bu yıl piyasaya sürmeye hazırlandığı yeni Carrizo işlemcileri ile hayat bulmayı umuyor. AMD CEO'su Lisa Su, yeni Carrizo işlemcilerinin PC pazarını domine edeceğini umduklarını açıklamasının ardından, AMD'nin yeni çiplerinin dizüstü ve masaüstünde watt başına performans noktasında büyük bir sıçramayı temsil edeceğini de sözlerine ekledi. Bu yılın ikinci çeyreğinden itibaren pazara sunulması beklenen yeni çipler, DirectX 12 ve OpenCL 2.0'ı da destekleyecek. Carrizo işlemcisi aynı zamanda „Excavator" kod adlı yeni x86 CPU çekirdeğini yeni nesil AMD Radeon grafikleri ile dünyanın ilk Heterojen Sistem Mimarisi (HSA) 1.0 uyumlu SoC ile entegre ediyor.

Uydularıyla İnternet'e hükmedecek!

Paypal, SpaceX ve Tesla Motors'un sahibi Elon Musk, çılgın bir projeyle dünyayı değiştirmeye hazırlanıyor: 10 milyar dolarlık bir yatırımla dünya yörüngesine 700 uydu fırlatacak! Bu uydular, dünyanın her köşesine yüksek hızlı internet sağlayacak. Başka bir deyişle, bundan sonra internetin kralı, Elon Musk olacak. Elon Musk'ın planına göre, bu uzaydan internet servisini Mars'a kadar genişletmek de hedefler arasında. Böylece Mars'a gönderilen uzay araçları ile çok daha hızlı iletişim kurulabildiği gibi, Mars'a yapılacak insanlı uçuşlar da kolaylaşacak. Elon Musk'ın uyduları dünyadan 750 mil mesafeye yerleşecek. Uydular teorik olarak, kablo internetten daha yüksek hızlar sağlayabilecekler zira uzayda sinyaller, kablolardaki verilerden daha hızlı şekilde hareket edebiliyor. Elbette Elon Musk'ın tüm dünyada tek tek kişisel abonelere internet erişimi satması beklenmiyor ancak dünya çapında çok sayıda operatörün, Elon Musk'ın uydularından bağlantı satın alarak kendi abonelerine satması bu operasyonun olağan sonucu olacak.

FİT&SAĞLIKLI&GÜÇLÜ ERKEKLERİN YOL GÖSTERİCİSİ

HEDİYE

50 FİTNESS KARTI

FİT MEN DANIŞMANLARI

MUSTAFA SAVAŞAN

BARIŞ ÇUNGUROĞLU

ERCAN ÇİMENAY

SERKAN YİMSEL

MURAT MAOSAİ

MURAT BÜR

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

DB
DOĞAN BURDA DERGİ

MAHMUT KARSLIOĞLU,
CHIP Yayın Yönetmeni
mkars@chip.com.tr

READ ME

2015 oldukça hızlı başladı!

Daha Ocak ayını bile yeni geride bırakmışken şimdiden iki büyük etkinliğin yansımaları gündemi meşgul ediyor!

Teknolojik açıdan çok renkli geçen bir 2014 yılının ardından 2015'in de hızlı başladığını söylersek yanlış olmaz sanırım. Daha Ocak ayını yeni geride bırakmışken şimdiden gündemi meşgul eden iki büyük etkinliğin yansımaları henüz geçmiş değil. Ocak ayına ilk olarak dünyanın en önemli fuarlarından biri olan CES'i es geçen mobil firmalar, ardından da Microsoft'un Windows 10 lansmanındaki sürprizleri damga vurdu.

Tarih boyunca CD player, LaserDisc ve NES gibi cihazların teknoloji dünyasına ilk defa tanıtıldığı CES elbette her zaman olduğu gibi ilgi çekici bir fuardı. Ancak bu seneki fuar tamamen TV'ler, sıradışı giyilebilir teknolojilerden oluşuyordu. Acer ve Asus'un şov sırasında iyi telefonlar tanıttıkları, LG'nin de kavisli telefonunu yenilediği doğru olsa da Sony, Samsung gibi büyük firmaların bu fuarda mobil alanda tanıtım yapmaması hepsinden daha çok ses getiren bir olay oldu. Mart ayında Barcelona'da gerçekleştirilecek ve bizim de çok yakından izleyerek sizlere ulaştıracağımız Mobil Dünya Kongresi'nin (MWC) tarihinin yakın olması elbette bunun en büyük sebeplerinden biri.

Daha hedefe yönelik olarak düzenlenen MWC 2015'te yapacakları tanıtımların etkisini azaltmak istemeyen Samsung, Galaxy S6'yla dünyayı sallaması gerektiğini biliyor ve 2014'te yaşadıklarını tekrarlamak istemiyor. Benzer şekilde Sony de büyük bir ihtimal ile Xperia Z4, Z4 Tablet Ultra ve Z4 Compact'ı MWC'e saklıyor. Dünya üzerinde sadece 2-3 tane kalmış büyük teknoloji fuarları adına kötü haber olsa da bu da demek oluyor ki bundan sonra firmalar bütçelerini daha iyi değerlendirmek adına katılacakları teknoloji fuarlarını seçerken sadece %100 hedefe uygun fuarları tercih edecekler. Aslında bu ay köşemi bu konuya ayırmayı planlamıştım ancak Microsoft'un Windows 10'u duyurduğu toplantısındaki sürprizlerine değinmeden de geçmek istemedim. Çünkü bu etkinlikte; birçok detayını bildiğimiz Windows 10'un Windows 7, 8 ve Windows Phone 8 kullanıcıları için ücretsiz olacağının kesinleşmesinin dışında asıl sürpriz işletim sistemi değildi. Microsoft'un verdiği ipuçları ya da sızıntılar sayesinde çok daha önceden Windows 10, Continuum, Cortana ve Internet Explorer'ın yerini alması planlanan Project Spartan gibi detaylardan haberdar olmuştuk. Ancak açıkça söylemek gerekirse hiç kimse HoloLens'i beklemiyordu. Facebook'un satın aldığı Oculus Rift ve Sony'nin Project Morpheus'una rakip gösterilen bu sanal gerçeklik gözlüğünün Microsoft'un son dönemlerde ortaya çıkardığı en ilginç projelerden biri olduğunu söylesek herhalde yanlış olmaz. Tanıtım videosunda gösterilenlere göre Hololens diğerlerinden daha farklı bir çalışma şekline sahip olsa da kullanıcısını sanal bir dünyaya başarılı bir şekilde taşıyor ve vaat edilenlerin yarısı bile gerçek olsa büyük bir başarı elde edebileceğine eminim.

Microsoft oyun severlere yönelik olarak Xbox One ile başlattığı değişimi; Xbox One oyunlarını akış olarak Windows 10 altından oynamayı mümkün kılarak bir adım daha ileri taşıyor. Microsoft ayrıca oyunları hiç olmadığı kadar sosyal hale getirmek için herhangi bir oyunun son 30 saniyesini kaydedip, Xbox Live ve diğer sosyal ağlarda paylaşmaya izin verecek DVR özelliğini, masaüstündeki tüm oyunlarla entegre hale getiriyor. Bu konularla ilgili detayları bu ayki dergimizde okuyabilirsiniz. Henüz daha ilk aydan yaşadığımız bu gelişmelere bakarak bu yılın teknoloji bakımından gerçekten de dolu dolu geçeceğine kesin gözüyle bakabiliriz.

Mobil klavye arayanlara TextBlade

TextBlade katlanarak iPhone 4'ün yarısı boyuta kadar küçülüyor ve pantolon cebine rahatlıkla sığabiliyor. Firmanın iddialarına göre, hiçbir sorun ile karşılaşmadan normal bir klavye ile aynı hızda yazı yazabilmeniz mümkün. Klavyenin QWERTY yerleşimi, sağ ve sol kısımda dörder küçük "akıllı tuşa" bölünmüş durumda ve bu tuşlar, hangi harfe bastığınızı anlayabilen "multi-touch" özelliğine sahipler. Ayrıca klavyenin altında, tercihe bağlı bir destek parçası da bulunmakta. Klavyede, multi-touch özellikle işinizi kolaylaştıracak bir şekilde kısayollar için de kullanılmakta. Boşluk tuşunun köşeleri ve çeşitli tuşlar bir arada kullanıldığında, semboller ve "kopyala, yapıştır, geri al" gibi komutları sunabilmekte. TextBlade piysaya çıktığında 99 dolarlık etikete sahip olacak.

2014'te bu oyunlar kapış kapış gitti!

2014, video oyunları açısından çok hareketli bir yıl olarak geçti. Çok sayıda oyun, büyük popülarite kazandı. Elite: Dangerous gibi, 30 yıl sonra devamı yapılan video oyunları piyasada büyük heyecan yarattığı gibi, milyarlarca dolarlık cirolarıyla Call of Duty gibi oyunlar da yine yapımcıların yüzünü güldürdü.
2014'ün en çok satan oyunları ise şöyle listelendi
1- Call of Duty: Advanced Warfare
2- Madden NFL 15
3- Destiny
4- Grand Theft Auto 5
5- Minecraft
6- Super Smash Bros (for 3DS and Wii U)
7- NBA 2K15
8- Watch Dogs
9- FIFA 15
10- Call of Duty Ghosts
Liste hakkındaki en ilginç detay ise, 2014'te piyasaya çıkan ve çok konuşulan Assassin's Creed: Unity ve Titanfall oyunlarının listeye girememiş olması.

ŞUBAT SAYISI BAYİLERDE

50 POSTER 200 STICKER

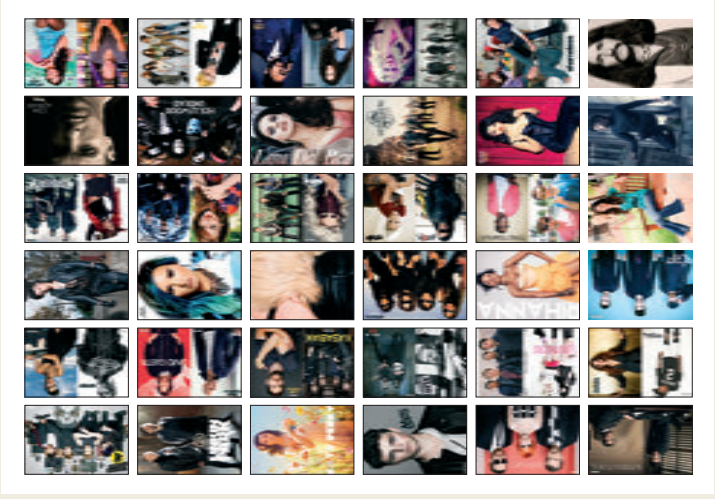

IRMAK ÖZKAŞIKÇI ORMAN,
irmak.ozkasikci@gmail.com
twitter: irmak_ozkasikci

SOCIALIZER

CES 2015'ten geriye kalanlar

Bu daha bir başlangıç! Hayatın her alanı teknoloji ile değişecek, gelişecek!

Geçen ay bahsettiğim Consumer Electronics Show (CES) 2015 kimileri için çılgınca gelebilecek teknolojileri tanıtarak rüzgardan öte bir fırtına gibi geçti. Geriye biz meraklılar için yorumları okumak ve bize cazip gelen ürünleri deneyebileceğimiz günleri beklemek kaldı.

3000'den fazla cihazın ve yeni teknolojinin tanıtıldığı fuarda; ekranlar, medya tüketimi, nesnelerin interneti, giyilebilir teknoloji, 3D printing, hibrid/elektrikli araçlar, sağlık ve güvenlik gibi onlarca alanda yüzlerce yenilik görücüye çıktı. Öncelikle, fotoğraf meraklıları için yepyeni bir devir başlıyor. Dell, LG, Samsung gibi dünya devlerinin hemen hepsinin odağındaki konular 4K, Ultra HD, üç boyut ve filtreler. Sadece ekranlardaki görüntü daha da iyileşerek gözümüzün gördüğünden net ve canlı bir hal almıyor, fotoğraf ve video çektiğimiz cihazlar da görüntü kaliteleri, renkleri, filtreleri, zaman ayarları ile çekim deneyimini de bambaşka bir boyuta taşıyor. Aynı şekilde kavisli televizyonlar, LED ekranlar, gelişmiş ses teknolojileri ve prodüksiyonlar ile ev sineması da Samsung ve LG arasındaki ezeli rekabetten müthiş heyecanlar doğuruyor. Üç boyutlu yazıcılar, CES 2015'in gözde tanıtımları arasında yerlerini almıştı. 3D yazıcı ile üretilen araba ve araç motorunu haber kanalları haber saatinde bile yayınladı. Benim en çok hoşuma giden ürün ise, ChefJet Pro oldu. Chef Jet'in basabildiği ürünler arasında çikolata, vanilya, nane, karpuz ve vişne var. Dekoratif ve birbirinden lezzetli kekler, pastalar ve şekerlemelerin bir yazıcıdan çıkacak olması; teknolojinin elinin uzanamayacağı bir alan olmayacağının da en net kanıtı! Moda dergisi Harper's Bazaar, CES 2015 sonrası yayınladığı sayıda, moda akımlarını etkileyecek "akıllı mücevherler" ve "stil sahibi giyilebilir" ürünleri tanıttı. Swarowski taşlarla bezenmiş bir fitness takip bilekliği veya altın kaplama bir dış sesleri tamamen kesen kulaklık; teknoloji meraklısı kadınlar için özel günlerde alınabilecek değişik hediyelerden bazıları. 2015 yılı, modanın teknolojiyi keşfettiği yıl oldu ve farklı birçok markanın giyilebilir teknoloji ile yeni yatırım alanlarına kaydığını göreceğiz.

Otomativ sektörü CES 2012'in yıldızlarından biriydi. "Connected-car" dediğimiz bağlantılı araçlar, yakında akıllı telefonlarımızın sahip olduğu tüm özelliklere sahip olacak. Gelişmiş ekran ve görüntüleme sistemleri ile sadece akıllı park veya sürücüsüz yolculuk mümkün olmayacak; yolculuk deneyimi apayrı bir boyuta taşınacak. Her gün saatlerini yollarda geçiren İstanbul trafikzedeleri için bağlantılı araçlar yeni bilgiler öğrenebildiğimiz, hobilerimize vakit ayırabildiğimiz, sevdiğimiz programları kaldığımız yerden izleyebildiğimiz "kişisel alan"lar haline gelecek. Evlerde teknoloji halen alınan son model televizyon, gelişmiş ses sistemleri ya da güvenlik alarmları ile kısıtlı. "Akıllı Ev" dediğimiz konseptler yerleştikçe uzaktan evlerimizi kontrol edebileceğimiz, enerji ayarlarımızı düzenleyebileceğimiz, belki orta vadede işten çıktığımızda bağlantılılık sayesinde kendimize banyo hazırlayabileceğimiz ya da açık unuttuğumuz ocağı kapatabileceğimiz sistemler yerleşecek. Anahtar taşımadan gireceğimiz evimizde geçtiğimiz koridorlarda ışıklar yanacak, web'e bağlanabilen fırınlar, ocaklar, buzdolapları ile tüm cihazlar akıllı telefonlar, akıllı saatler ve diğer cihazlar üzerinden kontrol edilebilecek. Burada bahsedemediğim binlerce cihaz tanıtıldı CES 2015'te. Ve geçmiş bize gösterdi ki; zaman içerisinde bu cihazların bazıları günlük hayatımızın ayrılmaz birer parçası olacak. Benim tavsiyem, arada bir elimizdeki cihazları bir kenara bırakıp karşımızdaki insanların yüzüne bakmayı da hatırlamamız...

WhatsApp'ınız kapanabilir!

WhatsApp, tema desteği sunan WhatsApp Plus'ı kullananları engellemeye başladı. WhatsApp Plus, bildiğimiz WhatsApp'taki sohbet baloncukları, renk seçenekleri gibi öğeleri kişiselleştirmeye olanak tanıyordu. Bu üçüncü parti istemciyi kullananlar, WhatsApp'ı 24 saat boyunca kullanmaktan men edilerek uyarıldılar. Üçüncü parti uygulamalar hakkında WhatsApp'ın sıkça sorulanlar sayfasında da bazı bilgiler yer alıyor. Bu sayfaya göre „WhatsApp Plus, WhatsApp'ın güvenli olduğunu doğrulamanın mümkün olmadığı kaynak kodları içeriyor ve kişisel bilgileriniz muhtemelen bilginiz veya izniniz olmadan üçüncü partilere iletiliyor." Dolayısıyla WhatsApp'a göre durum, endişe verici. WhatsApp Plus topluluğundan Dr. Mounib Al Rifai'ye göreyse üçüncü parti uygulamanın geliştiricileri, bu durumu çözecek bir „onarım" üzerinde çalışıyorlar. Bu „onarımın" WhatsApp'ın ilkelerini aşmadan sorunu nasıl çözeceği ise merak konusu.

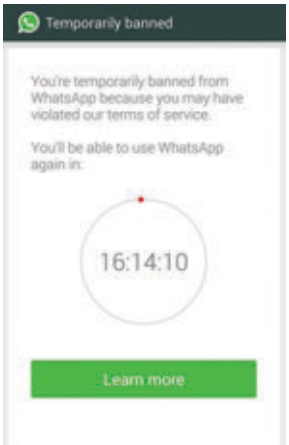

BlackBerry satılıyor mu?

Samsung'un BlackBerry'yi 7,5 milyar dolara satın alacağı haberi piyasalarda şok etkisi yaratmıştı. Ancak iki taraf da, satın alma haberlerini yalanladı. Yine de Samsung, BlackBerry ile yaptıkları ortaklığı genişletmenin yolunu aramayı sürdürüyor. BlackBerry'nin elinde bulunan 44 bin patenti almak için Samsung'un şirketi satın almak istediği söylenmişti ancak Samsung başkanı J.K. Shin, kendi ellerindeki 110 bin patentin zaten ihtiyaçlarını karşıladığını söyledi. Buna rağmen Shin, BlackBerry ile yaptıkları işbirliğinin devam edeceğinin de altını çizdi. Samsung ve Blacberry, Android cihazlarda veri güvenliğinde kullanılan Knox'u birlikte geliştirdi ve geliştirmeye de devam edecek gibi görünüyor. Kısacası Samsung'un "şimdilik" BlackBerry'yi almak gibi bir planı yok ama ilişkileri daha ileri götürmek konusunda da kararlı gözüküyor.

RAM'ler artık ucuzlayacak mı?

DRAM üreticileri arasındaki rekabetin kızışması ve talebin artmasından kaynaklı üretimin de artması ile birlikte, yıllar boyunca sabit kalan bellek fiyatları, bu yıl düşüşe uğrayabilir. Gartner'in yarı iletken sektörü için 2015 bazında büyüme tahmini yüzde 5,8'den yüzde 5,4'e çekilmiş durumda. Bunun en büyük sebebi ise, bilgisayarlarda, mobil ürünlerde, arabalarda, medikal cihazlarda, makinelerde, televizyonlarda ve diğer elektronik eşyalarda kullanılan yarı iletken marketinin kayda değer bir kısmının da DRAM'lerden oluşuyor olması. Talep arttıkça arz da artacak ve bu durumda fiyatlar düşecek. Düşük fiyatlar sektörün karını biraz azaltsa da, sevinen kullanıcılar olacak.

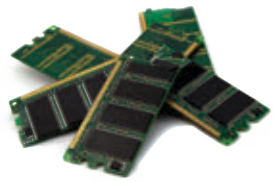

Windows 10 altında Xbox One keyfi!

Microsoft'un açıklamasına göre yeni Windows sistemi, Xbox One ile uyumlu olacak ve Xbox One sahipleri oyunlarını Windows 10 üzerinden oynayabilecekler. Böylece kullanıcılar, televizyona bağlı Xbox One'ın bulunduğu odada oyun oynamak zorunda kalmayacak ve cihaz salonda dururken oyunun ekranını arka odadaki Windows 10'lu masaüstüne veya laptop'a aktarabilecekler. Ayrıca, multiplayer oyunlarda da kullanıcılar, Xbox One konsolunun önünde oturmak zorunda kalmayacaklar ve laptop'larına veya masaüstü PC'lerine aktarılan canlı oyun yayını sayesinde oyuna başka odalardan da katılabilecekler. Aslında benzer bir sistem Playstation'da da bulunuyor. Ancak Sony'nin sisteminde sadece Sony'nin ve Samsung'un belli televizyon modelini satın alanlar, PS Vita ve bazı Xperia telefon sahipleri bu özellikten faydalanabiliyor. Microsoft, bu adımı ile Xbox One'ın çekiciliğini daha da arttırmış oluyor.

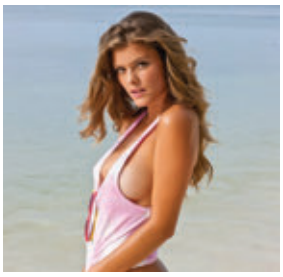

Sevgili yaratma uygulaması!

Sosyal medya çıktı çıkalı, dünya çapındaki yalnız gençler, sevgililerini sosyal medyada gösteremedikleri için kendilerini kötü hissediyor. İşte bu acıya son verecek pratik uygulamalar olan Invisible Girlfriend ve Invisible Boyfirend, kullanıcıların kendilerine çok gerçekçi görünen ama sahte sevgililer oluşturarak, bunlarla ilişkilerini sosyal medyada arkadaşlarına gösterme imkanı tanıyor. Uygulamaya ödeme yaptıktan sonra kullanıcı geliştiriciden, aşk mesajları ve fotoğrafları almaya başlıyor. Bu fotoğraflar, bu işe gönüllü olan kız ve erkeklerden seçilmiş fotoğraflardan oluşuyor. 25 dolarlık fiyat karşılığında, sosyal medyada 100 aşk mesajı, 10 sesli mesaj ve bir tane de el yazısıyla aşk mesajı alınıyor.

Chrome'a gizlenen dinozor oyunu!

Chrome'un internete ulaşamadığında gösterdiği dinozora muhtemelen rastlamışsınızdır. Meğer bu ekranda, küçük bir oyun gizliymiş. PC'de ve Android'de oynanabilen oyunu etkinleştirmek için önce internet bağlantınızı kesin ve Chrome ile bir siteye girmeyi deneyin. Böylece "dinozora" ulaşacaksınız. Bundan sonra bilgisayarınızda Space'e basmanız, Chrome'un mobil sürümünde ise ekrana dokunmanız yeterli. Bunun ardından dinozorunuz ve ortam canlanıyor. Size doğru gelen engellerin üzerinden Space'e basarak veya ekrana dokunarak zıplayabiliyorsunuz.

Windows 10 bedava mı olacak?

Windows 10, Windows 7, 8.1 veya Windows Phone 8.1 kullananlar için (çıktıktan sonra) 1 sene boyunca ücretsiz bir güncelleme olacak. İşletim sistemi grubu başkan yardımcısı Terry Myerson, herhangi bir cihazı Windows 10'a yükselttikten sonra, onu cihazın ömrü boyunca güncel tutacaklarını söylüyor ve Windows 10'u bir „hizmet" olarak düşündüklerini vurguluyor. Bununla birlikte Myerson'un ne demek istediği, aslında tam anlamıyla açık değil. Myerson'a göre kullandığınız Windows sürümü, zaman içinde önemini yitirecek. Firma, 1 seneden sonraki yükseltmeler için „henüz karar vermediğini" söylüyor. Bununla birlikte Windows 10 güncellemesinin ne zaman geleceği konusunda Microsoft'tan herhangi bir açıklama gelmedi. İlginç olan Windows Phone 8.1'li telefonların direkt olarak Windows 10'a geçiş yapabilecek olması. Bunun diğer bir anlamı, Windows Phone'un yolun sonuna geldiği.

Facebook Lite zamanı!

Facebook, giriş seviyesi Android telefonlarda yavaş çalışan uygulamasına nihayet çözümü buldu. Artık Google Play üzerinde iki farklı Facebook uygulaması var. Bunlardan ilki bildiğimiz uygulama, diğeri ise yeni Facebook Lite uygulaması. Ancak uygulama şimdilik sadece Bangladeş, Nepal, Nijerya, Güney Afrika, Sudan, Sri Lanka, Vietnam and Zimbabwe gibi gelişmekte olan ülkelerde indirilebiliyor. Sadece 252 KB büyüklüğündeki apk dosyası, Android 2.2 ile bile uyumlu. Ülkemizde Google Play üzerinden indirilemese de, Google'da arama yaparak apk dosyasını bulma şansına tabii ki sahipsiniz.

Apple Watch'un ilk oyunu ortaya çıktı!

Nimble Quest ve Tiny Tower gibi sevilen oyunların yapımcısı NimbleBit'in yeni oyunu Letterpad, Apple Watch'ta da oynanabilir olacak. Bu sayede, Apple Watch'ta çalışan ilk oyun olarak da tarihe geçecek. NimbleBit, Touch Arcade ile paylaştığı bir resim aracılığı ile, oyunun Apple Watch üzerinde nasıl gözükeceğini gösterdi. Oyun, mekanik olarak oldukça sade bir şekilde tasarlanmış. Ekranda sadece karelerden oluşan 9 harf bulunuyor ve bu harfleri kullanarak, belirli bir başlık hakkında kelimeler bulmamız isteniliyor. Oyun içerisinde gerçekleştireceğimiz tek eylem, ekrana tıklamak ve belki de parmağımızı ekranın üstünde kaydırmak. Ayrıca, bütün oyunun ekrana sığıyor olması da bir başka avantaj olarak karşımıza çıkıyor.

Samsung'dan yuvarlak saat hamlesi

"Yuvarlak" akıllı saatlerin "kare" olanlara göre daha çok ilgi çektiği, Moto 360 ve LG G Watch R gibi saatlerin başarısıyla kanıtlanmış durumda. Yeni raporlar, Samsung'un da benzer, yuvarlak şekilli bir saat üzerinde çalıştığını söylüyor. Samsung'un üretime hazırladığı söylenen Orbis kod adlı bir akıllı saat, yan tarafında taç şekilli bir güç düğmesine sahip olacak. Cihaz, bu sayede gerçek saate benzer bir görünüm sunmayı amaçlayacak. Saatin çerçevesinin geleneksel saatlerde olduğu gibi döndürülebileceği söyleniyor. Apple Watch'un aksine güç düğmesinin ekranı açmaktan başka bir işlevi olmayacak. Bununla birlikte dönen çerçevenin bazı işlevler için kullanılacağı söyleniyor. Samsung'un şimdiye kadar piyasaya sürdüğü birçok akıllı saati bulunuyor. Orbis'i ise Mart'ın ilk haftasında gerçekleşecek MWC 2015'te görebiliriz.

Microsoft, şarj edebilen lamba üretti!

Microsoft Research, akıllı telefonunuzu bir masanın üstüne koymanızla veya sadece aynı odada bulunmasıyla şarj etmenizi sağlayan bir lambanın gerçek olabileceğini iddia ediyor. AutoCharge adlı bu lamba, tavana yerleştirilebiliyor ya da masa üzerinde bulunabiliyor. Lambanın üzerinde bulunan belirli sayıdaki kamera, telefonun özel sinyalini ve yerini belirleyerek, cihaza doğru dönmesini sağlıyor. Verdiği ışık ise, telefonu kablosuz olarak şarj ediyor. Microsoft'ta araştırmayı gerçekleştiren ekip, bu lambanın, telefonu normal kablolu şarj aletleri ile aynı hızda şarj edebilecek seviyeye gelmesini sağladı ancak ürünle ilgili bazı soru işaretleri de bulunmuyor değil. Bu araştırma projesinin yakın bir zamanda marketlerde karşımıza çıkması beklenmiyor. Yine de projenin, ilerisi için büyük ümit vaat ettiği kesin.

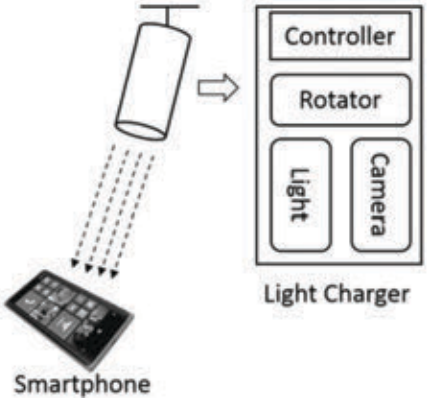

Telefon kameraları çevirmene dönüştü

Google, Translate uygulamasına yaptığı güncelleme sayesinde artık tabela, reklam panosu, restoran menüsü hatta kitap gibi fiziksel objeler üzerindeki yabancı metinleri de çevirmeye başladı. Telefonun kamerası sayesinde objelerin üzerindeki metinleri tarayabilen Translate uygulaması tespit ettiği yabancı kelimeleri kullanıcının diline çevirebiliyor. Android ve iOS uygulamalarında devreye giren özellik sayesinde kullanıcılar yabancı bir ülkeyi ziyaret ettiklerinde çevrelerindeki uyarıları ve tabelaları daha rahat anlama imkanına kavuşacaklar. Bu özellik şimdilik İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, Portekizce, Rusça ve İspanyolca dillerinde çalışıyor. Dolayısıyla Türkçe çevirme imkanı bulunmuyor ancak yine de anlamadığınız bir dili, İngilizce gibi anladığınız bir dile çevirme imkanı, uygulamayı dünya gezginleri için cazip kılıyor. Kısa süre sonra uygulamaya yeni dillerin de eklenmesi beklenirken aynı zamanda sesli iletişimi de çevirerek metin şekline dönüştürme özelliğinin de devreye girmesi bekleniyor. Bu sayede yabancı dilde konuşan birinin sesini yakalayan uygulama, konuşmayı anında kullanıcının diline çevirebilecek.

POPULAR SCIENCE ŞUBATSAYISINDA

DÜNYA DIŞI YAŞAMIN İPUÇLARI

- Karşınızda kozmosun 25 harikası.
- Bilim dünyasındaki en berbat meslekler.
- Soluduğunuz şeyi hava sanmak hata olabilir.
- Dron rallisi başlıyor.
- Kullanım kılavuzlarına fazla güvenmeyin.

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

SADECE 3,90 TL

ŞUBAT SAYISINI KAÇIRMAYIN!

VİDEO PS SEYRET

DERGİDE Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

DB

Linux'ta Steam klasörünü değiştirmeyin!

GNU/Linux üzerinde Steam kullanarak oyun oynayanlar ilginç bir hatayla karşılaşabiliyorlar. Oyuncuların şikayetlerine göre, Steam klasörünü silip başka bir diske veya klasöre yüklemek, tüm diskin silinmesine neden oluyor. İlk defa Github kullanıcısı keyvin tarafından tespit edilen hataya göre klasörü başka bir yere taşıyıp sonra orijinal klasöre symlink ile bağlantı vermek, sistemin tamamen silinmesiyle sonuçlanıyor. Hatta bu hata sadece bilgisayardaki diskleri silmiyor, bilgisayara bağlı harici diskleri bile tamamen siliyor. Keyvin'in de 3 TB'lık harici diski de bu nedenle silinmiş. TcM1911 isimli Github kullanıcısı ise hatayı tespit ettiğini bildirerek, sistemin Steam klasörünü aradığını ve yerinde bulamadığı zaman boş bir / işareti gördüğünü, bunun da Linux'ta root klasörü anlamına geldiğini ve ardından yaşanan bir komut hatası yüzünden, sistemin tüm sabit diskleri, korunan dosyalar dahil olmak üzere, sildiğini açıkladı. Linux geliştiricileri bu sorunun tekrarlanmaması için önleyici bir yama yayınladılar ve sorunu kalıcı olarak çözmek için tartışmalar da başladı.

Polaroid Cube, Media Markt'ta!

Media Markt, ilk kez CES (Tüketici Elektronikleri Fuarı) 2014'te tanıtılan Polaroid Cube kamerayı tüketicileriyle buluşturdu. Görüş açısı 124 dereceye kadar çıkabilen Polaroid'in C3 adlı mini aksiyon kamerası, tek şarj ile 90 dakika boyunca sesli video çekebiliyor. Manyetik klipsleri sayesinde herhangi bir metal yüzeye tutturulabilen Cube, 32 GB ve üzeri mikro SD kart ile kayıtları rahatlıkla saklama imkanı veriyor. Su altında eğlenceli çekim yapmak isteyenlerin favorisi olan ürün aynı zamanda toza da dayanıklı. USB kablosu ile görüntüleri bilgisayara hızlıca aktarabilen Polaroid Cube, siyah, kırmızı ve mavi olmak üzere 3 ayrı renk seçeneği ile sunuluyor. Pek çok aksesuarı bulunan ve sınırsız eğlence vadeden Polaroid Cube, 399 TL'den satışa sunuluyor.

4 dev çalışanlarını sömürmüş!

Teknoloji dünyasında patlayan yeni bomba ABD mahkemelerinden geldi. Mahkeme, Apple, Google, Intel ve Adobe firmalarının, birbirlerinin çalışanlarını işe almamak üzere gizlice anlaşma yaparak tröst oluşturduklarına karar verdi! Şirketlerin böylece çalışanlarını düşük ücretlerle çalıştırmaları mümkün olurken, rakip firmalardaki iş pozisyonlarına başvuran çalışanların başvurularının da reddedildiği anlaşıldı. Çalışanların, bu gizli anlaşma nedeniyle uğradıkları zararın tazmin edilmesi için mahkemeye „anlaşma yapmak istediklerini" bildiren dört şirketin avukatları, toplam 324 milyon dolarlık tazminat ödemeye hazır olduklarını bildirdiler. Ancak davanın yargıcı, 380 milyondan aşağı bir anlaşma teklifini kabul etmeyeceğini söyledi. Şimdi, son kararın ne olacağı bekleniyor...

Intel'den Compute Stick sürprizi!

Intel, akıllı TV'leri bir PC'ye çevirecek yeni bir USB Stick tanıttı. Compute Stick isimli cihaz, içinde Windows 8.1 işletim sistemi bulunan minik bir PC işlevi görüyor. Intel Atom Bay Trail işlemciye, 32 GB eMMC depolama ünitesine, 2 GB RAM'e, Bluetooth 4.0, 802.11 b/g/n ve USB port'a sahip USB Stick monitör çıkışı için de HDMI arayüzü ile geliyor. Stick üzerinde tam versiyon Windows 8.1 bulunuyor. Böylece kullanıcılar cihaza diledikleri uygulamayı yükleyip çalıştırabiliyorlar. Aslında HDMI girişi olan herhangi bir monitöre veya televizyona bağlanarak ekranı PC'ye çeviren bu cihaza kablosuz bir klavye ve fare seti de bağlamak mümkün. Cihazın satış fiyatı ise 149 dolar. Eğer kullanıcılar cihazı Windows 8.1 ile kullanmak istemezse, Intel ayrıca Ubuntu versiyonunu da sunuyor ve bu modelin fiyatı ise 89 dolar. Ubuntu modelinde depolama alanı 8GB, RAM ise 1 GB olarak geliyor. Bu konfigürasyonlar Ubuntu'yu çalıştırmak için gayet yeterli oluyor.

Leviathan: Önce indir, sonra öde!

2015'in daha ilk haftasında, Oscar adayı pek çok filmin korsan kopyaları internete yayıldı. Bu filmlerden biri de Rus drama filmi olan ve yakın zamanda En İyi Yabancı Dil Film dalında Golden Globe kazanan "Leviathan" da bulunmakta. Rus Kültür Bakanlığı tarafından verilen destek ile çekilen Leviathan, Rus bir araba tamircisi olan Kolia'nın hayatı üzerine odaklanmakta. Ancak filmin en ilginç olan özelliklerinden biri, filmin arkasındaki ekibin korsan yayıma karşı verdikleri tepki oldu. Yapımcı Alexander Rodnyansky'nin basına açıkladığına göre ekip, film korsanlarını takip etmeyi planlamıyor. Ayrıca, bir başka yapımcı olan Slava Smirnov'un duyurusuna göre, yeni açılacak olan bir internet sitesi ile filmi indirerek izleyen kişiler tarafından "Leviathan"ın üreticilerine bağış yapılması mümkün olacak. Yani film yapımcıları, korsan indirenlerden, filmi beğenirlerse bu yolla destek istiyorlar. Alexander Rodnyansky, bu projeye verilen destek için ekip adına teşekkür etti ve filmi izleyen kişileri sevgilerini göstermeleri için internet sitesine çağırdı. Normal olarak Bu bağış sisteminin yanında olan Rodnyansky, bu şekilde toplanacak olan paranın, aktörler Chulpan Khamatova ve Dina Korzun tarafından kurulan, çocuk kanseri vakfı Give Life'a aktarılacağını belirtti...

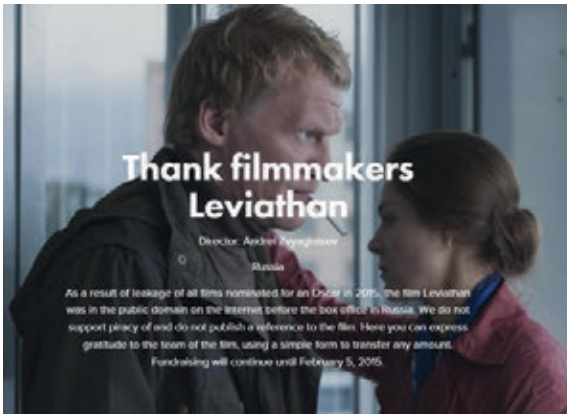

Snowden'den iPhone için uyarı

ABD Ulusal Güvnlik Ajansı için çalışırken kurumun tüm gizli bilgilerini açıklayarak Rusya'ya kaçan eski CIA ve NSA ajanı Edward Snowden, kullanıcılar hakkında uzaktan veri toplandığı endişesi ile Apple iPhone'ları kullanmayı reddediyor. Edward Snowden'e göre, iPhone'larda kullanıcının verilerini uzaktan toplamaya yarayan gizli casus yazılımlar bulunuyor ve ABD bu sayede dünyada istediği kişiyi anı anına takip edebiliyor. Avukatı Anatoly Kucherena'nın İngilizce Sputnik News'e yaptığı konuşma, bu cümleleri içermekteydi: "iPhone özel bir yazılıma sahip ve bu yazılım, (telefonun) sahibinin bir tuşa basmasını gerektirmeden kendini çalıştırarak onun hakkında bilgi toplayabiliyor, bu yüzden de (Snowden) güvenlik sebebiyle bu telefonu reddediyor." Şimdi bu şüphe tüm dünyayı endişelendiriyor ancak Rusya ile ABD arasındaki tırmanan gerilimde Rusya'nın ABD şirketlerine zarar vermek amacıyla bu tür iddialar ortaya atıyor olma ihtimali de herkesin aklında.

Hacker'lar sonunda Siri'yi de vurdular!

İtalya ve Polonya'daki bir grup bilim insanı, kullanıcıların Siri'ye gönderdikleri mesajların arasına gizli komutlar yerleştirilebildiğini kanıtladılar. Bulut üzerinden çalışan Siri'ye, iOS cihazından mesaj yollayan kullanıcı, "man in the middle" yöntemini kullanan hackerlar tarafından ses dosyasının içine yerleştirilen bir komutla mağdur edilebiliyor. Ses dosyasındaki komutu çalıştıran iOS cihazı bu sayede kullanıcı farkına bile varmadan hacker'lara bir arka kapı açabiliyor. Ancak bu sistemin çalışabilmesi için cihazın jailbreak'li olması gerekiyor. Hacker'ların kullandığı yazılım ise iStegriSiri ismini taşıyor. Ancak bu yazılım, Siri'nin saldırılara açık olduğunu göstermek için kasten hazırlanmış bir deneme yazılımı. Tabi elbette başka hacker'ların da benzer uygulamalar kullanmadığını söylemek mümkün değil. Şimdilik zor bir saldırı yöntemi olarak tanımlansa da, Siri'nin ve diğer sesli komut sistemlerinin benzer saldırılara açık olduğu bu sayede kanıtlanmış oluyor.

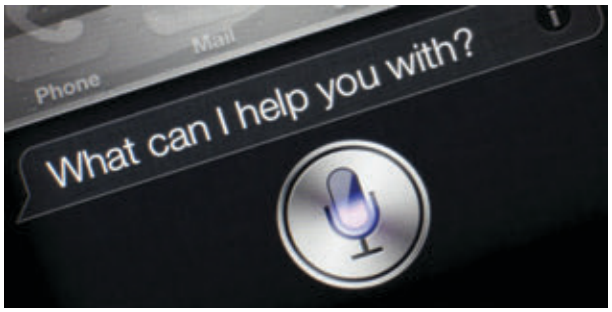

Minecraft'çılar dikkat

Ocak ayında 1.800 Minecraft kullanıcı adı ve şifresinin hacker'lar tarafından ele geçirildiği ve internete sızdırıldığı açıklandı. Tabii ki bu sızıntının anlamı da internet üzerindeki rastgele insanların, diğerlerinin hesaplarına ve bloklardan oluşan dünyalarına girebilmeleri oluyor. Sızan bu bilgiler, Pastebin üzerinde düz yazı olarak paylaşıldı ve izinsiz kişilerin, oyuncuların oyun dünyalarına giriş yapmalarına ve normalde 19,95 Euro fiyata sahip olan Minecraft'ın bir kopyasını bedavaya indirmelerine imkan tanımakta. Bu bilgileri ele geçirmek için nasıl bir yöntem kullanıldığı henüz belli değil ancak düşünülen bazı ihtimallerin arasında phishing saldırıları, keylogger yazılımları ve hatta bir Minecraft güvenlik açığı bile bulunmakta. Sızan bu bilgiler hakkında oyunun yapımcısı Mojang tarafından yapılmış bir açıklama ise henüz yok. Şimdilik sadece 1.800 şifre internete sızmış durumda ancak bu şifreler, saldıranların yapabileceklerinin sadece bir örneği olarak sunulmuş olabilir. Başka bir deyiş ile şifrenizi değiştirmek isteyebilirsiniz.

"Skeleton Key" parolaları devre dışı bıraktı!

Parolaların modasının artık geçtiği iddialarını destekleyecek yeni bir zararlı ortaya çıktı. Dell'in güvenlik kolu SecureWorks'ün keşfettiği "Skeleton Key" adındaki yeni zararlı, Active Directory'ye (Microsoft'un dizin hizmeti) zararlı bir yazılım yüklüyor ve ardından saldırganların dışarıdan domain'e herhangi bir kullanıcı olarak oturum açma olanağı tanıyor. Sözkonusu zararlıyı Active Directory'ye yükleyebilmek için yönetici erişimine sahip olmanız veya sunucuda bu tür bir erişime izin verecek bir açıktan faydalanmanız gerekiyor. Skeleton Key'in ilginç yanı, dosya sistemi yerine Active Directory'nin belleğine yerleşmesi. Daha kötüsü bu erişim günlüklere kaydedilmiyor ve tamamen sessiz gerçekleşiyor. Sonuç olarak zararlının varlığını algılamak, son derece zorlaşıyor. Skeleton Key herhangi bir ağ trafiği oluşturmadığından, onu geleneksel ağ izleme yoluyla da bulamıyorsunuz. Ancak her şey göründüğü kadar kötü olmayabilir. Zararlının "iyi yanı" şu an itibariyle sistemi baştan başlattıktan sonra etkisiz hale gelmesi. Yüklenebilmek için yönetici izinlerine ihtiyaç duyması da onun önünü kesecek bir bariyer niteliğinde.

100 kişi başına etkinleştirilmiş cep telefonu SIM kartı (2013)

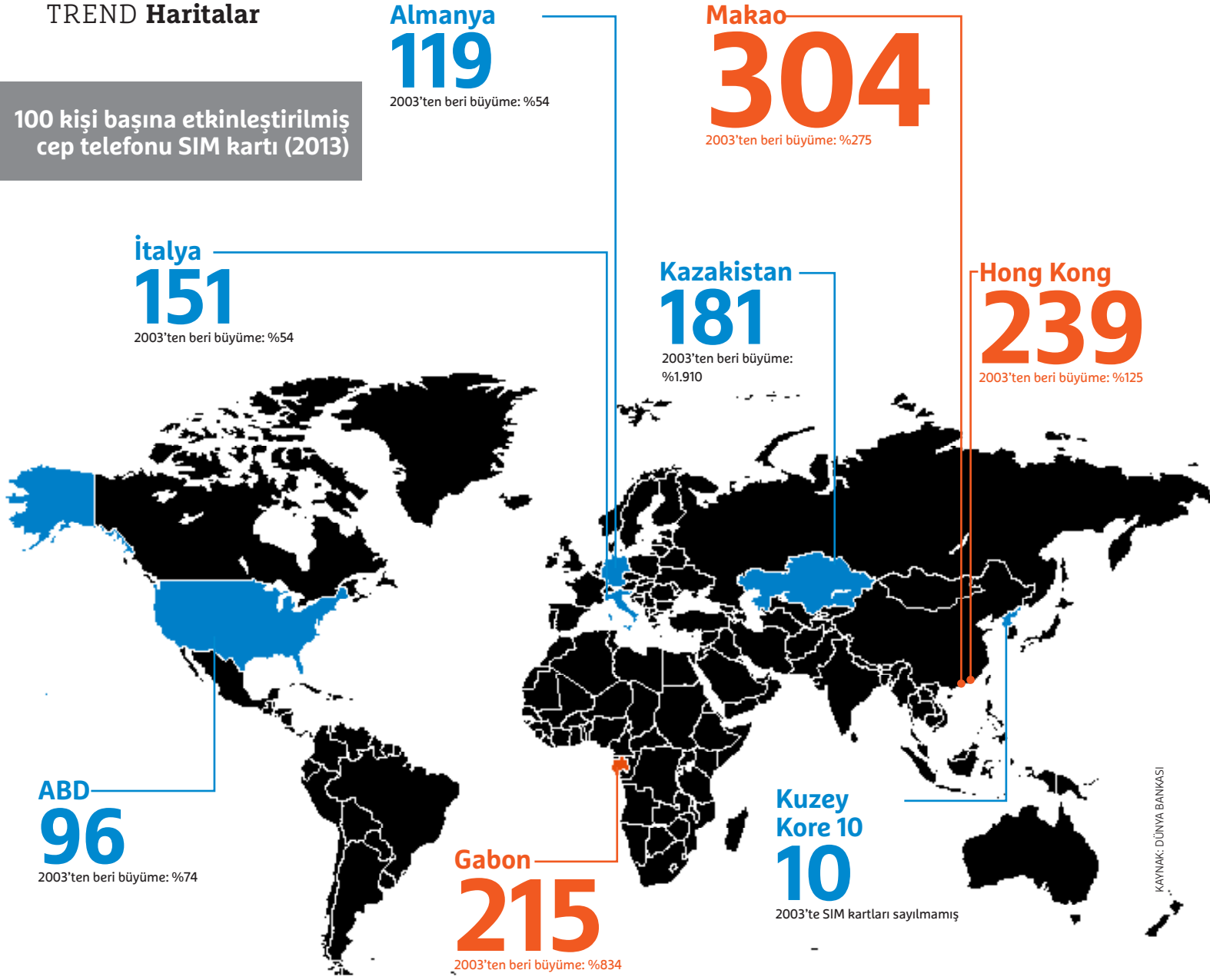

Mobil telefonların istilası

İnternette sörf, halen PC ile ilişkilendiriliyor. Ancak özellikle gelişmekte olan ülkelerde çok sayıda kullanıcı, masaüstü bilgisayarı pas geçip web erişimi için hemen cep telefonunu kullanıyor. Bu duruma, hem etkinleştirilen cep telefonu SIM kartlarındaki aşırı artış, hem de mobil iletişim ağlarındaki ağ trafiğinin iyice artması işaret ediyor. Dünya Bankası tarafından bildirilen etkin SIM kart sayıları, ABD veya Almanya gibi endüstrileşmiş ülkelerin Kazakistan veya Gabon gibi ülkelerin oldukça gerisinde kaldığını gösteriyor. Bu ülkelerde 100 kişi başına cep telefonu sayısı geçtiğimiz 10 yılda katlanarak arttı. Konuyla ilgili şöyle bir tahmin yapılıyor: Çoğu kişinin pahalı bir PC alacak ekonomik gücü yok, ancak uygun fiyatlı cep telefonlarıyla çevrimiçi olarak bilgi alıp iletişim kurabiliyorlar. Sadece Hong Kong veya Makao gibi şehir devletlerinde kişi başına cep telefonu yoğunluğu daha yüksek, bunun da nedeni daha iyi donatılmış mobil iletişim ağları olabilir. Ağ işleticisi Cisco bu trendin devam edeceğini inanıyor: Yaptığı bir araştırmada 2018'e kadar mobil ağ trafiğinin on katına kadar çıkacağını öngörüyor.

uyaman@chip.com.tr

Cep telefonlarındaki internet trafiği

Cisco'nun mobil veri trafiğinin gelişimi ile ilgili tahmini açık: Dünya artan bir şekilde mobil cihazlar üzerinden iletişim kuruyor.

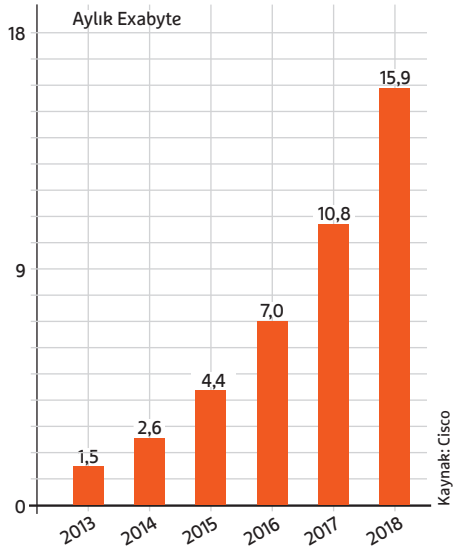

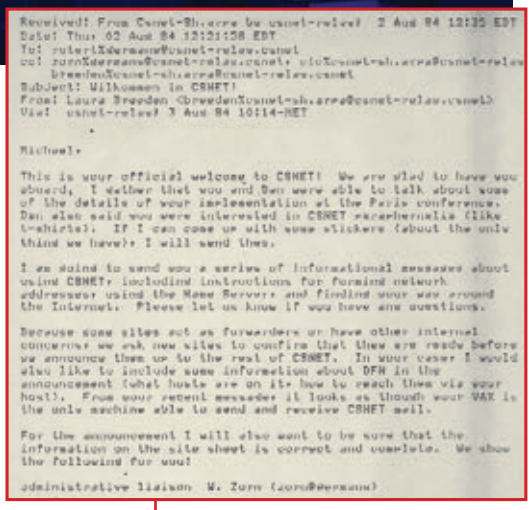

Received: From Csnet-Sh.arpa by csnet-relay; 2 Aug 84 12:35 EDT
Date: Thu 02 Aug 84 12:21:58 EDT
To: ruter%dermsun@csnet-relay.csnet
cc: zorn%dermsun@csnet-relay.csnet; sio%csnet-sh.arpa@csnet-relay
breeden%csnet-sh.arpa@csnet-relay.csnet
Subject: Wilkommen in CSNET!
From: Laura Breeden <breeden%csnet-sh.arpa@csnet-relay.csnet>
Via: csnet-relay; 3 Aug 84 10:14-MET

Michael:

This is your official welcome to CSNET! We are glad to have you aboard. I gather that you and Ben were able to talk about some of the details of your implementation at the Paris conference. Ben also said you were interested in CSNET paraphernalia (like t-shirts). If I can come up with some stickers (about the only thing we have), I will send them.

I am going to send you a series of informational messages about using CSNET, including instructions for forming network addresses using the Name Servers and finding your way around the Internet. Please let us know if you have any questions.

Because some sites act as forwarders or have other internal concerns, we ask new sites to confirm that they are ready before we announce them up to the rest of CSNET. In your case I would also like to include some information about DFN in the announcement (what hosts are on it, how to reach them via your host). From your recent messages it looks as though your VAX is the only machine able to send and receive CSNET mail.

For the announcement I will also want to be sure that the information on the site sheet is correct and complete. We show the following for you:

administrative liaison W. Zorn (zorn@dermsun)

E-posta

Internet çağında e-posta en önemli iletişim aracı oldu. Ancak WhatsApp, Facebook ve benzerlerinin devrinde de günlük e-posta trafiği artmaya devam ediyor

Ufuk Yamankılıçoğlu / DH

İlk e-postanın gönderildiği yıl (o zamanlar ARPANET'te)	**1971**
Türkiye'de ilk e-postanın açıldığı tarih	**Ocak 1987**
Türkiye'nin ilk e-posta alıcısı	**Bilkent Üniversitesi**
Günümüzde e-posta alıp gönderen Türklerin oranı	**%78**
Türkiye'deki kişisel e-posta hesabı sayısı	**107 milyon**
Tüm dünyadaki e-posta kullanıcısı	**2,5 milyar**
Her gün gönderilen kişisel e-posta sayısı	**87,7 milyar**
Her gün gönderilen işle ilgili e-posta sayısı	**108,7 milyar**
Tüm dünyada saniyede gönderilen e-posta sayısı	**2,3 milyon**
2014 e-posta ticaret gelirleri	**12 milyar USD**
İlk spam mesajının gönderildiği tarih	**3 Mayıs 1978**
İlk spam'i alan kullanıcı sayısı	**600**
Bill Gates'in Steve Ballmer'a göre 2004'te bir yılda aldığı spam mesaj sayısı	**4 milyon**
Spam yüzünden dünyada bir yılda ortaya çıkan masraf	**14 milyar Avro**
Spamcilerin dünya çapında yıllık cirosu	**160 ila 360 milyon Avro**
Tüm posta trafiğinde spam mesajların oranı	**%87,1 ila %90,2**
Mobil cihazlarda posta kullanımının masaüstünü geçtiği tarih	**2013**
En sevilen e-posta istemcisi	**iOS Mail uygulaması**
İlk e-postanın AppleLink ile uzaydan gönderildiği tarih	**9 Ağustos 1991**

CHIP TV artık capcanlı karşınızda

Bilişim sektörünün önde gelenleri canlı yayında sorularınızı cevaplıyor!

Bundan böyle en çok merak edilen konuları, konuların uzmanlarından canlı olarak dinleyebilecek, aklınızda olan tüm soruları canlı yayında sorup anında yayın alabileceksiniz.

İletişim altyapısı Vodafone 3G ile sağlanan ve HD olarak çekilen CHIP TechTalks canlı yayınlarında her hafta farklı bir konuyu masaya yatırıyor ve enine boyuna tartışıyoruz. 3G'nin verdiği ulaşım serbestliği ile CHIP Online canlı yayınları size Türkiye'nin her yerinden, hatta dünyanın her yerinden ulaşıyor olacak. Zaman zaman gittiğimiz yurtdışı lansman ve fuarlarından en son gelişmeleri size sıcağı sıcağına aktaracağız. Tüm yapacağınız belirtilen zamanda CHIP Online ana sayfasını açmak. Canlı Yayın ekranınızda oynamaya başlayacak.

CHIP Online canlı yayınlarının hepsi arşivleniyor ve http://www.chip.com.tr/canli/ adresinden HD kalitesinde yayımlanıyor. Elbette Canlı Yayını canlı seyretmenin bazı avantajları var, örneğin her yayının sonunda verdiğimiz sürpriz hediyeler gibi!

CHIP TechTalks canlı yayınlarında görüşmek üzere!

2014 yılında büyük fırtınalar koparan akıllı bileklikler ve saat konseptini CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu ve CHIP Test Merkezinden Ercan Uğurlu mercek altına aldı.

Giyilebilir teknolojiler, güvenlik açıkları, cep telefonları, yeni bir Windows ve dahası... 2014 yılının son Canlı Yayını Nesine.com stüdyolarında gerçekleşti.

CENK TARHAN
CHIP Online Yayın Yönetmeni
cenk@chip.com.tr

2015'TE TEKNOLOJİ DÜNYASINDA NELER OLACAK?

Canlı Yayınlarımızla teknoloji dünyasını mercek altına almaya devam ediyoruz. 2014 yılına bakarak 2015 yılında neler olacağını da kestirmek mümkün...

Türkiye'de teknoloji yayıncılığının öncüsü CHIP her ay gerçekleştirdiği Canlı Yayınlarla sektörün nabzını tutmaya devam ediyor. Her ay Canlı Yayınlarda farklı bir şeyler deneyip sizlere ulaştırmayı hedefliyoruz ve bu hedeflerimizi gerçekleştirmenin haklı gururunu yaşıyoruz. Bu ay gerçekleştirdiğimiz Canlı Yayınlar arasında en ilginci hiç şüphesiz sizlere Türkiye'nin öncü teknoloji yayınlarının yayın yönetmenlerinin 2014 yılını kendi pencerelerinden yorumladığı bir "teknoloji açık oturumu" ulaştırmak oldu. "Teknolojinin uzmanları 2014'ü değerlendirdi" başlığı ile duyurduğumuz ve büyük ilgi gören Canlı Yayınımızda giyilebilir teknolojiler, güvenlik açıkları, cep telefonları, bilim dünyasındaki atılımlar, yeni bir Windows ve dahası... CHIP Online Yayın Yönetmeni Cenk Tarhan, CHIP Dergisi Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, LEVEL Yayın Yönetmeni Fırat Akyıldız, Popular Science Yayın Yönetmeni Şahin Ekşioğlu, CHIP Online internet projeleri uzmanı Selçuk İslamoğlu ve CHIP Test Merkezi Sorumlusu Ercan Uğurlu CHIP Online takipçilerine değerli düşüncelerini aktardılar. Burada bizim için çıta altı kişiyi aynı anda Canlı Yayına almak ve bu yayını HD kalitesinde kesintisiz olarak sizlere ulaştırmaktı, bunu başarmış olmanın haklı gururunu yaşıyoruz. Cep telefonu pazarı sadece klasik cep telefonu üreticilerinin elinde değil artık. Diğer donanım üreticilerinin de iştahını kabartıyor. Asus, Casper, Vestel derken bu kervana kaliteli dizüstü bilgisayarları ile ilgi çeken Lenovo da katıldı. Türkiye'de gerçekleştirilen ve Lenovo'nun Türkiye pazarına farklı segmentlerde girdiği cep telefonlarını tanıttığı lansman da bu alanda dengeleri değiştirecek bir hamle olarak değerlendirildiği için önemliydi.

CHIP'in iki ağır topu, Test Merkezi sorumlusu Ercan Uğurlu ve CHIP Dergisi Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu'nun giyilebilir teknolojiler, akıllı saat ve bileklikleri inceledikleri ve bu alanda sorulan tüm soruları yanıtladığı Canlı Yayın da bu ay gerçekleştirdiğimiz yayınlar arasında ilgi toplayan bir çalışma oldu. Ama ayın sonunda gerçekleştirdiğimiz Canlı Yayın hem aksiyon hem de kalite açısından yine yeni bir kalite çıtası belirlemesi açısından çok önemliydi. Facebook üzerinden oynanabilen ilk 3D bilardo oyunu olan Pool Elite'ın Türkiye lansmanı sıradan bir lansman olmanın ötesinde, Türkiye'nin gururu, dünyaca ünlü Bilardo Şampiyonu Semih Saygıner eşliğinde gerçekleşti ve CHIP Online Canlı Yayın kameraları da olay yerindeydi. Lansman sonrası Semih Saygıner'in yaptığı çok özel gösteri sanal dünya ile gerçek bilardo dünyasını bir araya getirmesi açısından büyük önem taşıyordu. 1 saati aşkın süren Canlı Yayınımızda Semih Saygıner'in gerçekleştirdiği "imkansız" vuruşlar bize ne kadar büyük şampiyon olduğunu tekrar hatırlattı.

İletişim altyapısı Vodafone 3G ile sağlanan CHIP TechTalk Canlı Yayınları tüm hızı ile devam edecek. 3G teknolojisinin nimetlerinden yararlanarak akla hayale gelebilecek her yerden Canlı Yayın yapmayı hedefliyor ve her ay karşınıza farklı bir teknolojik şov ile çıkmayı planlıyoruz. Bir aksilik çıkmadığı takdirde her hafta Çarşamba günü saat 14:00 da CHIP Online ana sayfasında, CHIP Online Facebook ve Twitter hesaplarında yeni bir konu ve yeni bir konuk ile beraber olmaya devam edeceğiz. Canlı Yayın sonunda bazen sürpriz hediyelerimiz olabiliyor, bunun da altını çizelim. Canlı Yayınları kaçıranların da izlemek için **www.chip.com.tr/canlı** adresine bağlanmaları yeterli.

Lenovo Türkiye Mobil Grup Ürün Müdürü Selçuk Kabadayı ile birlikte Lenovo'nun Vibe X2 ve diğer akıllı telefonlarını Canlı Yayında lansman sonrası birlikte değerlendirdik.

Facebook'taki ilk 3D bilardo oyunu olan Pool Elite'in tanıtımı için ünlü bilardo oyuncusu Semih Saygıner'in katıldığı Ingame group'un lansmanını Canlı Olarak ekranlarınıza getirdik.

BU SAYFADAKİ VİDEOLARI NASIL İZLEYECEKSİNİZ?

1) Apple uygulama mağazasından ya da Google Play uygulama mağazasından "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını indirin... Aşağıdaki QR kodları kullanarak doğrudan erişebilir, ya da uygulama mağazalarında arama yaparak "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını bulabilirsiniz.

Android cihazlar için

iOS cihazlar için

2) İnternet bağlantısı aktifken uygulamayı çalıştırın. Doğrudan kamera moduyla açıldığını göreceksiniz... İlgili video görüntüsünün tamamını ekranda görecek şekilde telefon ya da tableti sayfanın üzerinde tutun ve kısa bir süre bekleyin. Videonun yüklenmeye başladığını göreceksiniz.

3) Video, telefon ya da tablet ekranında görünen dergi sayfası üzerinde oynamaya başlayacak. Aygıtı yavaş hareketlerle oynatsanız dahi, videonun dergi sayfasında belirlenen alanda kaldığını gözlemleyebilirsiniz.

4) Dilerseniz video üzerine parmağınızla çift tıklayarak tam ekran yapabilir ve kamerayla dergi sayfası üzerine odaklanmak zorunda kalmadan videoyu daha rahat şekilde seyredebilirsiniz.

VİDEO İZLE

Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

Powered by Aurasma

Akıllı cihazınız yoksa

Dergideki **Artırılmış Gerçeklik** (Augmented Reality) **videoların http://chip.tk/1zWVynE** adresinden izleyebilirsiniz

Parola yetmiyor

Çift faktörlü doğrulama (2FAS) sistemi hacker'ların çalıntı parolayla zarar vermesini önlüyor. Bunun için kullanıcının kendini ek bir bağımsız faktörle (örneğin bir USB belirteciyle) tanıtması gerekiyor.

1. Faktör
Bildiğiniz bir şey
Her zaman olduğu gibi bir siteye oturum açmak için kullanıcı adı ve parola-ya ihtiyacınız var. Gelişmiş doğrulama için kullanıcının genelde cep telefonu numarası vermesi gerekiyor.

2. Faktör
Sizde bulunan bir şey ya da siz
Üst düzey güvenlik için ikinci faktörün birinciden bağımsız olması gerekiyor. Aynı akıllı telefonun hem oturum açma hem doğrulama sağladığı senaryolar sayılmıyor.

Belirteç (token)
Belirteç, özel bir yonga taşıyan bir akıllı kart ya da USB bellek olabilir. FIDO gibi sektör standartları bir USB belleğin birden çok hizmet sağlayıcı için kullanılmasına olanak tanıyor.

Cep telefonu
Çevrimiçi hizmetlerde kimlik doğrulama söz konusu olunca en sık kullanılan ek faktör akıllı telefonlar. Hizmet, PIN içeren bir SMS yollayabiliyor ya da PIN telefondaki bir uygulamayla üretilebiliyor.

Biyometri
İkinci faktör kullanıcının sahip olduğu bir şeyin yanı sıra, kullanıcının ayırt edici bir fiziksel karakteristiği, örneğin parmak izi olabiliyor.

Kullanıcının gördüğü

USB belirteç kullanan kimlik doğrulama senaryoları (örneğin Google'ınki) çok pratik

1 Kullanıcı adı ve parola giriliyor
2 İstendiğinde USB bellek takılıyor
3 Hizmet erişim izni veriyor

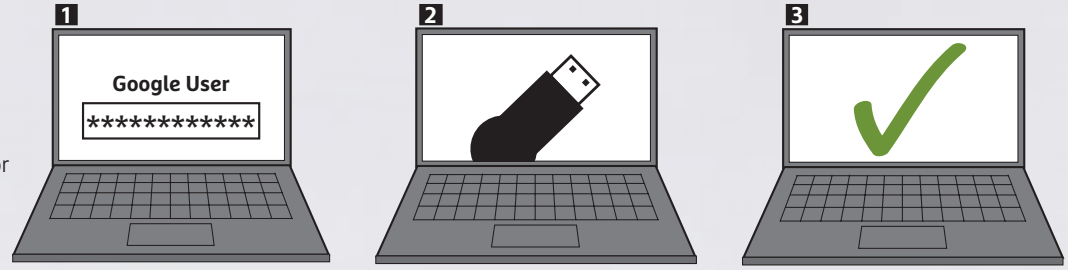

Her şey için tek uygulama

Google Authenticator uygulaması kullanıcıların Google hizmetlerine ve diğer çevrimiçi hizmetlere oturum açmasına olanak tanıyor ve aralarında Microsoft, Facebook, Google ve Dropbox'ın da bulunduğu birçok hizmet sağlayıcı tarafından benimsenen zaman bazlı bir defalık (TOTP) algoritmayı (RFC 6238 standardı) kullanıyor. Bu yöntemin avantajı, kodlar akıllı telefonda üretildiği sürece bir internet bağlantısı gerektirmemesi.

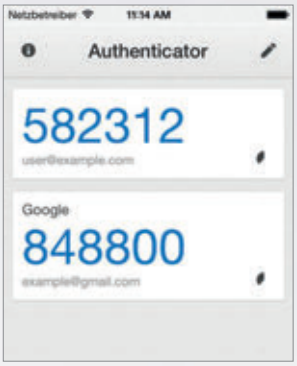

"Çift faktörlü bir doğrulama yöntemi muhtemelen tüm bunları önleyebilirdi"

Mat Honan, Gazeteci,
Dijital yaşamı –küçük kızının fotoğraflarını içeren dizüstü dâhil her şeyi– 2012'de hacker'lar tarafından tümüyle silindi.

İki, birden iyidir

Çift faktörlü kimlik doğrulama sistemi parolaların kırılmasını neredeyse olanaksız hale getiriyor ve kullanmak çok kolay.

NH / Barış Emre ALKIM

Ağustos ayında Apple'ın iCloud'undan ünlülerin mahrem fotoğraflarının çalındığı anlaşılınca şirket hemen tepki verdi. Üç hafta sonra iCloud yedeklerine çift faktörlü kimlik doğrulama özelliği getirildi. Artık hacker'lar bir iCloud hesabının parola kombinasyonunu elde etse bile, hesap sahibinin iPhone'una erişmeden hiçbir zarar veremiyor.

Genelde e-posta hesaplarına erişimde kullanılan ve hemen herkesin ele geçirebileceği adres – parola bileşimi yerine, çift faktörlü doğrulamada aynı anda birbirinden bağımsız iki faktör kullanılıyor ve böylece doğru kişi olup olmadığı şüpheye yer bırakmayacak biçimde belirleniyor. İkinci faktör özel bir USB belleği, akıllı telefonun ürettiği bir PIN, parmak izi ya da akıllı telefon, yani sadece hesap sahibinin erişimi olan herhangi bir şey olabilir. Çoğu internet sağlayıcı hesap sahibinin telefonuna SMS ile gelişigüzel üretilmiş bir defalık bir kod yollamayı destekliyor. Samsung, Lenovo ve Synaptics gibi firmaların katılımıyla kurulan FIDO ise parolasız ve güvenli bir doğrulama standardı geliştirmeye çalışıyor. Böylece herhangi bir web sitesi ya da bulut hizmeti FIDO aygıtları (örneğin özel USB bellekler) yardımıyla kullanıcılarını tanıyabiliyor. Bu organizasyon aynı zamanda web tarayıcılarının kullanılacağı çift faktörlü bir doğrulama sisteminin (U2F) spesifikasyonlarını belirliyor. Google, Chrome 38'de bu sistemi kullandı ve kendi hizmetleri için de çift faktörlü doğrulamadan yararlanıyor.

Windows 10 ile Microsoft da çift faktörlü doğrulamayı işletim sistemi düzeyine taşımaya niyetli. Böylece masaüstü PC'ler, dizüstüler ve tabletler gibi aygıtlar birer faktöre dönüşecek. Her aygıtı bir faktör olarak kullanmak yerine kullanıcı cep telefonundan da bir faktör olarak yararlanabilecek. Microsoft için bu, parolaların tümden ortadan kalkması anlamına gelebilir. Windows 10 teknik önizleme sürümünün ilk kapsamlı güncellemesiyle ilgili yazımızda bu konuyla ilgili ayrıntılı bilgi bulabilirsiniz (sayfa 40).

balkim@chip.com.tr

NASIL YAPILIR?

Facebook için oturum doğrulama sistemini açın

Güvenlik ayarlarına gidin **1** ve "Giriş uyarıları"nın karşısındaki "Düzenle" seçeneğine basın. Gerekli seçeneği işaretleyin **2**. Telefon numaranızı verip bir doğrulama kodu gönderilmesini sağlayın **3**. Kod üreticiyi kullanarak erişimi etkinleştirin. Böylece internete bağlı olmasanız da hesabınıza girebileceksiniz.

%61

Birden çok web hizmeti için aynı parolayı kullananların yüzdesi (CSID, 2012)

%31

Zayıf parolalar kullanılarak yapılan hack işlemlerinin yüzdesi (Trustwave, 2014)

Parolalar güvensiz

Çoğu e-posta kullanıcısı e-posta hesabını bir yıldan uzun süre önce değiştirmiş ve artık hatırlamıyor

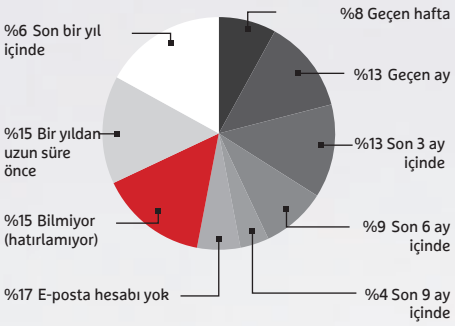

Kimde var kimde yok?

Birçok web tabanlı hizmette daha şimdiden çift faktörlü doğrulama kullanılıyor. Geniş bir listeyi **https://twofactorauth.org** adresinde bulabilirsiniz.

Hizmet	SMS	Aygıt	Uygulama
Amazon	Yok	Yok	Yok
Apple	Var	Yok	Var
Dropbox	Var	Yok	Var
Facebook	Var	Yok	Var
Google	Var	Var	Var
LinkedIn	Var	Yok	Yok
Microsoft OneDrive	Var	Yok	Var
Twitter	Var	Yok	Var
Evernote	Var	Yok	Var
Yahoo Mail	Var	Yok	Yok
GMX	Yok	Yok	Yok
PayPal	Var	Var	Var
eBay	Yok	Var	Var

Var Yok

BÜYÜK VERİ

İnsanoğlunun yeni resmi

Mantığı unutun. Okulda öğrendiklerinizi de. Yenilikçi algoritmalar muazzam veri miktarlarını inceleyip düşünce tarzımızı sonsuza dek değiştirecek gizli desenlerin farkına varıyor.

RL / Barış Emre ALKIM

FOTOĞRAFLAR: REUTERS/CLAUDIA DAUT (RE. U.) COMPOSING: VERONIKA ZANGL

İkinci el araba almak söz konusu olduğunda kadınlar daha çok aracın rengiyle ilgilenir. Ama erkekler kaputu açıp bakar, kilometre sayacını inceler, sonra aracı test sürüşüne çıkarır. Aslında görmek istedikleri bu eski aracın neler yapabileceğidir. Çünkü edinecekleri izlenime göre alma kararları değişebilir. Fakat Amerikan firması Kaggle, turuncu renk ikinci el otomobil satın alanların, rengi önemsemeyenlerin ancak yarısı kadar sorunla uğraştığını söylüyor.

Bir teknoloji şirketi olan Kaggle otomobil satmıyor, onun yerine, ileride dünyayı altüst edecek bir alanda uzmanlaşmış: Büyük veriler. Bu terim her şeyden önce dijital evrenin muazzam büyümesini tarif ediyor. Dünyada mevcut veri miktarı her iki yılda bir ikiye katlanıyor. Doğal olarak Facebook, YouTube ve diğer iletişimle ilgili hizmetlerin bu büyümeye katkısı ciddi. Üretim hatlarında ve lojistik merkezlerinde daha şimdiden hayata geçen "nesnelerin interneti" günlük rutini de etkisine alıyor. Evimizde, kıyafetimizde, havada ya da insanların içinde sürekli veri toplayan, depolayan ya da gönderen algılayıcılarla kuşatılmış haldeyiz.

Verinin değerli olduğu herkesin malumu. Google ve NSA'nın tek varoluş sebebi bizim verilerimiz. Biri reklam verenlerin peşinde koşuyor, diğeri teröristlerin. Her ikisinde de mahremiyetin gördüğü zarar "sivil kayıp" kategorisine giriyor. Askeri teknoloji, finans ve otomotiv sektörleri çok uzun zamandır akıl almaz büyüklükte veri yığınlarıyla çalışıyor.

Ne var ki büyük verinin potansiyeli bununla kalmıyor. Büyük veri daha sormadığımız sorulara yanıt bulmayı vaat ediyor. Devasa veri tabanları insanoğlunun kavrayamayacağı denli karmaşık bilgiler içeriyor. Ne var ki yenilikçi analiz yazılımları bu verilerin içinde tekrarlanan desenler, yani örüntüler saptayarak veri yığınlarını hazineye dönüştürüyor. Şu örneği bir düşünün: ABD'deki bir araştırma projesi prematüre bebeklerle ilgili bir teşhis programı geliştirdi. Her bir yeni doğan için 16 farklı veri akışı (örneğin kardiyak etkinlik, kan oksijen düzeyi) gerçek zamanlı olarak işleniyor. Bu da çocuklar için her saniye 1.260 civarı veri kümesinin yaratılması demek. Tüm bebeklerden elde edilen veriyi incelemek, enfeksiyonları daha ilk belirtiden 24 saat önce teşhis etmeyi sağlayabiliyor. Doktor daha erken müdahale edebiliyor ve bu da tedavinin başarı şansını yükseltiyor.

Büyük veri, bir şeyleri iyiye götürmenin yanı sıra koca felsefeleri sorguluyor. Örneğin prematüre bebeklerle ilgili analiz verileri, tıp biliminin şu ana kadar bildiklerinin tam tersini söylüyor. Yani ciddi bir enfeksiyon ortaya çıkmadan önce prematüre bebeklerin hayati değerleri stabil bir hal alıyor. Bu türden bir değişim (normalde doktorları rahatlatır) prematüre bebekler söz konusu olduğunda enfeksiyonun gelişini gösteren bir uyarı sinyali olabilir.

Bizleri yeni gerçekler bekliyor

Bebeklerin vücut işlevlerinin bu kadar kısa sürede neden iki uç arasında gidip geldiğini tam olarak bilmiyoruz. Viktor Mayer-Schönberger bizleri acele karar vermememiz için uyarıyor. "Büyük veri dünyayı kavrayışımızı geliştiriyor. Daha önceden haberimiz olmayan bağlantıları saptamamızı sağlıyor. Bununla birlikte, veriler bize bağlantıları gösteriyor, nedensellik ilişkisini değil. Bir şeyin olduğunu görüyoruz ama neden olduğunu göremiyoruz." Avustralyalı bilim insanı Oxford İnternet Enstitüsü'nde profesör ve şirketlere, hükümetlere ve örgütlere büyük veriyle ilgili konularda danışmanlık yapıyor. Konu üzerinde iki de açıklayıcı kitabı var. Ona göre insanoğlu sadece sözde nedenselliği görüyor ve bu da bilgi yanılsamasına yol açıyor. Mayer-Schönberger rastgele örneklemenin ve anketlerin gerçeği göz ardı eden kestirmeler olduğunu söylüyor. "Gelecekte sebep ve sonuç anlayışımızı çetin bir gerçeklik sınavından geçirmek için düzenli olarak büyük veri ilişkilerini kullanacağız," diyor.

Mantık dünyası tepe taklak

Büyük veri, devasa veri hacimlerini inceleyip hiçbir insanın aklına gelmeyecek ilişkileri ortaya çıkarabiliyor. Bu ilişkiler genelde çok şaşırtıcı çünkü sebeplerini saptayamıyoruz. Fakat ilişkilerin matematiksel kesinliklerle başa çıkması gerekiyor **1**. İkinci el araba alacakların turuncu araç alması tavsiye edilir ama nedenini bir tek algoritma biliyor **2**. Prematüre bebeklerin hayati işlevleri enfeksiyon öncesinde stabil oluyor. Bebekler iyiyse doktorların tetikte olması lazım. İlginç ama gerçek.

1

2

Doğal olarak, çarpıcı büyük veri sonuçlarının sebepleri konusunda düşünmek cazip ve bazen de zevkli bir uğraş. Neden ikinci el turuncu arabalar diğerlerinden daha uzun ömürlü oluyor? Kaggle bunu büyük bir Amerikan otomobil firmasının on yıllık verilerini analiz ederek bulmuş. Arabanın parlak rengi daha mı az kazaya yol açıyor? O yüzden mi ikinci el satışlarda bu araçlar daha iyi durumda? Yoksa sahipleri arabalarının kendi adlarına "konuşmasına" izin veren ve bu yüzden de onlara çok iyi bakan "bireyciler" mi? Turuncu otomobiller genelde "ikinci arabalar" mı? Yani sahipleri araç sürme konusunda daha mı deneyimli?

İlişkiler matematiksel olarak doğrulanabiliyor fakat nedenselik söz konusu olduğunda bu nadiren yapılabiliyor. Büyük veri insanların daha iyi karar vermesini sağlayabilir fakat bulguların tekrar tekrar kontrol edilmesi gerekiyor. Veri statüsündeki değişiklik, ilişkide de değişikliğe yol açabiliyor.

Öyle ya da böyle, otomobil sektörü bundan sonra sadece turuncu otomobil üretmeye karar verecek değil. Ayrıca yeni doğan servislerindeki doktorlar da tüm prematüre bebeklerin hayati işlevlerini vasat düzeyde tutmayacağı kesin. →

Büyük veri operasyonları çok fazla veri gerektiriyor ve bu verinin yapılandırılmış (örneğin makinelerin ölçüm verileri ya da telefon numarası gibi iletişim meta verileri) biçimde olması ideal. Ama günümüzde daha az yapılandırılmış ya da hiç yapılandırılmamış verileri işlemek de mümkün. Facebook ve Twitter gibi internet devleri çalakalem yazılmış kullanıcı yorumlarından tanımlama karakteristikleri ya da trendleri otomatikman süzebiliyor ve bunları reklam verenlere satıyor. Belli hatalar göz ardı ediliyor çünkü büyük veri hacmi yüzünden büyük manzara değişmiyor ve algoritmalar sürekli iyiye gidiyor.

Son olarak da veri devrimi matematiğin büyük bir dönüş yapmasına ve yepyeni mesleklerin ortaya çıkmasına önayak oldu. "Veri bilimciler ve veri sanatçıları, iki ya da üç yıllık bir eğitimin ardından bu çerçevede verilebilecek unvan tanımları ancak bu profiller henüz mevcut değil," diyor Experton Group İş danışmanlığı firmasının kıdemli danışmanı Holm Landrock. Ona göre bir veri bilimcinin istatistik, BT, işletme, psikoloji, teknoloji ve medya konularını bilmesi gerekiyor. Diğer yandan bir veri sanatçısı ise grafik tasarımdan, psikolojiden, matematikten, BT'den ve iletişimden anlamalı.

Tıp: Devrimci formüller

Dışarıdan bakıldığında büyük verinin her şeyi aynı ölçütle değerlendirdiği zannedilebilir. Fakat daha yakından baktığınızda aslında durumun tam tersi olduğunu görüyorsunuz. Tıp alanında, veri analizi kişiye özgü tedavi programlarının yaratılmasını sağlayabilir. "Kişiye özel tıp" geleceğin en büyük vaatlerinden biri. Günümüzde soğuk algınlığı için tıbbi destek aradığınızda doktor birkaç aspirin almanızı söyleyebilir. Ancak böylesi bir senaryodaki ölümcül kusur doktorun reçetesinin tümüyle tıbbi kurallar doğrultusunda yazılmış olmasıdır. Örneğin bir hastaya bir hafta boyunca ilaçtan günde üç kez alması söylenebilir ve hastanın erkek ya da kadın, genç ya da yaşlı, şişman ya da zayıf, sağlam ya da hassas olduğuna bakılmaz. Ayrıca hastanın kendini iki ya da yedi gün sonra iyi hissetmesi de dikkate alınmaz. Dozaj neredeyse her zaman yanlıştır.

Mayer-Schönberger bu standartlaştırılmış yaklaşımın yakında reddedileceğini düşünüyor. "Her metabolizma benzersizdir ve her insan hastalığa farklı biçimde tepki verir. Geçmişte yaklaşımları bireylere göre özelleştiremiyorduk çünkü elimizde veri yoktu; çok az veri analiz edilmişti. Artık bu değişmeye başlıyor değişim sadece ileri teknolojili tıbbı kapsamıyor. İlaç dozu gibi sıradan sorunları da kapsıyor." Bir yeni doğan servisindeki medikal aygıtlar muazzam hacimde veri sağlıyor. Fakat insanoğlunun tıp ya da benzer amaçlarla veriye dönüştürülmesi artık sadece kliniklerde karşılaşılan sıra dışı durumlarla kalmıyor. Sağlıkla ilgili veri akıllı telefon uygulamalarındaki fitness takip aygıtlarıyla, veri kol bantlarıyla ve "giyilebilir" teknolojiyle (algılayıcılarla donatılmış giyecekler) sürekli olarak ölçülebiliyor. Bu eğilimle ilişkilendirilen harekete "kendini ölçüm" deniyor ve üyeleri doktor gelene ya da veriler çökene kadar kendi bedenlerini dijital olarak ölçüyor.

Eğer doktorun elinde doğru veri varsa benzer vakaları kapsayan ilişkileri ve o hastanın tıbbi geçmişini düşünebilir. Mayer-Schönberger kendi kişisel deneyimlerini dile getiriyor: "Kolesterol seviyem yüksek ve düşürmek için ilaç alıyorum. Fakat bazı ölçümler damar çeperlerimde hiçbir sorun olmadığını ortaya koydu. İç hastalıkları uzmanı vücudumun yüksek kolesterol düzeyine rağmen düzgün işlediğini ve kolesterolü aşağı çekmenin vücudumun dengesini bozabileceğini söyledi." Büyük verinin böylesi senaryoları en iyi şekilde, kişiye özgü ele alması bekleniyor. "Hastalık tanımını yeniden yapmamız gerekiyor. Eski tanıma göre insanlar ortalamadan saptıklarında hasta sayılıyordu. Gelecekte ise insanları kendi normal durumlarından saptığında hasta sayacağız. O zaman yüksek kolesterol düzeyim hastalık kapsamından bile çıkarılabilir."

Veriler öğrencilere ve öğretmenlere hitap ediyor

Bu çelişkili kişiselleştirme aynı zamanda büyük veri alanının eğitim alanındaki muhteşem zaferi. Sürekli bütçesinin azlığıyla bilinen eğitim alanında devrimin başlaması daha uzun sürebilir fakat gerçekleşeceği kesin. Nasıl ki her hasta farklıysa her öğrenci de başlı başına ayrı bir vaka. Bununla beraber yüzlerce yıldır tüm öğrenciler aynı dersleri alıyor, aynı süre içinde aynı soruları çözüyor.

American Khan Academy gibi modern eğitim kurumları internet sınıflarında kişiselleştirmenin üstünde duruyor. Bir öğrenci belli bir problem karşısında güçlük çekerse büyük veri işin içine giriyor. Sistem, veri tabanını tarayıp o öğrenciye yardımı olabilecek eğitim malzemesi bulmaya çalışıyor. Bu, örneğin platformun forumunda yük-

KİŞİSELLEŞTİRME

Büyük veri seçimleri kazandı

2012 başkanlık seçimlerinde Barack Obama ve başkan yardımcısı Joe Biden, amansız bir mücadelenin beklendiği eyaletlere odaklandı. Bir algoritma önceki seçim sonuçlarını ve sosyodemografik verileri kullanarak ilişkiler belirledi ve bu sayede oy verenleri kendilerine çekebildiler.

Eğitim: Herkes için daha iyi bir ders

Geleneksel standartlaştırılmış sınıflarla karşılaştırıldığında uyarlanır öğrenme (bu da bir büyük veri operasyonu) öğrencilere daha uygun. Eğer öğrenci belli bir problemin altından kalkamazsa öğrenme platformu bunu fark ediyor. Bu geribildirimi dikkate alıyor ve benzer öğrencilere yardımı dokunmuş çözümleri kapsayan kişiye özel destek sunuyor.

1

FOTOS: REUTERS/LARRY DOWNING (O.); KHAN ACADEMY/KATE MASON (U.)

sek puan almış bir açıklama olabiliyor.

Veri öğrencilere olduğu kadar öğretmenlere de hitap ediyor. Büyük veri sınıfı her bir öğrenciye uyarlıyor. Fakat öğretme platformları da öğreniyor. Kullanıcıların verdiği geribildirimden yarar sağlıyorlar ve kullanıcılara verdikleri yanıtlar giderek iyileşiyor. Nasıl ki hastaya reçete veriliyorsa öğrenciye de kişiselleştirilmiş bir ders listesi veriliyor. Eğer öğrenci Latince çeviri egzersizlerinde güçlük yaşıyorsa sistem ders saatlerini değiştirip onunla egzersiz yapıyor. Eğer öğrenci yine ilerleme gösteremezse ders materyallerinin sırası değişiyor. Dijital öğretmen (ya da etten kemikten olan) Amazon'un kitap tavsiyelerindekine benzer bir yöntemle, diğer öğrencilerin kullandığı sorun çözme yaklaşımlarını öneriyor.

Puanlama: Dosya daima haklıdır

Büyük verinin ilginç yanlarından biri aynı zamanda tehdit niteliği taşıması. Kristal küremize bakalım. Elinde doğru veri olanlar zaman makinesini çalıştırabilir. Havayolu uçak motorunu ne zaman yenilemeli? Veri tarihçesi hangi algılayıcı değerlerinin şüpheli olduğunu gösteriyor. Parfümsüz kozmetik malzemeler ve algoritmanın hesapladığı sepette yer alan yirmi diğer üründen bazılarını mı satın aldınız? O zaman hamilesiniz ve hamileliğinizin dördüncü ayındasınız. Facebook sayfanız Beyoncé dinleyip İncil okuduğunuzu mu gösteriyor? Bu profildeki öğrenciler üniversiteye giriş sınavlarında en başarısız olanlar. Beethoven ve Radiohead dinleyip Nabokov'un "Lolita"sını mı okuyorsunuz? O zaman en iyilerden birisiniz, ne zaman gelip iş başı yaparsınız? Hapishanede hücrenizde oturup erken tahliye mi bekliyorsunuz? Kusura bakmayın ama suç puanınız %50'nin üstünde, yani muhtemelen hapisten çıkınca yine suça bulaşacaksınız.

İnsanlar uzun süredir buna benzer tahminler yürütüyor. Örneğin yeni sürücülerin sigorta bedeli hep yüksektir. Şimdi işin içine aygıtların ölçtüğü bilgiler de giriyor. Örneğin araç sürüş verilerinizi sigorta şirketine teslim ederseniz primleriniz düşüyor. Elbette bunu reddederseniz daha çok prim ödemeniz gerekiyor. Aynısı sağlık sektöründe de er ya da geç görülecek. Fitness takip aygıtı taşımayana kapsamlı sağlık sigortası yapılmayacak.

"Tahmine dayalı polislik" suçun nerede ve ne zaman işleneceğinin önceden tahmin edilmesini gerektiriyor. Bazı durumlarda tahminler suçlunun kimliğini bile kapsayabiliyor. Fakat böylesi tekniklerin kullanımı sadece sinemayla sınırlı. Ayrıca Londra, Chicago, Salt Lake City, Münih ve Nüremberg'de de kullanılıyor.

"Tahmine dayalı polislik"te en tehlikeli şey, insanoğlunun deneyiminin ve önsezilerinin bir kenara atılıp sıfır ve birlerin el üstünde tutulması. Böylesi yöntemler düşünce özgürlüğünü engelliyor ve bizi geçmişimize bağlıyor. Bugün internetten esrarın yasallaştırılmasına ilişkin bazı gerçekleri arayan kişi yarın sürücü belgesi alamayabilir. Tüm bu kararlar ilişkiler dikkate alınarak yapılıyor ve somut kişisel faktörlere değil de ilişkilere dayandırılıyor.

"Kredi puanı" denilen yöntem ise çok acayip test sonuçları üretiyor. Eğer bankadan kredi çekmek istiyorsanız algoritmanın röntgen masasına yatmanız gerekiyor. Bu süreç genelde tarihsel olasılık değerlerini kullanıyor. Veri ikiziniz (algoritmaya göre özgeçmişi benzer olan kişi) pek güvenilecek biri değil mi? O zaman siz de değilsiniz. Tartışma bitmiştir.

Elbette "veri ikizi" terimini sözcüğü sözcüğüne almamalısınız. Yanlış mahallede oturmanın kredi tablonuzu olumsuz etkileyebileceğini herkes biliyor. Fakat bazı şirketler işi, işletim sisteminizi, PC'nizi ve akıllı telefonunuzu hesaba katacak kadar ileri gidiyor. Bu veri MAC adresiyle tanınabilir. Hatta bunların hiçbiri olmasa bile yanlış Facebook arkadaşlarına sahip olmak kredi başvurunuzun reddedilmesine yol açabilir.

En son saçmalık ise Facebook'tan ilişki durumunuzun kontrol edilmesi. Eğer "evli" yazıyorsa baştan kaybettiniz. Algoritma kişisel meselelerinizi fazlaca konuşmanızdan da hoşlanmıyor. Ama hiç sevmediği bir şey varsa kişisel hiçbir bilginizi paylaşmamanız.

Ne var ki bu prosedürlere yönelik tepkiler gün geçtikçe büyüyor. Viktor Mayer-Schönberger hem bir bilim insanı hem de yazar olarak, büyük verinin beraberinde getirdiği etik ve felsefi sonuçlarla uğraşıyor. Her şeyden önce bilim insanı dijital amneziden (bellek kaybı) yana ve verilerin son kullanım tarihi olması gerektiğini söylüyor. "İlke gayet anlaşılır. Ne zaman bilgiyi dijital olarak kaydetsek ya da bir başkasına iletsek bilgiyi sadece adımızla değil tamamen kendimizin belirleyeceği bir tarihle ve diğer özniteliklerle de imzalıyoruz. Bu bilgiler depolama süresinin sonunda siliniyor. O güne kadar da hiç kimse son kullanma tarihini değiştiremiyor." Mayer-Schönberger'in CHIP'in 06/10 sayısında yayımlanan bir röportajında değindiği bu yaklaşıma göre, ek bir avantaj daha söz konusu. →

Gebelik testi yerine geçen fatura

Hamile kadınlar genelde reklamlardan çok etkilenir çünkü kendi tüketici alışkanlıklarını yeniden planlamaya çalışırlar. Dolayısıyla da "Target" adlı mağaza zinciri, satın alma kararlarına bakarak hamileleri ayırt eden bir algoritma geliştirmiş. Algoritma, hamileleri gebeliğin dördüncü ayında olsalar bile tanıyabiliyor. Şirket okul çağındaki bir genç kıza bebek malzemeleri için indirim kuponu gönderince kızın babası küplere binmiş. Sonra da kızın gerçekten hamile olduğu anlaşılmış.

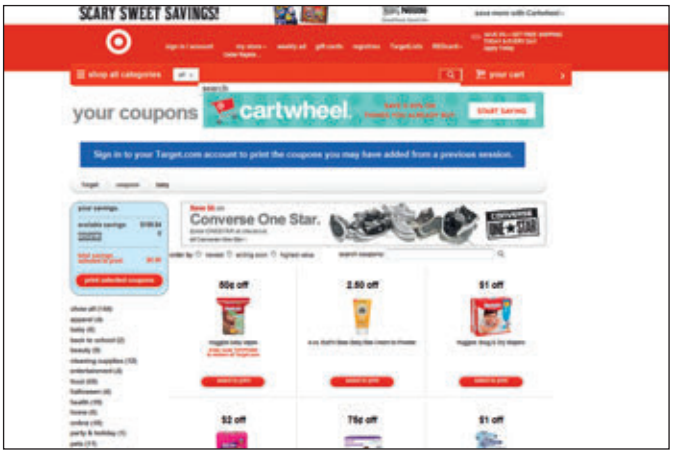

Beethoven, Beyoncé'yi döver

Amerikalı bir süper inek (virgil.gr) 1.350 öğrencinin sınav sonuçlarıyla aynı öğrencilerin kitap ve müzik zevkini karşılaştırdı. Artık Beethoven dinleyip Nabokov okuyanların zihninin verimli çalıştığını biliyoruz. Beyoncé'de ise işler öyle değil.

FOTOĞRAFLAR: REUTERS/UNITED NATIONS/CLIFF WATTS/HANDOUT TABLO: JOSEPH KARL STIELERS

Bununla birlikte söz konusu fikrin gerçeğe dökülmesi pek olası değil çünkü sektör buna çok hevesli değil ve kullanıcılar da tepkisiz. Fakat Mayer-Schönberger'in ikinci fikri daha etkili olabilir. Bu yaklaşıma göre verinin sorumluluğu orijinal sahibinde kalmayacak, o an kullanan her kimse ona aktarılacak. Büyük şirketler için bu, veriyi kullanıp kâr elde edebilecekleri, ancak veriler kötüye kullanılırsa bunun hesabını verecekleri anlamına geliyor. Bu da bilgide özerklik hakkını adeta kaldırıyor. Ama bu hak zaten öleli çok olmuştu.

Bir diğer büyük veri uzmanı olan, hukuk eğitimi görmüş Ivone Hofsetter'in ise "bilgi kapitalizmi" ve pasif siyasi yapıyı eleştirdiği "Sie wissen alles" (Her şeyi biliyorlar) diye bir kitabı var. "Büyük verinin kişisel verileri ele alma tarzı insanlık onuruyla uyuşmuyor. Bu ilkeleri koruma görevi bariz biçimde devlete düşüyor ve devletin gerekli yasal düzenlemeleri hazırlarken hiç zaman yitirmemesi gerekiyor. Bu hemen yapılmazsa büyük veri geri döndürülmesi zor bir duruma yol açacak."

Şu anki durum dünya politikalarını etkileyebilir. 2012 başkanlık seçimleri sırasında Barack Obama'nın ekibinin akıllı bir strateji geliştirecek zamanı oldu çünkü iş başındaki başkanın demokrat olduğu en başından belliydi. Obama'nın kampanya yöneticisi Jim Messina ultra modern iş analizine güveniyordu ve sırf bu iş için 50 adet veri bilimciyi işe almıştı. Amaç, kıran kırana mücadelenin yaşanacağı sekiz eyalette bariz bir zafer elde etmekti. Çünkü seçimin sonucunu bu sekiz eyalette yaşayan oy verenlerin belirleyeceği ortadaydı.

Obama'nın veri uzmanları bu sekiz eyaletteki bireysel seçmen profilini inceledi ve önceki seçim sonuçlarıyla sosyodemografik veri arasında ilişkiler kurdu. Ardından kararsız seçmenleri saptayıp istatistiksel profillerini modellediler. Algoritma 100 civarı karakteristiğe bakarak bu kararsız seçmenleri tanıdı ve bu kişilere ulaşmak için e-posta pazarlama stratejilerinden Facebook'a, ev ziyaretlerine kadar her şey yapıldı. Sonuçta oyların başa baş olduğu sekiz eyaletin yedisini Obama kazandı ve görev süresini bir dönem daha uzattı.

Büyük verinin acil durum çıkışı var mı?

Eğer büyük veri kamuoyunu ve seçilmiş başkanları değiştirebiliyorsa bu daha buzdağının görünürdeki kısmı. Boston'da MIT'nin İnsan Dinamikleri Laboratuvarı'nın müdürü olan Alex Pentland toplumları analiz etmek (buna "gerçeklik madenciliği" diyor) ve sonra değiştirmek istiyor. Eğer makine bazı kişi ya da grupların kontrolden çıkmasına kesin gözüyle bakıyorsa o kişiler davranışlarını değiştirme yönünde teşvik edilecek. Pentland'ın önerdiği sosyolojik uyaran – tepki – ödül yöntemi, bunu takip etmesi kesin olan ceza dikkate alınmasa bile distopyalardan fırlamış bir kâbus. Sonuçta sürekli bir optimizasyonun sonucunda ortaya herkesin birbirinin tıpatıp aynısı olduğu bir toplum çıkacak. Ya da Mayer-Schönberger'in deyimiyle, "Bir gün gelecek makineler 'İnsanlardan alabileceğimizi aldık, hadi şimdi gidip onları ortadan kaldıralım,' diyecek."

Tümüyle tekdüze bir toplum korkusunun haklı gerekçeleri var fakat insanoğlu büyük veriyi iyi yönde kullanabilecek potansiyele sahip. Fantezi ve yaratıcılık ilişki ve veri modelleriyle geliştirilemez. Facebook'un kurucusu Mark Zuckerberg veri devriminin öncülerinden ve bundan en çok kâr eden insanlardan sayılabilir fakat 2002'de Harvard'da okurken veri devrimi daha başlamamış olduğu için kendini şanslı saymalı. Ne de olsa iyi bir algoritma okulu kimlerin yarıda bırakacağını saptayabilirdi ve Zuckerberg bu filtreye takılsa, elit üniversitenin altyapısını kötüye kullanamaz ve çığır açan sosyal medya projesini başlatamazdı. Zuckerberg çok başarılı oldu çünkü kuralları çiğnedi. Algoritma bunu anlayabilir mi peki?

TERMİNOLOJİ

Büyük veriye küçük kılavuz

Yeni veri dünyasıyla birlikte yepyeni bir terminoloji geliyor. Burada büyük veriyle ilgili en önemli terimleri açıklıyoruz.

Verileştirme (datafication): İnsanlar, nesneler, yapılar, hareketler, başarılar... Her şey şu ya da bu şekilde ölçülebilir bilgiye dönüştürülebilir. Verileştirme, büyük verinin geleceğinde kilit rol oynuyor ve şu anda içine gömülmüş durumdayız.

Veri egzozu (data exhaust): İnternette arama yaptığınız zaman ardınızda bıraktığınız küçük dijital izler. Bu izlere fare hareketleri, kazara tıklamalar, yazım hataları ve reddedilen sonuçlar girebiliyor. Küçük veri bu tür izleri çöp kabul ediyor ama büyük veri için bunlar sonuç listelerini, kullanılabilirliği, yazımı ve iş modeli için yararlı her şeyi iyiye götürebilecek hammadde sayılıyor.

İlişki (correlation): Özellikler, olaylar ve durumlar arasındaki bağıntıyı tanımlıyor. Büyük veri ilginç ilişkiler saptayabiliyor fakat bu ilişkiler sebep sonuç bilgisi vermiyor.

Negatif özgürlük (negative freedom): Kişisel verilere hükümetler, toplum ve ekonomik sistem tarafından erişilmesini önleme hakkı (giderek kayboluyor).

Tahmine dayalı analiz (predictive analytics): Veri içinde tekrarlanan örüntüleri saptayan, sonra algoritmalar kullanarak gelecekteki gelişmeleri tahmin eden analitik prosedür. Böylece geleceği görmek mümkün oluyor.

Bulanıklık (blur): Bir şekilde veri yığınlarına karışan hatalar (yanlış değerler, uygun olmayan biçimler ve hassas olmamaktan kaynaklanan yanlışlıklar). Büyük veri bunların oyunun gerçekçi bir kısmı olduğuna inanıyor çünkü iyi sonuçlara ulaşmak söz konusu olduğunda verinin niceliği veri kümesinin niteliğinden daha önemli.

Küçük veri (small data): Küçük veri yığınlarına yönelik geleneksel yaklaşım. Bu konsepte rastgele örnekleme dâhil. Büyük verinin aksine, küçük veride hassaslık önemli. Bulanıklığa izin verilmiyor çünkü bu, zaten anlaşılmaz olan görüntüyü daha da bozabilir.

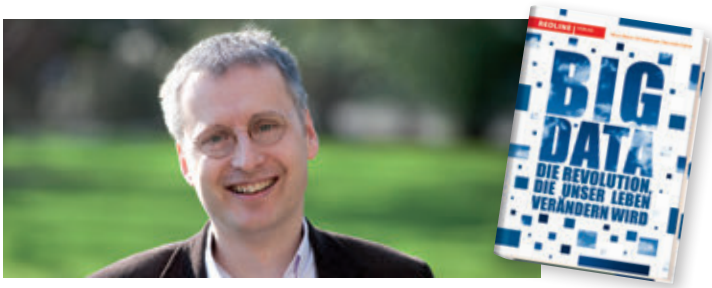

Profesör Viktor Mayer-Schönberger büyük veri konusunda dünyanın önde gelen isimlerinden biri. "Big Data – Die Revolution, die unser Leben verändern wird" (Büyük Veri-Hayatımızı değiştirecek devrim) adlı kitabıyla veri devriminin risklerine ve olumlu yanlarına ışık tutuyor.

Yine aynı biçimde, Harvard'ın sonuçta okuldan kendi ayrılan Zuckerberg'i reddetmemesi de bir şanstı. Tutucu işletme okulunun imajı da Zuckerberg'in başarı öyküsüyle değişti. Harvard bugün potansiyel internet dâhilerinin Eldorado'su olarak görülüyor ve teknolojik araştırmada Boston'daki MIT ve California'daki Stanford ile aşık atıyor.

Tabii herkes bir sonraki Zuckerberg, Picasso ya da Ella Fitzgerald olamaz. Bununla birlikte sosyal özgürlüklerini kullananlar, haklarını savunanlar ve ara sıra çizginin dışına çıkanlar büyük verinin dünya görüşünü değiştirecek. Güvenli tarafta olmak için belki de verilerin kendi kendini ifade etmesine izin vermeliyiz. Acaba büyük verinin nasıl bir gelecek inşa edeceğini tahmin edecek bir algoritma ve model geliştirilebilir mi? Daha da önemlisi, böyle bir gelecekten nasıl kaçınabiliriz?

balkim@chip.com.tr

ANDROID TELEFON VE TABLET SAHİPLERİ İÇİN

En İyi Android Uygulamaları özel sayısı çıktı!

2015'in getirdikleri

WLAN üzerinden HD akışı, parmak izli kredi kartları, 4K ekranlı cep telefonlar, otomobillerde LTE... CHIP bu yılın teknolojisinde öne çıkanları inceliyor.

CS / Barış Emre ALKIM

FOTO

PC ve dizüstü

Hastaya yanlış ömür biçilmiş. Klasik PC 2015'te geri dönüyor, üstelik hiç olmadığı kadar hızlı

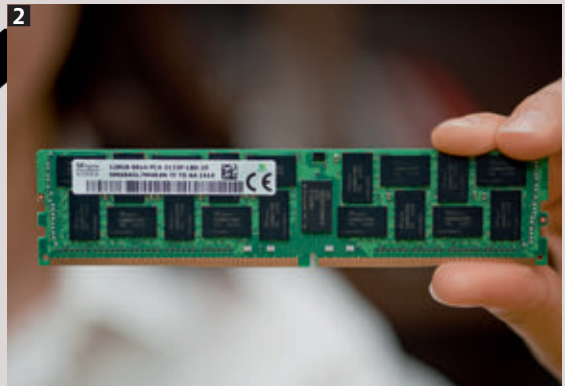

Yeni üst düzey CPU'lar ve artan veri hızları

Intel, 2015'te de "Tik Tak" stratejisini devam ettirecek. 14 nanometrelik Broadwell işlemcilerinin yıl ortasında nihayet çıkması bekleniyor. Broadwell'in ardılı **3** Skylake ise Ağustos'tan itibaren piyasada olacak. Skylake 10 nanometre gibi inanılmaz bir üretim sürecinden çıkıyor ve masaüstü CPU'su olmasına rağmen mobil aygıtların çok iyi bildiği yonga üstünde sistem (SoC) ilkesi üzerine inşa edilmiş. İşlemci 40 GBit/s veri aktarımı sunuyor ve SATA Express, PCI Express 4.0 ve Thunderbolt 3.0'ı destekliyor. Ayrıca güç tüketimi kimi modellerde yaklaşık %15 daha az. Intel'e göre Skylake'li dizüstüler kablosuz şarj özelliğine sahip olacak. Üretici daha şimdiden kablosuz dizüstünün reklamını yapıyor. Çıkışının üstünden 17 yıl geçtikten sonra USB'ye ilk defa iki yönde takılabilen kablolar geliyor. Dahası, USB 3.1 portlu harici sabit diskler **1** atalarından iki kat hızlı ve maksimum aktarım hızı artık 10 GBit/s. Yeni konektör spesifikasyonlarına yaz aylarında karar verilmişti ve ilk aygıtların 2015 başında piyasaya çıkması bekleniyor. "Daha fazla kapasite, daha düşük güç tüketimi" 2015'te geniş kabul görmesi beklenen hızlı DDR4 RAM'in de **2** mottosu. Yeni belleklerde 240 değil 288 temas noktası var, bunlar saniyede 3.200 MB aktarım gerçekleştirebiliyor ve 1,2 volt ile çalışıyor. Dolayısıyla saniyede 25,6 GB gibi aktarım hızlarına erişebiliyorlar. Ayrıca DDR4 ile her biri 16 GB'lık maksimum 8 modül belleğe eklenebiliyor (mevcut anakartlarda sınır bu) ve böylece maksimum 128 GB kapasite elde edilebiliyor.

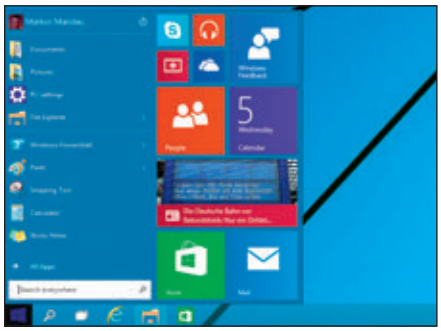

Başlat menülü Windows 10

Windows 10, Intel Skylake işlemcilerden birkaç ay önce piyasaya çıkacak. Bu işletim sistemi masaüstü kullanıcılarını hedefliyor ve en büyük özelliği başlat menüsünün geri dönüşü. Windows 10'un daha önce mobil aygıtlarda kullanılan Windows RT'nin ve Windows Phone'un yerini alması bekleniyor. Üreticinin bakış açısıyla Windows 10 tüm platformlarda kullanılabilen bir işletim sistemi. Windows Store da standartlaştırıldı ve uygulama indirmeyi kolaylaştıracak hale getirildi. Eski günleri özleyenler için: Windows'un final sürümü disket sürücüleri destekleyecek.

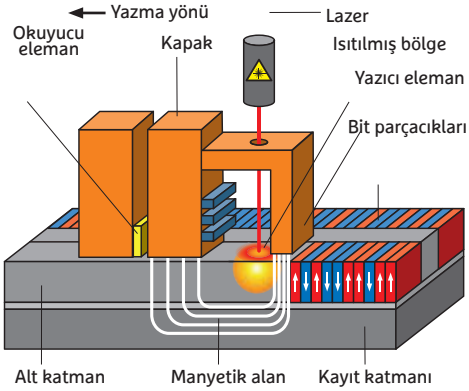

15 TB'lık sabit diskler

Yakın zamanda maksimum HDD kapasitesi 6 TB'a ulaştı fakat 2015'te 15 TB maksimum kapasiteli HDD'leri göreceğiz. Bu, "ısı destekli manyetik kayıt" (HAMR) adlı yeni bir tekniğin sonucu. Yazma işlemi sırasında depolama diski bir lazerle ısıtılıyor. Bu da çok küçük bir manyetik alan oluşturuyor ve tüm diskin depolama yoğunluğunu artırıyor. Teknolojiyi icat eden Seagate olsa da seri üretime TDK geçirdi. 2015'ten itibaren TDK, Seagate ve Western Digital'a HAMR HDD bileşenleri satacak.

7 GBit/s'lik WLAN

Yeni IEEE 802.ad standardının veri çıktı miktarı saniyede 7 GBit. Bu yeni standart ilk defa 2015'te yönlendiricilerde kullanılacak. Fakat Gigabit WLAN'ın bir de dezavantajı var: Kapsamı birkaç metreyle sınırlı. Yüksek veri aktarım hızı, sıkıştırılmamış HD videoların kısıtlı alanda (örneğin akıllı telefondan televizyona) aktarılmasına izin veriyor. Fakat yüksek hız çok enerji gerektirdiğinden akıllı telefon ve tabletler 4,6 GBit/s bant genişliği olan tek taşıyıcılı tasarruf kipinden yararlanabiliyor.

→

FOTOĞRAFLAR: I. UZS, V. O. LI.; GOOGLE ATAP; FOXCONN; SK HYNIX; INTEL; RICE UNIVERSITY; PHILIPS; APPLE; ORANGE

Mobil

Mobil aygıtlar daha iyiye gidiyor: Artan çözünürlük, artan megapiksel. 2015'te bir dizi yeniliğe tanık olacağız.

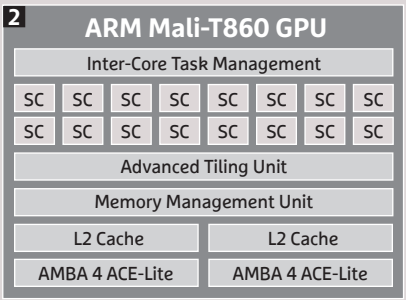

Daha net, daha hızlı, harika

Akıllı telefon üreticileri 2015'te rahat edecek. Ellerinde işlevsel bir ürün varsa tek yapmaları gereken onu geliştirmek; tüketiciler zaten sırada bekliyor. Ekranlar 2015'te daha da keskinleşecek. LG daha quad-HD çözünürlüklü (2.560 x 1.440 piksel) ilk telefonunu sonbaharda çıkardı bile **1**. 2015'te Qualcomm Snapdragon 808 ve 810 da piyasalarda olacak ve 4K ekranlar akıllı telefonlarda standarda dönüşecek. Böylesi ekranlar 500 ppi'dan fazla piksel yoğunluğuna sahip olacak.

Bu değer, insan gözünün normal bakış mesafesinde ihtiyaç duyduğu piksel yoğunluğu olan 300 ppi'ın çok üstünde. Fakat 2015 versiyonuyla MacBook Air **3** işi daha da ileri götürecek. Bu aygıtın retina ekrana sahip olması bekleniyor. Piksel yoğunluğu tam olarak bilinmese de, iPhone 6'da bile bu değer 400 ppi'ın üzerinde. MacBook Air'in 12,5 ila 12,7 inç arasında yeni bir boyut standardı başlatacağı da kesin. Diğer dizüstü üreticilerinin de test etmekte olduğu bu ekran boyutu, 11 inçlik dizüstü bilgisayarlarla 13,3 inçlik olanlar arasında orta noktayı oluşturacak. Diğer yandan akıllı telefonlar 6 ince doğru ilerliyor. Sadece ekranlar değil kameralar da gelişiyor. Yeni Qualcomm CPU, 55 megapiksele varan algılayıcıları mümkün kılıyor. Ayrıca giderek daha fazla üretici aygıtlarına dâhili filtre ekliyor. ARM'ın yeni Mali-T869 grafik birimi **2** hareketli görüntülerle başa çıkabiliyor ve bir önceki neslin aygıtlarından %45 daha hızlı olması bekleniyor. Bu yeni grafik birimine sahip ilk aygıt Samsung Galaxy S6 ya da Galaxy Note 5 olacak.

Akıllı kol saatleri işe yarayacak

Akıllı kol saatleri ve akıllı kol bantları aslında şu anda "aptal" aletler. Bluetooth'la bağlanabileceği bir akıllı telefon olmadan hiçbir şey yapamıyorsunuz. 2015'te ödeme yapmak için (Apple Watch) ve PC / dizüstü bilgisayarlara bağlanırken kullanabileceğiniz (Lenovo gibi) saatler çıkacak. Dahası, çoğu yeni saat su geçirmez olacak ve GPS algılayıcı içerecek. Microsoft'un yeni ürünü çok ilgi çekici: Bu akıllı telefonun pili normal kullanımda iki günden fazla dayanıyor ve aletin iOS, Android ve Windows'la uyumlu olması bekleniyor.

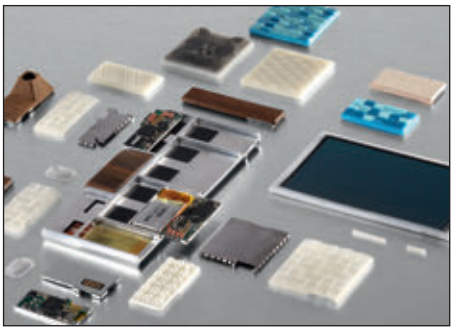

Modüler akıllı telefon

2015'in telefon alanında en büyük yeniliği Google'dan gelebilir: "Project Ara" kod adıyla geliştirilmekte olan modüler akıllı telefon. Modüler akıllı telefonun parçaları değiştirilebiliyor. Böylece yeni bir akıllı telefon almak yerine PC'niz için yaptığınızı yapıyor ve işlemciyi, kamerayı ya da ekranı değiştiriyorsunuz. Bu üreticiler için de avantajlı çünkü kullanıcılar bileşenleri telefonun tamamından daha çabuk değiştirecekleri için ürünlerin satış döngüsü de kısalıyor.

Dönüştürülebilir aygıtlar

Gerek üreticiler gerekse kamuoyu araştırmacıları hem dizüstü hem tablet olabilen dönüştürülebilir bilgisayarların, dizüstü bilgisayarın geleceği olduğunu söylüyor. Bu konseptte klavyeler ve dokunmatik ekranlar sayesinde tabletle dizüstü arasında geçiş yapabiliyorsunuz. Fakat bu ikisi bir arada aletlerin hâlâ ciddi bir dezavantajı var: Genellikle çok kalınlar ve hâlâ ideal bir dönüştürme mekanizması bulunmuş değil. Çekerek mi, katlayarak mı, döndürerek mi? 2015 bu bakımdan ilginç deneylere tanık olacak. Diğer sorunu çözmek ise daha kolay. Örneğin Asus Transformer Book T300 CHi modelinin kalınlığı klavyeyle birlikte sadece yedi milimetre.

FOTOĞRAFLAR: I. UZS. V. Ö. LI.: LG; APPLE; ASUS; GOOGLE ATAP; APPLE

Ev ve eğlence

2015'te mobil eğlence durağan eğlencenin yerini alacak. Aynısı filmler ve oyunlar için de geçerli. Akıllı kıyafetler ve taşınabilir aygıtlar seçeneklerimizi genişletecek.

1

2

3

Televizyonlar daha da akıllanacak

Akıllı TV'ye doğru bir eğilim tespit etmiştik ama TV'ler hâlâ çok zeki aletlere dönüşemediler. Bununla beraber ufukta yepyeni bir yaklaşım var. Şu ana kadar en büyük sorun kullanımdı. O yüzden yeni TV'lerin Android ya da Samsung Tizen gibi mobil işletim sistemlerine sahip olması ve böylece akıllı telefonlarla daha rahat iletişim kurması bekleniyor. Böylece diğer sistemler de Apple'ın AirPlay'i gibi 2 özelliklere kavuşabilecek. Basit kullanım, izleyicilerin çevrimiçi video kütüphanelerine olan ilgisini de artıracak. Netflix'in açılması sonbahar döneminde tüm piyasayı sarstı. Bunu en ciddi biçimde hisseden de ücretli TV kanalı Sky oldu. Sky istek üzerine video biçiminde kaliteli içerik (örneğin Amerikan dizileri) sunsa da bunu sadece kapsamlı abonelik paketinin bir parçası olarak yapıyordu. 2015'te ise kullanıcıların Sky medya kütüphanesine ayda 10 avroya ulaşmasına izin veren Sky Online 1 adlı bir VoD sistemi devreye girecek. Futbol maçları için ayrıca para ödenmesi gerekiyor ve bunun için ödenen para normal bir aylık ücretli platform aboneliği olan 20 avroyu geçiyor.

Diğer yandan, dijital video kütüphanelerini sevmeyenler 4K filmler için bir Blu-ray standardında anlaşılmasına sevinecekler 3. Lisans sorunlarının yaz aylarında çözülmesi bekleniyor. Bu da demek oluyor ki gişe filmleri yılbaşı öncesinde satışa sunulmuş olacak. Dahası, Blu-ray disklerinin VoD hizmetleri karşısında kalite avantajı var. Renk uzayı daha geniş, renk yoğunluğu 8 bitten 10 bite çıkarılmış ve görüntü tazeleme hızı saniyede 60 kare. Bununla birlikte 4K diskler için HDMI 2.0 portu ve HDCP 2.2 kopyalamaya karşı koruma sistemi içeren yeni oynatıcılar gerekecek.

Mobil aygıtlar konsolların yerini alacak

Mobil aygıtlar genelde oyun oynamak için kullanılıyor. PS Vita ya da Nintendo 3DS gibi avuçiçi oyun aygıtları pazar paylarının bir kısmını kaptırdılarsa da PlayStation gibi oyun konsolları bundan henüz zarar görmedi. Fakat Newzoo piyasa araştırma şirketine göre 2015'te bu değişebilir ve Candy Crush gibi oyunların bulunduğu cep telefonu oyun pazarı 30 milyar dolar hacimle konsol pazarını geride bırakabilir. Bu yüzden de geliştiriciler PC ve konsol bazlı oyunlarını mobil aygıtlara taşımak için büyük gayret içinde (bu, grafikleri kaliteli oyunları da kapsıyor). Örneğin EA, Battlefield 4'ün tablet sürümü üstünde çalışıyor.

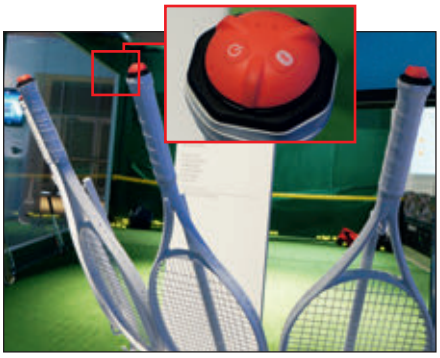

Akıllı tenis raketleri

Akıllı evler ve "nesnelerin interneti" yavaş yavaş günlük hayatımızın bir parçası oluyor. İki konsept de sıradan nesnelerin algılayıcılar ve internet bağlantısıyla akıllı aygıtlara dönüşmesi anlamına geliyor. Buna kıyafetten kahve makinesine, mobilyalara kadar her şey dâhil. Sony'nin Smart Tennis Sensor modeli tenis raketlerinin sapına yerleştiriliyor ve yüzey alanıyla oyuncunun hızını ölçüyor. Sonra da bu bilgiyi Bluetooth ile bir akıllı telefon uygulamasına aktarıyor. Bunun oyuncuların becerisini artırması bekleniyor.

DVB-T yerine LTE

Giderek artan internet trafiği bant genişliğinin de artışını beraberinde getiriyor. Dolayısıyla bugüne kadar DVB-T için kullanılan bazı frekanslar da 2015'te internete adanacak. 2017'den sonra bu frekanslar LTE radyo iletişimi için kullanılacak ve DVB-T'nin yerini DVB-T2 alacak. Öyle ya da böyle LTE Cat 6'nın Ocak'tan itibaren saniyede 300 MBit'i bulan aktarım hızlarını kuramsal olarak desteklemesi gerekiyor. Yine de çoğu operatör sadece 150 MBit/s hız sunacak. Sabit hatlardaki hız 100 MBit/s'ye çıkacak ama fiber bağlantı sahipleri için VDSL sistemi 2016'ya kalabilir. →

FOTOĞRAFLAR: I. UZS. V. O. LL: PHILIPS; WATCHEVER; SINGULUS; VODAFONE; SONY (2); EA/FROSTBITE

Otomobiller

Otomobil üreticilerinin karşısında geliştirilmeyi bekleyen iki alan var: Mobil internete aracın her yerinden erişilebilmeli ve bunun için düzgün bir elektrikli motor gerekiyor.

İnternete bağlı oto: İnternet nasıl arabaların parçası olacak?

Analog hız göstergeleri uzun süre önce demode oldu fakat yeni Volkswagen Passat gerçekten tümüyle dijital bir kokpit sunuyor **1**. Direksiyonun hemen ardında 12 inçlik bir ekran var ve bir yere kadar özelleştirilebiliyor. Dahası, artık çoğu otonun güçlü bilgisayarların dış bileşenlerle iletişim kurmasını sağlayan kontrol merkezi olarak çalışan dokunmatik ekranları var. Bluetooth ve dok bağlantıları artık standart paketin bir parçası ve akıllı telefonun işlem gücü navigasyon uygulamalarını çalıştırmak ve müzik çalmak için kullanılıyor. Bununla birlikte hâlâ araç içinde kalıcı internet bağlantısı kurmak zor. O yüzden de otomobil üreticileri artık hizmet sağlayıcılarla işbirliğine gidiyor. Tesla ve Telefonica bir hot spot ağı kurmayı istiyor. Telekom, Çin'de China Mobile ile çalışırken Fransız cep telefonu şebekesi Orange ise kendi konsept aracını bir otomobil fuarında (üç tabletli) tanıttı. Çok futuristik bir konsept gibi görünse de, otomobil üreticilerinin şu anki hedeflerini gösteriyor. Tüm bu ortaklaşa projelerin araçları mobil iletişim sinyallerini alıp yolcuların mobil aygıtları için WLAN yönlendirici görevi üstlenen tekerlekli birer LTE hot spot'a dönüştürmesi bekleniyor. Tıpkı trenlerde olduğu gibi bu, araç çok hızlı yol alsa bile stabil internet bağlantısı sağlayacak. Audi A3 daha şimdiden bu teknolojiye sahip. Diğer modeller (örneğin A6) bu kervana katılacak. CHIP testinin sonucu: Sinyal alım becerisi şaşırtıcı derecede kararlı ve veri hızı çok yüksek. BMW de kendi "connected drive" konseptiyle aracın bilgi – eğlence sistemine SIM kartı entegre ediyor. Otomobil üreticilerinin müşterilerin de katıldığı deneyler yürütecek kadar zamanı yok çünkü hoş bulunmayan dâhili sistemleri yenilemek mümkün değil. İşte geliştirme döngülerinin bu kadar uzun olmasının nedeni de bu.

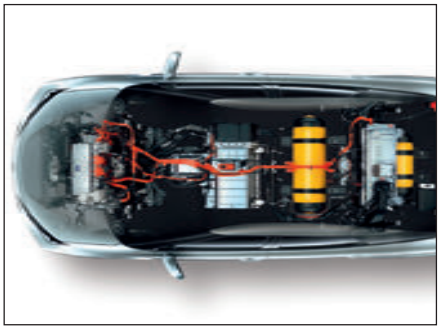

Yakıt hücreli otomobil

2015'te Toyota yakıt hücresi ve hidrojen deposuyla çalışan ilk seri üretim arabayı piyasaya sürecek: Mirai. Yakıt pili hidrojen atomlarını protonlara ve elektronlara ayırıyor. Elektronlar motor için elektrik olarak kullanılabiliyor. Bu teknoloji çok pahalı fakat Toyota'nın yakıt pilli ilk modelinin 80.000 avro fiyata ve 500 kilometreye varan menzile sahip olması bekleniyor. Ford ve Renault rakip modeller üzerinde çalışıyor ama bunlar 2017'ye kadar çıkmayacak. Toyota Mirai'nin promosyon amacıyla Japon Ralli Şampiyonası'na katılması bekleniyor.

Uzun menzilli elektrikli oto

Can sıkıcı "şarj" işlemi sayılmazsa elektrikli araçların karşısındaki en büyük sorun menzil. Sadece Tesla'nın S modeli maksimum 500 kilometre gidebiliyor fakat müşterilerin bu araç için dünyanın parasını ödemesi gerekiyor. Tesla, daha verimli enerji depolama aygıtları geliştirmesi için Panasonic'le işbirliği içinde bir pil fabrikası kurdu. İki firmanın bu amaç uğruna 3,2 milyar dolar yatırım yapması bekleniyor. Mevcut e-otolar sadece şehir içi trafikte kullanılabiliyor, o yüzden de Volkswagen'in yeni e-load up! modeli gibi elektrikli mini araçlar pizza kuryesi olarak kullanılabilir.

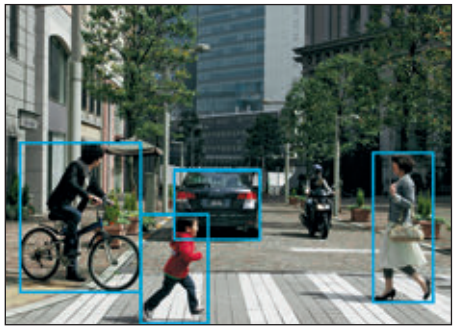

Otomobillerde 3B kamera

Algılayıcılar bir otomobilin çevresini saptamasından birincil derecede sorumlu ve kameralar da geri giderken faydalı olabiliyor. Fakat bu da artık yeterli değil. Subaru EyeSight gibi yeni destek sistemleri çevreyi tarayan 3B kameralar kullanıyor. Bunlar çarpışma riski olduğunda otomatikman frene basabiliyor ve istemsiz şerit değiştirme durumunda direksiyonu çevirebiliyor. Testler bu sistemlerin önden çarpışmaları önlemede algılayıcılardan ya da radarlardan daha etkili olduğunu açığa çıkardı. Mercedes, Ford ve Honda da modeline göre etrafı 360 derece görebilen 3B kameralara bel bağlayan firmalardan.

FOTOĞRAFLAR: I. UZS; V. O. LI.: VOLKSWAGEN AG; ORANGE; AUDI AG; SUBARU; VOLKSWAGEN AG; TOYOTA

Araştırma

İnternetten tedavi, makul fiyatlı 3B yazıcılar, güvenli ödeme sistemleri... İşte mühendislerin ve bilim insanlarının kafa yorduğu şeyler.

Google doktoru iş başında

Sırt ağrınızı internette aratıyorsanız Google bir doktorla görüşmenizi sağlayabiliyor. ABD'de arama motoru şimdiden tıbbi yardıma ihtiyacınız olup olmadığını anlayabiliyor. Google önümüzdeki yıl size acil durumlarda video sohbetle yardımcı olabilecek bir doktorlar ağıyla bağlantı seçeneği sağlayacak. Yani hastalar "Google Doctor" tarafından işletilen bir internet kliniğine muayeneye gidebilecek. Bu sistem ilk olarak California ve Massachusetts'te test edilecek ve hastalar için ücretsiz olacak. "Google Doctor" tutulmasa bile bu trend kesin. Artık hastalara teşhis koymak ve tedavi etmek için bir doktorun fiziksel olarak orada bulunması gerekmiyor.

İleri teknolojili gözlükler ufukta

İster Google Glass olsun ister Oculus Rift, gözlük kullananların sayısı 2015'te katlanacak. Google ve rakipleri yararlı artırılmış gerçeklik uygulamaları sağlayan küçük ve hafif gözlüklerden yanayken Sony ve Oculus Rift bir gözlükle simüle edilen tam kapsamlı sanal gerçeklikten yana. Oculus Rift'in askerlerin stres sendromları gibi bazı psikolojik rahatsızlıkları tedavi etmesi bekleniyor. 19 yaşındaki yazılımcı Catalin Voss, otistiklerin konuştukları kişilerin sesini analiz etmesini sağlayan bir uygulamayı Google Glass için geliştirdi ve uygulama çok yakında klinik olarak test edilecek.

Bulut bağlantılı kan testleri

Kan testi yapılacağı zaman doktorlar bir tüp kan alır, kuryeyle laboratuvara gönderir ve sonuçları birkaç gün sonra elde eder. Amerika'nın en genç milyarderi olan 30 yaşındaki Elizabeth Holmes'un Theranos firması, kapsamlı bir klinik tabloyu birkaç damla kanla çizebilen bir kit geliştirmiş. Aygıt kanı analiz ettikten sonra bu klinik tabloyu güvenli bağlantı ile buluta yüklüyor ve tedaviyi üstlenen doktor buradan bilgilere erişebiliyor. Böylece doktorların kanı laboratuvara gönderme zorunluluğu ortadan kalkıyor. Dahası Theranos testleri geleneksel testlerden bariz biçimde ucuz. Tek kısıtlaması sadece 30 değerin test edilebilmesi.

1.000 avronun altına 3B yazıcılar

Piyasa araştırma şirketi Gartner'a göre 3B yazıcıların satış rakamlarının her yıl ikiye katlanması bekleniyor. Bunun nedeni ise teknolojinin hem ucuzlaması hem de daha iyiye gitmesi. Gartner fiyatların 1.000 avronun altına düşeceğine inansa da HP'nin çıkartacağı Fusion adlı yazıcının bundan "çok daha ucuz" olacağı vaat ediliyor. Bu da sanayi ve laboratuvar sektöründe firmaların kolayca yeni prototip basması anlamına geliyor. Bununla birlikte, kişisel 3B yazıcı kullanımının da artması bekleniyor.

Parmak izli kredi kartları

PIN'ler ve parolalar güvenli olmadığından yerlerini ileride parmak izi algılayıcılarına bırakacak. iPhone'larda daha şimdiden kilit bu şekilde açılıyor ve MasterCard da parmak izi yongası teknolojili ilk kredi kartını 2015'te piyasaya çıkarmayı planlıyor. Ödeme işlemi yonga ile doğrulanacak ve NFC üzerinden gerçekleşecek. Kullanıcının biyometrik verisi karttaki bir güvenlik yongasında saklanacak. Ancak bir Amerikan mahkemesi daha şimdiden polisin şüphelilerin aygıtlarının kilidini açmak için parmak izini zorla kullanmasına karar verdi.

Akıllı telefonla ödeme

Hangi ödeme sisteminin en iyisi olduğu konusunda Apple ve PayPal arasında büyük bir çekişme var. iPhone'un üreticisi sadece Apple ürünleriyle çalışan tipik bir NFC temelli Apple sistemi olan Apple Pay'i savunuyor. Fakat Amerika söz konusu olduğunda çok iddialı. PayPal ise QR Shopping adlı sistemini test ediyor. Bunda, kullanıcı bir uygulama kullanarak restoranda ya da mağazada check-in yapıyor. Sonra satıcı da uygulamayla faturayı hazırlıyor. Müşteri akıllı telefonuyla bu faturayı onaylayınca para PayPal hesabından düşülüyor.

FOTOĞRAFLAR: I. UZS. V. O.: ISTOCKPHOTO/SVETIKD; APPLE; MASTERCARD; EVAN AGOSTINI/INVISION FOR HP/AP IMAGES

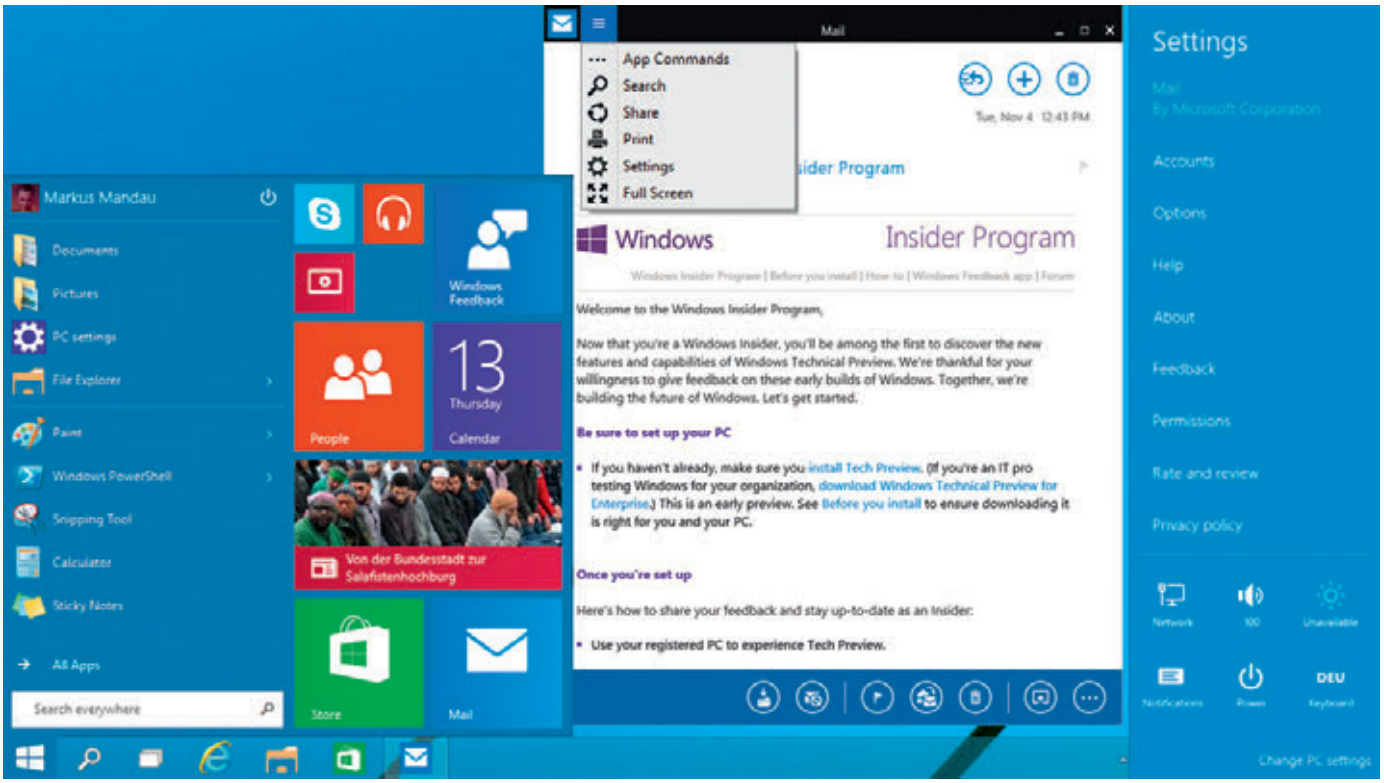

Windows 10 İlk güncellemeler

Windows 10'un ikinci önizleme safhası başladı. Kapsamlı sistem güncellemesi sonucunda bu makalede sözünü edeceğimiz bir sürü yeni işlev eklendi.

MM / Barış Emre ALKIM

Windows 10 söz konusu olunca Microsoft'un planları büyük, zamanı az. İşletim sisteminin küçük akıllı telefonlardan tabletlere, PC'lere varıncaya dek piyasadaki tüm aygıtlarda çalışması bekleniyor. Üstelik de bunu şirketin Build 2015 etkinliğinden önce gerçekleştirmesi lazım. İlk teknik önizleme sürümü Ekim'de yayınlanan Windows 10'un ilk büyük güncellemesi yapı (build) 9860'tı ve bunu çok geçmeden yapı 9879 izledi. Bir dizi yeni özellik, Microsoft'un işletim sistemiyle en azından PC platformunda neler yapmayı planladığının göstergesi. İlk önizleme sürümüne kıyasla bu iki yeni yapıda 7.000'den fazla geliştirme var ve bunların birçoğu arka planda gerçekleşen işlemlerle ilgili. İlerleyen kısımlarda gözle görülebilen yeni özelliklerin en ilginçlerine ışık tutuyoruz.

Kullanım söz konusu olduğunda Windows 10'un önizleme sürümünün popüler Windows 7'den pek farklı olduğunu söylemek olanaksız. Dolayısıyla da son sürüm artık Windows 8 kullanmak istemeyenlere hitap edecek. Dahası, Windows 8.1'in çıkışından bu yana giderek güç kazanan bir de eğilim var: ModernUI adlı kullanıcı arabirimi dokunmatik kullanım özelliği bulunmayan tüm aygıtlardan kaldırılıyor. Onun yerine masaüstü sistemi devreye giriyor. Önizleme sürümünün ilk halinde emektar Başlat menüsünün geri dönüşüne de tanık olmuştuk. Microsoft masaüstü programlarıyla ilk kez Windows 8'de kendini gösteren uygulamaların çalıştırılmasını birleştirmiş. Yani her yazılımı aynı biçimde çalıştırıyorsunuz. Uygulamalar masaüstünde pencere içinde çalışıyor ve sol üstteki üç çubuğa tıkladığınızda kullanıcının "Settings" (Ayarlar) ve ek "App Commands" (Uygulama komutları) kısımlarına erişmesini sağlayan bir menü açılıyor. Her ikisi de kullanıcının uygulamaları ihtiyacına göre yapılandırmasını sağlıyor.

Kurulum süreci tamamlandıktan sonra deneyimli Windows kullanıcılarının ilk yaptığı iş genellikle denetim masasına bakmaktır. Yapı 9860'da Windows 10'un denetim masasının yenilendiği ve modern tasarıma geçirildiği göze çarpıyor. Microsoft bunu Windows 8'in PC ayarlarında kısmen gerçekleştirmeye çalışmış ama başarısız olmuştu. Birçok kullanıcı sistemi yapılandırma işle-

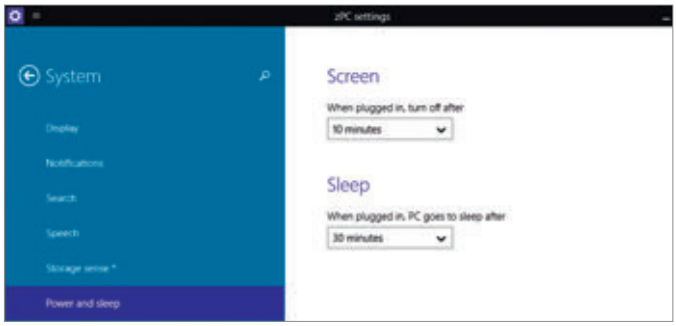

Giderek daha fazla işlev (örneğin güçle ilgili olanlar) Windows denetim masasından Başlat menüsünden erişilen "PC settings" kısmına taşınıyor.

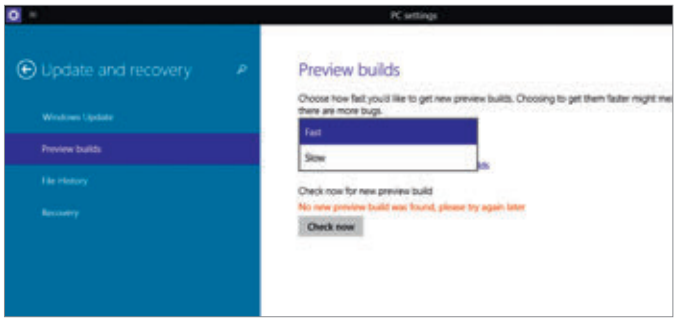

Windows Insider programına dâhil olanlar önizlemeyi test edebilir. En son yapıları "PC settings / Preview build" kısmına gidip güncelleme sıklığını "fast" olarak değiştirerek alabilirsiniz.

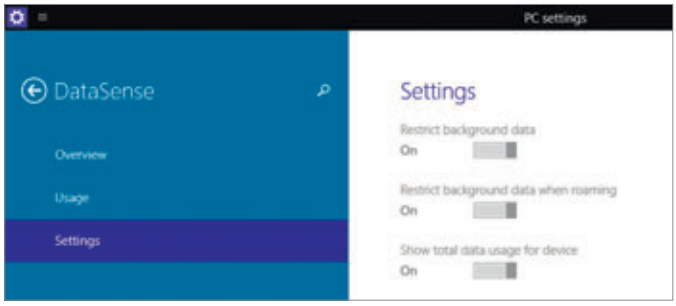

Windows 10'un PC'den akıllı telefona her şeyle uyumlu olması bekleniyor. "PC Settings" kısmındaki "DataSense" işlevi akıllı telefonların mobil ağlarda veri kullanımını azaltıyor.

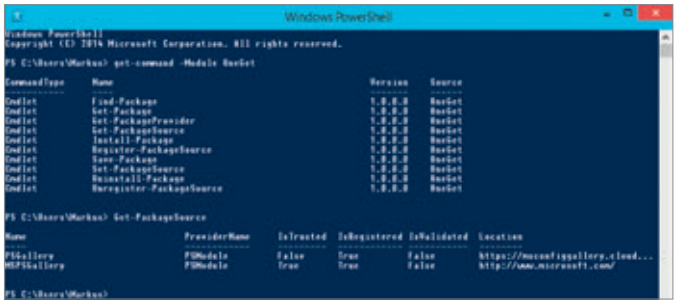

PowerShell kullanıcının OneGet paket yöneticisini çalıştırmasına ve yazılım depolarını sisteme entegre etmesine izin veriyor. Bu işlevi önemli ücretsiz araçları kurup güncellemek için (mesela 7-Zip) kullanabilirsiniz.

minin iki farklı yerden yapılabilmesinden şikâyetçiydi zira eksiksiz işlevlere ne normal denetim masasından erişilebiliyordu ne ModernUI menüsünden.

Önizlemede denetim masası bulunsa da giderek artan sayıda işlevin Başlat menüsü aracılığıyla çağırılabilen "PC Settings" (PC ayarları) kısmına taşındığını görüyoruz. Burası ek sistem işlevlerini içeriyor. Muhtemelen her iki ayar modülü de Windows 10'un yeni kontrol panelinin bir parçası olacak.

Açık kaynak: Yeni işlevler için rol modeli

Microsoft yeni işlevler için yeni fikirleri açık kaynak camiasından alıyor. Söz gelimi OneGet paket yöneticisi PowerShell'den çalıştırılabiliyor. Bu özellik (Linux'un çok bilinen bir özelliği) merkezi bir platform aracılığıyla harici programların indirilebilmesini, kurulup otomatik güncellemelerle güncel tutulabilmesini sağlıyor. Sözgelimi kullanıcı OneGet'i kullanarak chocolatey.org yazılım deposunu ekleyebiliyor ve buradan 7-Zip ya da VLC media player'ı alabiliyor. Windows Media Player çok popüler açık kaynak kodlu Matroska (MKV) video biçimini, kullanıcının ek kod çözücü ya da oynatıcı kurmasını gerektirmeden oynatabiliyor. Sistem aynı zamanda en yeni video sıkıştırma biçimi olan HEVC'i destekliyor. HEVC er ya da geç 4K filmlerin oynatılmasında vazgeçilmez bir hal alacak. Netflix video akış hizmeti daha şimdiden kullanıyor.

Heyecan verici bir diğer yenilik ise iki yönlü kimlik doğrulama sisteminin devreye girmesi. Bu sayede parola hırsızlığı ve internet bankacılık verilerinin çalınması riski azalıyor. Artık web tabanlı hizmetlere oturum açma prosedürü sadece parolaya dayalı olmayacak. Sistemin ürettiği ve koruduğu gizli bir anahtar daha kullanılacak. Bunun için Windows, tarayıcıların şifreli HTTPS web iletişiminde yararlandığı aynı asimetrik yöntemi kullanıyor. Söz konusu web hizmeti Windows'un ürettiği halka açık anahtarı alıyor. Bu anahtar ancak gizli sistem anahtarıyla birlikte kullanılabiliyor. Bu özellik duyuruldu ancak ne zaman ekleneceğini bilmiyoruz. Belki de bir sonraki büyük çaplı güncellemede.

balkim@chip.com.tr

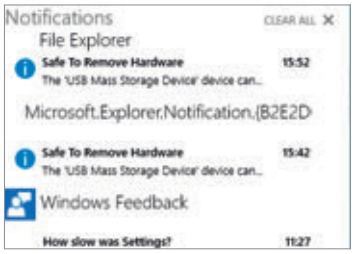

Microsoft, görev çubuğuna yeni bir bildirim merkezi eklemiş. Yeni bildirim merkezi önemli sistem iletilerini görüntülüyor.

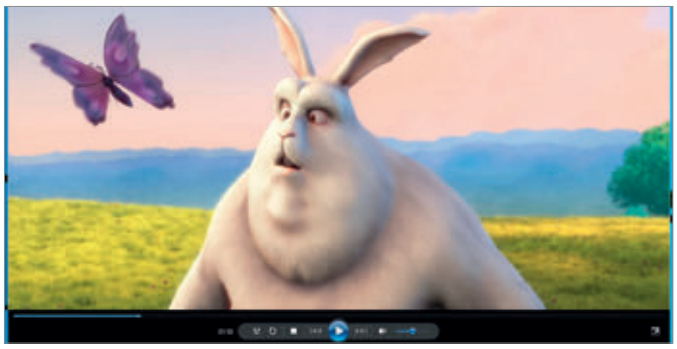

Windows Media Player artık (internette sıkça kullanılan) MKV video dosyalarını herhangi bir ek kod çözücü gerektirmeden oynatabiliyor.

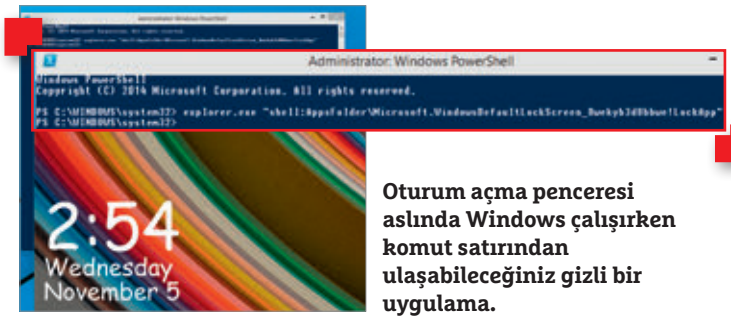

Oturum açma penceresi aslında Windows çalışırken komut satırından ulaşabileceğiniz gizli bir uygulama.

FOTO: COPYRIGHT 2008, BLENDER FOUNDATION/WWW.BIGBUCKBUNNY.ORG

Kesinlikle bilmeniz gereken 100 Uygulama

Android, iOS ve Windows Phone için yaklaşık 3 milyon adet uygulama mevcut ve çoğu da ücretsiz. CHIP, sizi bu kalabalığın en iyileriyle tanıştırıyor.

Emre ERGÜN - JG

Akıllı telefon kullanıcıları iyi uygulamalar için ücret ödemeye hazırlar. Ortalama bir akıllı telefon kullanıcısının cihazında 15 tane ücretsiz ve bir o kadar da ücretli uygulama bulunur. Fakat uygulama işi çok hızlı gelişen bir iş kolu ve seçenekler inanılmaz derecede geniş. Google'ın Play Market'i, Apple'ın App Store'u ve Windows Phone Store sırasıyla 1,3 milyon, 1,2 milyon ve 300.000 uygulamaya ev sahipliği yapmakta. CHIP, doğru uygulamaları seçmenizi kolaylaştırıyor ve kesinlikle kaçırmamanız gereken 100 uygulamayı dört ayrı kategoride önünüze seriyor.

ZenMate Free

0,00 0,00

Yüksek hızlı LTE ağlarının varlığına rağmen ortak alanlardaki WLAN'lar hala akıllı telefon sahiplerinin en yakın ahbapları durumunda. Bunun yanında bu gibi ortak ağlar veri hırsızlarının da en sevgili oyun bahçeleri. VPN (Sanal Özel Ağ) bağlantılar verilerinizi tüm iletişiminizi şifreleyerek korumanızı sağlarlar. ZenMate de kullanımı çok kolay bir VPN uygulaması. Ek olarak uygulama çoğu kullanıcıya yetecek şekilde aylık 500 MB'lık veri trafiğine izin veriyor. ZenMate, kullanıcıların beş farklı lokasyondan birini seçmelerine olanak tanıyor. Uygulama, VPN veri akışınızı Almanya, Hong Kong, İngiltere, Amerika veya İsviçre üzerinden yönlendirebiliyor. Bu, özellikle güvenli sörf yapmanın yanı sıra kendi IP adresi üzerindeki akışı keserek ulaşabileceği hizmetlere ulaşmak istendiği zaman işe yarıyor. Ücretli Premium sürümü akış trafiğini sıkıştırıyor.

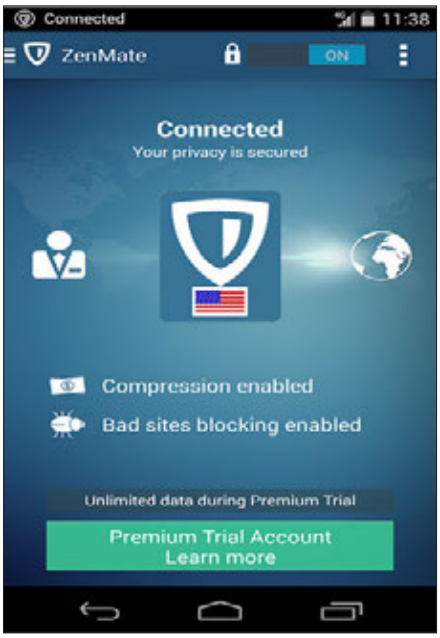

VERİMLİLİK VE GÜVENLİK

Chrome Uzaktan Masaüstü

0,00

Android cihazınızdan Windows işletim sistemine sahip bilgisayarınıza erişmenin en kolay yolu. Tek ihtiyacınız olan uygulamayı yürütebilecek bir Android cihaz ile Chrome tarayıcıya sahip bir bilgisayar. Kontrol işlemleri iki donanıma da kurmanız gereken ortak bir Google hesabı aracılığıyla gerçekleştiriliyor. Ayrıca Windows-Android arasında korumalı bir bağlantı sağlanması amacıyla geçerli bir PIN oluşturmalısınız. Uygulamanın ana amacı hareket halinde olsalar dahi, kullanıcıların Windows sebepli bilgisayar sorunlarına müdahale edebilmelerini sağlamak. Üşengeç kullanıcılar uygulama aracılığıyla bilgisayarlarına rahatlarını bozmadan, kanepeleri üzerinden erişim sağlayabilirler. Uygulama aynı zamanda, Windows programlarının Android sistemler ile birlikte çalışabilmesine de olanak tanıyor.

Master Password

0,00

Akıllı telefonlarla pek çok farklı işlem yapılabilmesine rağmen şifre problemi hala varlığını sürdürüyor. Master Password adlı uygulama bu soruna kendine has bir şekilde yaklaşıyor. Kullanıcılar kompleks bir şifreyi ezberleyip uygulamaya giriyorlar. Uygulama da farklı servisler için farklı karmaşık şifreler oluşturuyor. Yani özel, şahsi parolalar asla cihazda kaydedilmiyor. Cihazdaki şifreler ana parola girildiğinde oluşturuluyor. (Kullanıcı bu parolayı çevrimdışıyken girse dahi) Bu durumun en büyük avantajları parolalarınızı senkronize etme yükümlülüğünden kurtulmanız ve servis sağlayıcının sunucularına güvenmek zorunda kalmayışınız. Parola ile ilgili istekler çok çeşitli olabileceğinden, uygulama kullanıcının ek ayarlamalar yapabilmesine imkan sağlıyor.

Google Dokümanlar

0,00 0,00

Akıllı telefon ve tabletlerde kullanılan Microsoft Office, bilgisayar versiyonuna göre daha az işleve sahip. İşte bu noktada Google Dokümanlar etkileyici bir çözüm haline geliyor. Google, ünlü QuickOffice uygulamasını satın alarak fonksiyonlarının birkaçını Google Dokümanlar'a entegre etti. Uygulamanın ideali, sıkıcı ve bezdirici yeni doküman yaratım işlemindense kullanıcıların var olan Microsoft Office dokümanlarını düzenleyebilmelerini sağlamak. Dönüştürme işlemi tamamlandıktan sonra basit Word belgelerinizi düzenleyebilirsiniz fakat karmaşık formatlı belgelerde çeşitli sorunlarla karşılaşılabiliyor.

Authy

0,00 0,00

Şifreleri çaldırmaları kullanıcılar için oldukça nahoş bir durum teşkil eder. Çözüm ise çift faktörlü kimlik doğrulama düzeni tarafından sağlanabilmektedir. Bu sistemde ilgili site veya hizmete erişim yalnızca kısa süre geçerli olan bir PIN kodu ve kullanıcı şifresi birlikte girildiğinde sağlanır. İşte ücretsiz Authy uygulaması bu kodu yaratmaya yarıyor. Authy'nin esas noktası kolay yükleme prosesi ve farklı hesapları aynı anda idare edebiliyor oluşu. Ek olarak kullanıcılar kendi belirleyecekleri bazı hizmetleri bir yedekleme deposuna kaydedebiliyorlar. Bu sayede akıllı telefonların kaybedilmesi gibi durumlarda iki faktörlü kimlik doğrulama düzenini baştan ayarlamak için tüm o emniyet basamaklarını tek tek aşmak zorunda kalmıyorsunuz.

Fiyatlar TL olarak Android iOS Windows

AirDroid 0,00
WLAN üzerinden Android cihazların idare edilmesini sağlayan bir uygulama.

Alien Blue 0,00
Reddit kullanıcıları bu uygulamaya bayılacaktır. Zaman tasarrufu sağlıyor ve hüsrana uğramanızı engelliyor.

All-In-One Toolbox 0,00
Android cihazlar için nihai araç kiti olarak tanımlanabilecek bir uygulama. Cihazınızda bulundurmalısınız.

Avira Mobile/Antivirus Security 0,00 0,00
Bu güvenlik uygulaması hırsızlığa karşı koruma ve uzaktan takip gibi kendini kanıtlamış hizmetler sunuyor.

Checky 0,00 0,00
Akıllı telefonunuzu ne sıklıkla kullanıyorsunuz? Bu uygulama günlük istatistiğini tutuyor.

D-Vasive 0,00
Bu arkaplan uygulaması diğer uygulamaların veya kameranın ne zaman WLAN'a bağlandığını gösteriyor.

Fantastical 2 10,49
Bu zeki takvim uygulaması meşgul iş adamları için yaratılmış.

Hangouts 0,00 0,00
Bu uygulama aracılığıyla Google Hangouts'a telefonunuzdan erişebilirsiniz.

iA Writer 10,49
Dikkati dağılmadan çalışmak isteyenler için minimalist bir kelime işlemci

Inbox 0,00 0,00
Bu uygulama ile Gmail kutunuz düzenleniyor ve gruplandırılıyor.

LockMyPix 9,99
Bu uygulama sayesinde fotoğraf ve videolarınızı istenmeyen gözlerden şifreleyerek koruyabilirsiniz.

Microsoft Office Mobile 0,00 0,00 0,00
Diğer hiçbir uygulama bilgisayarda oluşturulmuş Office dokümanlarını Office Mobile kadar iyi görüntüleyemiyor.

MiniKeePass 0,00
KeePass bilgisayar kullanıcılarınca iyi bilinen bir şifreleme yazılımı. Uygulaması da aynı hizmeti iOS kullanıcılarına sunuyor.

Offtime 0,00
Kafanızı dinlemenizi amaçlayan uygulama, belli bir süre zarfında telefonunuza gelen tüm mesajları bloklamaya yarıyor.

OneDrive 0,00 0,00 0,00
Microsoft'un bulut hizmeti tüm akıllı telefon işletim sistemleri ile uyumlu.

Payfriendz 0,00 0,00
Uygulama sayesinde arkadaşlarınıza fazla zahmete girmeden para gönderebiliyorsunuz.

PhotoMath 0,00
Bu ücretsiz uygulama ile matematiksel denklemleri çözebiliyorsunuz.

Pocket Scanner 0,00
Uygulama fotoğraf ve belgeleri otomatikman PDF formatına dönüştürmeye yarıyor.

→

Threema

4,29 4,29

Günümüzde neredeyse herkes WhatsApp ve Facebook Messenger kullanıyor. Threema ise güvenliğe odaklanmış kaliteli bir mesajlaşma uygulaması. Uygulama uçtan uca kriptolama denilen bir sistem kullanıyor. Bu sayede sunucu sağlayıcısı bile mesajlarınızın şifresini çözemiyor. Metin mesajlarının yanı sıra şifrelenmiş fotoğraflar, videolar, sesli mesajlar ve konum bilgileri gönderebiliyor ve gruplara katılabiliyorsunuz. Eğer istenirse Threema, kişileri direkt olarak telefon rehberinizden kendine entegre edebiliyor. Sohbet partnerinizi doğrulamak için bir kimlik taramasına ihtiyaç duyuyorsunuz. Bu amaçla uygulamayı kullanarak partnerinizin akıllı telefonundaki sohbet kodunu taramalısınız. Uygulamanın fonksiyonları çeşitli eklentiler vasıtasıyla artırılabilmekte. iPhone kullanıcıları Threema kilidinin Touch ID ile kaldırılabilmesini seveceklerdir.

ÇEVRİMİÇİ KULLANIM / ARAÇLAR

OwnCloud Client Pro

0,00 0,00 0,00

Bu uygulama OwnCloud hesabınızdaki verileri akıllı telefonunuzla senkronize etmenize olanak tanıyor. Bu işlem manüel olarak yapılabildiği gibi uygulama tarafından arka planda otomatik olarak da gerçekleştirilebiliyor. Uygulama ayrıca fotoğraf ve videolarınızın acilen karşıya yüklenmesi gereken durumlar için de kullanılabilir. Aracın birkaç eksikliği ve zayıflıkları bulunmasına karşın (örneğin tüm klasörleri indiremiyorsunuz) resmi OwnCloud uygulamasından daha üstün ve güvenilir olduğu bir gerçek. Eğer karşınıza çıkacak reklamlardan rahatsız olmayacaksanız ücretsiz sürümü de tercih edebilirsiniz.

Glympse Keyboard

0,00

Glympse adlı ekran klavyesi uygulamasının sabit bir takipçi listesi var. Hizmete aşina olmayanlar için; Glympse ile, diğer kullanıcıların (belli bir süre ile) konumunuzu harita üzerinden takip edebilmelerine imkan veriyorsunuz. Bu hizmet belli durumlarda oldukça kullanışlı oluyor. Örnek vermek gerekirse arkadaşlarınızı ziyaret edeceğiniz zaman ne kadar sürede ulaşacağınızı bilmelerini sağlayabiliyorsunuz. Glympse Keyboard sayesinde hizmeti Glypmse'in resmi uygulamasının haricinde de kullanabiliyorsunuz. Klavye, WhatsApp veya Gmail gibi uygulamalara entegre ediliyor ve konum takip özelliğini de beraberinde taşıyor. Süreyi ayarladıktan sonra derhal Glympse hizmetini karşıya gönderebiliyorsunuz.

Flynx Browser

0,00

Akıllı telefonlar söz konusu internet tarayıcıları olunca çok da önemli eksiklikler sergilemezler. Fakat çoğu durumda da tarayıcılar kendilerine has bir karakteristikten uzaktırlar. Ama Flynx farklı: Uygulama arka plandan çağırılan bağlantıları yüklerken farkını ortaya çıkarıyor. Başka bir uygulama kullandığınızı varsayalım. Uygulamadaki bir bağlantıya tıklayınca tarayıcıya yönlendiriliyorsunuz ve sayfa içeriği yüklenene dek beyaz bir ekrana bakıyorsunuz. Flynx tarayıcı ise daha akıllı. Flynx kullandığınız aynı senaryoda ise uygulama içerisinde kalıyorsunuz ve yüklenmekte olan sayfanın durumu size ufak bir daire içerisinde bildiriliyor. Siteniz tamamen yüklendiği zaman derhal tarayıcıya geçiş yapabiliyorsunuz. Uygulama bilhassa internet hızınızın düşük olduğu durumlarda oldukça kullanışlı hale geliyor.

Imo.im

0,00 0,00

Windows sayesinde multi-messenger uygulamaları dünyaca tanınır oldu. Ana fikir tek bir program üzerinden farklı mesajlaşma servislerine giriş yapabilmek. Imo.im aynı fikri Android ve iOS'a taşıyor. Kullanıcılar bu ücretsiz uygulama sayesinde Facebook, ICQ, Google Talk, Skype ve benzeri hizmetlere giriş yapabiliyorlar. Imo hesabınız telefon numaranızla ilişkilendirilebiliyor (yalnızca akıllı telefonlarda). Alternatif olarak bir Facebook veya Twitter hesabını multi-messenger uygulamanız için ayraç niteliğinde kullanabilirsiniz. Uygulamanın ana özelliklerden biri de farklı servisler üzerinden grup mesajlaşmasına olanak tanıması. Bu özellik, farklı hizmetleri kullanan çok sayıda arkadaşa sahip kullanıcıların işine yarayacaktır.

Fiyatlar TL olarak Android iOS Windows

Assistant for Android 0,00
Android için yaratılan kontrol paneli uygulaması pek çok işe yarar bilgi sağlıyor.

Babyp Monitor 3G 8,29 8,49
Bebek telsizlerinin sizi hüsrana uğrattığı durumlarda kullanılabilecek bir uygulama (eğer veri alış-verişi sıkıntınız yoksa).

Barcoo 0,00 0,00
Alışverişlerinizde kullanabileceğiniz bağlantılı ürün veritabanına sahip bir barkod okuma uygulaması.

BitTorrent Sync 0,00 0,00 0,00
Bulut servislerine güvenmeyenler bu uygulama ile dosyalarını senkronize edebilirler.

Bring 0,00 0,00
Aileler için oldukça yararlı bir alışveriş listesi oluşturma uygulaması.

Clean Master 0,00
Boş hafıza oburluklarından ve gereksiz dosyalardan cihazınızı kurtaran bir uygulama.

CPU Control 3,37
Akıllı telefonlarına "overlocking" yapmak isteyen kullanıcılar bu akıllı uygulamayı edinmeli.

Downdetector 0,00
Apple Store, Facebook ve YouTube erişilir vaziyette mi? Uygulama bunu bilmenizi sağlıyor.

iTranslate 0,00 0,00 0,00
Bu güzel çeviri uygulaması 42 dili kapsıyor ve kullanımı kolay.

JDAnywhere 1,99
JDownloader'ın uzaktan kontrol uygulaması hareket halinde iken bile evindeki indirmelerini düşünenler için ideal.

Last Message 0,00
Uygulama, otomatik olarak telefon bataryası bitmeden evvel uyarı mesajı göndermeye yarıyor.

MIT Twitter Castround 0,00
Yakın çevrenizde atılan tweetleri bir araya getiren bir uygulama.

Simple Explorer 0,00
Basit, temiz, kullanımı rahat. Kısacası ideal bir dosya yöneticisi.

StartPage Search 0,00 0,00
Bu uygulama verilerinizi gizleyerek Google anonimliği sağlıyor.

Swype 2,16 1,99
Android'in eski uygulamalarından olan Swype artık iPhone telefonlarda da kullanılabiliyor. Güzel bir kaydırma tabanlı klavye.

Tasker 9,13
Android akıllı telefonların eksiksiz otomasyonunu sağlıyor Meraklıları için birebir.

WeTransfer 0,00 0,00
WeTransfer akıllı telefonunuzu kullanarak başkalarıyla büyük yer kaplayan dosyaları paylaşmanıza yarıyor.

Wi-Fi Finder 0,00 0,00
Çaresizce bulunduğunuz yerde WLAN mı arıyorsunuz? Uygulama yakınlarınızdaki ağları tespit ediyor. →

POPULAR SCIENCE ŞUBATSAYISINDA

DÜNYA DIŞI YAŞAMIN İPUÇLARI

- Karşınızda kozmosun 25 harikası.
- Bilim dünyasındaki en berbat meslekler.
- Soluduğunuz şeyi hava sanmak hata olabilir.
- Dron rallisi başlıyor.
- Kullanım kılavuzlarına fazla güvenmeyin.

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

SADECE 3,90 TL

ŞUBAT SAYISINI KAÇIRMAYIN!

VİDEO PS SEYRET

DERGİDE Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

DB

Spotify Music 0,00 0,00 0,00

Spotify'ın yaklaşık olarak 20 milyon şarkılık bir koleksiyonu var ve resmi Spotify uygulaması bu koleksiyonu telefon ve tabletlerinize taşıyor. Aylık 9.99 TL vermeyi göze alan kullanıcılar ise reklamsız sürümle birlikte uygulamanın tüm özelliklerine erişim hakkı kazanıyorlar. Yine de ücretsiz sürüm de ara sıra müzik dinleyen kullanıcılar için hayli yeterli olacaktır. Ücretsiz versiyonun göz ardı edilmesi kolay bazı ufak tefek kısıtlamaları mevcut. (Örneğin şarkı listelerini yalnızca rastgele modunda iken oynatmak gibi) Ne yazık ki çevrimdışı mod ücretli sürüme ayrılmış durumda. Uygulamanın kendisinin kullanımı oldukça kolay, sanatçılar veya parçalar için arama yapmak bir hayli hızlı ve güvenilir. Çalma listeleri neredeyse sezgisel bir halde oluşturulabiliyor. Facebook bağlantısı sayesinde müzik dinlemek bir grup etkinliğine dönüştürülebiliyor.

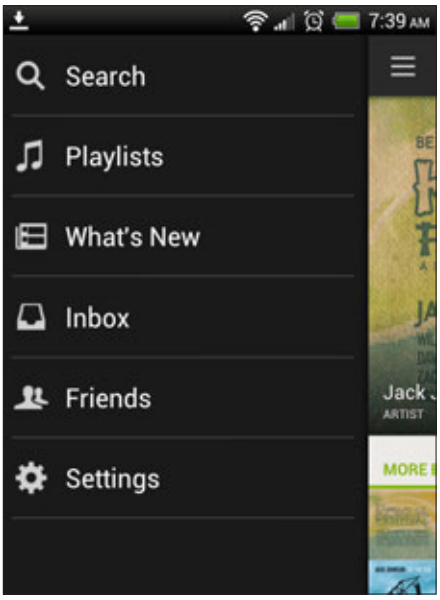

MULTİMEDYA

Pixelmator 20,99

Dikkat: Bu görüntü işleme uygulaması yalnızca iPad ile uyumlu fakat ne olursa olsun bir hayli etkileyici. Pixelmator uzun süredir Mac'ler ile uyumluydu ve Photoshop'un hesaplı bir ikamesi olarak düşünülüyordu. Desteklenen pek çok diğer formatın yanı sıra bu uygulama PSD dosyalarını da açabiliyor. Pixelmator uygulamasını özel kılan detaylar işe yarar fonksiyonları ve becerikli işlem gücü. Görsellerden bazı objeleri silmek veya harika efektler eklemek için ufak ve basit birkaç parmak hareketi yeterli oluyor. Bunun yanında arzu edenler daha fazla zaman ayırıp en uygun kontrast oranını, renk dengesini ve parlaklık seviyesini bulmaya çabalayabilirler. Kullanıcılar üzerinde çalıştıkları görselleri direkt olarak tablet hafızasına veya bulut servisi iCloud'a kaydedebilirler.

Hyperlapse 0,00

İş bir anda video çekmeye gelince akıllı telefonlar genellikle tercih sebebidir. Fakat bu tür videolarda, videoyu çeken kişi kamerayı yalnızca çekime almak istediği objeye doğru tutar. Hyperlapse uygulaması bu gibi durgun videolara bir enteresanlık faktörü katıyor. Uygulamayı kullanarak videolarınıza hızlı çekim efekti verebilirsiniz. Videoların bulanık olmaması için Hyperlapse kamera hareket ve titreşimlerini minimize ediyor. Video çekiminiz bittikten sonra uygulamanın kaydırıcısını kullanarak hangi düzeyde hızlandıracağınıza karar verin. Ayrıca uygulamanın ekrana dört parmağınızla dört kere dokunarak açılan ve kayıt ayarlarını değiştirmenizi sağlayan gizli bir özelliği de mevcut.

Fiyatlar TL olarak Android iOS Windows

VLC 0,00 0,00 0,00

Popüler multimedya yazılımı olan VLC elbette mobil platformda da bulunuyor. Tüm mobil sistem kullanıcılarına sunulan uygulama, bilgisayardaki yeteneklerini cebinize getiriyor. iOS işletim sistemli iPhone veya iPad'inizde bulunan HD videoları oynatabileceğiniz VLC uygulaması, diğer yandan Bulut Bilişim'le de iyi anlaşıyor. Eğer Dropbox veya Google Drive üzerinde medya içerikleriniz varsa VLC ile bunları da açabilirsiniz. Öte yandan VLC ile UPnP ve FTP sunucularına da bağlanabilirsiniz.

Netflix* 0,00 0,00 0,00

Netflix son dönemlerde adından sıkça söz ettiren, Amerika doğumlu bir dizi izleme servisi. Üyelik sistemi ile çalışan uygulama üç akıllı telefon işletim sistemini de destekliyor. Netflix'in televizyon dizisi portfolyosu bir hayli etkileyici. Farklı hesaplar açarak yetişkin ve çocuk dizilerini birbirinden ayırabiliyorsunuz. İsabetli arama fonksiyonunun yanı sıra uygulama, kullanıcıya kişisel önerilerde de bulunuyor. iOS'larda tek tıkla videoları Apple TV'ye göndermek mümkün. Yine iOS ve Android sürümleri Chromecast (Google'ın multimedya akış cihazı) ile birlikte çalışabiliyor.

* HİZMETİ KULLANABİLMEK İÇİN ABONELİK GEREKİYOR

Adobe Premiere Clip 0,00

Uygulama basit video düzenleme görevlerini nasıl yapabileceğinizi gösteriyor.

Amazon Instant Video* 0,00 0,00

Videolar çok çeşitli değil fakat Premium kullanıcıların ihtiyaç duyacağı bir uygulama.

Autodesk SketchBook Express 0,00

Akıllı telefon ve tabletlerde bulunabilecek en iyi ve ücretsiz çizim uygulaması.

Camera51 0,00

Daha iyi görsellik için otomatik sahne analizine sahip bir fotoğraf uygulaması.

Camera Zoom FX Premium 5,99

Pek çok fonksiyonu ve basit işlemleri sayesinde bu uygulama akıllı telefonla çekilen fotoğrafların kalitesini en üst düzeye çıkarıyor.

Camera+ 6,49

iPhone fotoğrafçılığa merak salan kullanıcılar bu uygulamayı mutlaka denemeli.

Facetune 6,99 10,49 6,99

İş portre ve selfie düzenlemeye geldiği zaman bu uygulama ilginizi kesinlikle hak ediyor.

Google Play Music 0,00 0,00

Müzik Google'a yüklendiği zaman uygulama tarafından oynatılabiliyor.

Hipstamatic 4,29

iOS fotoğraflarınıza retro bir görünüm veren klasik bir uygulama.

Infuse 3 0,00

iOS konusunda VLC Player'ın en büyük alternatifi olan uygulama.

Maxdome* 0,00 0,00 0,00

Filmler konusunda rakiplerinden bir gömlek üstün bir uygulama.

Photosynth 0,00 0,00

Bu panorama uygulaması Microsoft'un harikulade uygulamalar yapabildiğinin kanıtı.

PowerAmp 0,00

Telefonlarının müzik çalarlarından daha büyük beklentileri olanlar PowerAmp'i mutlaka denemeli.

ProCamera 8 10,99

Otomatik yerine manuel ayarlar yapmayı tercih edenler için birebir olan fotoğraf uygulaması.

QuickPic 0,00

Basit ve hızlı bir fotoğraf görüntüleyici. Android kullanıcıları için şart.

Skype Qik 0,00 0,00 0,00

Skype'ın kısa videoları paylaşmaya yarayan uygulaması.

Snapseed 0,00 0,00

Dünyanın en etkili fotoğraf uygulaması. Ufak eforlarla büyük etkiler sağlıyor.

Video Downloader 0,00

Sürekli çevrimiçi değilsiniz. Bu video sizin için internetteki video içeriklerini indiriyor.

Grand Theft Auto (GTA): San Andreas

14,99 14,99

Akıllı telefonlarınız ve tabletlerinizde aksiyon ve yarış oyunları oynamayı seviyor musunuz? Eğer cevabınız evet ise oyun dünyasının tarihi serilerinden GTA'nın San Andreas oyunu (Playstation versiyonu on sene önce piyasaya sürülmüştü) tam size göre. Mobil sürüm günümüz akıllı telefon ve tabletlerinin ekran görüntüsü kalitesi olarak neler yapabileceğinin güzel bir gösterisi adeta. Hikaye yine her zamanki gibi düz. Ama San Andreas (iPhone 6 için de optimize edildi) bizi gerçekten büyüledi. Toplamda 96 görevi ile oyun uzun süreler boyunca sıkılmamanızı garanti ediyor. Oyun kontrolleri kullanıcılar tarafından bir hayli topa tutulsa da bize göre alışıldıktan sonra gayet tatmin edici. Gerçekten de GTA San Andreas'a bir şans vermeniz gerektiğini düşünüyoruz.

OYUN / EĞLENCE

Modern Combat 5 Blackout

8,49 8,49 8,49

Şarjör değiştirme zamanı: Meşhur serinin beşinci oyunu seleflerinin yoğunluğundan hiçbir şey kaybetmemiş. Esasen tam tersi, son teknoloji grafikler oldukça kaliteli. En az grafikler kadar etkileyici olan başka bir şey ise şahsi olarak ayarlanabilen kontroller. Oyunun tek kötü yanı ise görev modunda oynarken bile internet bağlantısına ihtiyaç duyması. Bunun haricinde uygulama hem tek hem çok kişilik modlar için oldukça keyifli. Oyuncular dört farklı sınıftan birini seçerek oyundaki çevrede savaşıyorlar. Geliştiriciler doğru ayarlamaları gerçekleştirdiklerinden oyun, özellikle iPhone 6 Plus'larda çok iyi görünüyor.

Onefootball

0,00 0,00 0,00

Futbol sevdalılarının bu uygulamaya ihtiyacı var. Başka hiçbir uygulama canlı olarak 400 uluslararası ligden bilgi aktaramıyor. Kullanıcılar destekledikleri takımı takip edebiliyor ve takım hakkındaki her bilgiye ve istatistiğe kolayca erişebiliyor. Canlı olarak her dakika güncellenen maç yorumları, ekran başında olmasanız da maçta hissetmenizi sağlıyor. Skor tahmini oyunları, günlük haberler, videolar ve dünyanın futboluyla ilgili daha pek çok şey Onefootball uygulaması sayesinde parmaklarınızın ucunda.

Runtastic Pro

11,79 11,79 11,79

Sakin kalın, Runtastic'i akıllı cihazınıza yükleyin ve işte, soğuk kış gününde bile spor yapmak için ihtiyacınız olan tüm motivasyon parmaklarınızın ucunda, artık koltuktan kalkma ve koşma zamanı! Başka hiçbir koşu/fitness uygulaması Runtastic Pro ile boy ölçüşemiyor. GPS verilerini kullanarak koşulan rotanın, hızın ve mesafenin kaydedilmesi, kişisel antrenmanların oluşturulması ve takibi, antrenman durumunun sesli olarak bildirilmesi ve çok daha fazlası Runtastic Pro'nun özellikleri arasında. Akıllı program koşuya ara verdiğinizde antrenmanı otomatik olarak duraklatıyor ve antrenmandan şaşmamanızı sağlıyor. Daha önce koştuğunuz rotayı ve performansını kaydeden programda dilerseniz eski performansınıza karşı yarışabiliyor ve yaptığınız antrenmanları Facebook, Twitter gibi sosyal medya organlarında paylaşabiliyorsunuz.

Threes!

4,57 4,29

Dikkat: Bağımlılık yapar! Sudoku veya 2048'i seviyorsunuz, ancak bu oyunlar size çok mu kolay geliyor? O zaman Threes'e göz atmanızda fayda var. Mantığı 2048 ile aynı, sayıları toplamanız gerekiyor. İlk olarak 1 ve 2 kutucukları karşınıza çıkıyor, amacınız bu kutucukları birleştirerek 3'ü ve daha sonra benzer rakamları eşleştirerek daha yüksek rakamlar elde etmeye çalışmak. Tıpkı 2048'de olduğu gibi parmağınızı kaydırarak kutucuklardaki rakamları da kaydırabiliyorsunuz, ancak 2048'den farklı olarak rakamlar her hamlede sadece 1 kutucuk ilerliyor. Oyunun görüntüsü ve performansı oldukça etkileyici, müzik ise insanı oyuna bağlıyor. Oyunun artıları ise başka hiçbir uygulama içi satın alma işlemi gerektirmemesi ve çevrimdışı oynanabilmesi.

*HİZMETİ KULLANABİLMEK İÇİN ABONELİK GEREKİYOR

2048 Number Puzzle Game 0,00 0,00
İşte geleceğin Sudoku'su. Toplama hiç bu kadar eğlenceli olmamıştı!

Barometer++ 1,99
Sadece iPhone 6 ile çalışan uygulama, havanın basıncını ve yüksekliğini ölçebiliyor.

Bioshock 22,99
Grafikler üst düzey olmasa da oyun genel olarak etkileyici.

Digg Reader 0,00 0,00
Favori blog ve haber sitelerinizi bu RSS okuyucusuna ekleyebilirsiniz.

FIFA 15 Ultimate Team 0,00 0,00 0,00
Futbol tutkusunu parmaklarınızın ucuna taşıyın, her futbol meraklısının olmazsa olmazı.

Flipboard 0,00 0,00 0,00
Haberleri takip etmenin kolay ve keyifli bir yolu.

Infitiy Blade III 14,99
Rol yapma oyunu tutkunlarını memnun edecek, parasının hakkını sonuna kadar veren aksiyon dolu bir macera.

Ingress 0,00 0,00
Strateji türünde değişik bir oyun. Meraklılarının göz atmasında fayda var.

Kindle 0,00 0,00 0,00
Amazon'dan satın aldığınız e-kitapları ve dergileri okuyabilmek için ihtiyacınız olan uygulama.

Minecraft Pocket Edition 14,99 14,99
Kutuları iterek, kazarak ve üst üste koyarak sanal bir dünya oluşturduğunuz Minecraft şimdi her zaman yanınızda.

Plague 1,99 1,99
Dünya büyük bir veba salgınının eşiğinde ve her şey sizin elinizde, üstelik bu sefer kötü taraftasınız.

Readly* 0,00 0,00
Dünyanın dört bir yanından 700'den fazla dergiyi barındıran zengin arşiviyle kitap kurtlarını bile tatmin etmeye yetiyor.

Sky Guide 4,49
Gökyüzünde yalnız gezen yıldızlar hakkında daha fazlasını öğrenmek isteyenler için biçilmiş kaftan.

Temple Run 2 0,00 0,00 0,00
Koş, kay, zıpla... Yeter ki kaç! Şimdi geliştirilmiş grafikleriyle.

Tiny Wings 1,99
Angry Birds havasına sahip ancak kızgın kuşlar gibi yakıp dökmeyen başarılı bir oyun.

2015 için en iyi ücretsiz yazılımlar

Yeni yazılımlarla 2015'de PC'nizi şahlandırın. CHIP, yeni yıl için bugünden kullanabileceğiniz favori 10 programını açıklıyor

Ozan KAYA

Her ay piyasaya pek çok program sürülüyor, dolayısıyla hangilerinin iyi, hangilerinin kötü olduğunu anlamak zor. Elbette ki PC'nizi daha hızlı, güvenli ve kararlı yapabilecek ücretsiz programları kaçırmak istemezsiniz; fakat işin ucunda sabit diskinizi gereksiz birçok araçla doldurup, zamanınızı boşa harcamak da var. Size bu konuda yardımcı olmak için bu yılın en iyi 10 programını ve var olan bazı araçların güncellenmiş sürümlerini seçtik. Ayrıca size bazı muhteşem alternatifler de önereceğiz. Seçtiğimiz programlar PC'nizin optimizasyonu ve korunması, organizasyon ve dosya dönüştürme alanlarını kapsıyor. Ayrıca tamamen ücretsiz ve virüssüzler. Umuyoruz ki tercihlerimiz sizi ve PC'nizi 2015'e en iyi şekilde hazırlar.

1 SİSTEM ARACI

ADVANCED SYSTEMCARE 8 FREE
http://chip.tk/1E60GJK
Minimum ihtiyaç: Windows XP/7/8+
Dosya boyutu: 41,2 MB

Neden seveceksiniz

'10 yeni gelişme' mottosu ile Advanced SystemCare'in yeni sürümü PC problemlerini çözebiliyor, sabit diskinizde yer açabiliyor ve tek tıkla sistem performansınızı arttırabiliyor. Sadece Tara butonuna tıklamanızla casus yazılım kaldır, kayıt defterini düzelt, gizliliği süpür, çöp dosyaları temizle, interneti güçlendir ve kısayolları düzelt gibi farklı görevleri aynı anda yapabilirsiniz. Çeşitli modüllere ve mevcut seçeneklere Alet çantası sekmesi altından kolayca erişebilirsiniz.

Advanced SystemCare'in Turbo güç özelliğiyle sisteminizi hızlandırabilir, Koruma sekmesinde PC'nizi zararlı yazılımlardan ve şüpheli web sitelerinden koruyabilirsiniz. Ayrıca yan uygulama/araç çubuğu temizleyicisiyle tarayıcınızı istenmeyen araçlardan da kurtarabilirsiniz.

En güncel sürümünde istenmeyen program ve uygulamaları tek tıkla silebilen IObit'te Uninstaller 4 gibi yeni özellikler de bulunmakta. Ayrıca programlarınızın daima en güncel sürümde çalıştığından emin olabilmenizi sağlayan bir yazılım genelleştiricisi de mevcut.

Kötü yanları neler?

Seçeneği iptal etmezseniz, Advanced SystemCare tarayıcı yer imlerinize iobit.com adresini eklemekte. Ayrıca bazı özelliklerinin sadece pro sürümünde açık veya ek IObit yazılımını yüklerseniz erişilebiliyor. Ayrıca kayıt defteri ve temizleyiciler gibi bazı temel özellikleri kullanabilmeniz için yükseltme yapmanız gerekmekte.

YERİNE BUNU DENEYİN

Synei System Utilities 2
www.synei.com

Bu güçlü PC- optimizasyon programı tek tıkla bakım modu ve bilgisayar modifiye, birleştirme ve tarayıcı hızlandırma gibi çeşitli özelliklere sahip araçlar sunmakta.

Panda Antivirüs sisteminizi fazla yormuyor

2 SİSTEM ARACI

PANDA FREE ANTIVIRUS 2015
www.cloudantivirus.com
Minimum ihtiyaç: Windows XP/7/8+
Dosya boyutu: 1,3 MB (yükleyici)

Neden seveceksiniz

Anti virüslerin çoğu sisteminizin kaynaklarını gereksiz olarak tüketir ve ihtiyacınız olmayan özellikler içerir. Panda Free Antivirus ise oldukça basit ve hafif, ayrıca 2015 sürümü ile bu furyaya katılmama konusunda ısrarını sürdürüyor. Eğer kısıtlı kaynaklara sahip bir sisteme sahipseniz, Panda Free Antivirus sisteminizi yavaşlatmadan güvenliğinizi sağlayabilirsiniz. Araç virüs tanımlamalarını indirmek yerine, direkt olarak cloud'dan edindiği için her zaman güncel ve zamandan da tasarruf ediyor.

En güncel sürümün arayüzü büyük ölçüde Windows 8'den etkilenmiş. Renkli karoları sürükleyip, tıklayarak yeniden organize edebiliyorsunuz. İstemediklerinizi kaldırabilir, yenilerini kolaylıkla ekleyebilirsiniz. Panda Free Antivirus'ün isteğe bağlı tarayıcı, işlem monitörü, USB aşısı ve kurtarma kiti gibi kullanışlı araçları da mevcut. Diğer ücretsiz anti-virüs programlarıyla karşılaştırıldığında biraz sade görülebilir, fakat sizi güvende tutma konusunda oldukça yeterli. Yazılımın yeni XMT (Extreme Malware Terminator) Smart Engineering motoru da oldukça kuvvetli. AV Comparatives'in (www.av-comparatives.org) yaptığı bağımsız testlerde Panda Free Antivirus üst düzeyde sonuçlar elde ediyor.

Kötü yanları neler?

Yazılımı yüklediğinizde, sizden Panda Security Toolbar'ı da yüklemeniz; arama motorunuzu Yahoo ile değiştirmeniz ve ana sayfanızı MyStart olarak belirlemeniz öneriliyor. Fakat bu seçeneklerin hepsini kapatabiliyorsunuz, dolayısıyla bu adımı atlamadığınızdan emin olun.

YERİNE BUNU DENEYİN

Avast Free Antivirus 2015
www.avast.com

Yeni sürümün en büyük değişikliği kablosuz ağınızı tehditlerden koruyan ek Home Network Security Scanner aracı.

Mini atölye

Advanced SystemCare 8 Free kullanarak PC'nizi hızlandırın

1 Tara butonuna basarak tek tık taramasına başlayın. Çöp Dosyaları Temizle, Sistem Eniyile ve Diski Birleştir gibi özelliklerinin yanında diğer işinize yarayabilecek seçeneklerin de seçili olduğundan emin olun. Tüm alanların kapsandığından emin olmak için Tümünü seç seçeneğini de kullanabilirsiniz. Seçili görevlerin yerine getirilmesi için Tara butonuna basın.

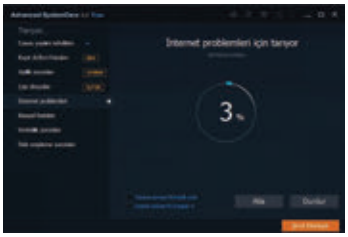

2 Sol panelde şu an hangi taramanın yürütüldüğünü ve önceki taramada kaç tane hatanın saptandığını görebilirsiniz. Şu anki taramanın ne kadarının tamamlandığını da görebilir, dilerseniz bu işlemi atlayıp, durdurabilirsiniz. Tarama işlemleri bittiğinde bulunan sorunların hepsini ya da her bölümde dilediklerinizi çözebilirsiniz.

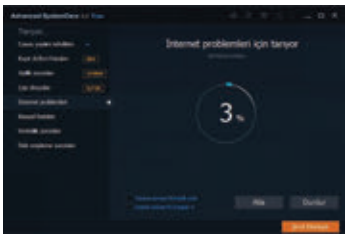

3 Sisteminizin performansını arttırmak için Turbo Güç'e girin. Yapılandır'a tıklayın ve bir kip seçin (İş, Oyun, Ekonomi) veya size sunulan ayarları manuel düzenleyin. Sistem Servisleri, Windows-olmayan Servisler, Arkaplan Uygulamaları, Güç Planı gibi bölümler mevcut. Özelliği etkinleştirmek için AÇIK seçeneğine tıklayın.

3 E-BOOK YÖNETİCİSİ

CALIBRE 2.12
Calibre-ebook.com
Minimum ihtiyaç: Windows XP/7/8+, Mac OS X ve Linux
Dosya boyutu: 65,4 MB

Neden seveceksiniz

Eğer bilgisayarınızda e-book okumaktan keyif alıyorsanız, Calibre'yi koleksiyonunuzu yönetmek için kullanabilirsiniz. Araç her geçen gün daha kullanışlı hale gelip, yeni e-book formatlarını destekler hale gelmekte. Ayrıca Kindle ve Kobo gibi popüler e-book okuyucularını desteklemekle birlikte, kendi okuyucusu da bulunmakta.

Kitaplarınızı kolaylıkla kütüphanenize ekleyebilir, bilgileri revize edebilir, başlık, yazar, dil, format, yayıncı ve puan gibi kriterlere göre filtreleyebilir. Calibre, e-book'ları bir formattan diğerine çok hızlı bir şekilde dönüştürebiliyor ya da kitaplarınızı düzenleyip, EPUB ve AZW3 (Kindle) formatlarındaki kitapların içeriğine bakabiliyorsunuz. Ayrıca iki kitabı yan yana karşılaştırabiliyorsunuz, böylece çevrilmiş sürümüyle, değişik versiyonlarını karşılaştırma olanağı ediniyorsunuz.

Smashwords ve depolanmış, çevrimiçi erişilebilir kaynakları →

kullanarak direkt olarak programdan kitapları satın alabilirsiniz. Calibre'nin kütüphanesinde biyografiden, tarif kurgu ve korku/paranormaliteye kadar 3,800'ün üzerinde DRM'siz kitap bulunmakta (drmfree.calibre-ebook.com).

Eğer bir kitabın kapağı yoksa, Calibre ile web'den bulabilir ya da gelişigüzel bir tane yaratabilirsiniz. Program halen gelişme aşamasında olduğu için güncellemelerle birlikte normal hata giderici paketlerinin yanında yeni ek özellikler de edinebilirsiniz.

Kötü yanları neler?

Calibre'nin kitap dönüştürmesi biraz daha gelişigüzel olabilirdi. Ayrıca arayüzünün de geliştirilmesi gerekiyor, çünkü kimi zaman biraz kafa karıştırıcı olabiliyor. Tabi bunlar çok büyük sorunlar değil ve kesinlikle programdan alacağınız keyfi azaltmamakta.

YERİNE BUNU DENEYİN

Amazon Kindle
Bit.ly/kindle360

Amazon'un e-kitapları PC'nize indirebildiğiniz harika programı varken neden Kindle'ı satın almak isteyesiniz ki? Kindle uygulamasını telefon ve tabletinize indirip, eşleyerek bir aygıtta yarım kalan okumanızı diğer aygıtta tamamlayabiliyorsunuz.

4 SİSTEM TEMİZLEYİCİ

CCLEANER 5
www.piriform.com/ccleaner
Minimum ihtiyaç: Windows XP/7/8+ ve Mac OS X
Dosya boyutu: 4,9 MB

Neden seveceksiniz

CCleaner oldukça popüler bir temizleme aracı ve şanını hak ediyor. PC'nizde yer açabilen temizlik özelliğinin yanında kayıt defteri düzenlemesi, program silme, başlangıç programları, çift dosyaların tespiti, sistem kurtarma, silinen dosyaların geri dönüşümünün engellenmesi için sürücü temizliği gibi ek özelliklere de sahip. Sürüm 5 daha sade ve modern bir görünüme sahip; Chrome desteği daha geliştirilmiş; yan uygulamaların yönetimine izin veriliyor; ve başlangıç programlarının tespiti de geliştirilmiş.

Güncellenmiş sürümde, dâhili yapısındaki değişiklikten dolayı, atık dosyalar daha hızlı tespit ediliyor ve ayrıca Windows 8+ ve Windows 10 Technical Preview desteği optimize edilmiş.

Kötü yanları neler?

Yeni görünüm ve sürüm numarasına rağmen, sürümde çok büyük bir değişiklik yok. Fakat Piriform, hangi dosyaların sabit diskte ne kadar yer kapladığını görmenizi sağlayan yeni bir Disk Analyzer aracı üzerinde çalışıyor. Araç tamamlanmak üzere ve "yakında" mevcut olacaktır.

YERİNE BUNU DENEYİN

Clean Master for PC
http://chip.tk/1E63TZH

Popüler Android uygulamasının yeni PC sürümü CCleaner'a oldukça ciddi bir rakip. Oldukça çekici bir arayüze ve birçok kullanışlı araca sahip. Özellikle belli tür dosyaların silinmesi özelliğiyle size kazandırdığı disk hacmi oldukça etkileyici.

5 BELGE DÜZENLEYİCİ

RUMMAGE
getrummage.com
Minimum ihtiyaç: Windows XP/7/8+
Dosya boyutu: 7,7 MB

Mini atölye

Panda Free Antivirus kullanarak arka plan işlemlerinin takibi

1 Panda'nın işlem izlemesiyle sisteminizde çalışan işlemlerin gözetleyebilir, şüpheli hareketlerden haberdar olabilirsiniz. Sayfasını açmak için İşlem İzleme seramiğine tıklayın. Genel görünümü ve keşfedilen işlemlerin listesini göreceksiniz. İzlemeyi açıp, kapatabilirsiniz. Çalışan tüm işlemleri görmek için Tam rapor görüntüleye tıklayın.

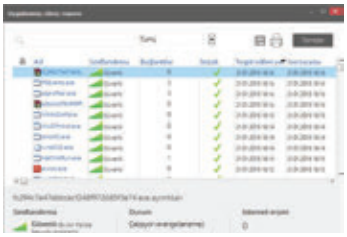

2 Çalışan tüm işlemlerin tam listesi görüntülenecektir. Listeyi değişik kriterlere göre sıralayabilirsiniz; ad, sınıflandırma (güvenlik riskinin büyüklüğüne göre) ve tespit tarihi. Ayrıca sadece isme göre arama yapabilir, zaman periyoduna göre filtreleme yapabilirsiniz.

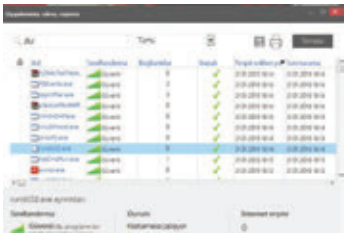

3 Daha sonra kullanım (hata raporu göndermek amacıyla) için listeyi kaydedip, yazabilirsiniz. Detaylarını görüntülemek için bir işlem seçin. Eğer işlemi şüpheli görüyorsanız, engelleyebilirsiniz (ya da karantinaya gönderebilirsiniz). Temizle butonuna tıklayarak listeyi temizleyebilmeniz de mümkün.

Neden seveceksiniz

Eğer PC'nizde birçok belge bulunuyorsa –Word, PDF belgeleri, hesap dosyaları vs.- belirli bir tanesini bulmak oldukça zorlaşabilir, özellikle de belge ismini ve içeriğini hatırlayamıyorsanız. Gerek sabit diskinizde olsun, gerek Google Drive, OneDrive ya da Dropbox gibi bir cloud servisinde olsun, Rummage dosyaları bulma konusunda işleri oldukça kolaylaştırıyor. Kurulumdan sonra bazı klasörleri (eğer belgeleri varsayılan Windows belgelerinden başka yerde saklıyorsanız) ve çevrimiçi hesaplarınızı ekleyin. Ardından Rummage belgelerinizi endeksleyecektir. Bu (çok) uzun sürebilir, bu yüzden sabırlı olun. Endeksleme tamamlandığında, dosyaları adlarına, içeriklerine ve etiketlerine göre arayabilirsiniz.

Kötü yanları neler?

Rummage, şu an mevcut olmayan birçok özelliğin eklenmesi planlanan erken bir sürüm –yeni, taşınmış, yeniden adlandırılmış ve silinmiş belgeleri otomatik olarak takip etme özelliği gibi.

YERİNE BUNU DENEYİN

Everything
www.voidtools.com

Bu küçük araç PC'nizdeki dosyaları ve belgeleri anında bulabilmekte. Sabit diskinizdeki içerikleri endeksleme konusunda Rummage'a göre çok daha hızlı, fakat gelişmiş özelliklere sahip değil.

ÜCRETSİZ VE İNTERAKTİF **TEKNOLOJİ DERGİSİ** TAMAMEN YENİLENDİ

15 GÜNDE BİR
TÜM SAYILAR BEDAVA

HER AYIN 1 VE 15'İNDE ÇIKAN TEKNOLOJİ DERGİSİ **NEXXT**'İ iPhone/iPad VE ANDROID CİHAZLARINIZDA OKUYABİLİRSİNİZ.

App Store'dan İndirin

Google play 'DEN EDİNİN

Apple, Apple logosu, iPhone ve iPad Apple Inc.'in ABD'de ve diğer ülkelerde tescilli ticari markasıdır. App Store Apple Inc.'in servis markasıdır.

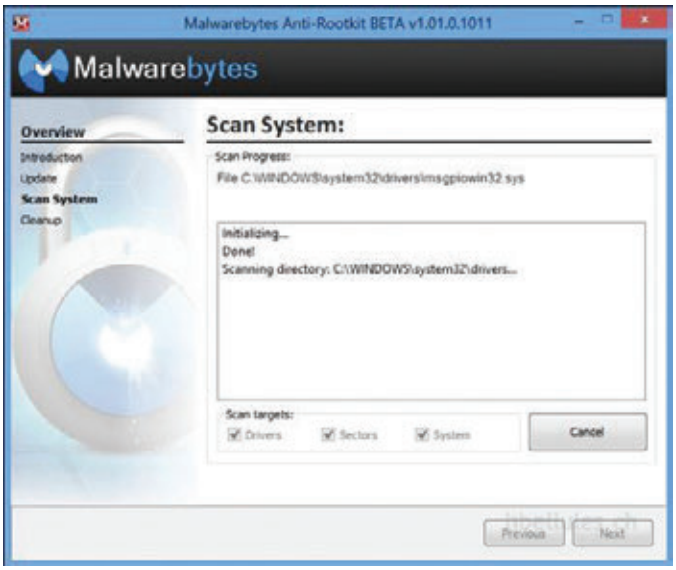

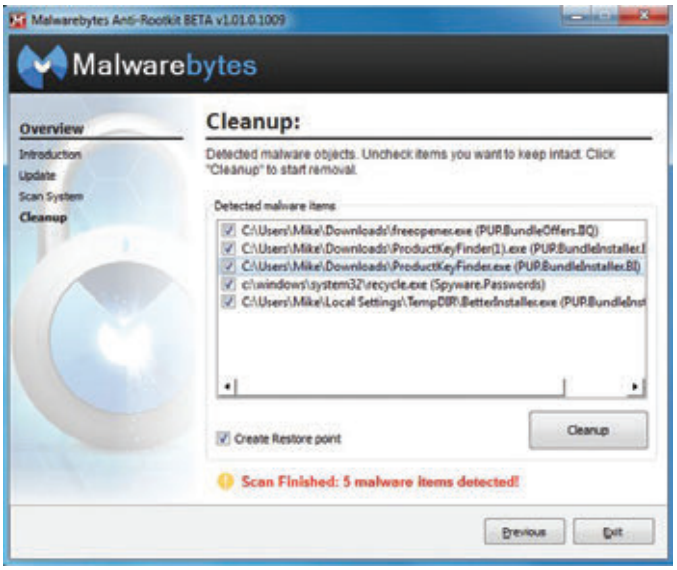

6 ANTI-MALWARE

MALWAREBYTES ANTI-ROOTKIT BETA
www.malwarebytes.org/antirootkit
Minimum ihtiyaç: Windows XP/7/8+
Dosya boyutu: 15,7 MB

Neden seveceksiniz

Rootkit'ler çalışan işlemlerin, kayıt defterinin ve hatta dosya ve klasörlerin arkasına dijital bir görünmezlik örtüsüyle saklanabilirler. Bu tip malware'lerin tespit edilmesi ve silinmesi çok daha zordur. Yeni Malwarebytes Anti-Rootkit sayesinde diğer programların bulamayacağı bu ve diğer tip tehditleri kolayca etkisiz hale getirebilirsiniz. Ayrıca araç işlemin ardından oluşmuş olan hasarları da tamir etmeye çalışıyor.

Programın kullanımı oldukça kolay; sadece kullanım sihirbazını takip edin, taramak istediğiniz alanı seçin (Sürücüler, Sektörler, ve/ya da Sistem) ve Scan butonuna basın. İşlem tamamlandığında, sisteminizin güvende olduğuna ya da bulunan Malware'lerin temizleneceğine dair bir mesaj alacaksınız.

Kötü yanları neler?

Şuan beta aşamasında olduğu için birkaç hata ve problemle karşılaşabilirsiniz. Program oldukça basit olduğu için gelişmiş seçenekler mevcut değil. Eğer ne yaptığınız üzerinde tam kontrol istiyorsanız, program size biraz amatör gelebilir.

YERİNE BUNU DENEYİN

McAfee RootkitRemover
http://chip.tk/1unAcL5

McAfee Rootkit aracı özellikle komplike rootkit ve diğer malware'ler ile mücadele için tasarlanmış. Şu anda ZeroAccess, Necurs ve TDSS ailesi rootkitleri tespit edip, kaldırabiliyor, fakat haziran ayından bu yana güncelleme yapılmadı.

7 UZAKTAN-ERİŞİM ARACI

TEAMVIEWER 10 BETA
www.teamviewer.com
Minimum ihtiyaç: Windows XP/7/8+
Dosya boyutu: 7,5 MB

Neden seveceksiniz

TeamViewer 10 ile başka bir kişinin PC'sine uzaktan erişip (tabi ki onların izniyle!), onların problemlerini çözebilir, belirli bir görevi

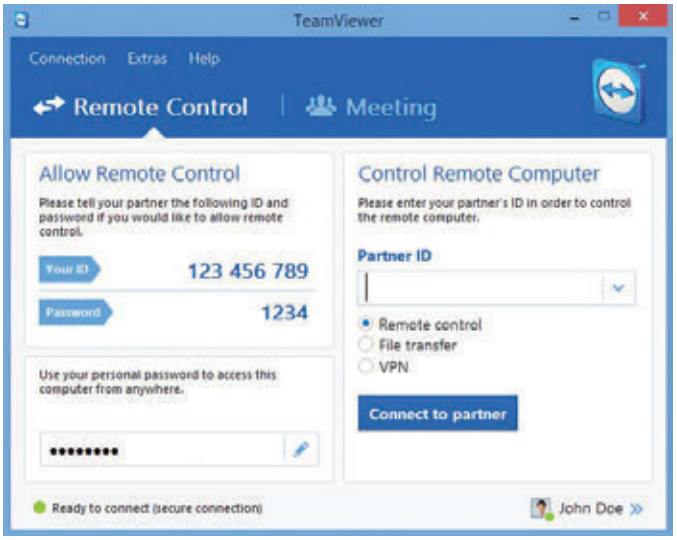

nasıl yerine getireceklerini gösterebilir, sistemler arası kopyalama yapabilir ve hatta sanal toplantılar düzenleyebilirsiniz. Yazılım kişisel ve ticari olmayan kullanım için tamamen ücretsiz (ticari kullanım ücreti 1029 TL) ve kurulumu oldukça basit –ana sisteme yükleyin ve ardından uzaktan kontrol edilen PC'ye kurun ya da buradan çalıştırın. Bağlantılar iki taraftan da özel bir ID ve şifre girilerek yapılıyor.

TeamViewer'ın yeni sürümü daha modern bir tasarıma ve gelişmiş performansa sahip. Video ve sesli sohbet yapabilmeniz, profil resmi ekleyip (böylece kimin çoklu bağlantılarda olduğunu görebilirsiniz), yakın hesapları bularak Dropbox, Google Drive, One Drive ve Box ile dosya paylaşabilirsiniz.

Kötü yanları neler?

TeamViewer'ın hedefi ticari (lisans için ödeme yapmak zorunda olan) kullanıcılar, bu yüzden normal kullanıcıların ihtiyacı olmayan özelliklere sahip, kullanımı biraz karmaşık olabiliyor.

YERİNE BUNU DENEYİN

Chrome Remote Desktop
http://chip.tk/1unBIgq

Chrome'un bu eklentisini kendinize ve arkadaşınıza yükleyerek masaüstlerinizi paylaşabilir, diğer kişilerin ekranlarını görüntüleyerek, problemlerini uzaktan çözebilirsiniz. TeamViewer'a nazaran kullanımı oldukça basit.

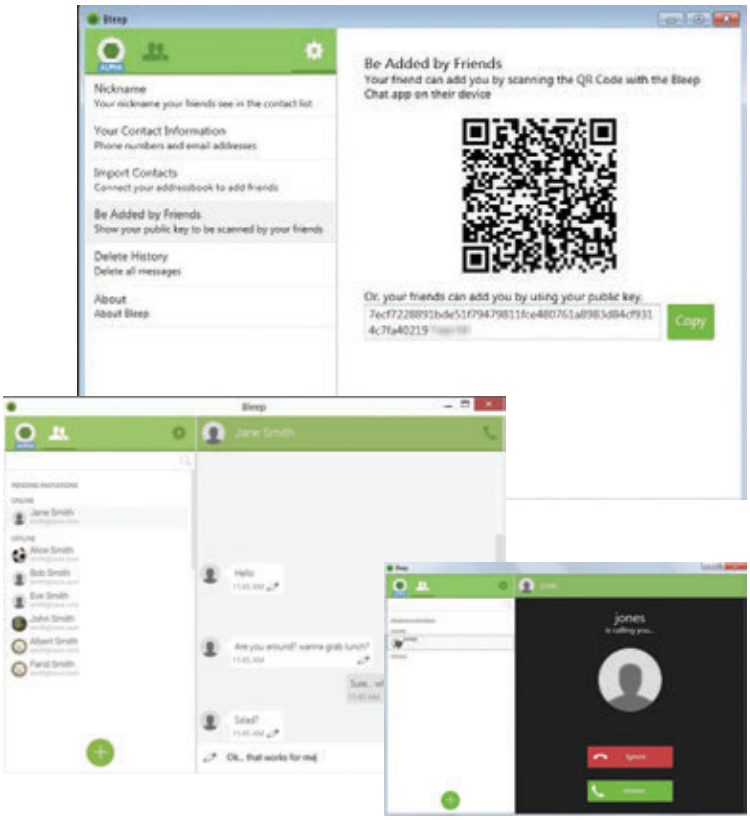

8 GÜVENLİ MESAJLAŞMA

BITTORRENT BLEEP
labs.bittorrent.com/bleep
Minimum ihtiyaç: Windows 7/8+ veya Mac OS X
Dosya boyutu: 21,8 MB

Neden seveceksiniz

2014'teki güvenlik açıkları ve Edward Snowden'ın Amerikan ve İngiliz hükümetlerinin vatandaşlarını dinlediklerini ifşa etmesinin ardından, meraklı kulakların kişisel sohbetlerinizi dinlediğinden şüphe duyabilirsiniz. BitTorrent Bleep size arkadaşlarınızla metinle ya da sesle iletişim kurabilmenize olanak tanıyan eşli bir sohbet aracı. Tüm mesajlarınız şifreleniyor ve sadece PC, Mac ya da Android cihazınıza depolanıyor.

Kullanım için hiçbir kişisel bilginizi girmeniz gerekmiyor, ayrıca BitTorrent kimin kimi nereden aradığından bile habersiz. İlk olarak bir Bleep hesabı yaratmanız istenecek. Bunu e-mail adresinizi ya da telefon numaranızı girerek yapabilirsiniz. Tabi isterseniz, bu adımı atlayıp, yazılımı gizlilik modunda kullanabilme imkânına da sahipsiniz. Fakat arkadaşlarınız sizi bu modda arayamıyorlar.

Kötü yanları neler?

Eğer iletişim halinde olduğunuz kişi çevrimiçi değilse, gönderdiğiniz mesajlar ikiniz de bağlantıda olmadığınız müddetçe gönderilmiyor. Çevrimdışı mesajlaşma özelliği halen geliştirilme aşamasında. Araç şuan alfa sürümde olduğu için birkaç hata ve çökmelerle karşılaşabilirsiniz.

YERİNE BUNU DENEYİN

Cryptocat
cyptocat.com

Bu basit, fakat güçlü araç mesajlarınızı şifreleyerek sizi güvende tutuyor. Yazılım Firefox, Chrome, Opera ve Safari'yle çalışabilmekte; ayrıca Facebook Massenger ile de uyumlu; fotoğraf ve videolarınızı güvenle paylaşabilirsiniz.

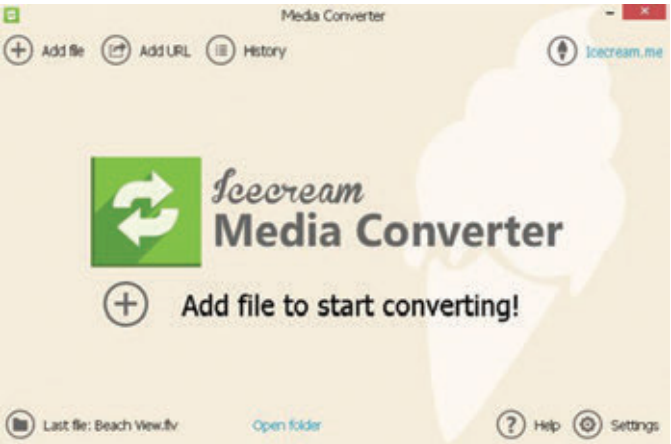

9 MEDYA DÖNÜŞTÜRÜCÜ

ICECREAM MEDIA CONVERTER
icecreamapps.com
Minimum ihtiyaç: Windows XP/7/8+
Dosya boyutu: 30,9 MB

Neden seveceksiniz

Video ve ses dosyalarını bir formattan diğerine dönüştürmek için kullanabileceğiniz birçok program mevcut, fakat Icecream Media Converter bu işlemi oldukça hızlı ve birçok formatta mükemmel sonuçlarla yerine getirebiliyor.

Program gerçekten oldukça basit. Dosyalarınızı arayüze sürükleyin; medya dosyasını neye döndüreceğinizi seçin; ardından dönüşümü aygıta veya formata göre düzenleyin. Çıktıyı açılan menüden alın ve dosyayı ister dönüştürün ya da sıraya ekleyin. Ekstra bir dosya eklemek için dönüşümü istediğiniz zaman durdurabilirsiniz. Ayrıca web içeriklerini (YouTube videoları gibi) URL ekleyerek dönüştürme olanağınız da var. Dönüşüm tercihlerinizi varsayılan olarak da kaydedebilirsiniz.

Kötü yanları neler?

Dönüştürebileceğiniz birçok aygıt bulunmakta, fakat iPhone 6/6 Plus gibi yeni seçeneklerden bazıları bulunmuyor. Ayrıca aygıt listelerini kategorize etmek daha kolay olabilirdi.

YERİNE BUNU DENEYİN

Freemake Video Converter ve Audio Converter
www.freemake.com

Freemake'in ücretsiz araçlarını sizlere uzun zamandır öneriyoruz (kendisiyle beraber gelen ekstralar hariç); kullanımları kolay; birçok medya formatıyla uyumlular; büyük ve çoklu dosyaları saniyeler içinde dönüştürebiliyorlar.

10 MEDYA MERKEZİ

KODI
kodi.tv
Minimum ihtiyaç: Windows XP/7/8+, Mac OS X veya Linux
Dosya boyutu: 67,4 MB

Neden seveceksiniz

Kodi, daha önceki popüler XBMC medya oynatıcı ve eğlence aracının yeni ismi (orijinal ismi Xbox Media Center). Araç tüm işletim sistemlerinde çalışabiliyor ve size müzik ve yerel ya da internette bulunan medya ve yayın videolarını oynatma ve organize etme olanağı tanıyor. Eğer bir TV alıcısına sahipseniz, aracı PVR olarak kullanabilir, canlı televizyon izleyip, kaydedebilirsiniz.

Kodi'nin ayırt edici özelliği ise üçüncü parti eklentilerini desteklemesi, böylece yazılıma YouTube ve 4oD gibi yeni özellikleri rahatlıkla ekleyebiliyorsunuz. Mevcut eklentileri uygulamanın kendisinden ya da Kodi web sitesinden bulup, yükleyebilirsiniz.

Kötü yanları neler?

Kodi şu an beta sürümünde olduğu için yazılımı kullanırken bazı hata ve problemlerle karşılaşabilmeniz mümkün. Eğer kullanmakta zorlanıyorsanız, sitesinden XBMC'nin dengeli bir sürümünü de kurabilirsiniz.

YERİNE BUNU DENEYİN

MediaPortal
www.team-mediaportal.com

Kodi'nin çekici bir alternatifi olan bu araçla müzik, video, DVD, Blu-ray ve canlı radyo oynatabilir, resim ve hava durumunu görüntüleyebilirsiniz. Eğer TV alıcınız varsa, canlı televizyon yayını ve kaydı da yapabiliyor.

yorum@chip.com.tr

Mini atölye

Ekstra programlar 2015'te daha mı kötüye gidecek?

Neden tasarımcılar bu üçüncü parti yazılımları programlarına ekliyorlar?

Çünkü bazı firmalar programlara bu yönde ücret ödemekteler –indirme ve yüklemelere göre birkaç bin dolar ile 100,000 $ arası. Tabi bu ücret yaptıkları iş için yeterince para kazanamayan tasarımcılara cazip geliyor.

Bu yazılımların değişik formları var mı?

Bazıları siz seçimi kaldırmazsanız otomatik olarak yüklediğiniz programla beraber yüklenmekte. Hatta bazıları silik reddet butonu değişik numaralar bile kullanıyor. En kötüleri ise sizin bilginiz dışında yüklenenler, tabi bunları daha sonradan kaldırmanız gerekiyor (çoğu zaman kaldırma işlemleri bile zor). Bu tür yazılımlar genelde istenmeyen değişikliklere sebep olurlar. Örneğin, tarayıcınızın ana sayfası ya da arama motorunun değiştirilmesi gibi.

Bu tür yazılımlar tasarımcıların şöhretini etkilemiyor mu?

Evet, fakat çoğu zaman işin ekonomik boyutu daha ağır basmakta. Bu tür yazılımları piyasaya süren şirketlerin amacı yazılımlarının olabildiğince çok makineye yüklenmesi, çünkü genelde bu şekilde para kazanıyorlar. Örneğin, Ask arama motoru kendi tarayıcı araç çubuğunu birçok yazılıma eklettiriyor ve varsayılan arama seçeneğinizi Ask.com olarak değiştiriyor. Şirketin gelir kaynağı reklamlar olduğu için amaçları sitelerinden olabildiğince çok arama yapılmasını sağlamak.

Tasarımcılar başka hangi yollardan para kazanabilirler?

Ürünlerini satabilir, bağış isteyebilir, ücretli Premium sürüm çıkarabilir ya da programlarına ya da sitelerine reklam ekleyebilirler. Tabi bu metotlar yeteri kadar kazanç sağlamıyor.

Bu yazılımlardan nasıl sakınırız?

Kurulum sırasında daima özel kurulum seçeneğini seçin, böylelikle saklı ekstraların yüklenmediğinden emin olabilirsiniz. Unchecky (unchecky.com) ücretsiz programını yükleyerek bu istenmeyen ekstraların kurulum sırasında otomatik olarak reddedilmelerini sağlayabilirsiniz.

ANDROID TELEFON VE TABLET SAHİPLERİ İÇİN

En İyi Android Uygulamaları özel sayısı çıktı!

Daha iyi fotoğraflar için

Geniş algılayıcılarıyla aynasız sistem fotoğraf makineleri kompakt makinelerden daha iyi görüntü elde edebiliyor. Üstelik hem kolay kullanılıyorlar hem de fiyatları makul.

CS / Barış Emre ALKIM

Akıllı telefon yerine dijital fotoğraf makinesiyle fotoğraf çekiyorsanız daha kaliteli fotoğraflar beklentisine girersiniz. Birçok kompakt fotoğraf makinesi bu gereksinimi karşılamıyor. Aynalı (SLR) fotoğraf makineleri ise hem karmaşık hem de hantal. İşte aynasız sistem fotoğraf makineleri burada devreye girerek ideal bir bileşim sunuyor: Kasaları küçük olduğu halde barındırdıkları algılayıcılar kompakt makinelerdekinin en az altı katı büyüklükte ve bu da daha ayrıntılı, daha temiz fotoğraflar demek. Giriş düzeyi kullanımın yanı sıra fotoğrafçılığa kendini kaptırmak isteyenler için geniş seçenekleri de sunuyorlar. Dahası, bu makinelerin donanımları yükseltilebiliyor. Zum lensin yerine güçlü bir telefoto ya da geniş açı lensi (ya da makro çekimlere uygun olan veya çok hızlı çalışan lensler) takabiliyorsunuz. Biz 600 avrodan ucuz olan ve standart zum lens içeren aynasız sistem fotoğraf makinelerini test ettik. Bu modeller özellikle kompakt fotoğraf makinesinden taşınanlar için ideal.

Kompakt kasada SLR kalitesi

Test ettiğimiz tüm makineler refleks kameraların avantajlarını (büyük algılayıcı, değiştirilebilir lens) sunuyor fakat katlanan bir ayna ve vizör içeren karmaşık ve hantal mekanizma yerine daha basit ve kompakt bir elektrikli sistem getiriyor. En büyük önemi görüntü kalitesine verdik çünkü aynasız sistem fotoğraf makinelerinin en büyük iddiası bu alanda. Bu konuda basit bir kuralın geçerli olduğu görülüyor: Algılayıcı ne kadar büyükse kalite o denli iyi. DSLR'larda da bulunan DX boyutunda (23,5 x 15,7 mm) algılayıcı kullanan kimi makineler görüntü kalitesinde 90 puandan fazla

aldılar. Hatta bazı bakımlardan 1.500 avro civarındaki yarı profesyonel DSLR'ları geçtikleri de oldu. Daha küçük olan Micro Four Thirds algılayıcısını içeren aygıtlar da görüntü kalitesinde diğerlerine yetişiyor fakat algılayıcısı daha küçük olan makineler (Nikon 1 ve Samsung NX Mini gibi) test tablosunun son üçte birlik kısmında yer alıyor. Değerlendirmemizi, tabloda üç adedini bulabileceğiniz birçok değişik ölçüme dayalı yaptık. Çözünürlük, görüntünün boyunda birbirinden ayrı seçilebilen siyah ve beyaz satır çiftlerinin sayısını ölçüyor. Bunu, mercek – algılayıcı bileşiminin teoride sunabileceği maksimum yüksek çözünürlüğün bir göstergesi olarak düşünebilirsiniz.

Fakat hiç kimse siyah beyaz çizgi çiftlerinin fotoğrafını çekmeyeceğinden fotoğrafın nasıl göründüğünü belirten diğer iki değeri ("gürültü" ve "ayrıntı") kullanıyoruz. Gürültü değeri makinenin tek renkli ya da grinin tek bir tonunu içeren alanlara eklediği gren olanını gösteriyor. Gürültünün oluşma sebebi her görüntü algılayıcının, algılayıcının birim yüzey alanına düşen belli oranda hatasının bulunması. Bu makinelerde piksel başına düşen algılayıcı yüzey alanı kompakt makinelerdekine kıyasla çok daha fazla olduğundan sinyal / gürültü oranı da daha yüksek ve ayrıca güçlendirilmesi gerekmiyor. Bu da gürültünün artmasını önlüyor. Ne var ki bu aygıtlar da gürültüden tamamen kurtulmuş değiller, hele ki çekimler loş ortamda yapıldıysa. Bunu önlemek için de üreticiler gürültü önleme mekanizmalarına başvuruyor ve bu da daima ayrıntı kaybına yol açıyor. İnsan fotoğrafları söz konusu olduğunda bu ayrıntı kaybı saç tellerinin tek tek seçilmek yerine bulanık bir kütleye dönüşmesi anlamına geliyor. "Ayrıntı" kategorisinde yüksek puan alan fotoğraf makinelerinde bu süreç iyi işliyor. Samsung ürünleri başarılı keskinleştirme işlemleri sayesinde bu kategoride bariz biçimde yüksek puan elde etti. Fakat fotoğrafların ne zaman yapay görünmeye başladığı biraz da kişisel bir tercih. Tüm makinelerle çekilmiş fotoğrafları dergi DVD'sinde bulabilirsiniz.

Kullanımı kompakt makineler kadar kolay

Görüntü kalitesiyle birlikte anlaşılır kontrol konsepti de yeni başlayanlar için önem taşıyor. Çünkü her bir aygıtın kontrol konseptine kişisel düzeyde alışmanız gerekiyor. O yüzden de makine almaya gittiğinizde kafanızdaki aygıtların menülerine girip mutlaka dolaşmalı ve seçeneklerin düzen ve tasarımının size hitap edip etmediğini görmelisiniz. Eğer size uymuyorsa bu makinenin kullanımı hep hüsran yaratacaktır. Kompakt makine kullananlar tanıdıkları birçok kontrolü burada da bulacaklar: Canlı görüntü ekranları fotoğrafı çekmeden önce nasıl çıkacağını görmenize izin veriyor. Basit menülerle gereken ayarları yapabiliyorsunuz. Hatta bazı modellerde bunun için dokunmatik ekranı kullanıyorsunuz. Test ettiğimiz ürünler arasında doğru lensle birlikte çalışan motorlu zum özelliği sadece Sony alpha 5100'de vardı. Tıpkı kompakt makinelerde olduğu gibi bunu da iki yöne yatan bir düğmeyle seçiyorsunuz. Diğerlerinde ise lensin üzerindeki halkayı çevirmeniz gerekiyor. Kısa bir alışma sürecinin ardından bu hem kolay hem de hassas bir yönteme dönüşüyor.

Yeni başlayanların çok sayıda düğme yüzünden şaşırmaması gerekir. Test ettiğimiz makinelerin tümünde de genelde etkileyici fotoğraflar sunan ve diğer tüm ayarları devre dışı bırakan bir otomatik fotoğraf çekim seçeneği var. Nikon 1 tam yeni başlayanlara göre: Sadece temel özellikler ve basit bir dokunmatik menü sunuyor. Fakat bu gizli işlevleri (örneğin beyaz dengesi ve pozlama telafisi) kullanmak isteyen deneyimli fotoğrafçıların hoşuna gitmeyebilir.

O yüzden işin uzmanları bolca düğmesi bulunan aygıtları →

Daha az gürültü, daha çok ayrıntı

Kompakt makinelerle kıyaslandığında aynasız sistem makinelerin en büyük avantajı görüntü kalitesi. Fotoğraflarda daha az gren oluyor **1**. Bu da dâhili çekim sonrası düzenlemenin ardından bile daha fazla ayrıntının kalmasını sağlıyor **2**.

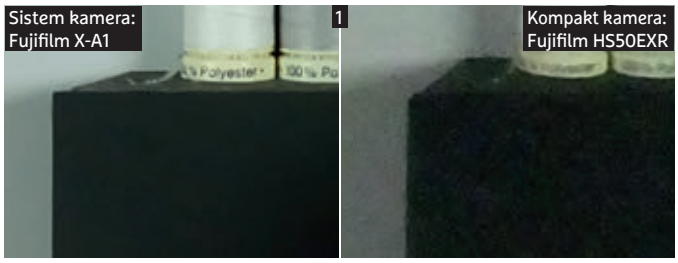

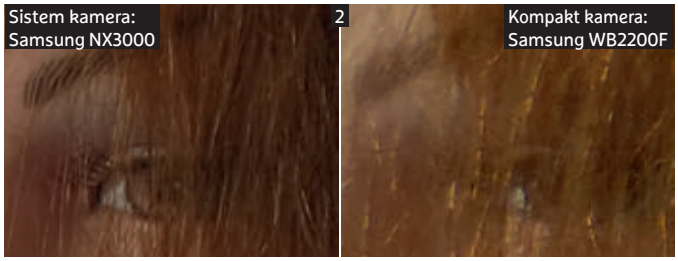

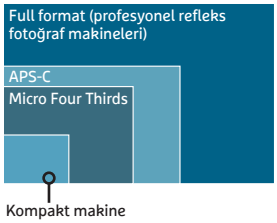

Daha büyük algılayıcı, daha iyi kalite

Aynasız sistem makinelerinin yüksek görüntü kalitesinin altında kompakt makinelerdekinden altı kat büyük görüntü algılayıcılar yatıyor. Lens bağlantısı ve algılayıcı boyutu, kullanabileceğiniz lensleri de belirliyor.

Odak uzunluğu: Doğru lens seçimi

"Normal odak uzunluğu" algılayıcı büyüklüğüne göre değişiyor. Geniş açılı lensler ve telefoto lensleri kısa ve uzun odak uzunluğuna karşılık geliyor (Normal odak uzunluğunun 10 katı = 10 x zum).

Bağlantı	Algılayıcı büyüklüğü	Mevcut lens sayısı	Normal odak uzunluğu	Odak uzunluğu aralığı
Canon EF-M	APS-C 22,3 x 14,9 mm	29	27 mm	8–800 mm
Fujifilm X	APS-C 23,6 x 15,6 mm	48	28 mm	8–800 mm
Micro Four Thirds	Four Thirds 17,3 x 13,0 mm	112	22 mm	7,5–800 mm
Nikon 1	13,2 x 8,8 mm	31	16 mm	6,7–300 mm
Samsung NX	APS-C 23,5 x 15,7 mm	50	28 mm	8–800 mm
Samsung NX-M	13,2 x 8,8 mm	2	16 mm	9–27 mm
Sony E	APS-C 23,6 x 15,6 mm	73	28 mm	8–800 mm

Kullanım: Basit mi uzmanlara göre mi?

Yeni başlayanlara hitap eden Nikon 1'de sadece en temel kontrol unsurları var. Panasonic Lumix DMC-G6 ise birçok işlev düğmesinin yanı sıra tam otomatik çekimler için iA düğmesi sunuyor.

Nikon 1

Panasonic Lumix DMC-G6

yeğliyor. Böylece özel işlevlere doğrudan erişebiliyorsunuz. Bu konuda Panasonic zirvede. Panasonic Lumix modellerinde şipşak çekimler için tamamen otomatik iA kipini geçiş düğmesinin yanı sıra, işlevini kullanıcının belirleyebileceği boş düğmeler de var.

Ekran ve titreşim önleme sistemi

Aynasız sistem fotoğraf makinelerinde ayna refleks sistemi ya da optik vizör bulunmadığından ekranın kalitesi büyük önem kazanıyor. Çözünürlük ne kadar iyiyse fotoğrafın kalitesini (çekimden önce ve sonra) değerlendirmek o kadar kolaylaşıyor. Test edilen aygıtların ekranları 3 inç (7,6 cm) köşegen boyutuna sahip. Bununla birlikte alt piksel sayısı 0,5 milyonun altındaysa fotoğrafın keskinliğini ve görsel başarısını kestirmek olanaksız hale geliyor. Elektronik vizörün türlü faydaları var. Sözgelimi aşırı parlak ortamlarda ekranda bir şey görünmüyorsa vizörden çekim yapabilirsiniz. Otomatik ultrasonik algılayıcı temizleme işlevi de genelde standart paketin bir parçası. Bu, değişebilir lensi bulunan makinelerde algılayıcının üstüne yapışabilecek tozları ortadan kaldırıyor. Algılayıcıya yapışan tozlar tüm fotoğraflarda koyu lekeler oluşmasına yol açabiliyor.

Değerlendirmemizde görüntü sabitleyicinin kasaya dâhil edildiği ürünler fazladan puan aldı. Olympus bu ileri teknolojiyi kullanan tek firma. Diğer üreticiler titreşim önleme özelliğini lenslerine ekliyor. Bu mekanizmada lenslerin kendisi hareket ediyor. Ancak aldığınız sonraki lenslerde de bu özelliğin olması gerekiyor. Yani görüntü sabitleme mekanizması sadece bu sistemle donatılmış lenslerle çalışıyor ve bu lensler de çok pahalı.

Test ettiğimiz aygıtlar arasında son değerlendirme kategorisinde, yani hızda da büyük farklar vardı. Örneğin Sony Alpha 5000'de ilk fotoğrafı, makineyi açışınızdan 4 küsur saniye sonra çekebiliyorsunuz. Bu da spontane çekimleri olanaksız hale getiriyor. Canon EOS M'nin ise tampon belleği can sıkıcı derecede küçük ve arka arkaya en fazla üç fotoğraf kaydetmenize olanak tanıyor. Ne var ki bunlar sadece birkaç istisna. Testteki diğer ürünlerin hepsi de yüksek kaliteli fotoğrafları, akıllı telefon kameralarından ya da kompakt makinelerden çok daha hızlı çekiyor.

balkim@chip.com.tr

CHIP Test sonucu

Test ettiğimiz aynasız sistem fotoğraf makineleri, küçük ve sade bir makineyle jilet keskinliğinde, zengin ayrıntılara sahip fotoğraflar çekmek isteyenler için bire bir. Lens değiştirmeyenler ve makineyle gelen standart zum lensi kullananlar da bu makinelerin görüntü kalitesinden ve hızından yararlanabilir. Özel çekimler (mesela vahşi doğa ya da spor fotoğrafları) yapmak isteyenler içinse geniş bir lens çeşidi sunan markalar tercih edilmeli (sayfa 57'deki tabloya bakabilirsiniz).

Testin galibi yüksek kaliteli fotoğraflar çeken ve hiçbir bariz zaafı bulunmayan Samsung NX30. Çok keskin görüntü sunan bir vizörü var ve yüksek hızda seri çekim yapabiliyor. Fakat DSLR'lardakine benzeyen büyük kasa kimi durumlarda hantal kalıyor.

Fiyat konusunda tavsiyemiz yine bir Samsung olan NX3000. 300 avroluk etiketiyle kusursuza yakın fotoğraflar sunuyor fakat donanım ve hız bakımından eksikleri var.

Yeni başlayanlara önerimiz ise küçük Nikon 1 J4. Katılımcılar arasında son sırada yer alsa da kompakt makinelerden çok daha iyi fotoğraf çekiyor, hızlı ve kolay kullanımlı.

Sıra	Ürün	Toplam puan	Ortalama fiyat (avro)	Görüntü kalitesi	Donanım / kullanım	Hız	Etkin megapiksel	Algılayıcı boyutu (mm)	Lens bağlantısı	Elektronik vizör (milyon alt piksel)	Ekran boyutu (inç) / milyon alt piksel / dokunmatik / döner	Çözünürlük – ISO 3200 (satır çifti)	Ayrıntı – ISO min / 3200 (satır çifti)	Gürültü – ISO min / ISO 3200 (satır çifti)	Otomatik odaklamada deklanşör gecikmesi	Seri çekim: Saniyede / maksimum	Fotoğrafı / fotoğrafsız çekim sayısı	WLAN/NFC	Boyutlar (mm)	Gövde ağırlığı (gram)
1	Samsung NX30	87,3	560	91	85	83	20,0	23,5 x 15,7	Samsung NX	2,4	3,0/1,0/■/■	1.575/1.393	86/61	0,6/1,9	0,7	8,2/28	620/300	■/■	127 x 96 x 43	440
2	Olympus Pen E-PL7	84,1	500	89	76	89	15,9	17,3 x 13,0	Micro Four Thirds	□	3,0/1,0/■/■	1.738/1.563	77/49	0,9/1,6	0,2	8,8/25	620/300	■/□	115 x 67 x 38	385
3	Panasonic Lumix DMC-G6	83,5	490	85	84	80	15,9	17,3 x 13,0	Micro Four Thirds	1,4	3,0/1,0/■/■	1.688/1.473	72/66	0,9/1,9	0,3	6,7/∞	520/260	■/■	123 x 85 x 71	340
4	Olympus Pen E-PL5	82,0	400	89	73	85	15,9	17,3 x 13,0	Micro Four Thirds	□	3,0/0,5/■/■	1.716/1.537	70/65	0,9/1,7	0,5	8,2/17	600/300	□/□	111 x 64 x 38	347
5	Panasonic Lumix DMC-G5	81,0	370	83	81	77	15,9	17,3 x 13,0	Micro Four Thirds	1,4	3,0/0,9/■/■	1.711/1.704	71/87	1,3/1,6	0,5	6,3/36	560/270	□/□	120 x 83 x 71	395
6	Fujifilm X-M1	80,6	440	97	65	73	16,0	23,6 x 15,6	Fujifilm X	□	3,0/0,9/□/■	1.795/1.612	62/47	0,6/1,4	0,6	5,6/39	670/350	■/□	117 x 67 x 39	330
7	Fujifilm X-A1	80,4	360	100	63	67	16,0	23,6 x 15,6	Fujifilm X	□	3,0/0,9/□/■	1.553/1.503	82/72	0,5/1,3	0,7	5,5/10	720/380	■/□	117 x 67 x 39	325
8	Samsung NX3000	79,7	300	98	65	64	20,0	23,5 x 15,7	Samsung NX	□	3,0/0,5/□/■	2.006/1.622	100/90	0,8/1,6	0,5	5/10	630/300	■/■	114 x 63 x 38	270
9	Sony NEX-5T	78,3	550	87	66	87	16,0	23,5 x 15,6	Sony E	□	3,0/0,9/■/■	1.379/1.303	84/56	1,0/1,8	0,7	9,6/12	610/290	■/■	111 x 59 x 39	300
10	Sony Alpha 5100	77,5	570	89	65	75	24,0	23,5 x 15,6	Sony E	□	3,0/0,9/■/■	1.764/1.558	78/32	1,0/1,5	0,6	6/∞	750/320	■/■	110 x 63 x 36	283
11	Samsung NX2020	76,6	290	88	65	74	20,0	23,5 x 15,7	Samsung NX	□	3,0/1,0/■/□	1.707/1.242	94/66	1,0/2,0	0,4	7,3/14	470/240	■/■	119 x 65 x 36	280
12	Panasonic Lumix DMC-GM1	75,9	530	87	66	69	15,8	17,3 x 13,0	Micro Four Thirds	□	3,0/1,0/■/□	1.681/1.541	77/72	0,9/1,8	0,3	4,7/40	380/190	■/□	99 x 55 x 30	205
13	Sony Alpha 3000	75,0	300	89	66	57	19,8	23,2 x 15,4	Sony E	0,2	3,0/0,2/□/□	1.587/1.478	81/45	1,0/1,7	0,8	3,5/10	860/410	□/□	128 x 91 x 85	405
14	Panasonic Lumix DMC-GF6	74,9	430	83	69	68	15,8	17,3 x 13,0	Micro Four Thirds	□	3,0/1,0/■/■	1.713/1.514	80/66	1,2/2,1	0,3	3,8/48	450/220	■/■	111 x 65 x 38	325
15	Sony Alpha 5000	74,4	340	92	62	56	19,7	23,2 x 15,4	Sony E	□	3,0/0,5/□/■	1.622/1.491	86/41	0,8/1,5	0,5	2,3/∞	710/330	■/■	110 x 63 x 36	289
16	Samsung NX mini	72,2	280	83	63	63	20,0	13,2 x 8,8	Samsung NX-M	□	3,0/0,5/■/■	1.900/1.232	72/92	1,3/2,1	0,4	6/12	800/400	■/■	110 x 62 x 23	200
17	Canon EOS M	71,5	330	83	64	57	17,9	22,3 x 14,9	Canon EF-M	□	3,0/1,0/■/□	1.627/1.441	76/48	1,0/2,8	1,1	4,2/3	400/190	□/□	109 x 67 x 32	300
18	Nikon 1 J4	70,4	450	73	59	94	18,2	13,2 x 8,8	Nikon 1	□	3,0/1,0/■/□	1.577/1.113	60/30	1,0/1,8	0,6	59/20	550/270	□/□	100 x 60 x 29	235

* DAHA DÜŞÜK = DAHA İYİ

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

2 Dev Poster Rise of the Tomb Raider, Dying Light

Dosya Konusu 2014'ün En İyi Online Oyunları, 2015'in Beklenen Oyunları, Uncharted 4: A Thief's End **İlk Bakış** Block N Load, H1Z1

İnceleme Saints Row, Resident Evil HD

Şubat Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

DB

Tablet versiyonu için
LEVEL Türkiye
App Store ve Google Play'de!

WD Green 6.0 TB

6 TB'lık geniş disk alanı

İncelediğimiz WD60EZRX modeliyle bu sabit disk, WD'nin Green, yani "Yeşil" ailesinde yer alıyor. WD'nin bu ailesi düşük güç tüketen bir seri. Diğer seriler ise standart sürücülerden oluşan Blue, yüksek performans için Red, en iyiyi arayanlar için Black ve video kayıt işleri için Purple olarak adlandırılıyor. Daha önce Red ailesinden WD Red Pro modelini incelemiştik hatırlarsanız. Düşük güç tüketimi ve geniş kapasite seçeneğiyle dikkat çeken Green 6 TB, tam 6 TB'lık kapasite sunuyor. Elbette seri içinde farklı disk kapasitelerine sahip farklı modeller de bulunuyor. Bunlar arasında 500 GB'lık modelleri görebileceğiniz gibi, sırasıyla 6 TB'a kadar olan kapasite seçenekleri mevcut. 64 MB önbellek kapasitesine sahip olan disk, SATA 6 desteği gösteriyor. Diskin en dikkat çeken yanı enerji tasarrufu sağlaması. WD'nin Black serisinden 4 TB'lık bir modeli dikkate alacak olursak, bu disk okuma / yazma noktasında 9,5 ve boştayken 8,1 watt enerji harcarken, Green 6 TB, okuma / yazma noktasında 5,3 ve boştayken de 3,4 watt enerji tüketiyor. Bu da önceliği enerji tasarrufu olanlar için bu diski öncelikli konuma getiriyor. Green 6 TB'ın performans notlarından da bahsedelim. Aldığımız CrystalDisk Benchmark sonuçlarına göre disk sıralı okumada saniyede 136 MB'a ulaşırken, sıralı yazmada ise saniyede 127 MB'ı görüyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

ARAYÜZ	SATA 6 GB/s
KAPASİTE	6 TB
ARABELLEK	64 MB
OKUMA HIZI	136 MB/s
YAZMA HIZI	127 MB/s

DEĞERLENDİRME

TRANSFER HIZI (%40)	85
PRATİK TEST (%25)	88
ERİŞİM SÜRESİ (%25)	86
GÜÇ TÜKETİMİ (%10)	94
FİYAT	**Belli değil**

CHIP İyi (87)

Plantronics BackBeat PRO

Bluetooth destekli stereo kulaklık

BackBeat PRO, kaliteli deri malzemeyle kaplı ağırlıkla plastikten oluşan bir gövdenin sahibi. 340 gram ağırlığında olan kulaklık bu nedenle ağır olarak nitelendirilebilir. 40 mm'lik sürücüleriyle kulağa tam oturan BackBeat PRO, hem cep telefonu görüşmelerinizi yapabileceğiniz hem müzik dinleyebileceğiniz bir set. Kontrol noktaları sağ ve sol sürücüler üzerine kolay erişilebilecek şekilde yerleştirilmiş. Ayrıca yine burada 3,5 mm'lik stereo bağlantı noktası da görüyoruz. Böylece kulaklığın şarjı biterse, müziği kablo yardımıyla dinlemeye devam edebiliyorsunuz. Kutu içeriğinde şık bir taşıma çantası bulunduran BackBeat PRO, ayrıca 3,5 mm'lik kablo ve şarj için USB kablosunu da sunuyor. BackBeat PRO, iki farklı cihazla eşleşebiliyor. Kolay bağlantı için NFC desteği de gösteren kulaklık, ses kalitesiyle ise gerçekten çok hoş. Öte yandan bu noktada ses izolasyonunu da bir hayli beğendiğimizi söylememiz gerek. Gürültü engelleme özelliği aktif veya pasif olsun, hem izolasyon hem bunun sese yansıması fazlasıyla başarılı. Sesi dengeli bir şekilde ileten kulaklık, bas konusunda ise her ne kadar tatminkar davransa da çok iddialı değil. BackBeat PRO, Bluetooth Class 1 desteği ile 100 metreye kadar mesafe sunabiliyor. Telefon görüşmeleri performansında da iyi iş çıkaran BackBeat PRO, kulak içi veya tek taraflı kablosuz kulaklıklara ısınamamış olanların beklentisini karşılayacak yapıda.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YAPI	Kablosuz
MESAFE	100 metreye kadar
ÇALMA SÜRESİ	24 saat
BEKLEME SÜRESİ	21 gün
ŞARJ SÜRESİ	3 saate kadar

DEĞERLENDİRME

SES KALİTESİ (%40)	91
ERGONOMİ (%30)	86
KULLANIM (%30)	84
FİYAT	**736 TL**

CHIP İyi (87)

EDİTÖRÜN SEÇİMİ CHIP TEST MERKEZİ 02/2015

Avea inTouch 4

inTouch ailesinin son üyesi

inTouch 4, 5 inç boyutunda bir ekrana sahip. Böylece boyutlarıyla da ona uygun olan telefonun elde duruşu ise gayet dengeli. Fakat açıkçası telefonun biraz ağır olduğunu söylememiz lazım. Tartımızda ölçtüğümüzde 155 gram gelen telefon, 10 mm'lik bir kalınlığa sahip. Telefon, üç farklı renk seçeneği ile sunuluyor. Ekran paneli olarak IPS tercih edilmiş. Ekran, görselliğiyle iyi durumda. Ekranı açtığımızda Android 4.4 KitKat arabirimiyle karşılaşıyoruz. Teknik kadrosunda Qualcomm Snapdragon 410 işlemci bulunduran inTouch 4, 64-bitlik bir işlemciye sahip. 1,2 GHz frekansta çalışan işlemci, telefonun kategorisi için uygun düzeyde performans gösteriyor. 1 GB RAM'le desteklenen işlemcinin yanında 8 GB dahili depolama alanı da sunulmuş. Fakat dahili yüklü uygulamalarla birlikte kullanılabilir alan olarak yalnızca 4 GB'lık bir bölüm var. Açıkçası bunu biraz dar bulduk. Zira orta segmentte 16 GB'lık modeller görmek mümkün. Elbette bu alanı microSD kartla birlikte genişletme şansı da mevcut. inTouch 4'ün dikkat çeken diğer bir önemli noktası ise kameraları. Ön kamerasıyla 5.0 megapiksel sunan telefon, böylece son zamanların modası selfie'ler için uygun yapıda. Arka kamera ise 13 megapiksel değerinde. Ancak Avea, bu değeri yazılımla 18 megapiksele değin dijital olarak arttırabiliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android
İŞLEMCİ	4.4.4
EKRAN	5.0 inç IPS (720x1280)
BELLEK / DEPOLAMA	1 GB / 8 GB
KAMERA	5 MP / 13 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	88
İNTERNET (%20)	91
MULTİMEDYA (%20)	83
TELEFON FONKSİYONU (%10)	93
FİYAT / PERFORMANS (%20)	95
FİYAT	**619 TL**

CHIP İyi (89)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

TP-Link Archer C8
802.11ac'li router

TP-Link tarafından yeni nesil bağlantı teknolojileri barındıran router arayanlara sunulan Archer ailesinin yeni üyesi Archer C8, markanın yeni kablosuz ağ standardındaki ürünleri arasında yer alıyor. Bu bağlamda hem ev hem ofislere uygun olabilecek olan Archer C8, özellikle bu tip ürünlerde son zamanlarda gördüğümüz gibi şık bir tasarımla karşımıza çıkıyor. Archer C8'de, 4 adet LAN ve bir WAN girişi bulunuyor. Ayrıca yine bir USB 2.0 bağlantı noktası da sunulmuş. Cihazın yan tarafında ise bir USB 3.0 bağlantı noktası daha bulunuyor. Böylece toplamda iki USB girişi bulunduran cihaz, bize disk ve yazıcı paylaşımı yapmak için fırsat sunuyor. Bir önceki model olan Archer C7'de USB 3.0 portu bulunmuyordu. O nedenle C8'de bu dikkat çekiyor. Archer C8, çift frekansta çalışabiliyor. Böylece 5 GHz'lik bantla birlikte toplamda 1,75Gbps'e kadar ulaşan veri aktarım hızına sahip olan router, bunun 450Mbps'ini 2,4 GHz'lik bantta sunuyor. Üzerinde bulundurduğu 800MHz'lik çift çekirdekli işlemcisi ve TP-Link'in bu ürününde kullandığı Beamforming teknolojisi ile kablosuz bağlantı noktasında istenen performansı sağlayan Archer C8, sinyal gücünü akılcı kullanabiliyor. Evde veya ofiste kendine bağlı olan cihazların konumlarını tespit ederek kablosuz sinyal gücünü cihazların bulunduğu alana yönlendirebilen Archer C8, bu sayede performans kazanımı sağlayabiliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

STANDART	802.11 b/g/n - 802.11ac/n/a
VERİ HIZI	450 Mbps (2,4 GHz), 1300 Mbps (5 GHz)
FREKANS	2,4 GHz ve 5 GHz
BAĞLANTILAR	LAN (4 adet), WAN, USB 2.0, USB 3.0
BOYUTLAR	221 x 168 x 86 mm

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	88
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%25)	91
ERGONOMİ (%15)	85
KULLANIM KOLAYLIĞI (%10)	90
FİYAT	481 TL

CHIP İyi (88)

Asus Strix DSP
Oyunculara özel kulaklık

Her iki yanında baykuş gözlerini taşıyan devasa sürücülere yer verilen Strix DSP, çıkartılabilir bir mikrofona da sahip. Kulaklık boyut olarak oldukça büyük, bu nedenle tasarım yönüyle herkese hitap etmeyebilir. Fakat ergonomi açısından rahat bulduğumuzu söyleyelim. Kulak yastıkları ve kafa bandı oldukça konforlu. Asus Strix DSP'yi özel yapan şey yalnızca baykuş gözlü sürücüleri değil, beraberinde getirdiği USB ses istasyonu. Herhangi bir sürücü yüklemeksizin USB bağlantısı yoluyla çalışabilen USB ses istasyonu, 7.1 kanal ses performansı alabilmenizi sağlıyor. Bu istasyona aynı anda hem ses sisteminizi hem kulaklığınızı bağlayabiliyor ve her ikisi arasında yalnızca bir tuşa basarak sesi aktarabiliyorsunuz. USB ses istasyonu ses özelleştirme seçenekleri de sunuyor. Dolby Headphone ve Dolby Pro Logic IIx teknolojilerini içeren kulaklık, ses istasyonu üzerindeki modlar ile oyunculara performans noktasında farklı seçenekler sunuyor. Surround ile sese çevresel derinlik katabilir, AMP ile sesteki sinyal gücünü arttırabilir, MIC ile mikrofonu aktif hale getirebilir ve Speakers ile ise sesi kulaklık ve hoparlörler arasında dağıtabilirsiniz. Dört adet özel oyun profili de Strix DSP'de yer alıyor. FPS, yarış, aksiyon ve RPG oyun türleri için sesi revize edebilen USB ses istasyonu, böylece oyuncuları oyunun atmosferine sokma konusunda büyük iş başarıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YAPI	Kablolu
SÜRÜCÜ	60 mm Neodymium
PLATFORM	PC, Mac, PlayStation4, Mobil
KABLO	3 m (1.5 + 1.5)
BAĞLANTI	USB, 3.5 mm

DEĞERLENDİRME

SES KALİTESİ (%40):	91
ERGONOMİ (%30):	80
KULLANIM (%30):	75
FİYAT	Belli değil

CHIP İyi (83)

Samsung NX1
Özellikleriyle çekici bir makine

NX1, elde tutuş itibariyle de ele tam oturuyor. Makine, sağlamlık noktasında da dikkat çekiyor. Ayrıca bu noktada gövdenin toza ve su sıçramalarına karşı da dayanıklı olduğunu söyleyelim. Makinenin üzerinde 3 inç boyutunda bir ekran bulunuyor. 3 inçlik bu ekran Super AMOLED panele sahip. Ekranın Super AMOLED yapıda olması sevindirici. Zira çektiğiniz fotoğraflar ekranda çok güzel görünüyor. Bu arada ekranın dokunmatik olduğunu da söyleyelim. NX1, incelememiz için bize 16-50 mm'lik lens ve diğer ekipmanlarla birlikte geldi. Fotoğraf makinesi satışa da zaten yine bu lens ile birlikte sunuluyor. Samsung NX1, DRIMe V Image görüntü işlemcisini kullanıyor. Bu işlemci ile başarılı kareler ve 4K video kaydı yapabilen fotoğraf makinesi, ayrıca Samsung'un yeni 205 Faz Algılama noktalı NX Auto Focus (AF) System III otomatik odaklama sistemini de kullanıyor. Böylece fotoğraf makinesinin odaklama yeteneği oldukça gelişmiş. Bunu özellikle 15 FPS kesintisiz çekim noktasında anlıyorsunuz. Bu modda saniyede 15 kare yakalayabilen fotoğraf makinesi, hedefteki görüntü hareket halinde olsa bile her birinin net olmasını sağlıyor. Bu açıdan makineyi fazlasıyla beğendiğimizi söylememiz gerek. 28 megapiksel sensör ile birlikte gelen NX1, toplamda 6480x4320 piksel fotoğraf çekebiliyor. Ayrıca az önce de söylediğimiz gibi NX1'le 4K videolar da çekebilmek mümkün.

TEKNİK ÖZELLİKLER

KAMERA SINIFI	DSLM
ETKİLİ PİKSEL	28 megapiksel
ÇÖZÜNÜRLÜK	6480x4320 piksel
SENSÖR	CMOS (23,5 x 15,7 mm)
BAĞLANTILAR	HDMI, Mikrofon, Wi-Fi, NFC

DEĞERLENDİRME

FOTOĞRAF KALİTESİ (%45):	95
DONANIM / KULLANIM (%40):	90
HIZ (%15):	99
FİYAT	6999 TL (16-50 mm'lik lens ile)

CHIP Çok iyi (94)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Epson LabelWorks LW-700

Etiket baskı çözümü

Epson'ın LabelWorks LW-700 modeli, ofis için olduğu kadar ev kullanımları da düşünülerek hazırlanmış bir etiket baskı cihazı. LabelWorks LW-700'ün işi etiket basmak. Epson'ın LabelWorks serisinde daha pek çok farklı cihaz bulunuyor. Her biri kendine göre farklı şekil ve işlevlere sahip. Bizim incelediğimiz model olan LW-700 ise, 24 mm genişliğe kadar etiketler basabiliyor ve kaynak olarak dokuz metrelik uzun banda sahip bir kartuşu kullanıyor. Tasarım olarak minik bir daktiloyu andıran LabelWorks LW-700, kolay bir kullanıma sahip. Kutu içeriğindeki yazılımı bilgisayarınıza yükleyerek kendi etiketlerinizi yaratabilmeniz mümkün. Veya yine cihazın içeriğinde halihazırda bulunan pek çok farklı şablonu kullanabilmeniz de öyle. Üzerinde bir LCD ekran bulunduran LabelWorks LW-700, USB üzerinden bilgisayarınıza bağlanabiliyor. Öte yandan güç bağlantısı yoluyla prize takarak çalıştırabileceğiniz cihaz, mobil ortamlarda da kullanılabilmesi için 6 adet pille de çalışabiliyor. LabelWorks LW-700'ü pek çok farklı senaryoda kullanabilmek mümkün. Ofis içi kullanımlarda seri numarası ve ürün isimlerini yazdırmak için kullanılabileceği gibi, dosyaları numaralandırma veya karmaşık kabloları birbirinden ayırt edebilmek için etiket çıkartmak için kullanılabilir. Evde de en basitinden ilaç kutularının, çeşitli mutfak veya kırtasiye malzemelerinin üzerine etiket çıkartmak için de kullanılabilir.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	LCD
BANT GENİŞLİĞİ	6, 9, 12, 18, 24 mm
BASKI HIZI	13 mm/s
PİL	6 adet
BAĞLANTILAR	USB

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%40)	81
ERGONOMİ (%30)	85
BAĞLANTI SÇN. (%30)	90
FİYAT	400 TL

CHIP İyi (84)

Samsung Gear S

Samsung'un yeni akıllı saati

Samsung'un daha önce yakından inceleme fırsatı bulduğumuz Gear, Gear 2 ve Gear Fit serisinin devamı niteliğinde olan Gear S, üzerinde büyükçe bir ekran bulunduruyor. Yapı itibariyle bir hayli büyük olan Gear S, kavisli ekranı ve yine tıpkı ekranı gibi kavisli bilek yuvası ile kola rahat yerleşiyor. Saat iç kısmında ise bir nano-SIM kart bölümü bulunduruyor. Gear S, IP67 standardında suya karşı dayanıklı yapıda. Yani bu saati elinizi yıkarken kolunuzdan çıkarmanıza gerek yok, hatta duşa girebilir veya 1 metreye kadar tatlı suda 30 dakika kadar kalabilirsiniz. Üzerinde bir hoparlör ve mikrofon da bulunduran saat, böylece telefon görüşmelerinizi yapabileceğiniz bir platform halini alabiliyor. Saatin görüşmelerdeki ses performansı gayet tatmin edici. Gear S üzerinden SMS de göndermek mümkün. Sanal klavyesini kullanarak ekran üzerinden mesaj yazabiliyor ve hatta elbette çeşitli uygulamaları kullanarak internette dolaşabiliyor, sosyal medya hesaplarınızı idare edebiliyorsunuz. Fakat klavyeye alışmak biraz zaman alabilir. Gear S, Tizen işletim sistemini kullanıyor. İşletim sisteminin kullanımı oldukça güzel ve kolay. Ayrıca ekranın Super AMOLED olması onu daha çekici kılıyor. 2 inç boyutundaki ekran 300 ppi piksel yoğunluğunda. S Healt, Email, Weather, Music Player, S Voice gibi uygulamaların yanı sıra elbette Facebook ve Twitter uygulamalarını da yönetebiliyorsunuz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Tizen OS
EKRAN	2 inç Super AMOLED (360x480)
HAFIZA	4 GB
PİL	300 mAh / 1 – 2 gün pil ömrü
BAĞLANTILAR	Bluetooth 4.0, GPS, Wi-Fi, 3G, nano-SIM

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30):	81
TASARIM (%20):	77
ÖZELLİKLER (%20):	82
FİYAT / PERFORMANS (%30):	60
FİYAT	1100 TL

CHIP İyi (76)

Asus Maximus VII Gene

mATX form faktörlü kart

mATX form faktöründe olan anakartı öncelikle yapı itibariyle yakından tanıyalım. Az önce de söylediğimiz gibi küçük bir yapıda olan Maximus VII Gene, 24'e 24 cm ebatlarında. Intel Z97 yongasetini kullanan anakart, 22 nm'lik işlemci ailesine uygun. LGA1150 soket yapısında olan anakart, dördüncü ve beşinci nesil Intel işlemcileri destekliyor. Üzerinde 4 DDR3 RAM slotu bulunduran kart, toplamda 32 GB'a kadar destek verebiliyor. Baktığımızda hız aşırtma noktasında 3300 MHz'e kadar bellek desteği gösterdiğini görüyoruz. Bellekler tipik olarak ise 1333 ile 1600 MHz'lerde çalışıyor. Nvidia Qud-GPU SLI ve AMD Quad-GPU CrossFireX'e destek veren kart, ayrıca kutu içeriğinde bir SLI köprüsü de sunuyor. Hazır kutu içeriğinden bahsetmişken şunu da ilave etmek lazım. Maximus VII Gene, kutusunda SupremeFX Impact II ses kartını da sunuyor. Bunu anakart üzerine opsiyonel olarak takabiliyorsunuz. Böylece oyuncuların bekledikleri ses desteği sunulmuş oluyor. Maximus VII Gene'i var olan sistemimize entegre edip çalıştırdık elbette. Asus'un kullanışlı BIOS ekranı üzerinden istediğiniz tüm ayarları gerçekleştirebiliyorsunuz. Özellikle BIOS içinde EZTuning Wizard olan kısmı yakından incelemenizi tavsiye ederiz. Burada fazlasıyla yararlı seçenekler bulabiliyorsunuz. Sistemdeki fanların nasıl çalışması gerektiğinden, XMP profillerine kadar pek çok detay BIOS ekranında sunuluyor. Hız aşırtmayla ilgili oyuncuların beğeneceklerini düşünüyoruz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YONGA	Intel Z97
İŞLEMCİ DESTEĞİ	Intel Core i7 / i5 / i3 (LGA1150)
BELLEK DESTEĞİ	4 x DDR3 32 GB
BAĞLANTILAR	USB 3.0 (4 adet), USB 2.0 (4 adet), Ethernet, HDMI
YAPI	mATX

DEĞERLENDİRME

DONANIM ÖZELLİKLERİ (%40)	89
PERFORMANS (%35)	90
KULLANIM KOLAYLIĞI (%15)	91
BAĞLANTI SÇN. (%10)	81
FİYAT	714 TL

CHIP İyi (88)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Avea SmartBand

Avea'nın akıllı kol bandı

Özellikle sporseverlere hitap eden Avea SmartBand, öte yandan günlük ne kadar yürüdüğünü, ne kadar kalori yaktığını veya gece ne kadar uyuduğunu merak edenler için de kullanışlı olabilecek bir bileklik. Üzerinde herhangi bir ekran bulundurmayan, onun yerine ışıklı LED'ler ile bilgileri ifade eden Avea SmartBand, bu görünümüyle şık. Avea SmartBand'in üzerinde yalnızca bir buton bulunuyor. Bu butona basarak adım adım LED panelde sırasıyla saat, adım, mesafe, kalori ve hedef bilgilerini görüntüleyebiliyorsunuz. Ayrıca hemen iç kısmında bir devre paneli bulunduran bileklik, kutu içeriğinde sunduğu bir dock istasyonu vasıtasıyla buradan şarj edilebiliyor. Avea SmartBand'i çalıştırmak için ilk yapmanız gereken iOS veya Android tabanlı cep telefonunuza Avea Smartband uygulamasını indirmek. Avea SmartBand, uyku takibi de yapabiliyor. Ancak bunun için yatmadan önce bilekliğin üzerindeki butona çift tıklayarak uyku moduna almanız gerekli. Bir alarm uygulamasını da sunan Avea SmartBand, isterseniz sabah belirleyeceğiniz bir saatte sizi titreşimle uyandırabiliyor. Avea SmartBand'ın pil ömrü ise yaklaşık 7 güne kadar uzayabiliyor. Fakat üzerinde bir ekran bulundurmadığı düşünüldüğünde bu sürenin daha uzun olmasını beklerdik. Zira bileklikler arasında ekranlı olan bazı örnekler de aşağı yukarı aynı süreyi bizlere sunabiliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	LED
UYUMLULUK	Android 4.3+, iOS 7.0
PİL ÖMRÜ	7 güne kadar
AĞIRLIK	21 gram
BAĞLANTILAR	Bluetooth 4.0

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30):	85
TASARIM (%20):	88
ÖZELLİKLER (%30):	84
FİYAT / PERFORMANS (%20):	90
FİYAT	139 TL

CHIP İyi (86)

HTC Desire Eye

HTC'nin "akıllı göz"lü cebi

Bir çift 13 megapiksellik kamerayla gelen Desire Eye, daha önceki telefonlarda denenmemiş bir şey yaparak iki tarafında da aynı çözünürlükte sensöre yer veriyor. Ayrıca Desire Eye'ın diğer özelliklerine baktığımızda Snapdragon 801 işlemci, büyük bir pil, 5,2 inç'lik Full HD ekran gibi nitelikleriyle güçlü bir model olduğunu görüyoruz. Öte yandan telefon tasarımıyla da bir hayli dikkat çekici görünüyor. Eye, beklediğimizden daha kaliteli bir hisse sahip olduğu gibi, aynı zamanda IPX7 sertifikasyonu sayesinde su geçirmezlik sunuyor. Aynı zamanda HTC'nin simgeleşen BoomSound hoparlörlerinden vazgeçilmemiş olması, bizi memnun etti. HTC'nin ön kamerada 13 MP'e yer ayırmasının yanında Desire Eye'a eklediği yazılımsal özellikler, onu tam anlamıyla bir selfie telefonu yapıyor. Elbette ön kamerada yer verilen çift LED flaşı da unutmamak lazım. Böylece gece selfie denemeleri artık daha iddialı olacak. Telefonda selfie kullanımını eğlenceli kılacak pek çok yeni mod bulunuyor. Bu modlar hem fotoğraf hem video kısmında karşımıza çıkıyor. Yüksek çözünürlüklü ön kamera, görüntülü görüşmeler sırasında gerçekten işe yarıyor. HTC, dört kişinin bir telefon üzerinden aynı anda sohbet etmesini sağlayarak iddialı bir işlevi bizlere sunuyor. Öte yandan Yüz Birleştirme modu da bir hayli eğlenceli bir özellik.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.4.2
İŞLEMCİ	Qualcomm Snapdragon 801 4 çekirdekli 2,3 GHz
EKRAN	5,2 inç (1080x1920)
BELLEK / DEPOLAMA / GRAFİK	2 GB / 16 GB (128 GB microSD) / Adreno 330
KAMERA	13 MP / 13 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30):	93
İNTERNET (%20):	92
MULTİMEDYA (%20):	90
TELEFON FONKSİYONU (%10):	91
FİYAT / PERFORMANS (%20):	75
FİYAT	1899 TL

CHIP İyi (88)

Razer Adaro Wireless

Aktif "müzikal" yaşam

Adaro Stereo, Adaro DJ ve Adaro In-Ear gibi kulaklık modellerinin yanında bugün inceleyeceğimiz Adaro Wireless, kablosuz bir kulaklık seti. Kulak üstü tasarıma sahip olan Adaro Wireless, kablosuz yapısıyla aktif yaşamda müzik keyfi sürmek isteyen kullanıcılara hitap ediyor. Razer'ın kulaklığın neredeyse bütününde deri malzemeyi kullandığını söyleyebiliriz. Kulak köprüsü ve üniteler rahat yapıda deri malzemeyle karşımıza çıkıyor. Böylece uzun süreler kullanımda konfor sağlayabilen kulaklık seti, diğer ekip parçalarında ise mat siyah renkli plastik kullanıyor. Kulak ünitelerinin çevresindeki metalik raylı sistem sayesinde genişliğini ayarlayabiliyorsunuz. Adaro Wireless, Bluetooth 4.0 bağlantısı kullanıyor. Böylece Bluetooth üzerinden cep telefonu, tablet, bilgisayar veya diğer cihazlara bağlanabilen kulaklık, bu sayede dış kullanımlarda rahatlık sağlıyor. Kulaklığın şarj süresi yaklaşık 2,5 saat. Tam şarj ettiğinizde 20 saate kadar çalma süresi sunabilen kulaklık, ayrıca bekleme süresiyle de 300 saat vadediyor. Uzun çalma süresiyle beğendiğimiz kulaklık seti, böylece müzikten vazgeçemeyen kullanıcıların beklentisini karşılayabilecek seviyede. Adaro Wireless'ın ses performansına değinecek olursak, kulaklıkla derin baslar elde etmek mümkün. Dengeli bir ses performansı sağlayan kulaklık, kaliteli müzik keyfi vadediyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YAPI	Kablosuz
SÜRÜCÜ	40 mm
ÇALMA SÜRESİ	20 saate kadar
BEKLEME SÜRESİ	300 saate kadar
ŞARJ SÜRESİ	2,5 saat

DEĞERLENDİRME

SES KALİTESİ (%40):	84
ERGONOMİ (%30):	82
KULLANIM (%30):	78
FİYAT	600 TL

CHIP İyi (81)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Yandex Virüs mü?

Cevap veriyorum: Hayır. Fakat bu garip soruyu pek çok kişinin soruyor olmasının aslında oldukça haklı sebepleri var.

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.

esahin@chip.com.tr, www.chip.com.tr/blog/sahin

İnternet tarayıcısı alanındaki rekabet oldukça zorlu. Google'ın sunduğu hizmetler sayesinde Chrome aldı başını gitti. Dahası Microsoft bile bu rekabette havlu atalı çok oldu. Son verilere göre Chrome pazarın yaklaşık yarısını tek başına elinde tutuyor. Internet Explorer ve Firefox yüzde 20 civarındayken sırasıyla Safari, Opera ve diğer tarayıcılar geliyor. Yandex de bu sıralamadaki diğer tarayıcılar başlığı altındaki küçük pay içinde bulunuyor. Arama motoru açısından baktığımızda da benzer şekilde -Rusya'daki ezici üstünlüğünü saymazsak- küresel toplamda Yandex'in çok çok küçük bir paya sahip olduğunu görüyoruz.

Diğer yandan Yandex'in ülkemiz için geliştirdiği Haritalar uygulaması tek kelimeyle muhteşem ve her telefonuma ilk yüklediğim yazılımlardan biri olduğunu söyleyebilirim. Arama motoru ya da tarayıcı olarak Yandex'i kullandım diyemem. Fakat TV reklamlarında görüp denediğim, belli bir ürünü aratıp özelliklerine ve fiyatlarına kolayca ulaşabilme özelliğini beğenmiştim. Şimdi gelelim virüs konusuna.

Virüs gibi yayılmak

Geçenlerde yakın bir dostum bilgisayarını düzgün kullanamadığını, bir sürü garip yazılım yüklendiğini ve bunların nereden geldiğini bilmediğini söyledi. Üstelik antivirüs yazılımı da kullanıyordu. Bilgisayarı bana getirmesini söyledim ve görünce gerçekten de şaşırdım kaldım. Arkadaşım deneyimsiz bir kullanıcı olduğu için, "PC'niz düzgün çalışmıyor", "Arama motorunuzu değiştirin "Araç çubuğu yükleyin" gibi her öneriye "olumlu yaklaşınca" Windows da neredeyse çalışamaz hale gelmiş doğal olarak. Kuşkusuz bu bir kullanıcı hatası. Temizleme işine giriştiğimdeyse bu yazılımlardan bazılarını Yandex'in desteklediğini gördüm. Bir kullanıcıyı doğrudan olmasa da kandırarak bilgisayarına yazılım yükleyen yazılımlara destek olarak pazar payını artırmaya çalışmak vizyoner bir yaklaşım değil. Dahası bu durumu sosyal medyada paylaştığımda, gördüm ki sırf bu yüzden Yandex'i virüs sandığı için kurmaktan kaçınan kullanıcılar varmış. Yandex ülkemize yatırım yapan ve bize özel çözümler üreten bir şirket ve desteklemek gerek. Fakat bu seçimi bize bırakması şart.

Fotoğraf makineleri

Benden fotoğraf makinesi tavsiyesi isteyen birisi olursa cevap vermeden önce bir iki soru soruyorum. Eğer donanıma çok meraklı biriyse SLR yerine üst sınıf bir kompakt makine ile başlamasını tavsiye ediyorum. SLR makineler iyi güzel ama insanlarda daha iyi objektiflerle daha iyi fotoğraf çekebilecekleri gibi yanlış bir düşünce oluşturuyorlar. Ne yalan söyleyeyim yıllar önce bu tuzağa ben de düşmüştüm. Bunun sonucunda slrgear.com'daki tüm majör objektiflerin performans grafikleri beynime kazınmıştı ama bu esnada fotoğraf çekmekten kopmuştum. Bunun sebebi kuşkusuz temelde donanımcı olmam.

Ama siz siz olun fotoğrafçılığa merak sardıysanız "en iyisi bu" deyip hemen SLR makine almayın.

Şahin Ekşioğlu'nun blog'undaki diğer yazıları için **TikTag'**leyin

Taşınabilirlik sandığınızdan önemli

"Amatör fotoğrafçılığa başlamak istiyorsanız SLR makine almayın" cümlesi kulağa garip geliyor farkındayım. Ama bunun bir değil birçok sebebi var. Öncelikle boynunuza astığınız neredeyse bir kiloluk bir SLR düşünün. Bu eğer bir fotoğraf turunda değilseniz sizi turist gibi gösterecek ve dikkat çekecektir. Fotoğraf çekimi için iyi bir durum olmadığı kesin. Ayrıca makinede muhtemelen genel amaçlı bir 18-55 mm objektif takılı olacaktır. Bu tak-dolaş dediğimiz genel amaçlı objektifler de 3.5-5.5 diyafram değerleriyle günümüz standartlarında yavaş sayılırlar ve kapalı ortamlarda sizi ISO'ya yüklenmek zorunda bırakacaklardır. Bu da çoğunlukla size fotoğraflarda kumlanma (noise) olarak geri döner. 50 mm F1.8 bir objektifle bu sorunu çözebilseniz de bu defa yanınızda çanta taşımanız gerekecektir. Ayrıca 50 mm bazı durumlarda çarpan faktörünü de dikkat alınca dar açı kalabilir. Bu da sizi başka objektiflere yönlendirir ve başta söylediğim fotoğrafçılıktan kopuş süreci böylece başlar.

Herkes fotoğrafçılığı bırakıp objektif avına çıkacak diye bir kural yok. Sonuç olarak aslında zum objektife bile gerek yok. Geniş açı bir sabit objektif (örneğin 28 ya da 24 mm) çoğunlukla yeterli olacaktır. Zum işlevini bu durumda siz göreceksiniz. Nasıl mı? Objeye yaklaşıp uzaklaşarak tabii ki. Eğer bu yaklaşımı benimseyebiliyorsanız hem paranız cebinizde kalır hem de fotoğrafçılıkta daha hızlı ilerlersiniz. Ayrıca her donanımın sınırları vardır. Öyle ya da böyle bu sınırlar içindeyiz. Daha iyi donanım, bu sınırları genişletir ama muhtemelen yaratıcılığı da öldürür.

Hepsine hükmedecek tek bir makine

Fotoğraf makineleri, cep telefonları yüzünden biraz çaptan düşmüş olsalar da hala arzu nesnesi konumundalar. SLR makinelerin önemli iki avantajı olan yüksek ISO perfomansı ve dar alan derinliğinin temelinde büyük algılayıcıya sahip olmaları yatıyor. Kompakt makinelerin algılayıcıları da gittikçe büyüyor. Hatta bütçesi geniş kullanıcılar için tam çerçeve kompakt makineler bile var ama bu yazıda onlardan bahsetmeyeceğim. Bu yazıda ideal fotoğraf makinesine standart bir SLR'dan daha yakın iki fotoğraf makinesi tanıtmak istiyorum. Bu modeller tam anlamıyla bulunmaz hint kumaşı da değil aslında. Biraz araştırarak başka markaların da benzer modellerine rastlayabilirsiniz. Objektif değiştirmeden çabucak gördüğünüz bir anı yakalamak amatör olsun profesyonel olsun fotoğrafçılar için büyük bir lüks. Bu bağlamda makinenin en azından mont cebinize sığması ve günlük hayatınızda size eşlik etmesi önemli bir avantaj.

Solda Sony RX10, sağda Panasonic FZ1000. Her ikisi de bir çanta dolusu objektif ve bir SLR'ın sunduğunu tek başlarına sunabilen makineler.

İlk Aday: Nikon Coolpix P7800

12 megapiksel çözünürlüklü Nikon P7800, tüm bunları alt alta topladığımızda karşımıza çıkan modellerin başında geliyor.

F2.0 - 4'lük hızlı lens 28-200 mm'lik bir aralığı kapsıyor ki bu da 7.1x gibi bir zum oranına karşılık gelmekte. Küçük boyutlarıyla (399 gr) ideal bir kompakt makine tablosu çizen P7800, 1/1.7 inçlik algılayıcıya sahip ve 3 inçlik hareket edebilir LCD ile donatılmış. F1.8 hatta F1.4 gibi daha hızlı lenslere sahip kompakt makineler de mevcut. Fakat bu modeller tele tarafında oldukça zayıf kalıyor. P7800'ün 200 mm'lik tele performansı F4 diyafram açıklığı ile gayet kabul edilebilir sonuçlar ortaya koyuyor. ISO 800'e kadar tatminkar fotoğraflar çekebileceğiniz P7800'ün ülkemizdeki satış fiyatı 1500 TL civarında ki bu da giriş seviyesi bir SLR'a denk. Diğer yandan P7800'ün becerilerini SLR makinenizle elde etmek için kalabalık bir objektif koleksiyonu ile dolaşmanız gerek.

Bu boyutlarda bir makineden beklenmeyecek kadar geniş bir zum aralığına ve hızlı bir lense sahip olan Nikon P7800, sıra dışı bir makine.

İkinci Aday: Panasonic Lumix DMC-FZ1000

Nikon P7800 size hafif siklet geldiyse kallavi bir alternatifim var. Lumix DMC-FZ1000, daha geniş imkanlarla fotoğraf çekmenizi sağlamasıyla kalmıyor olağanüstü bir kalite de sunuyor. 1 inçlik algılayıcısıyla takdir toplayan FZ1000, tipik bir SLR boyutunda. 25-400 mm aralığında bir lensle donatılmış olan makine F2.8-4.0'lık bir diyafram açıklığı sunuyor ki bu şekilde ortaya koyduğu profil tek kelimeyle "fantastik". ISO 1600'e kadar sorun yaşamayacağınız bu modelle benzerlikler taşıyan Sony CyberShot DSC-RX10, eğer 200 mm'den fedakarlık ederseniz 24-200 mm'lik fokal uzunluk boyunca sabit F2.8'lik bir diyafram açıklığı sunuyor. Gerek özellikler gerekse kullanım açısından "SLR tadında" diyebileceğimiz bu makineler, bütçesi nispeten geniş kullanıcıları hedefliyor. Zira bu aslan parçaları, tek makineyle tüm işini halletmek isteyen amatör fotoğrafçılar düşünülerek tasarlanmışlar ve genel olarak eksik kaldıkları belli bir konu yok. Gerek Lumix DMC-FZ1000 gerekse CyberShot DSC-RX10'un ülkemizdeki satış fiyatı 3.500 TL civarında.

Ayın yeni ürünleri

CHIP TOP 10

CHIP Test Merkezi'ne her ay 100'e yakın ürün ulaşıyor. 14 kategoriden en ilginç olan yeni ürünleri sizler için bir araya getirdik. Ürünlerle ilgili ayrıntılı bilgileri tablolarda veya www.chip.com.tr adresinde bulabilirsiniz

SIRA 12 — CEP TELEFONU ANDROID

LG G3 16 GB

Temiz işçilik, Android 4.4.2, LTE Cat4, NFC, ac-WLAN, çok iyi kamera, çok keskin Quad HD ekran; ancak kötü online pil ömrü, zayıf serbest konuşma

Toplam puan: 95,0
Fiyat: yaklaşık 450 €

SIRA 1 — PROJEKTÖR EV SİNEMASI

Epson EH-TW6100

Çok iyi görüntü kalitesi ve donanım, 3DReady, entegre hoparlör, trapez düzeltmesi, Split-Screen fonksiyonu, 3D Shutter gözlüğü; ancak oldukça sesli, yüksek güç tüketimi

Toplam puan: 93,9
Fiyat: yaklaşık 1.250 €

SIRA 10 — TELEVİZYON LCD/PLAZMA UHD

Samsung UE55HU7590

Çok iyi görüntü kalitesi ve 3D gösterimi, 2 gözlük, güçlü ses; ancak ton oda sesinin üstüne çıkıyor, kaotik menü

Toplam puan: 91,5
Fiyat: yaklaşık 2.000€

SIRA 5 — TABLET ANDROID

Huawei MediaPad X1 7.0

Çok iyi pil süresi, ince kasa, iyi kontrast değerleri, düzgün renkler; ancak performansı grafik yoğunluklu uygulamalar için yeterli değil

Toplam puan: 84,2
Fiyat: yaklaşık 390 €

SIRA 38 — DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ DSLR VE DSLM

Samsung NX3000

Çok iyi foto kalitesi, kullanışlı format, 180 derece dönebilen ekran, Lightroom 5 tam sürümü, Kit optikle birlikte; ancak az ışıkta zayıf oto odaklama, yavaş seri çekim

Toplam puan: 80,4
Fiyat: yaklaşık 380 €

DİJİTAL SLR FOTOĞRAF MAK. DSLR VE DSLM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Efektif megapiksel	Deklanşör gecikmesi (s)	Pil süresi (min./max. kare sayısı)	İmaj sabitleyici (g)
1	Sony Alpha 77 II	95.1	1,200 €	90	100	97	24	330/680	0.07	■
2	Panasonic Lumix DMC-GH4*	93.3	1,500 €	94	92	94	15.9	410/850	0.08	□
3	Olympus OM-D E-M1*	92.9	1,500 €	88	97	98	15.9	290/610	0.07	■
4	Sony Alpha 77	92.3	750 €	85	100	95	24	390/760	0.08	■
5	Fujifilm X-T1*	92	1,200 €	100	86	84	16	290/570	0.12	□
6	Olympus OM-D E-M10*	90.3	600 €	91	91	86	15.9	310/630	0.1	■
7	Panasonic Lumix DMC-GH3*	90.1	920 €	95	91	75	15.9	470/1.010	0.14	□
8	Sony Alpha 65	89.5	550 €	85	94	90	24	430/860	0.08	■
9	Canon EOS 70D	89.5	910 €	85	95	86	20	1.930/4.760	0.08	□
10	Pentax K-3	88.9	1,150 €	82	97	89	24.1	750/1.520	0.1	■

* SİSTEM KAMERASI

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Panasonic Lumix DMC-FZ1000	94.7	850 €	88	100	100	0.12	20	16	835
2	Sony Cyber-shot DSC-RX10	93.3	890 €	92	96	91	0.21	20	8.3	820
3	Sony Cyber-shot DSC-HX400V	85.4	400 €	83	91	78	0.32	20.2	50	660
4	Panasonic Lumix DMC-FZ200	84.1	360 €	70	100	83	0.42	12	24	595
5	Canon PowerShot SX50 HS	83.3	340 €	76	93	79	0.34	12	50	600
6	FujifilmFinepix X-S1	82.2	360 €	74	92	82	0.24	12	26	945
7	Olympus Stylus 1	81.7	600 €	75	85	92	0.25	11.8	10.7	402
8	FujifilmFinepix HS50EXR	80.1	370 €	66	96	80	0.24	15.9	42	810
9	Panasonic Lumix DMC-FZ72	78	270 €	64	94	77	0.21	15.9	60	610
10	Sony Cyber-shot DSC-HX300	77.9	290 €	65	90	86	0.15	20.2	50	650

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ GİRİŞ SEVİYESİ*

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-WX220	77.3	180 €	79	72	88	0.18	18	10	120
2	Canon PowerShot SX280 HS	76.2	180 €	74	77	81	0.27	12	20	235
3	Sony Cyber-shot DSC-WX200	76.1	200 €	75	74	85	0.34	18	10	120
4	Panasonic Lumix DMC-TZ36	74.1	180 €	69	79	76	0.28	15.9	20	193
5	Sony Cyber-shot DSC-WX80	72.8	140 €	71	71	83	0.33	15.9	8	125
6	Nikon Coolpix L830	72.5	190 €	65	78	80	0.24	15.9	34	508
7	Sony Cyber-shot DSC-WX50	71.5	190 €	66	74	83	0.37	15.9	5	120
8	Sony Cyber-shot DSC-TX30	70.5	200 €	62	74	87	0.26	18	5	140
9	Nikon Coolpix L820	70.1	200 €	64	74	79	0.28	15.9	30	470
10	SamsungWB250F	69.3	150 €	62	73	81	0.28	14	18	207

* TÜM MAKİNELER 200 EURO'YA KADAR (DSLR/DSLM HARİÇ)

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. GENEL ÇÖZÜM/STİL

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Sony Cybershot DSC-RX100 III	95.2	850 €	100	90	95	0.36	20	2.9	290
2	Sony Cyber-shot DSC-RX100 II	90.1	600 €	96	86	84	0.39	20	3.6	280
3	Canon PowerShot G1 X Mark II	90	840 €	95	85	87	0.36	13	5	560
4	Canon PowerShot G1 X	89.8	470 €	100	87	66	0.54	14.2	4	535
5	Canon PowerShot G16	89.4	440 €	90	89	89	0.25	12	5	355
6	Canon PowerShot G15	88.4	380 €	89	89	86	0.33	12	5	355
7	Sony Cyber-shot DSC-RX100	88.1	410 €	92	84	89	0.25	20	3.6	240
8	FujifilmFinepix X20	87.6	420 €	85	88	93	0.23	12	4	355
9	Panasonic Lumix DMC-LX7	86.7	320 €	84	87	93	0.27	10	3.8	300
10	Nikon Coolpix P7800	83.9	430 €	79	94	73	0.35	12	7.1	400

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. KOMPAKT - MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Panasonic Lumix DMC-TZ61	80.1	360 €	74	91	71	0.23	18	30	236
2	Sony Cyber-shot DSC-HX50V	79.8	270 €	76	84	80	0.29	20.2	30	272
3	Sony Cyber-shot DSC-HX60V	78.5	340 €	73	85	76	0.4	20.2	30	272
4	Panasonic Lumix DMC-TZ41	77.6	250 €	71	83	83	0.24	18	20	198
5	Sony Cyber-shot DSC-WX350	75.9	210 €	71	77	88	0.17	18	20	164
6	FujifilmFinepix F900EXR	75.7	250 €	69	79	88	0.16	15.9	20	235
7	Canon PowerShot SX700 HS	73.5	270 €	68	78	78	0.28	15.9	30	270
8	Canon PowerShot SX260 HS	73.4	220 €	72	75	74	0.45	12	20	230
9	Sony Cyber-shot DSC-WX300	73.1	230 €	67	79	76	0.53	18	20	164
10	Nikon Coolpix S9700	73	290 €	68	78	76	0.3	15.9	30	235

EV SİNEMASI PROJEKTÖRLERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%50)	Ergonomi (%25)	Donanım özel. (%15	Çözünürlük	Işık akımı (cd/m2)	Kontrast (satranç tahtası)	Projeksiyon teknolojisi
1	Epson EH-TW6100	93.9	1,250 €	100	91	100	1.920 x 1.080	1,681	176:1	LCD
2	BenQ TH681	91.4	600 €	100	86	91	1.920 x 1.080	2,240	237:1	DLP
3	LG PF80G	88.2	1,100 €	96	80	94	1.920 x 1.080	431	154:1	DLP
4	Epson EH-TW5200	85.9	730 €	91	97	64	1.920 x 1.080	1,409	115:1	LCD
5	Acer H6510BD	84.3	600 €	91	83	78	1.920 x 1.080	1,894	163:1	DLP
6	LG PG60G	79.6	580 €	82	86	70	1.280 x 800	162	133:1	DLP
7	Epson EH-TW3200	72.9	1,100 €	67	100	53	1.920 x 1.080	1,865	83:1	LCD
8	ViewSonic Pro8400	70.8	1,150 €	65	76	86	1.920 x 1.080	2,102	73:1	LCD
9	Panasonic PT-AH1000E	69.2	1,500 €	69	80	56	1.920 x 1.080	2,062	79:1	LCD
10	ViewSonic Pro8200	68	680 €	60	79	81	1.920 x 1.080	1,409	66:1	DLP

TABLETLER

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kullanım (%50)	Ekran (%20)	Taşınabilirlik (%20)	Donanım özell.(%10)	Pil süresi (internet, saati)	Ekran boyutu (inç)
1	Apple iPad mini Retina WiFi + 4G 128GB	87.1	730 €	98	86	68	72	6:41	7.9
2	Apple iPad Air 128GB 4G	86.7	800 €	99	90	60	72	6:05	9.7
3	Samsung Galaxy Tab S 8.4 16GB LTE (SM-T705)	85.3	480 €	88	86	80	81	7:19	8.4
4	Apple iPad mini 64GB 4G	84.6	450 €	100	69	72	64	5:59	7.9
5	Huawei MediaPad X1 7.0	84.2	390 €	78	85	100	79	9:20	7
6	Samsung Galaxy NotePro 12.2 LTE (SM-P905)	82.9	610 €	89	88	57	93	8:15	12.2
7	Samsung Galaxy Tab S 10.5 LTE (SM-T805)	82.8	580 €	88	91	64	81	5:26	10.5
8	Apple iPad 4 64GB 4G	82.7	740 €	100	84	48	64	5:46	9.7
9	Samsung Galaxy Note 10.1 2014 Edition LTE	81.4	520 €	85	91	58	91	6:35	10.1
10	Asus Google Nexus 7 (2013)	81.3	280 €	86	86	79	54	7:23	7

CEP TELEFONLARI

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kullanım (%30)	Internet (%20)	Multimedya (%20)	Telefon ve pil (%20)	Ekran boyutu (inç)	Pil süresi	Kamera (megapiksel)	WLAN (802.11)
1	HTC One M8	97.4	580 €	100	99	93	97	5	8:00	4.1	ac/n
2	Samsung Galaxy S5	97.2	570 €	97	100	95	98	5.1	8:30	15.9	ac/n
3	Sony Xperia Z2	96.6	570 €	97	99	95	97	5.2	8:21	20.7	ac/n
4	Sony Xperia Z1 Compact	96.4	390 €	99	97	92	96	4.3	8:21	20.7	ac/n
5	Samsung Galaxy Note 3	96.4	500 €	93	99	96	100	5.7	9:09	12.8	ac/n
6	HTC One Mini 2	95.9	450 €	100	96	91	95	4.5	6:40	13.2	n
7	Samsung Galaxy K Zoom	95.9	470 €	96	98	92	99	4.8	6:14	20.0	n
8	LG G2	95.4	400 €	93	97	94	100	5.2	9:09	13.0	ac/n
9	Sony Xperia Z1	95.4	410 €	95	98	94	95	5	6:18	20.7	ac/n
10	Samsung Galaxy Note 3 Neo	95.1	330 €	92	98	92	100	5.5	7:51	8.0	ac/n

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 42 İNÇE KADAR

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özell. (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satranç tahtası)	Parlaklık (cd/m2)	HDMI	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE40F8090	96.4	1,100 €	99	100	100	199:1	311	4	40
2	Sony KDL-42W805A	94.5	980 €	100	92	94	178:1	265	4	42
3	Samsung UE40H6470	93.7	550 €	98	90	97	196:1	258	4	40
4	Samsung UE40F7090SL	93.5	1,100 €	96	96	96	190:1	279	4	40
5	Samsung UE40F6470	92.1	660 €	95	94	90	165:1	319	4	40
6	Panasonic TX-L42ETW60	91.4	750 €	90	93	99	163:1	213	3	42
7	Philips 42PFL6008K	91.3	700 €	94	89	97	164:1	272	4	42
8	Samsung UE42F5570	90.3	600 €	99	88	93	205:1	369	3	42
9	Sony KDL-42W705B	90.1	570 €	100	89	85	205:1	263	4	42
10	Toshiba 40L7363DG	88.7	430 €	94	86	83	172:1	282	4	40

TELEVİZYON LCD/UHD

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özell. (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satranç tahtası)	Parlaklık (cd/m2)	HDMI	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE65HU8590	97	3,500 €	96	100	94	187:1	207	4	65
2	LG 65UB980V	96.3	4,200 €	100	97	86	218:1	265	4	65
3	Samsung UE55F9090	95.2	1,950 €	97	98	92	208:1	348	4	55
4	Samsung UE85S9	94.2	35,650 €	93	99	100	201:1	367	4	85
5	LG 65LA9709	94	4,000 €	100	97	75	210:1	282	3	65
6	Philips 65PFL9708S	93.5	3,300 €	95	96	86	195:1	330	5	65
7	Toshiba 65M9363DG	92.1	6,350 €	98	91	86	198:1	331	4	65
8	Sony KD-55X9005A	92	3,050 €	94	94	86	186:1	229	4	55
9	Samsung UE65F9090	91.6	3,800 €	91	98	92	180:1	399	4	65
10	Samsung UE55HU7590	91.5	2,000 €	91	95	94	188:1	399	4	55

SABİT DİSKLER SSD

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Transfer hızı (%40)	Erişim süresi (%25)	Pratik test (%25)	Güç tüketimi (%10)	Sıkıştrlb. veri trans. hızı okuma/yazma (MB/s)
1	Samsung 840 EVO 1TB (MZ-7TE1T0BW)	96.5	350 €	97	100	98	82	527/511
2	Samsung 850 PRO 1TB (MZ-7KE1T0)	96.1	530 €	99	94	100	78	546/522
3	Samsung 850 PRO 512GB (MZ-7KE512)	94.1	310 €	100	84	100	82	551/526
4	Samsung 840 EVO 750GB (MZ-7TE750BW)	92.4	300 €	97	88	98	73	537/447
5	Samsung 840 EVO 500GB (MZ-7TE500BW)	92.3	200 €	97	86	98	74	537/462
6	Samsung SSD 840 Pro 512GB (MZ-7PD512)	92.1	280 €	96	77	100	93	518/470
7	Samsung SSD 840 Pro 256GB (MZ-7PD256)	91.9	150 €	96	79	100	89	520/443
8	Adata Premier SP610 512GB (ASP610SS-512GM)	91.6	220 €	94	81	96	96	537/441
9	Plextor M6 Pro 256GB (PX-256M6Pro)	91.2	140 €	98	75	99	84	543/495
10	Crucial M550 512GB (CT512M550SSD1)	90.7	200 €	99	83	98	60	548/504

*AĞIRLIKLI ORTALAMA DEĞER

SABİT DİSKLER SATA 3,5 İNÇ, 1 TB ÜZERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Transfer hızı (%30)	Gürültü (%30)	Erişim süresi (%15)	Uygulama (%15)	Transfer hızı (MB/s)*
1	Seagate Desktop SSHD 2000 GB	81.1	100 €	100	77	48	100	166
2	Seagate Barracuda 7200.14 3TB (ST3000DM001)	71.7	100 €	95	78	50	41	157
3	HGST Ultrastar 7K3000 3TB (HUA723030ALA640)	71.5	200 €	90	66	100	40	148
4	WD Red 1TB (WD10EFRX)	70.5	60 €	74	100	40	17	122
5	WD Black 4TB (WD4001FAEX)	69.2	200 €	82	89	56	35	135
6	WD Red 2TB (WD20EFRX)	69	90 €	72	97	39	31	119
7	WD Red 3TB (WD30EFRX)	68.2	120 €	67	93	36	38	112
8	WD Red 4TB (WD40EFRX)	67	160 €	66	90	47	34	109
9	Seagate NAS HDD 4 TB (ST4000VN000)	65.5	160 €	88	73	41	29	145
10	HGST DeskStar 7K4000 4 TB (HDS724040ALE640)	65.2	180 €	81	77	51	38	134

*AĞIRLIKLI ORTALAMA DEĞER

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

İşlemci rehberi

Piyasada satılan işlemci ve grafik yongalarıyla ilgili performans bilgilerini CHIP CPU-GPU rehberinde bulabilirsiniz

Ufuk Yamankılıçoğlu

Masaüstü işlemciler listemizdeki hareketlilik bu ay da devam ediyor: Geçtiğimiz ayki beş yeni modelden sonra bu ay da üç yeni işlemci TOP 30 listemize girmeyi başardı. Her üç işlemci de Intel'in ezeli rakibi AMD'den geliyor. Bunların içinde özellikle 23. sıradaki dört çekirdekli A10-7800 ilginç, zira Accelerated Processing Unit (APU), entegre grafik birimiyle birlikte testimizdeki kıyaslanabilecek tüm işlemciler arasında en iyi grafik performansına ulaşıyor. 720 MHz hızındaki Radeon R7 grafik çekirdeğinin nasıl bir oyun performansı sunduğunu Benchmark ölçümlerimiz gösteriyor: 3DMark Vantage'daki 8.495 puanla rakiplerini açık ara geride bırakıyor, sadece 22. sıradaki A10-7850K burada bir istisna, Resident Evil 5 benchmark'ında 69 fps ve CPU performansında biraz önde. Buna karşın A10-7800 enerji verimliliği sözkonusu olunca daha tutumlu: 65 Watt TDP ile bu yonga A10-7850K'ya göre çok daha az elektrik tüketiyor ve güç tüketimi ekonomik mod sayesinde 45 watt TDP'ye kadar düşebiliyor.

Diğer iki yeni işlemci ise (normal modda) neredeyse iki kat daha fazla elektrik tüketiyor: 17. sıradaki AMD FX-6350 ve 21. sıradaki FX-4350 125 watt TDP ile geliyor. AMD bu iki orta seviye işlemciyi Intel'in 19. ve 20. sıralardaki Core i3-4360 ve 4150 işlemcilerinin karşısına konumlandırmış. Fiyat-performans oranı olarak başarılı denebilir. Özellikle de 130 dolar'lık FX-6350, her iki Intel işlemcisine göre bu noktada (CPU performansında da olduğu gibi) üstün. Ancak her üç yeni işlemci de ayın tavsiyesi olmayı başaramıyorlar.

Grafik yongaları GPU en iyiler listesinde sadece fiyatlarda biraz değişiklik var. Çoğu kart geçen aya göre daha pahalı gibi. Top 30 listesinde sadece üç GPU daha ucuz. Tablonun üçte birlik alt kısmındaki satın alma tavsiyeleri önceki aya göre biraz daha pahalı. Orta ve üst seviyedeki satın alma tavsiyelerimizse fiyat olarak daha istikrarlı: 16. sıradaki AMD Radeon R9 270X ve 7. sıradaki R9 290. Bunların da fiyatı artmadan acele etseniz iyi olur!

uyaman@chip.com.tr

Masaüstü

Sıra	İşlemci	Yaklaşık fiyat	CPU performans puanı	Fiyat-performans puanı	Soket tipi	CPU çekirdek / Thread sayısı	CPU frekansı (GHz)	Turbo-Mode (GHz)	L2-Cache (KB)	L3-Cache (KB)	Üretim mimarisi (nm)	Maks. Güç tüketimi (TDP, W)	Cinebench R11.5 64 Bit	WinRAR x64 4.01 (KB/s)	Twofish-Serpent (MB/s)	TrueCrypt 7.1 AES-	GPU performans puanı	Grafik yongası	3DMark Vantage 1.0.2 Perf.	Resident Evil 5 12x10 (fps)
1		1090	100	60.4	2011	8/16	3,0	3,5	8 x 256	20.480	22	140	15,0	6.076	454,0	–	–	–	–	–
2	Intel Core i7-4960X	1065	87,9	42.0	2011	6/12	3,6	4	6 x 256	15.360	22	130	12,09	4.569	370,0	–	–	–	–	–
3	Intel Core i7-5930K	610	87,7	72.7	2011	6/12	3,5	3,7	6 x 256	15.360	22	140	11,78	4.281	351,0	–	–	–	–	–
4	Intel Core i7-5820K	420	86,1	100.0	2011	6/12	3,3	3,6	6 x 256	15.360	22	140	11,74	4.281	340,0	–	–	–	–	–
5	Intel Core i7-4790K	355	75,5	79.8	1150	4/8	4,0	4,4	4 x 256	8.192	22	88	9,64	3.681	270,0	74,0	HD 4600	6.086	50,8
6	Intel Core i7-4770	315	73,0	81.2	1150	4/8	3,4	3,9	4 x 256	8.192	22	84	8,57	3.611	253,0	74,0	HD 4600	6.187	49,9
7	Intel Xeon E3-1270 v3	330	68,8	64.9	1150	4/8	3,5	3,9	4 x 256	8.192	22	80	8,1	3.375	240,0	–	–	–	–
8	Intel Xeon E3-1230 v3	245	66,2	77.9	1150	4/8	3,3	3,7	4 x 256	8.192	22	80	7,64	3.232	227,0	–	–	–	–
9	AMD FX-9590	235	66,0	80.5	AM3+	8/8	4,7	5	4 x 2.048	8.192	32	220	7,79	4.810	300,0	–	–	–	–
10	Intel Core i5-4690	225	63,6	75.2	1150	4/4	3,5	3,9	4 x 256	6.144	22	84	6,69	3.415	193,0	71,0	HD 4600	5.746	49,5
11	AMD FX-9370	220	62,7	73.7	AM3+	8/8	4,4	4,7	4 x 2.048	8.192	32	220	7,35	4.742	280,0	–	–	–	–
12	AMD FX-8350	185	59,5	74.9	AM3+	8/8	4,0	4,2	4 x 2.048	8.192	32	125	6,95	4.702	259,0	–	–	–	–
13	Intel Core i5-4590	210	58,9	64.0	1150	4/4	3,3	3,7	4 x 256	6.144	22	84	6,11	3.414	173,0	67,4	HD 4600	5.518	46,5
14	AMD FX-8320	140	57,0	87.0	AM3+	8/8	3,5	4	4 x 2.048	8.192	32	125	6,42	4.665	244,0	–	–	–	–
15	Intel Core i5-4460	185	54,3	56.9	1150	4/4	3,2	3,4	4 x 256	6.144	22	84	5,53	3.213	159,0	63,1	HD 4600	5.344	42,0
16	AMD FX-8150	220	52,1	39.4	AM3+	8/8	3,6	4,2	4 x 2.048	8.192	32	125	5,98	4.103	223,0	–	–	–	–
17	AMD FX-8370E	130	50,9	59.5	AM3+	8/8	3,3	4,3	4 x 2.048	8.192	32	95	5,71	2.851	214,0	–	–	–	–
18	AMD FX-6300	110	45,2	55.2	AM3+	6/6	3,5	4,1	3 x 2.048	8.192	32	95	4,54	3.599	170,0	–	-–	–	–
19	Intel Core i3-4360	165	43,7	33.3	1150	2/4	3,7	3,7	2 x 256	4.096	22	54	4,02	2.806	119,0	63,2	HD 4600	5.034	44,7
20	Intel Core i3-4150	120	41,9	40.3	1150	2/4	3,5	3,5	2 x 256	3.072	22	54	3,75	1.999	112,0	57,5	HD 4400	4.579	40,7
21	AMD A10-7850K	105	39,3	40.4	FM2+	4/4	3,7	4	2 x 2.048	0	28	95	3,6	2.338	155,0	100	R7 Series	8.180	69,0
22	AMD A10-7700K	160	38,2	25.0	FM2+	4/4	3,4	3,8	2 x 2.048	0	28	95	3,43	2.318	148,0	91,1	R7 Series	7.109	65,7
23	AMD FX-4300	140	37,1	26.2	AM3+	4/4	3,8	4	2 x 2.048	4.096	32	95	3,29	2.576	122,0	–	–	–	–
24	AMD Athlon II X4 750K	95	34,0	35.4	FM2	4/4	3,4	4	2 x 2.048	0	32	100	3,03	2.312	118,0	–	–	–	–
25	Intel Pentium G3450	80	33,9	32.3	1150	2/2	3,4	3,4	2 x 256	3.072	22	53	2,89	1.778	69,5	40,3	HD(GT1)	3.079	29,6
26	AMD Athlon II X4 740	80	32,8	32.0	FM2	4/4	3,2	3,7	2 x 2.048	0	32	65	2,87	2.280	112,0	–	–	–	–
27	Intel Celeron G1850	55	29,7	31.3	1150	2/2	2,9	2,9	2 x 256	2.048	22	53	2,46	1.545	59,1	36,5	HDGraphics	2.765	27,1
28	AMD Athlon 5350	65	21,7	10.3	AM1	4/4	2,05	2,05	2.048	0	28	25	2,04	1.263	82,5	30,2	R3 Series	2.150	23,6
29	AMD Sempron 3850	40	15,6	6.2	AM1	4/4	1,3	1,3	2.048	0	28	25	1,29	1.001	50,7	25,4	R3 Series	1.703	20,7
30	AMD Sempron 2650	35	10,9	2.4	AM1	2/2	1,45	1,45	1.024	0	28	25	0,71	606	29,1	21,3	R3 Series	1.360	18,0

CHIP TAVSİYE (Sıra 4)

CHIP TAVSİYE (Sıra 14)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) – GRAFİK YONGASI YOK

Mobil

Sıra	İşlemci	Çekirdek kodu	Yaklaşık fiyat ($+KDV) 1	Fiyat-Performans puanı	Performans puanı	İşlemci frekansı (GHz)	Çekirdek sayısı/ CPU Thread	L2 önbellek (KB)	Maks. Güç tüketimi (TDP, watt)	60 Wh pille çalışma süresi (dk)	PCMark05 CPU (Puan)	Cinebench 9.6, 1 CPU (Puan)	Cinebench 9.6, x CPUs (Puan)	3DMark05 CPU (Puan)	3DMark01 (default) Yonga seti grafiği	3DMark01 (default) GeForce 740M GT	3DMark01 (default) GeForce 780M GTX
1		Haswell	475	100	78,8	4/8	2,4	6.144	47	115	12.278	984	3.223	32.683	22.000	38.000	65.000
CHIP TAVSİYE 2	Intel Core i7-3740QM	Ivy Bridge	400	98,9	90,5	4/8	2,7	6.144	45	120	12.997	922	3.157	32.245	16.500	32.000	51.500
3	Intel Core i7-4700MQ	Haswell	300	92,9	100	4/8	2,4	6.144	47	115	12.003	977	2.895	27.900	17.500	35.000	60.000
4	Intel Core i7-2760QM	Sandy Bridge	415	89,5	65,0	4/8	2,4	6.144	45	120	11.685	852	2.799	29.250	12.750	29.000	44.000
5	Intel Core i7-4702MQ	Haswell	440	88,4	59,1	4/8	2,2	6.144	37	146	11.988	877	2.405	30.693	16.500	32.000	51.500
6	Intel Core i7-2720QM	Sandy Bridge	390	78,2	46,2	4/8	2,2	6.144	45	120	9.969	797	2.706	22.100	12.000	27.500	41.000
7	Intel Core i5-3360M	Ivy Bridge	290	73,4	51,5	2/4	2,8	3.072	35	154	10.278	859	1.809	23.112	15.000	30.000	48.000
8	Intel Core i5-4200M	Haswell	225	70,2	57,5	2/4	2,5	3.072	37	146	10.114	902	1.832	18.503	13.000	28.000	42.000
9	Intel Core i7-2620M	Sandy Bridge	375	68,7	32,4	2/4	2,7	3.072	35	154	9.762	833	1.708	20.420	11.400	26.500	38.000
10	Intel Core i5-2520M	Sandy Bridge	215	66,8	52,5	2/4	2,5	3.072	35	154	9.168	719	1.935	19.882	11.250	26.000	37.000
11	Intel Core i7-3517U	Ivy Bridge	440	61,0	19,4	2/4	1,9	4.096	17	318	8.787	783	1.425	18.031	17.000	–	–
12	Intel Core i5-4250U	Haswell	400	60,1	20,3	2/4	1,3	3.072	15	360	8.249	725	1.430	19.374	17.000	–	–
13	Intel Core i5-3317U	Ivy Bridge	290	55,9	22,7	2/4	1,7	3.072	17	318	8.203	668	1.308	17.312	16.500	–	–
14	Intel Core i7-2677M	Sandy Bridge	400	49,6	11,4	2/4	1,8	4.096	17	318	6.512	693	1.336	12.803	13.000	–	–
15	Intel Core i5-520M	Arrandale	175	47,4	22,8	2/4	2,4	3.072	35	154	6.803	576	1.187	13.851	8.300	19.000	32.000
16	Intel Core i3-2310M	Sandy Bridge	140	44,1	23,3	2/4	2,1	3.072	35	154	7.045	531	1.121	11.513	9.500	22.000	30.000
17	Intel Core 2 Duo T9900	Penryn	625	43,6	5,0	2/2	3,06	6.144	35	154	6.922	558	1.034	11.487	7.900	17.500	29.000
18	AMD A10-4600M	Trinity	315	43,5	9,9	4/4	2,3	4.096	35	154	6.606	445	1.178	13.114	22.500	–	–
19	Intel Core i5-2467M	Sandy Bridge	315	42,8	9,4	2/4	1,6	3.072	17	318	6.164	537	1.028	12.537	12.500	–	–
20	AMD A8-3520M	Llano	275	35,9	6,3	4/4	1,6	4.096	35	154	6.020	310	936	12.100	17.000	–	–
21	AMD A6-4400M	Trinity	225	35,0	7,1	2/2	2,7	1.024	35	154	5.413	498	704	10.085	16.500	–	–
22	Intel Core 2 Duo T6500	Penryn	115	28,0	7,3	2/2	2,1	2.048	35	154	4.401	369	695	6.889	4.900	–	–
23	AMD A6-4455M	Trinity	190	26,1	3,5	2/2	2,1	2.048	17	318	3.578	385	503	8.543	10.500	–	–
24	Intel Core i5-520UM	Arrandale	300	25,9	2,2	2/4	1,06	3.072	18	300	3.812	369	553	7.350	6.300	–	–
25	AMD A4-5000	Temash	125	25,2	4,8	4/4	1,5	2.048	15	360	3.905	232	707	8.016	12.000	–	–
26	AMD E2-1800	Zacate	90	19,6	3,2	2/2	1,7	1.024	18	300	2.942	231	455	6.023	11.500	–	–
27	Intel Pentium SU4100	Penryn	115	17,2	1,7	2/2	1,3	2.048	10	480	3.121	234	410	3.715	4.300	–	–
28	Intel Atom Z2760	Clover Trail	50	14,4	2,2	2/4	1,8	1.024	3	1800	2.130	150	525	3.277	4.500	–	–
29	AMD C-60	Ontario	75	11,4	0,7	2/2	1,0	1.024	9	600	2.057	143	225	3.204	7.000	–	–
30	Intel Atom D525	Pineview	80	8,3	0,3	2/4	1,8	1.024	13	415	2.145	101	265	1.055	3.100	–	–

[1] ÇOĞUNLUKLA SADECE BİR DİZÜSTÜ PC İLE BİRLİKTE TEMİN EDİLEBİLİR
[2] SHARED MEMORY GRAFİKTE ÇALIŞMA SÜRESİ, HIZLI GRAFİK YONGALARI SÜREYİ %40'A KADAR AZALTABİLİYOR

Grafik

Sıra	Grafik yongası	Bellek büyüklüğü MB ve türü	Yaklaşık fiyat ($+KDV)	Fiyat-Performans puanı	Performans puanı	Yonga frekansı (MHz)	Shader frekansı (MHz)	Bellek bağlantısı (Bit)	Unified Shader	Mimari (nm)	Transistör sayısı (Milyon)	Maksimum güç tüketimi (TDP, Watt)	3DMark 11 Extreme	3DMark Fire Strike	Crysis Warhead 2560 8AA (fps)	Dirt 3 1920 8AA (fps)	Heaven Benchmark 1920 4AA 16AF DX11 (fps)
1	AMD Radeon R9 295X2	2 x 4.096/GDDR5	1380	100	31.6	1.018	5.000	2 x 512	2 x 2.816	28	2 x 6.200	500	8.009	12.935	55,58	156,17	135,8
2	nVidia GeForce GTX Titan Z	2 x 6.144/GDDR5	2000	97,0	21.2	706	7.010	2 x 384	2 x 2.880	28	2 x 7.100	375	7.488	11.808	68,77	152,94	124,2
3	nVidia GeForce GTX 980	4.096/GDDR5	640	77,8	53.0	1.127	7.012	256	2.048	28	5.200	165	5.633	10.091	48,38	151,67	90,4
4	nVidia GeForce GTX 780 Ti	3.072/GDDR5	520	74,5	62.5	1.006	7.200	384	2.880	28	7.100	250	5.427	9.634	52,06	126	90,5
5	nVidia GeForce GTX Titan Black	6.144/GDDR5	1210	70,4	25.4	889	7.000	384	2.880	28	7.100	250	5.219	9.326	45,29	130,36	79,3
6	AMD Radeon R9 290X	4.096/GDDR5	390	68,4	76.5	1.030	5.000	512	2.816	28	6.200	250	4.600	8.934	48,49	131,77	78,5
CHIP TAVSİYE 7	AMD Radeon R9 290	4.096/GDDR5	340	64,9	83.3	947	5.000	512	2.560	28	6.200	250	4.101	8.421	45	121,9	84,6
8	nVidia GeForce Titan	6.144/GDDR5	1100	64,5	25.6	837	6.008	384	2.688	28	7.100	250	4.837	8.139	42,06	116,93	77,4
9	nVidia GeForce GTX 780	3.072/GDDR5	355	60,9	74.9	863	6.008	384	2.304	28	7.100	250	4.508	7.966	38,33	112,32	71,8
CHIP TAVSİYE 10	AMD Radeon R9 280X	3.072/GDDR5	280	57,4	89.5	1.100	6.400	384	2.048	28	4.313	190	3.654	7.678	38,73	112,06	69,6
11	nVidia GeForce GTX 770	2.048/GDDR5	275	50,5	80.1	1.059	7.012	256	1.536	28	3.540	230	3.594	6.666	34,61	96,45	55,3
12	AMD Radeon HD 7970	3.072/GDDR5	520	49,7	41.7	1.000	6.000	384	2.048	28	4.313	250	3.021	6.639	34,71	96,95	61,9
13	nVidia GeForce GTX 680	2.048/GDDR5	475	46,4	42.6	1.006	6.008	256	1.536	28	3.540	195	3.165	6.398	31,78	87,72	50,5
14	AMD Radeon R9 280	3.072/GDDR5	220	45,6	90.4	953	5.000	384	1.792	28	4.313	200	2.910	6.308	31,23	92,32	49,8
15	nVidia GeForce GTX 760	2.048/GDDR5	225	43,3	84.0	1.059	6.212	256	1.152	28	3.540	170	2.973	5.619	29,62	86,04	48,9
CHIP TAVSİYE 16	AMD Radeon R9 270X	2.048/GDDR5	185	41,3	97.4	1.070	5.600	256	1.280	28	2.800	180	2.506	5.471	27,15	85,74	51,6
17	AMD Radeon HD 7950	3.072/GDDR5	260	39,8	66.8	900	5.000	384	1.792	28	4.313	200	2.456	5.670	27,41	68,95	50,3
18	nVidia GeForce GTX 660 Ti	2.048/GDDR5	310	39,1	55.0	1.033	6.008	192	1.344	28	3.540	150	2.845	5.053	26,43	80,29	39,7
19	nVidia GeForce GTX 660	2.048/GDDR5	170	36,3	93.2	1.072	6.108	192	960	28	2.540	140	2.395	5.235	23,92	69,43	39,3
20	AMD Radeon R9 270	2.048/GDDR5	170	34,4	88.3	900	5.600	256	1.280	28	2.800	150	2.171	4.800	22,28	71,87	38
CHIP TAVSİYE 21	AMD Radeon R7 265	2.048/GDDR5	145	32,4	97.5	925	5.600	256	1.024	28	2.800	150	1.929	4.481	23,03	66,43	36,3
22	nVidia GeForce GTX 650 Ti Boost	2.048/GDDR5	170	29,4	75.5	1.020	6.008	192	768	28	2.540	140	1.949	3.767	20,16	58,65	35,3
23	AMD Radeon HD 7850	2.048/GDDR5	140	27,6	86.0	870	4.840	256	1.024	28	2.800	130	1.635	3.503	20,9	49,45	37,9
CHIP TAVSİYE 24	AMD Radeon R7 260X	2.048/GDDR5	120	27,5	100.0	1.160	6.600	128	896	28	2.080	115	1.737	3.772	16,59	57,32	33,2
25	nVidia GeForce GTX 750 Ti	2.048/GDDR5	155	26,3	74.0	1.046	5.400	128	640	28	1.870	60	1.778	3.841	16,22	52,97	26,9
26	nVidia GeForce GTX 750	1.024/GDDR5	125	23,5	82.0	1.033	5.010	128	512	28	1.870	55	1.568	3.406	14,78	46,66	24,6
27	nVidia GeForce GTX 650 Ti	1.024/GDDR5	135	21,4	69.2	928	5.400	128	768	28	2.540	110	1.449	3.066	12,67	42,22	23,7
28	AMD Radeon R7 260	1.024/GDDR5	110	20,9	82.9	1.000	6.000	128	768	28	2.080	95	1.433	3.353	4,22	51,11	24,1
29	AMD Radeon R7 250X	1.024/GDDR5	105	17,7	73.6	1.000	4.500	128	640	28	1.500	80	1.239	2.794	4,7	43,57	18,4
30	AMD Radeon R7 250	1.024/GDDR5	80	13,4	73.1	800	4.500	128	512	28	1.500	55	898	2.097	4,07	30,96	15,5

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

CHIP fiyat barometresi

CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz dokuz aygıt sınıfı için fiyat TAHMİNleri ve üç farklı fiyat sınıfındaki dizüstü tavsiyelerini yayınlıyor

GİRİŞ SEVİYESİ (YAKLAŞIK 360 DOLAR)

TAVSİYE	Acer E5-521-62GK
İŞLEMCİ	AMD A6-6310 (1,8 GHz)
RAM	4 GB (maks. 16 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD Radeon R4 (IGP)
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 bit)
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	8:57/11:46 saat

GENEL ÇÖZÜM (YAKLAŞIK 575 DOLAR)

TAVSİYE	Lenovo G5070-59431718
İŞLEMCİ	Intel Core i5-4210U (1,7 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 8 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD R5 M230
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 bit)
SABİT DİSK	500 GB (SSHD)
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	8:24/11:33 saat

MULTIMEDYA (YAKLAŞIK 840 DOLAR)

TAVSİYE	Toshiba Satellite L50-B-1NJ
İŞLEMCİ	Intel Core i5-4210U (1,7 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 16 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD Radeon R7 M260
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 Bit)
SABİT DİSK	1 TB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	6:12/8:54 saat

* TAM YÜKTE/OFFICE

TAHMİN: Fiyatlar böyle gelişiyor

LG 65UB980V

Mayıs 2014'te çıkışından bu yana fiyatı yarı yarıya düştü.

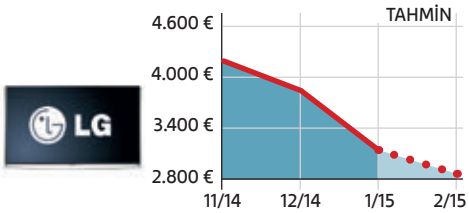

Apple iPhone 5c (32 GB)

5c asla bir hit olamadı, ve yeni 6 / 6 Plus'ın gölgesinde fiyatı giderek düşüyor.

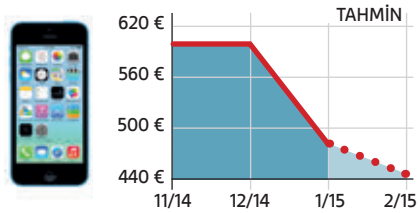

Apple iPad mini Retina 4G

128 GB: Bunun fiyatının düşüşünde de yeni nesil iPad'ler etkili.

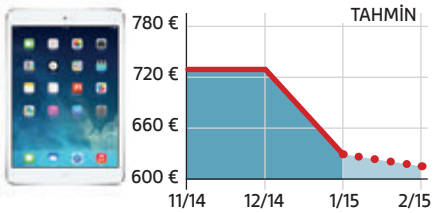

Sony Xperia Z2

Z3 artık amiral gemisi olduğu için, öncülünde cazip fırsatlar yakalamak mümkün.

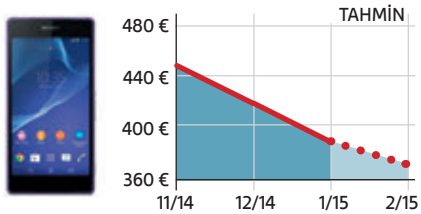

BenQ GW2760HS

27 inçlik bir monitör için fiyatı oldukça ilginç bir seviyede.

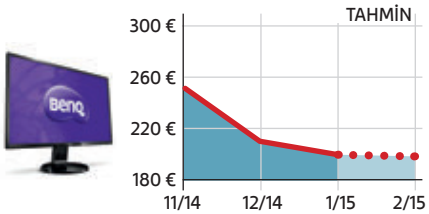

QNAP TS-121

Yeni TS-131 piyasaya çıktığından beri öncülünün fiyatı sürekli düşüyor.

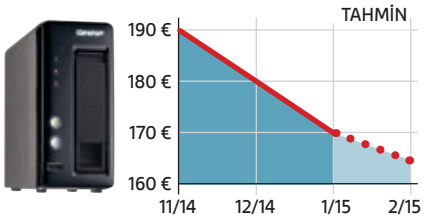

FOTOĞRAFLAR: ÜRETİCİ

Ekonomik (Ofis) PC

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Pentium G3220	60
CPU fanı	Intel stok fan	0
Anakart	MSI H81M-P33	50
RAM	Kingston DDR3 1600 Mhz 4GB (2x2GB)	50
Ekran kartı	Tümleşik (CPU'da)	0
Sabit disk	SanDisk 64 GB SSD	50
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master CMP-350 350 watt	50
Toplam		280

HTPC (Ev sineması)

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD A6-6400K	55
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	ASUS F1A75-M PRO	110
RAM	Kingston DDR3 1600 Mhz 4GB (2x2GB)	50
Ekran kartı	AMD HD 8470D (işlemcide)	0
Sabit disk	Seagate 1 TB ST1000DM003	55
Optik sürücü	Slim 8x DVD-RW	20
Kasa	Redrock 102BB 230W Micro ATX	35
Toplam		325

Genel amaçlı PC

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD FX-6300	110
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	Gigabyte GA-970A-D3	95
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	95
Ekran kartı	AMD Radeon R7 240	60
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	75
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master CMP-350 350 watt	50
Toplam		505

Giriş seviyesi oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD FX-6300	110
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	MSI 970A-G46	85
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	95
Ekran kartı	AMD Radeon R7 265	145
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	75
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	95
Toplam		625

Orta seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Core i5-4690K	245
CPU fanı	Cooler Master Hyper 412*	50
Anakart	ASRock Z87 Fatal1ty Killer	165
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	95
Ekran kartı	AMD Radeon R9 280X	270
Sabit disk	Samsung 840 EVO 250 GB SSD	140
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	95
Toplam		1080

*Overclock yapılmayacaksa stok fan yeterli

Üst seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Core i7-5820K	420
CPU fanı	Noctua NH-U14S	85
Anakart	MSI X99S SLI Plus	270
RAM	Kingston HyperX 16GB (4x4GB) DDR4-2400	335
Ekran kartı	AMD Radeon R9 290	340
Sabit disk	Samsung 840 EVO 500 GB SSD	270
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Corsair Carbide 400R 750 watt	200
Toplam		1940

Net'te çıplak – bir daha asla

Web, kişisel bilgi yığınına dönmekte. Şifrelemek ise saldırıları engellemenin en kolay yolu.

Ozan Kaya - BH

Pratik, ücretsiz ve güvenli: Bunlar Apple, Google ve Dropbox'un kendi Cloud hizmetlerinin reklamını yaparken kullandıkları anahtar kelimeler. Fakat eylül ayının başında kimliği belirsiz hacker'lar bazı ünlülerin hesaplarını çalarak, uygunsuz görüntülerini internetten yayınladı. Saldırı kişisel resimlerin şifrelenmeden yüklendiği Apple'ın iCloud hizmetine yapıldı.

Diğer bir saldırı ise ekim ayının ortalarında gerçekleşti: bir açıktan yararlanan hacker'lar Snapchat Messenger ile gönderilmiş binlerce resim internete sızdırdı. Saldırının sebebi ise Snapchat'in resimlerini sıralayan Snapsave adlı üçüncü parti Cloud depolayıcısının sunucularını uygun şekilde koruyamaması. Aynısı bir e-mail sağlayıcısının sunucusunda bulunan dosyalar için de geçerli.

Tabi bunlar yüzünden cloud hizmetlerinin rahatlığından tamamen vazgeçin demiyoruz. Yapmanız gereken şey verileri olası bir saldırıya karşı Cloud hesabınıza yüklemeden önce şifrelemek. Sizlere bunun Windows'ta ve bir yazılım yardımıyla Android'de nasıl yapılacağını, maillerinizi ve ek dosyaları nasıl şifreleyebileceğinizi göstereceğiz. Şifrelemeye başlamadan önce bilmeniz gereken şey ise her şifrelemenin parolası kadar güçlü olduğu. Dolayısıyla CHIP 09/14 sayısındaki ''Kırılamaz Parolalar" adlı makalemizi de okumanızı öneriyoruz.

yorum@chip.com.tr

Cloud'un PC'de şifrelenmesi

Boxcryptor yazılımı kişisel verilerinizi Cloud'a yüklemeden önce kısa zamanda şifreleyebiliyor. Size Boxcryptor'ın Windows 7'de nasıl çalıştığını gösteriyoruz.

1 Masaüstü hesapların yüklenmesi

Boxcryptor'ın Dropbox ve Google Drive gibi Cloud servisleriyle uyumlu çalışabilmesi için ilgili hizmetlerin masaüstü programlarının yüklü olması gerekmekte. Yazılımları sağlayıcıların web sitelerinde bulabilirsiniz. PC'ye yüklemeyi tamamladığınızda, bir Cloud hizmeti, Windows Gezgininde favoriler dosyası altında belirecek. Bu klasöre depoladığınız her dosya ilgili Cloud hizmetine yüklenecektir.

2 Boxcryptor hesabı oluşturma

Boxcryptor'ı CHIP Cloud'dan ya da **boxcryptor.com** adresinden indirebilip, kurabilirsiniz. Şimdi bir hesap yaratın. Bunun için kurumdan sonra "Sign up"'a tıklayın. Bir parola belirlemeniz gerekecek.

Not: eğer parolanızı unutursanız, güvenlik açısından hesabınızı açabilmeniz mümkün değil. Bu yüzden, içinde büyük, küçük harfler ve özel karakterler bulunan, kolay hatırlayabileceğiniz bir paragrafı parolanız olarak belirleyin –Örneğin "Tk@gG@" ("tüm kediler geceleri gridir"in şifrelenmiş hali). Hesabınızı yarattıktan sonra bir paket seçin: Ücretsiz sürümü iki aygıtı (örneğin PC ve akıllı telefon) ve sadece bir Cloud hizmetini destekliyor.

3 Depolama yerinin seçilmesi

Boxcryptor bilgisayarınıza sanal bir sürücü yüklüyor. Sürücüyü Windows Gezgininde diğer sürücülerin yanında görebilirsiniz. İçerisinde şifrelenmesi gereken bir Cloud dosyası bulunmakta. Otomatik olarak seçilenden başka bir hizmeti şifrelemek istiyorsanız, görev çubuğundaki Boxcryptor simgesine sağ tıklayın ve "Settings"i seçin. "Storage locations" sekmesinde otomatik olarak seçilen hizmeti etkisizleştirin ve şifrelemek istediğiniz hizmeti etkinleştirin. Mac'te OS X 10.10 ve üstü sürümler için "iCloud Drive"ı da şifreleyebilirsiniz.

4 Dosyaların şifrelenmesi ve paylaşılması

Boxcryptor sürücüsüne depoladığınız tüm dosyalar ve klasörler şifrelenip, direkt olarak Cloud sağlayıcınıza yüklenebilir. Boxcryptor yeni bir dosya veya klasör yarattığınızda, yeni girişin şifrelenmesini isteyip, istemediğinizi soracaktır. Şifrelenen dosya ve klasörleri yeşil font renklerinden ayırt edebilirsiniz. Daha sonra dosyaları Boxcryptor içerik menüsünden tek tek deşifre edebilirsiniz. Cloud sağlayıcınızla veri paylaştığınız kişiler şifrelenmiş içeriğe sadece siz izin verirseniz erişebilirler. Boxcryptor içerik menüsünden "Manage permissions"ı seçin. "Add user"a tıklayın ve kişinin e-mail adresini girin. Şifreli klasöre erişebilmesi için bu kişinin de Boxcryptor'a kayıtlı olması gerekmekte. →

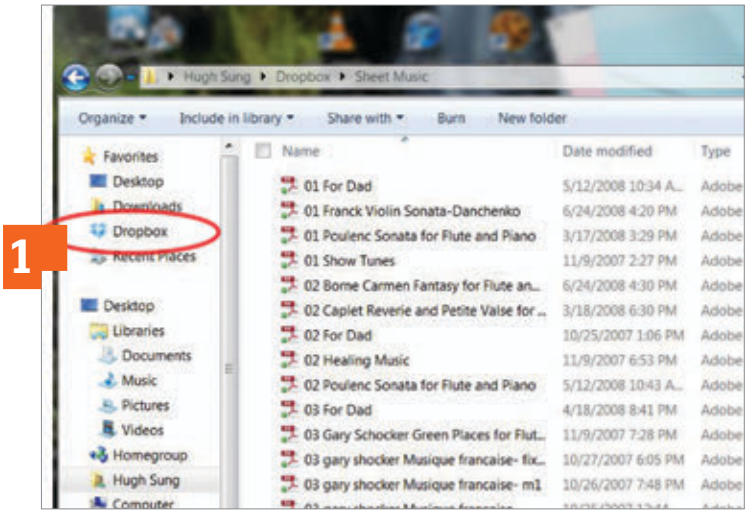

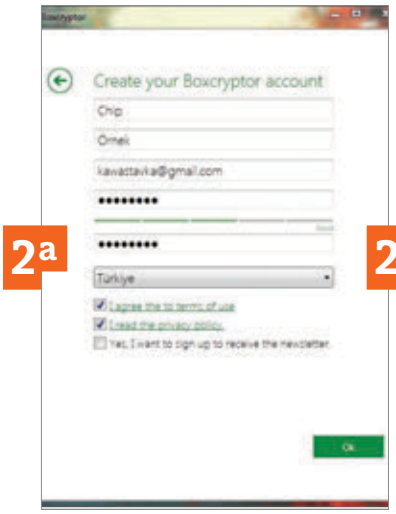

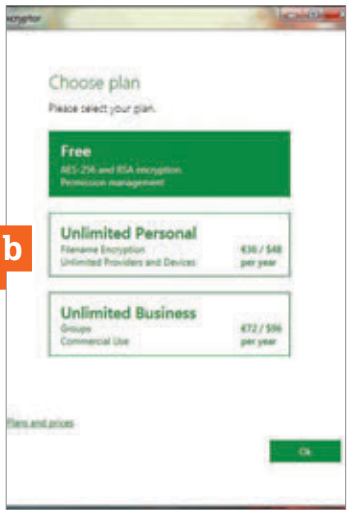

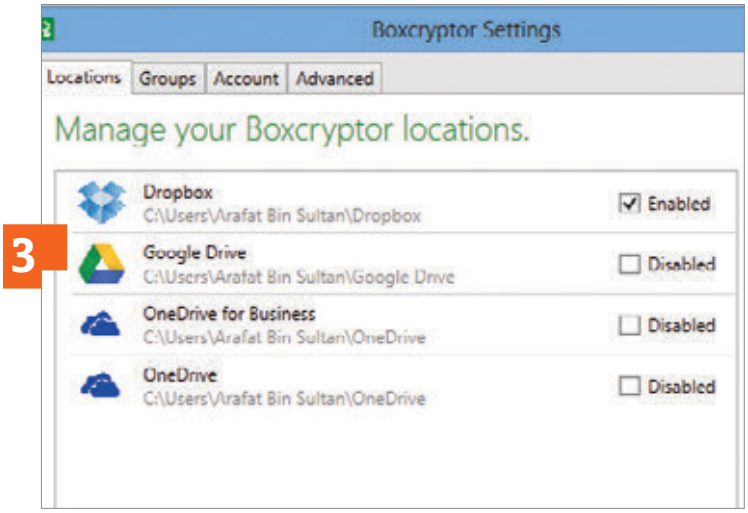

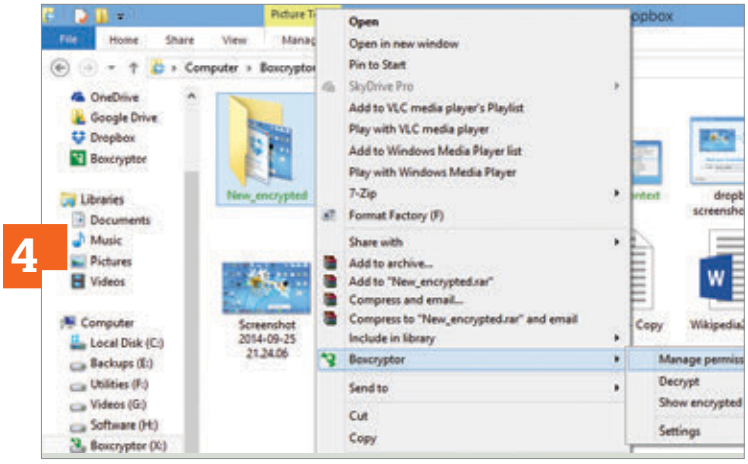

Cloud'un uygulamayla şifrelenmesi

Masaüstü varyantına ek olarak, Boxcryptor verileri mobil telefonunda da şifreleme seçeneği sunmakta. Size Boxcryptor'ın Android'de nasıl çalıştığını göstereceğiz.

1 Kurulum ve giriş

Play Store'dan Boxcryptor'ı indirin. Android 2.3.3 ve üstü her aygıta uygulamayı kurabilirsiniz. Boxcryptor hesabınızla giriş yapın. Hesabınız yoksa kayıt olun.

2 Cloud sağlayıcılarının eklenmesi

Giriş yaptıktan sonra, otomatik olarak sol kısımda menü sütununu göreceksiniz. Eğer görmüyorsanız, parmağınızla soldan sağa kaydırın. "Add provider"a tıklayın (resim 2a). Listeden şifrelemek istediğiniz Cloud sağlayıcısını seçin (resim 2b). Boxcryptor sizi sağlayıcının giriş sayfasına yönlendirecektir; hesabınızla buradan giriş yapmanız gerekmekte.
Not: Ücretsiz sürüm sadece tek Cloud hizmetinin şifrelenmesine izin verdiği için PC'nizle seçtiğiniz hizmeti seçin.

3 Dosya ve klasörlerin yönetimi

Dosya tarayıcısı uygulamanın ana ekranı. Buradan Cloud'unuzdaki tüm içeriği görebilirsiniz. Yeşil font rengi şifrelenmiş öğeleri simgeler. Eğer dosya ve klasörleri yeniden adlandırmak, kopyalamak ya da taşımak istiyorsanız, girişin üzerine parmağınızı basılı tutun ve sağ alt köşede beliren dikey üç noktaya tıklayın.

4 Dosyaların yüklenip, paylaşılması

Şifrelenmiş dosyayı akıllı telefonunuzda, Cloud'a yüklemek için, uygulamanın ana ekranının sağ alt köşesindeki ok işaretine tıklayın. Bir ya da birden çok dosya veya klasör seçin ve daha sonra "OK"e tıklayın. Şimdi "Encrypted Upload"u seçin. (resim 4a). Dosyayı göndermek için üzerine uzun süre basılı tutun ve sol alt köşede beliren gönder ikonuna tıklayın (resim 4b). Dosyayı göndermek istediğiniz kanalı seçin (örneğin, e-mail ya da Whatsapp).
Not: Boxcryptor uygulamasında (masaüstü sürümünün aksine) kişileri şifrelenmiş içeriğe erişebilmesi konusunda yetkilendiremiyorsunuz. Bu yüzden, dosyalar çözülüp, gönderiliyor.

5 Kamera yüklemesinin kurulumu

Boxcryptor, kameranızla çektiğiniz fotoğrafları otomatik olarak şifreleyip, Cloud'a yükleyebiliyor. Ana ekrandan menü çubuğuna geçin ve "Settings"e tıklayın. "Camera Upload" altında fotoğraflarınız için bir hedef klasörü belirleyin ve yüklemeyi etkinleştirin. Telefonunuzun ağından yükleme yapılmasını engellemek için "WLAN connection required" kutucuğunu işaretleyin.

6 PIN belirlemesi

Boxcryptor uygulamasını PIN ile güvence altına da alabilirsiniz. Bunun için, "Settings | App lock | Set PIN unlocking"i seçin.

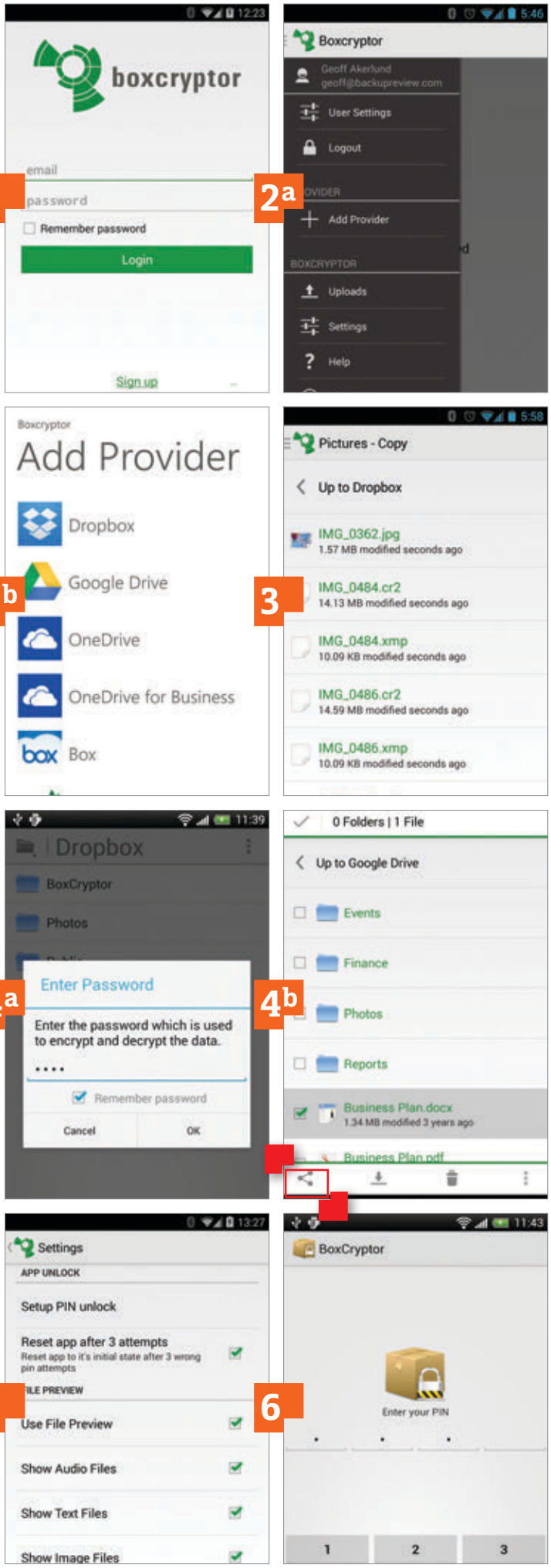

E-maillerin şifrelenmesi

Eğer maillerinizi şifrelemek istiyorsanız, GNU Privacy Guard (GPG), Kleopatra ve Enigma eklentisiyle Thunderbird gibi açık kaynaklı programları kullanmanızı öneriyoruz.

1 PFS ile mail sağlayıcılarının seçilmesi

İlk olarak: Henüz hack'leyen olmadı, fakat anahtar değişimi işleminde GPG'nin yapısal sorunları bulunmakta, çünkü halen miadını doldurmuş OpenPGP metodunu kullanmakta. Bu yüzden gönderici ile alıcı arasındaki anahtar değişimi sırasında daha yeni Perfect Forward Secrecy (PFS) sistemini kullanan bir e-mail sağlayıcısı kullanmanız gerekmekte.

2 Gpg4win'in kurulumu

Gpg4win'i CHIP Cloud'dan ya da direk olarak **gpg4win.de/index.html** adresinden yükleyin. Genel olarak yazılımı yönetici hesabınızla Windows'ta kullanabilirsiniz. Fakat ekstra güvenlik istiyorsanız, sadece şifrelenmiş iletişimi yürütmek için kısıtlı bir kullanıcı hesabı da kullanabilirsiniz. Bu şekilde hesabın profil verilerine erişim mümkün olmayacaktır.

3 Anahtarların yaratılması

Gpg4win ile birlikte yüklenen şifreleme aracı Kleopatra'yı açın. Anahtar yaratma aracını "File | New certificate ..."den açın. "Generate personal OpenPGP key pair"i seçin ve adınızla, e-mail adresinizi girin. "Next"e tıklayın ve büyük, küçük harfler, özel karakterlerden oluşan, hatırlayabileceğiniz bir parola paragrafı girin (sayfa 75'teki 2. adım ile karşılaştırın). Son diyalog penceresini görmezden gelin - "Finish"e tıklamanızla anahtarınız hazır hale gelecektir.

4 Thunderbird ve Enigmail'in kurulumu

Thunderbird'ü CHIP Cloud'dan kurun ve e-posta hesabınızı ekleyin. Eğer tanınmış bir sağlayıcı veya Posteo'dan bir hesaba sahipseniz, kurulum sihirbazında sadece adresinizi ve parolanızı girmeniz hizmetin web ara yüzünden giriş yapabilmenize yetecektir. Enigmail eklentisini kurmak için, Thunderbird'de menüyü görmek için [Alt]'a basın ve "Tools | Add-ons"a tıklayın. Arama kutusuna "Enigmail" yazın ve [Enter]'a tıklayın. İlk giriş Enigmail'in en son sürümü olmalıdır. Şimdi "Install"a tıklayın. Alternatif olarak Enigmail'i CHIP Cloud'dan indirdikten sonra arşivden çıkartarak, Thunderbird'ün eklenti yöneticisine sürükleyerek de kurabilirsiniz. Kurulumun ardından Thunderbird'ü yeniden başlatmanızla Enigmail'in sihirbazı karşınıza çıkacak. "Convenient auto encryption", "Do not overwrite mails ... by default" ve "Modify settings: yes"i seçin. "Key selection" diyaloğunda 3. Adımda yarattığınız anahtara tıklayın. →

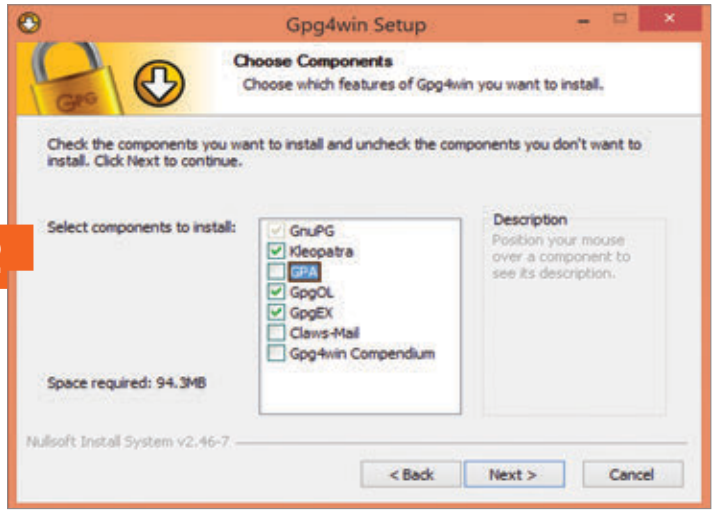

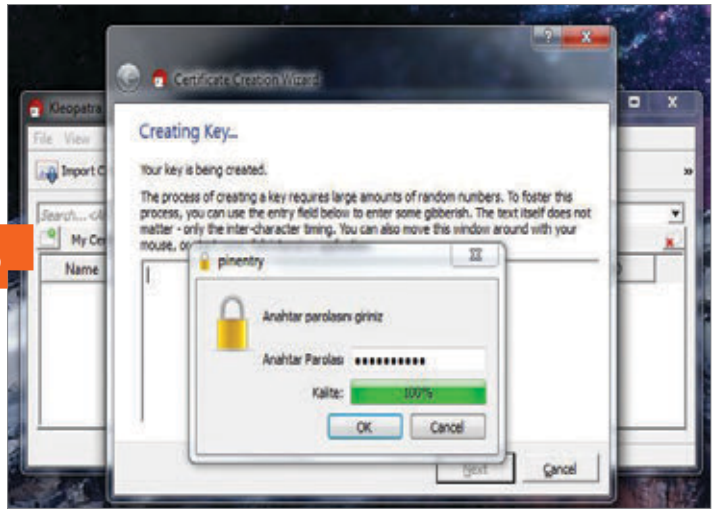

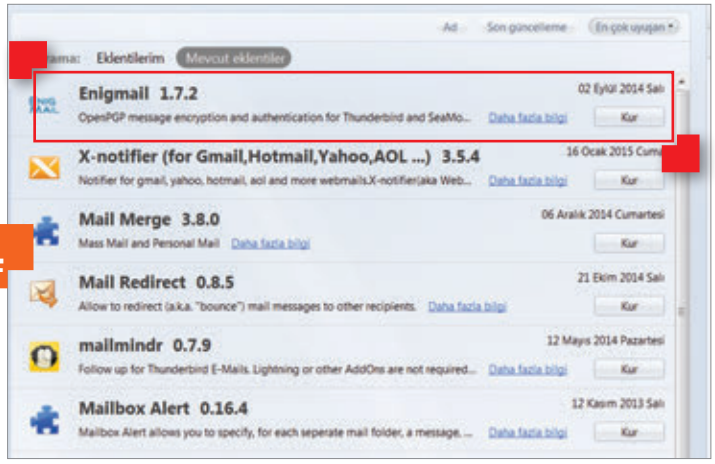

5 Maillerin ve eklerin şifrelenmesi

Thunderbird ve sağlayıcınızın web arayüzüyle şifrelenmemiş mailleri gönderip, almaya devam edebilirsiniz. Eğer şifrelenmiş bir mail göndermek istiyorsanız, göndereceğiniz kişiden açık anahtarını isteyin, diskinize kaydedin ve Kleopatra'ya ekleyin. Eklemek için, Kleopatra'da "Import certificates" butonuna tıklayın. Maili şifrelemek için, maili yazın ve eğer varsa ek dosyasını ekleyin. Ardından mailin "Compose" penceresindeki "Enigmail" menüsüne tıklayın. Şu anki şifrelemeyle, mesajın imza statüsünün ilk iki girişini göreceksiniz. Yanındaki ok işaretine tıklayarak maili şifreli ya da şifresiz olarak gönderebilirsiniz. Ayrıca mesaja imzanızı ekleyin ki alıcı şifrelenmiş mesajın sizden geldiğini doğrulayabilsin. Enigmail bundan sonra e-posta Thunderbird ile gönderilmeden önce, mesajı ve ek dosyasını Gpg4win ile şifreleyecektir.

6 Şifrelenmiş mailin alınması

Eğer biri size şifrelenmiş mail göndermek istiyorsa, karşı tarafın da Enigmail (ya da Claws Mail gibi başka bir OpenPGP uyumlu çözüm) ve açık şifre sahibi olması gerekiyor. Bunları kişiye şifrelenmemiş mail halinde gönderebilirsiniz. Mailde "Enigmail | Attach my public key"e tıklayın. Şifrelenmiş bir mail aldığınızda Enigmail sizden parola dizininizi isteyecek. Şifreyi çözüp, ekin içerik menüsünden "Decode and save as" ile kaydedebilirsiniz.

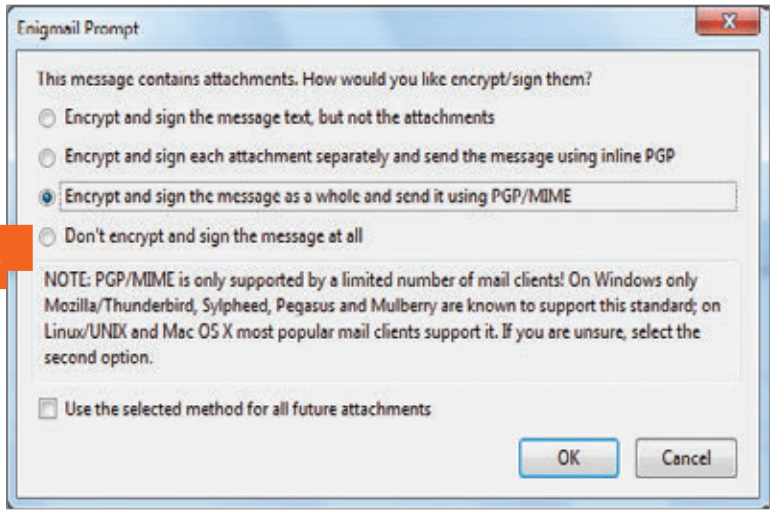

5

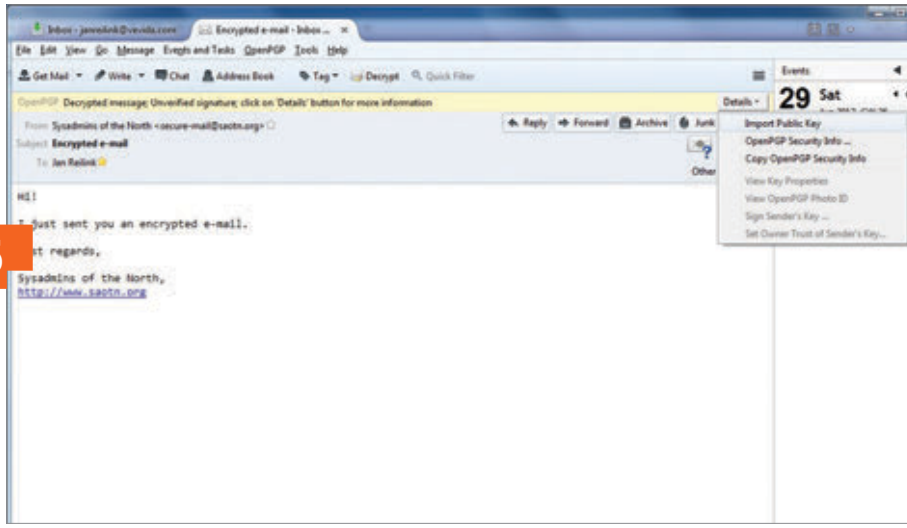

6

BİLGİ

Dropbox & benzerleri olmadan: Evinizden kendi Cloud'unuz

Hassas dosyalarınızı evinizdeki kendi Cloud sunucusuna yükleyerek olası bir saldırı riskini düşürebilirsiniz. İşte kendi Ev Cloud sunucunuzu kurmanın üç yolu.

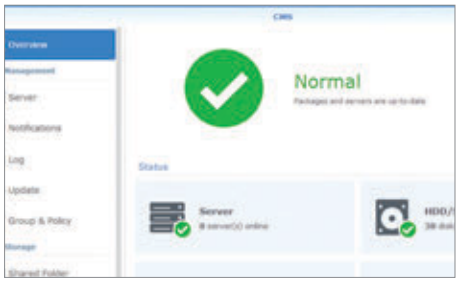

NAS ile kendi Cloud'unuz

Özel bir Cloud, ticari olan ile aynı özelliklere sahiptir –tek farkı verileriniz üzerinde tüm kontrole sahip olmanız. Cloud yaratmanın en kolay, fakat en pahalı yolu Synology ya da Qnap gibi tanınmış firmalar tarafından üretilen ağ sürücüleridir (NAS). Ara yüzleri sayesinde de kullanımları oldukça kolay. Daha fazla bilgi için nette "My Qnap Cloud" ve "Synology Cloud Services" sözcüklerini aratın.

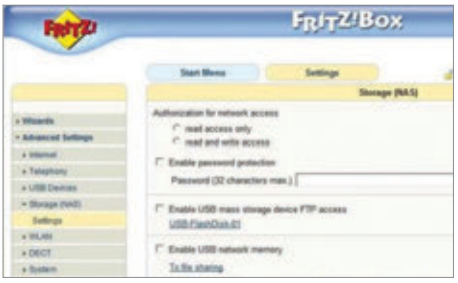

MyFritz: FritzBox Cloud

Eğer FritzBox ve harici bir sabit belleğe sahipseniz, kendi Cloud'unuzu yaratmanız için gereken her şeye sahipsiniz demektir. Güncel tüm FritzBox'ların işletim sistemlerinde bulunan MyFritz özelliğinin de yardımı ile, dünyanın her yerinden FritzBox'a bağlı sabit diskinize erişebilirsiniz. Android ve iOS için MyFritz app eklentisi mevcut.

Açık Kaynaklı Cloud

Kendi Cloud deponuzu yaratmanın en güvenli, fakat en karmaşık yolu, eski bir PC'ye veya evde web sunucusu olarak kullanılan Raspberry Pi'ye yükleyebileceğiniz, açık kaynaklı ownCloud yazılımını kullanmaktır. En güncel sürümü olan 7.0.2'yi CHIP Cloud'dan ya da **owncloud.org** adresinden indirebilirsiniz. Android ve iOS için uygulama sürümü de mevcut.

TÜRKİYE'NİN EN İYİ **TEKNOLOJİ DERGİSİ** ARTIK HER YERDE YANINIZDA

TEKNOLOJİ DERGİSİ **CHIP**'İ
iPhone/iPad ve ANDROID
CİHAZLARINIZDA OKUMAK İÇİN HEMEN İNDİRİN

App Store'dan İndirin

Google play 'DEN EDİNİN

Apple, Apple logosu, iPhone ve iPad Apple Inc.'in ABD'de ve diğer ülkelerde tescilli ticari markasıdır. App Store Apple Inc.'in servis markasıdır.

Önyükleme (boot) USB'si oluşturuyoruz!

PC'niz için üzerinden açıp kurtarma araçlarını ve fazlasını kullanabileceğiniz USB çubuklar oluşturun!

Zeynel A. Öztürk

USB çubuklarını önyükleme yapabilir (bootable) hale getirmek, her zaman çok kolay bir iş olmayabilir. Ancak doğru araçlara ve ipuçlarına sahipseniz, bilgisayarınızı üzerinden açabileceğiniz bir USB'yi rahatça oluşturabilirsiniz. Bu yazımızda acil durumlarda kullanabileceğiniz, önyükleme yapabilen bir USB çubuğunu nasıl oluşturabileceğinizi sizlere göstereceğiz. İster virüs saldırısı olsun, ister donanımsal bir sorun, bazı durumlarda bilgisayarınızı normal yollarla açmanız mümkün olmayabilir. Önyükleme yapabilen USB çubuklar, sadece bu tür durumlarda değil, örneğin sabit diskinizin imajını almakta da kullanılabilirler.

Önyükleme yeteneğine sahip USB çubuklarının kullanıldığı üçüncü alan ise bir başka bilgisayarda kendi favori araçlarınızı kullanmak. Böyle bir USB çubuğuyla örneğin arkadaşınızın açılmayan bilgisayarında rahatça kendi araçlarınızı kullanabilir, tanı yapabilirsiniz. Kolay önyükleme: UNetbootin gibi araçlar, USB çubuğa önyükleme özelliği kazandırmayı disketlerde olduğu kadar kolaylaştırıyorlar. Ancak USB çubuğu önyüklemeye hazır hale getirmek, tek başına yeterli değil. Onun içerisine örneğin bir kurtarma sistemi yüklemeniz gerekiyor. UNetbootin, bunu da düşünmüş: Araç, USB çubuğunuzu önyükleme yapabilir hale getirmekle kalmıyor, XUbuntu gibi Linux dağıtımlarını direkt olarak çubuğa yükleyebiliyor. Alternatif olarak sabit diskinizdeki bir ISO dosyasını da önyükleme yapabilen USB çubuğa yazabiliyorsunuz.

Unetbootin için iyi bir alternatif ise Universal USB Installer. Bu araç, kullanıma daha hazır yazılımlarla geliyor. USB çubuğu oluşturmak için, ona yazmak istediğiniz sistemi seçmeniz yeterli oluyor. Yumi ise, bir adım daha ileri giderek önyükleme yapabilen çubuğa birden fazla işletim sistemi yükleyebiliyor. Aracın sunduğu imaj dosyaları uyumluluk için test edildiğinden, çubuktaki sistemin çalışıp çalışmayacağı konusunda endişe duymuyorsunuz. Bununla birlikte her ISO dosyası, çoklu-önyükleme sistemlerini desteklemeyebiliyor.

USB çubuğunu kurtarma

USB çubuğunu önyükleme yapabilir hale getirmeye çalışırken örneğin 64 GB'lık USB sürücünüzün boyutu bir anda 2 GB olarak görünmeye başlarsa, bunu çözmeye yönelik bir araç var. HP USB Disk Storage Format Tool, diskinizin boyutunu tekrar eski haline getirebildiği gibi, onu bir önyükleme diskine de dönüştürebiliyor. Örneğin sadece BIOS güncellemesi için sisteminizi DOS üzerinden kullanmanız gerekliyse, bu aracı kullanarak FreeDOS yüklü bir önyükleme çubuğu oluşturabilirsiniz.

Windows, Linux ve Mac OS'u USB'den açma

Windows'un yükleme DVD'sini USB'ye yüklemek için, Windows 7 USB / DVD Download Tool'a ihtiyacınız var. İsminde Windows 7 ol-

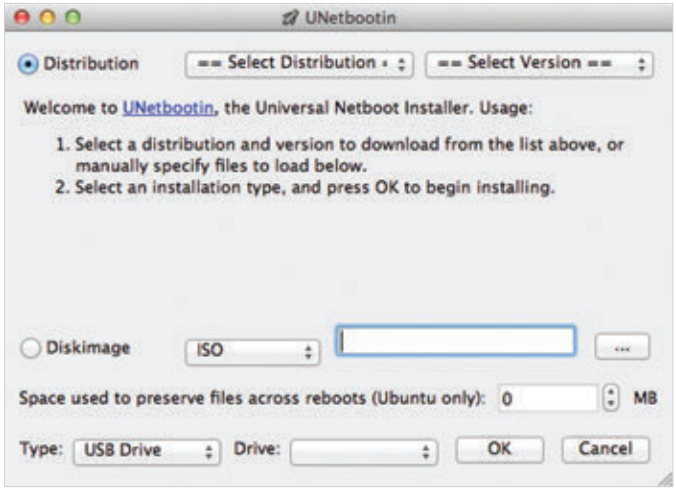

UNetbootin ile kolayca önyükleme yapabilen USB'ler oluşturabilirsiniz

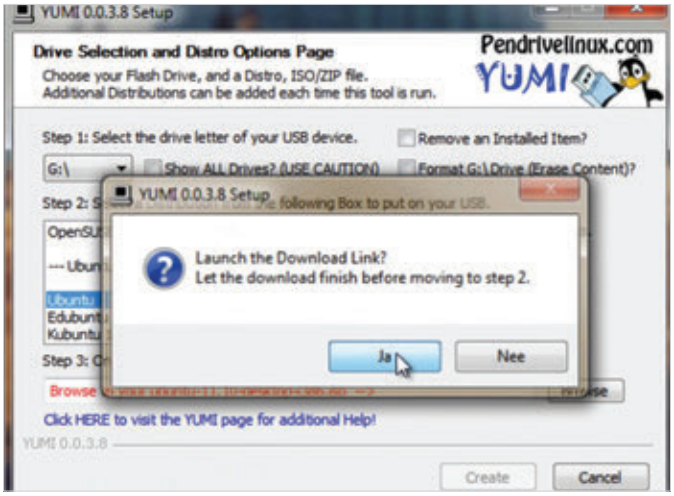

Yumi, önyükleme yapabilen çubuğa birden fazla işletim sistemi yükleyebiliyor

İsminde Windows 7 olsa da, Windows 7 USB / DVD Download Tool Windows 8'le çalışabiliyor

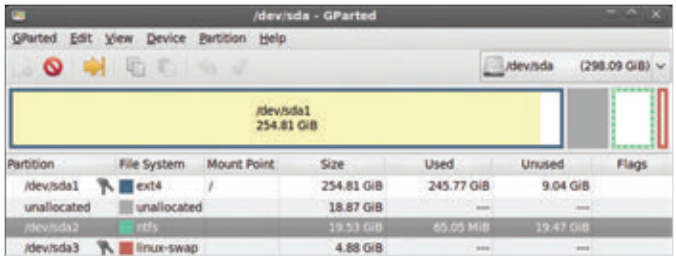

GParted, Windows'u SSD'ye taşıma gibi özel işleri gerçekleştirebiliyor

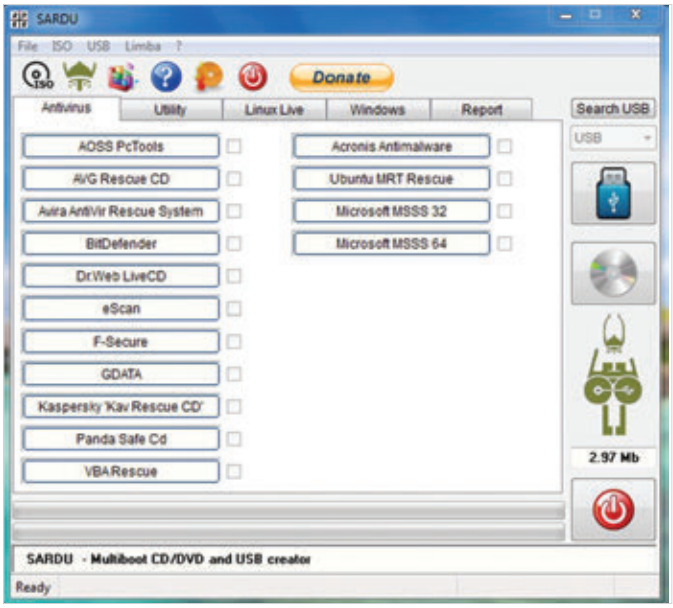

Kurtarma yazılımı SARDU, birkaç farklı antivirüs yazılımını ve çeşitli kurtarma araçlarını tek çatı altında topluyor

sa da araç, Windows 8'in final sürümüyle çalışabiliyor. Alternatif olarak WinToFlash aracını da kullanabilirsiniz. Bu aracın farkı, bir yükleme diski oluşturmak yerine mevcut işletim sisteminizi USB'ye taşımak.

Linux ve OS X çubuğu

USB belleği oluşturmak, Mac kullanıcıları için çok kolay bir iş. Çünkü OS X'te bir flaş sürücüsünü veya harici bir sürücüyü kolayca önyükleme diskine dönüştürebiliyorsunuz.

Linux sistemini USB belleğe aktarmak isteyenler ise Linux Live USB Creator aracını kullanabilirler. Bu araçta test edilmiş birçok Linux dağıtımı yer alıyor.

USB çubuğu için kurtarma sistemi

USB çubuklarının devreye gireceği senaryolar arasında virüs bulaşması gibi PC felaketleri var. Böyle bir durumda Windows'un hangi bölümlerinin etkilenmiş olabileceğini bilmediğinizden, PC'nizi bir kurtarma sistemi üzerinden başlatmak iyi fikir olabilir. Kurtarma yazılımı SARDU, birkaç farklı antivirüs yazılımını ve çeşitli kurtarma araçlarını tek çatı altında topluyor.

Microsoft'tan acil destek

Felaketlere karşı Microsoft'un da sunduğu bir araç var. Microsoft Windows Defender Offline, PC'nizi baştan başlatarak onu temizleyebiliyor. Not: 32-bit ile 64-bit araç arasındaki seçimi sisteminize uygun olarak yapmanız gerekli.

Bölümler kontrol altında

GParted "live" sistemi, acil durumlarda sistem bölümlerindeki hataları kontrol edip, bölümleri yönetmenize izin veriyor. GParted, Windows'u SSD'ye taşıma gibi özel görevleri de üstlenebiliyor.

Gerekli BIOS ayarlarını yapın

Normal çalışan bir PC, sistemi sabit diskten veya SSD'den yükleyecektir. USB'deki sistemden başlamak için önyükleme sıralamasını BIOS'tan değiştirmeniz gereklidir. Bu, genellikle iki yolla yapılabilir: Önyükleme sıralamasını BIOS'tan tamamen değiştirebilir veya bir klavye kısayolu yoluyla (Genellikle F12, ESC, F8 veya F10 - hangisi olduğunu ekranda yazanlara bakarak anlayabilirsiniz) bir kereliğine USB'den başlatmayı seçebilirsiniz.

Çoğu durumda BIOS'taki önyükleme sıralamasında USB seçeneğini, USB belleği PC'nize takmadan göremezsiniz. Bu yüzden BIOS ekranına girmeden önce USB belleği PC'nize takmış olmanız gereklidir. PC'niz masaüstüyse, kasanızın ön panelindeki USB portlarının önyükleme sırasında sorun çıkarabildiğini söyleyelim.

zeynelo@chip.com.tr

Android'i Google'sızlaştırma

Android akıllı telefonlar Google'a devamlı kişisel verilerinizi sızdırmadan da etkin şekilde çalışabilirler. Adımlarımızı takip edin, nasıl yapıldığını öğrenin.

Ozan Kaya - CS

Android "ücretsiz" bir işletim sistemi olarak marketi adeta domine etti: Dünya genelinde satılan akıllı telefonların %85'i Google'ın işletim sistemini kullanmakta –ücretsiz ve açık kaynak temelli. Fakat Google yavaş yavaş bu "özgürlüğü" terk etmekte. En güncel 5 sürümü "Lollipop" ile özelliklerin birçoğu açık kaynaklı çekirdek sistemden, görüşmeler, mailler gibi arama devinin kişisel bilgilerinizi toplamak için kullandığı, kullanıcıları Google'a bağımlı kılan, özel uygulamalara yükleniyor.

Devamlı veri transfer işlemi sadece gizliliğinizi tehdit etmiyor, aynı zamanda daha fazla güç harcanmasına ve pahalı veri trafiğine de sebep oluyor. Ve sadece bu da değil: Samsung ve LG gibi mobil telefon üreticileri de kendi paketlerini Google'ın araçlarıyla beraber yüklemekte. Böylece aygıtta gereksiz hafıza sıkışması ve performans düşüklüğü yaşanıyor. Ayrıca bu sebepten ötürü üreticiler sık sık Android güncellemeleri çıkarmamakta, tabi bu da güvenliğinizi tehdit etmekte.

Google ve üretici uygulamalarını silemiyorsunuz: en fazla etkisizleştirebilirsiniz. Fakat Açık Kaynak marketi "F-Droid"de güvenliğinizi koruyan, alternatif uygulamalar bulabilirsiniz. Sisteminizi tüm bu Google API, Google ve üretici uygulamalarından kurtarmak için işletim sisteminizi "Custom ROM" adı verilen işletim sistemiyle değiştirmeniz gerekmekte ki bu işlem o kadar da karmaşık değil. Biz de haftalardır bu Google'dan arındırılmış işletim sistemli akıllı telefonu kullanıyoruz ve halen arama motoru şirketine geri dönmek için bir sebep bulamadık. **yorum@chip.com.tr**

CHIP Cloud'da: Android bakımı için yedekleme araçları

Google'sız ÜCRETSİZ UYGULAMA

Android kurulumunda en fazla Google uygulamalarını etkisizleştirebiliyorsunuz. Bunun için, "Settings | Apps" altından ilgili uygulamaya tıklayıp "Deactivate"i seçin. Bazı durumlarda ilk olarak uygulamanın güncellemelerini öncesinden silmeniz gerekebilir. Sizlere Açık Kaynaklı uygulama mağazası F-Droid'i nasıl kuracağınızı ve Google uygulamalarının alternatiflerini göstereceğiz.

1 F-Droid'in kurulumu ve kullanımı

"FDroid.apk" dosyasını CHIP Cloud'dan indirerek MyPhoneExplorer istemcisinde olduğu gibi (sa. 83, ipucu5) adımları takip ederek kurun ve uygulamayı başlatın. Eğer telefonunuza WLAN ile bağlı değilseniz, bağlanın (Ayarlar | Ağ). Uygulamayı ilk kez başlattığınızda, yazılım listesini indirecek (1a).Tanımda İngilizce oldukları söylense de, varsayılan olarak yüklenen çoğu uygulamanın Türkçe ara yüzleri vardır. Tanımlamaları görmek için, listedeki uygulamanın üzerine tıklayın. Kurmak içinse, tanımlama sayfasının üst kısmındaki artı işaretine tıklayın (1b). F-Droid, "Installed" listesinde bulunan uygulamalar için güncellemeleri günlük olarak kontrol eder. Mobil verinizden harcama yapılmaması için "Sadece kablosuz ağ üzerinden" seçeneğini ayarlardan etkinleştirin. İstediğiniz özellikte uygulamaları indirmek için büyüteç simgesine tıklayın ve terimi İngilizce olarak girin.

2 Google Chrome yerine Firefox

Açık Kaynaklı tarayıcının URL çubuğu sadece ekran içeriğini aşağıya indirdiğinizde görünür oluyor. Buraya URL'leri girebilir ya da arama yapabilirsiniz. Ayrıca çeşitli arama motorlarını da seçebilmeniz mümkün. Sitelerine girerek Google'ın alternatifleri **duckduckgo.com** ya da **ixquick.de** arama motorlarını ekleyebilirsiniz. Arama kutularına terimi girin ve üst kısımdaki artı işaretiyle beraber büyüteç simgesine tıklayın. URL/arama kutusu'nun yanında sekme butonu bulunmakta. Buradan sekmeleri yana kaydırarak kapatabilirsiniz. Sağ üst köşedeki üç nokta işareti ayarları açmakta. Buradan "Tools | Add-ons"a girerek, Adblock Edge gibi reklam engelleme uygulamalarını kurabilirsiniz. "Settings | Sync" altında masaüstü Firefox'unuzdan yer imleri, geçmiş ve parola eşlemeleri yapabilmeniz mümkün.

3 Konforlu bir mesajlaşma yazılımı

Açık Kaynaklı K-9 Mail aracı, CyanogenMod'daki standart mail uygulamasına göre çok daha konforlu ve daha fazla özellik sunmakta. E-mail hesabınızda IMAP ya da en azından POP3 ile sorgunuzun etkin olması gerekmekte. K-9 Mail'in kurulum sihirbazına e-mail adresinizi ve parolanızı girin –uygulama birçok sağlayıcı için sunucu, giriş ve şifreleme seçenekleri sunmakta. Eğer sunmuyorsa, "Manual set-up"a tıklayın, sağlayıcınızın yardım penceresindeki erişim detaylarına bakın ve bunları K-9 Mail'e girin.

4 Çevrimdışı özelliğine sahip, ücretsiz harita uygulaması

Açık Kaynaklı yazılım, Google Maps'in adres araması, uydu görüntüsü ve navigasyon sofistike özellikleriyle boy ölçüşemiyor. Fakat OsmAnd~, OpenStreetMaps için oldukça iyi bir uygulama. "Settings | Map management"den çevrimdışı ülke veya bölge haritaları indirebilir ve navigasyon için kullanabilirsiniz.

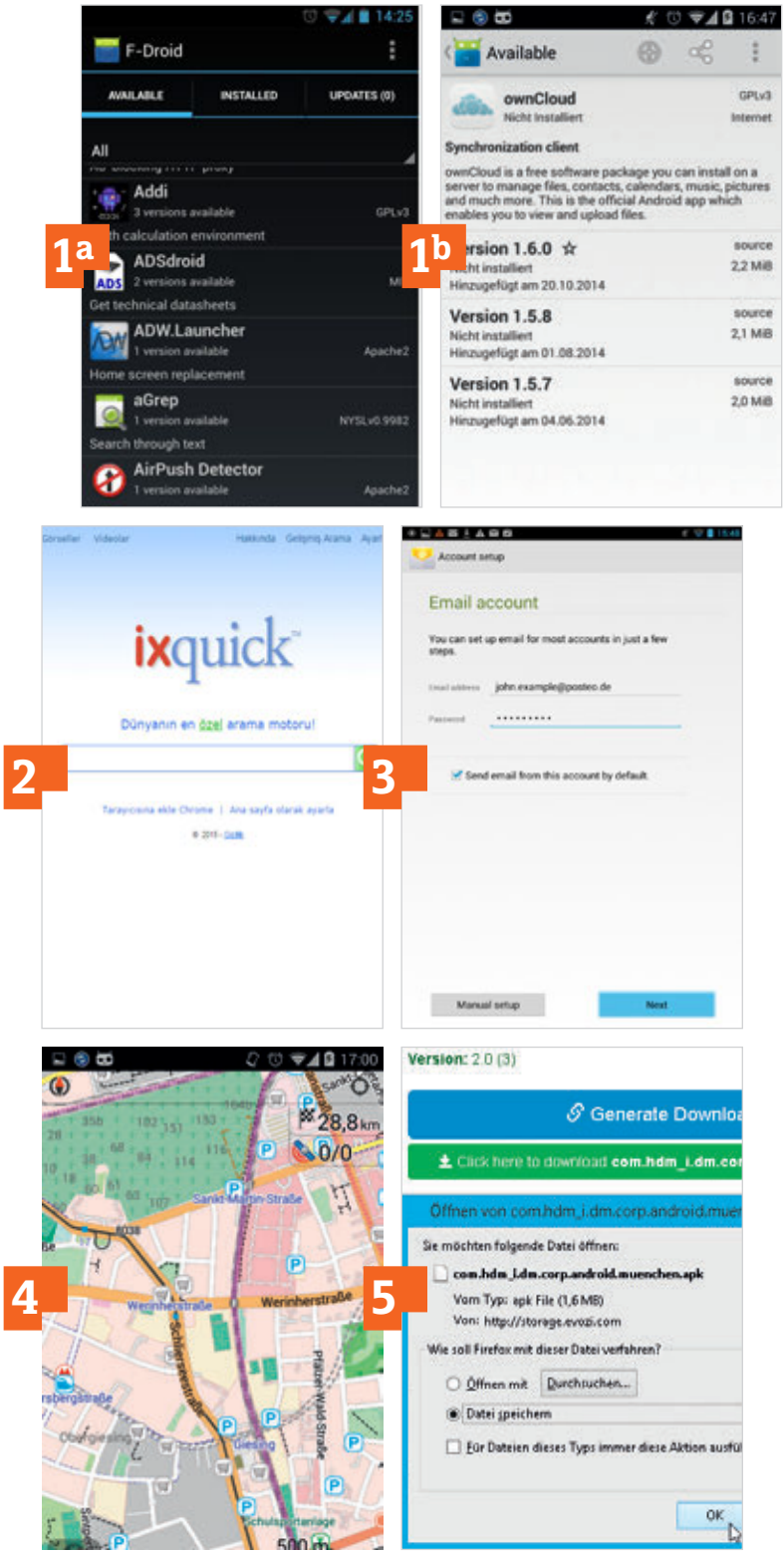

5 Daha fazla uygulama edinin

Sayfa 83, 5. adımda da tarif ettiğimiz gibi tüm uygulamaları APK dosyası olarak PC'nizden mobil telefonunuza Play Store kullanmaksızın kurabilirsiniz. APK'lerin kaynakları üretici web siteleri ya da **apps.evozi.com/apk-downloader/** (5) gibi APK dosyalarını anonim olarak Play Store'dan indirmenize olanak tanıyan APK indiricileridir. Fabrika ayarlarına dönmeden ya da alternatif bir işletim sistemine (sa. 82, adım 2) geçmeden önce kaydedilen uygulamalar bile yeniden yüklenebiliyor. →

ÖZEL ROM'UN kurulumu

Custom (özel) Rom'un kurulumu geçmişte hassas bir konu olsa da, artık bir ila iki saat içinde hatasız gerçekleştirilebiliyor. **Dikkat** Kurulum hataları telefonunuzu kullanılamaz hale getirebilir (en kötü senaryoda) ve kilidi açılan başlangıç yükleyicisi (Bootloader) nedeniyle cihazınızın garantisinden faydalanamayabilirsiniz.

1 PC'deki hazırlıklar

İlk olarak cep telefonunuzun **wiki.cyanogenmod.org/w/CyanogenMod_Installer** adresindeki "Devices" sekmesindeki listede yer aldığından emin olun. Eğer yer alıyorsa, **beta.download.cyanogenmod.org/install** adresindeki adımları takip etmeniz gerekiyor. Eğer yer almıyorsa, **wiki.cyanogenmod.org/w/Devices** (1a) adresinden mobil telefonunuzun modeline bakın. Burada birçok mobil telefonun manuel kurulum talimatlarını bulabilirsiniz. Tüm gerekli bağlantılar da burada sıralanıyor. Eğer telefonunuz burada bulunmuyorsa, CyanogenMod'u yükleyemeyebilirsiniz. Size Motorola Moto G ile kurulumu da göstereceğiz.

Kurulumun sekteye uğramaması için telefonunuzu şarj edin. Eğer Notebook kullanıyorsanız, güç kaynağına bağlayın ve "Denetim Masası | Donanım ve Ses | Güç seçenekleri"nden "Güç tasarrufu" enerji planını seçin. CHIP Cloud'da bulunan "Minimal ADB and Fastboot"u yükleyin. Not: Kurulum dizinini "c:\adb\" olarak değiştirin. CyanogenMod'da mobil telefonunuz için listelenen bağlantıları bu klasöre indirin (1b) - Moto G için dosyalar "clockworkmodrecovery.6051.falcon.img" ve CyanogenMod olarak adlandırılan "Recovery". Bunun dışında değişik sürümler arasında seçim yapabilirsiniz: dengeli "Snapshots" ve günlük derlenmiş "Nightlies". Size önerimiz en güncel Snapshot'ı kullanmanız - Moto G'mizde dosya "cm-11-20140504- SNAPSHOT-M6-falcon.zip" olarak adlandırılıyor. Eğer yapmadıysanız, mobil telefonunuz için USB sürücüleri de yüklemeniz gerekiyor. motorola.com adresinde "Motorola Device Manager"de "Support | Drivers" altında gerekli sürücüleri bulabilirsiniz. Son olarak MyPhoneExplorer'ı yükleyin. Not: CHIP Cloud'da bulunan sürüm Crapware içermiyor ve ücretsiz. Eğer internetten farklı bir sürüm indirdiyseniz, Crapware 'den kaçınmak için her iki İngilizce-dil penceresinde "Decline"'a (1c) tıklayın.

2 Mobil telefonun hazırlanması

Mobil telefonunuzun USB hata ayıklama (debugging) özelliğini etkinleştirin. Bunu yapmak için, "Ayarlar | Cihaz hakkında"yı açın ve "Derleme numarası"na (2a) yedi kere tıklayın. Ayarlar menüsünde, "Uyanık kal" ve "USB hata ayıklama" (2b) seçeneklerini bulabileceğiniz "Geliştirici seçenekleri"ni göreceksiniz. Mobil telefonunuzu PC'nize sağlam bir USB kablosuyla bağlayın (tercihen üreticinizin temin ettiği kabloyla). Korumak isteğiniz verileri yedekleyin, çünkü başlangıç yükleyicisini açtığınızda tüm verileriniz silinecek. Bunun için, Play Store'dan MyPhoneExplorer Client uygulamasını yükleyin ve çalıştırın. Aynı isimli yazılımı PC'den de açın. Eğer telefonla otomatik bağlantı kurulamazsa, [F1]'e basın. Telefonunuza bir isim verin ve eşleşmeyi "OK" ile

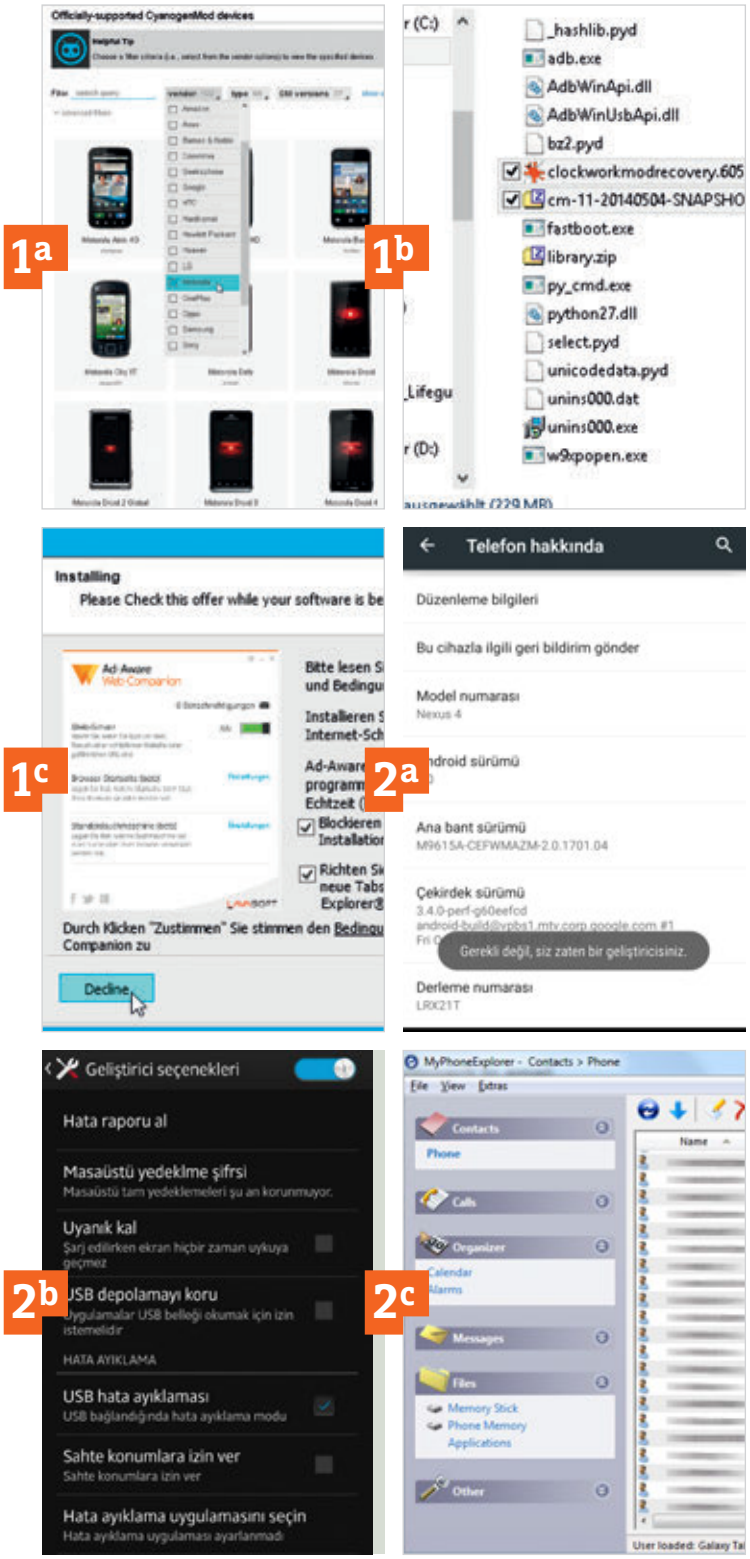

başlatın. "Tool | Create backup" ile veri yedeklerini PC'nize kaydedin. "Applications" sekmesine onay işareti koyun ve mobil telefonunuzda kaydetmek istediğiniz uygulamaları depolamak için bir klasör seçin. Ayrıca telefonunuzdan çekilen resimleri (Windows Explorer için Moto G'de "Bu Bilgisayar\XT1032\Internal storage\DCIM" altında), müzikleri ve videoları da ilgili klasörlere kopyalayın.

3 Recovery'nin kurulumu

Mobil telefonunuz başlatıldığında işletim sistemini yükleyen başlangıç yükleyicisi, fabrika çıkışında kilitlidir –dolayısıyla sadece orijinal olarak mobil telefon üreticisi tarafından imzalı yazılımı yükler. Özel ROM'u kurmak için ilk olarak bunu açmanız gerekiyor. Bunun için, Windows PC'de "Minimal ADB and Fastboot"u başlatın

–bu “c:\adb” dizinindeki bir komuttan başka bir şey değil. Bağlantıyı kontrol etmek için “adb devices”ı girin. Telefonunuzun seri numarası gösterilecek. Eğer durum böyle değilse, hazırlık adımlarını tekrarlayın (PC’deki USB sürücüleri, mobil telefonda USB birleştirmesi). Bunun ardından mobil telefonunuzdaki komut satırı modunu başlatmak için “adb reboot bootloader” komutunu girin. PC’deki adb konsoluna “fastboot oem get_unlock_data” (3a) komutunu girin. Buradan girilen komuta göre gösterilen verilerin **motorola.com/unlockbootloader** adresine girilmesi gerekmekte. Kodunuz mail ile gönderilecek. “fastboot oem unlock *Code*” komutunu girip, “adb reboot bootloader” ile telefonunuzu yeniden başlatmanız gerekmekte. Eğer “Device is UNLOCKED” (3c) gösterilmiyorsa, telefonunuzu yeniden başlatın ve en son “fastboot” komutunu yeniden girin. PC’nizde adb konsoluna “fastboot flash recovery clockworkmodrecovery.6051.falcon.img” komutunu girerek Recovery sistemini yükleyin. Dosya ismi yerine “clo” yazın ve [Tab]’a basın. Bu dosya ismini tamamlayacaktır.

4 CyanogenMod’un kurulumu

Recovery sistemini başlatmak için PC’deki adb konsoluna “adb reboot recovery” komutunu girin. Recovery sisteminde (üst ekran sınırındaki “CWM-based Recovery ...” 4a) menü seçeneklerine aşağı, yukarı kaydırarak göz gezdirin. Sağa kaydırma seçeneği etkinleştirirken, sola kaydırma sizi menü seviyesine geri götürür. İlk olarak “backup and restore | backup to SD card” ile varolan sisteminizin yedeğini alın. Parmağınızı sola kaydırarak bir seviye geri gidin ve “wipe data/ factory reset”i etkinleştirin. Ardından, “install zip | install zip from sideload” (4b) seçeneğini seçin. Eğer alt kısımda “Sideload started...”ı görüyorsanız, PC’nizdeki adb konsoluna şu komutu girin: “adb sideload cm-11-20140504-SNAPSHOT-M6-falcon.zip”. Eğer mobil telefonunuzdaki Recovery sistemi bu girişlere tepki verirse, işlemi tamamlanmış sayıp, “reboot system now” ile aygıtı yeniden başlatabilirsiniz. CyanogenMod başlangıç yükleyici uyarısından sonra başlatılacak. İlk seferde bu işlem biraz zaman alabiliyor. Güvenlik sebeplerinden ötürü CyanogenMod hesabı yaratılsın mı sorusuna “No” cevabını verin.

5 Verilerin geri yüklenmesi

MyPhoneExplorer uygulaması ile yedeklenen verilerin manuel olarak yeniden yüklenmesi gerekmekte. Bunun için, mobil telefonunuzu yeniden başlatın ve dergi DVD’sinde bulunan “mpeclient.apk” dosyasını USB bağlantısı ile Windows Gezginini kullanarak mobil telefonunuzda “XT1032\Internal storage\Download” dizinine kopyalayın. Bunun ardından CyanogenMod uygulama menüsünden dosya yöneticisini başlatın. Yeni sistemde USB hata ayıklamasını tekrar etkinleştirin (adım 2b’ye bakın). CyanogenMod’da geliştirici seçenekleri etkin haldedir ve ayarlar “Android Debugging” olarak adlandırılır. MyPhoneExplorer Client (5b) uygulamasını ve PC yazılımını başlatın. Yazılım telefon ismini isteyecek. İlk olarak kullandığınızdan farklı bir isim girin. “Tools | Multi-Sync”i başlatın ve “a different telephone model...” uyarısını onaylayın. Şimdi PC’nize kaydettiğiniz verileri manuel olarak cep telefonunuzdaki ilgili klasörlere kopyalayın.

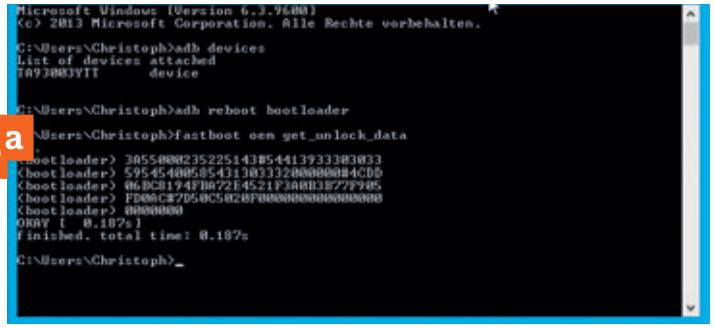

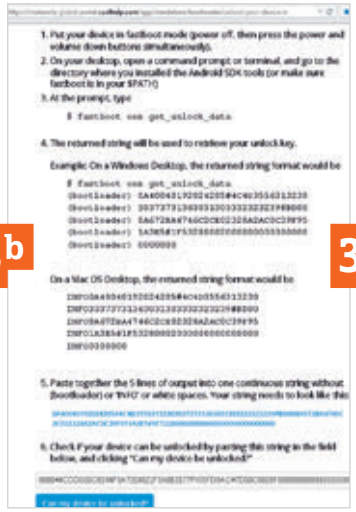

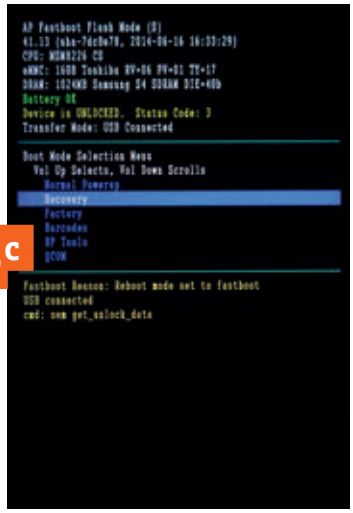

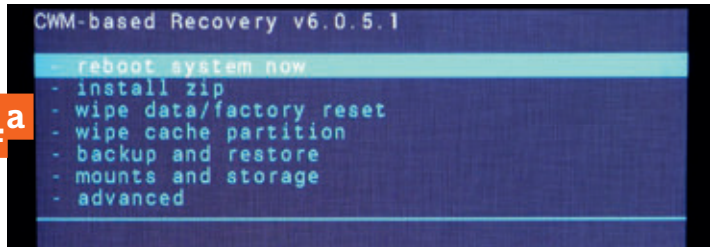

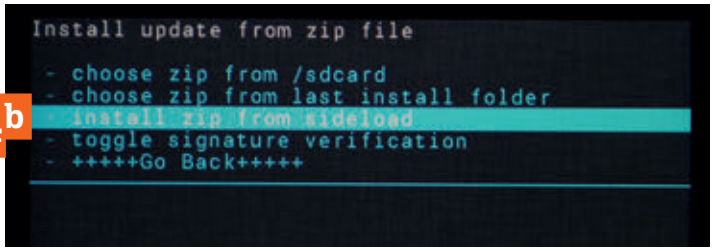

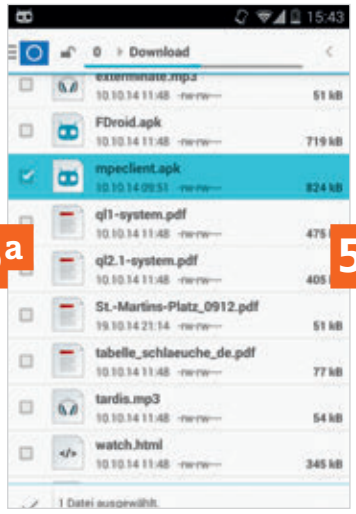

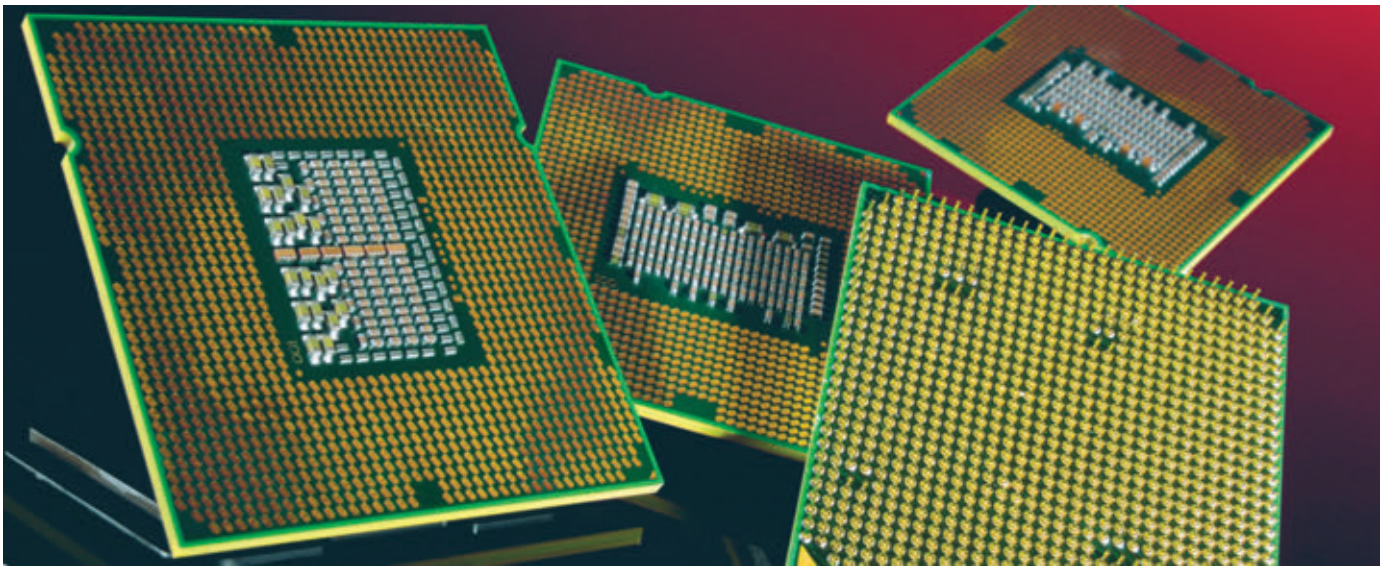

Intel'in Broadwell mimarisi mercek altında

Intel'in en son mimarisi en hızlı, en tutumlu işlemcileri sunuyor. Bu yazıda Intel'in bize hiç olmadığı kadar hızlı işlemciler sunmasını sağlayan teknikleri inceledik

MB / Barış Emre ALKIM

Eğer Broadwell'le şimdiye kadar karşılaşmadıysanız bundan sonra karşılaşacaksınız. Bu, firmanın beşinci nesil Core i3, i5 ve i7 işlemcilerinin yanı sıra yeni Core M serisinin ardında yatan teknolojinin kod adı. Intel'in artık herkesin bildiği "Tik Tak" adlı yol haritasına göre Broadwell bir "tik" yani atasına göre üretim sürecinde 22 nm'den 14 nm'ye küçülmeyi simgeliyor.

Die boyutunun küçültülmesi ilk bakışta o kadar önemli görülmeyebilir fakat yepyeni özellikler umuyorsanız bir sonraki "tak" aşamasını, yani önümüzdeki yıl duyurulacak olan yeni Skylake çekirdeğini beklemelisiniz. En son tüketici aygıtlarında performansın ve özelliklerin pil ömrü yanında önemini yitirdiği görülüyor, o yüzden CPU'ların tutumlu çalışması daha ön plana çıkıyor.

14 nm üretim süreci

Broadwell aslında bir die küçültme olayı olduğundan gelecek neslin gelişmiş işlemcilerinin Haswell'e büyük bir performans farkı atacağını sanmıyoruz. Bundan iki yıl önce 32 nm'lik Sandy Bridge'in yerini 22 nm'lik Ivy Bridge aldığında da en üst düzey yongaların hız testi sonuçlarında ancak %4'lük bir iyileşme olmuştu. Bu da Intel'in Broadwell tabanlı yeni Core i5 ve i7 modellerini piyasaya sürmek için neden acele etmediğini gösteriyor. Bu yongalar piyasaya çıktığında bile üst düzey masaüstü PC kullanıcılarının koşa koşa Broadwell'e geçmelerini önermiyoruz. Hem yaptığınıza değmeyecektir hem de yeni 9 serisi yonga setine sahip bir anakart almanız gerekecek. (Gerçi Intel bir BIOS güncellemesi sonrasında 8 serisi bazı anakartların da kullanılabileceğini söylüyor çünkü soketlerin fiziksel olarak aynı olması bekleniyor.) Düşük modellerde ise Broadwell'e geçmenin neredeyse hiç anlamı yok. Hatta Intel'in masaüstü için giriş düzeyi Broadwell CPU'su üretmeyip bu piyasada Haswell esaslı yongalarla devam edebileceği söyleniyor.

Ancak bu, Broadwell'in tek faydasının tutumluluk olduğu anlamına gelmiyor. GPU özellikle de oyunlarda daha iyi performans sağlayacak biçimde güçlendirilmiş. Broadwell'de bir grup faydalı komut kümesi genişletmesi de var. Yeni ADX genişletmesi keyfi duyarlılık (arbitrary precision) hesaplamalarında performansı artırırken RDSEED komutu da harici bir gelişigüzel sayı üreticinde kullanılabilecek deterministik olmayan rastgele bit dizileri sağlıyor.

Bu ikinci aracın performans üzerinde bir etkisi bulunmasa da, şifreleme sistemlerinin şifreleme anahtarı üretirken kullanılan sözde gelişigüzel rakamların analiziyle kırılması riskini azaltıyor.

Broadwell yongalarının (muhtemelen) yapmayacakları

Intel gelecek yılın ana akım işlemcilerinin teknik ayrıntılarını henüz yayınlamadı, o yüzden bunlar hâlâ spekülasyona açık. Fakat görmeyeceğimiz bir şey varsa o da çekirdek sayısında artış. Ağustos ayında piyasaya sürülen Intel Core i7-5960X'in ilk defa sekiz fiziksel çekirdek (Hyper Threading sayesinde aynı anda 16 iş parçacığı işleyebiliyor) getirdiğini biliyoruz. Ne var ki model numarası 5. nesli gösterse de bu aslında bir Broadwell değil, meraklılara hitap eden 140W gibi korkunç bir TDP değerine ve 1.300 dolar fiyata sahip 22 nm'lik Haswell yongası.

Broadwell ise güç tasarrufu odaklı. O yüzden de Intel'in ekstra çekirdek sunmayacağını bekliyoruz. Bunu yapması yonganın boyutunun, karmaşıklığının ve ısı üretiminin artması demek. Ayrıca programcılar çoklu iş parçacıklarına uygun yazılım geliştirmede yol alsa da, bunun performans üstündeki etkisi sanıldığı kadar değil ve hâlâ birçok uygulama ek çekirdeklerden yararlanmıyor.

Bir görev çok sayıda çekirdeğe paylaştırılsa bile tüm çekirdeklerin anakart üstündeki diğer devrelere ulaşmak için tek bir arabiri-

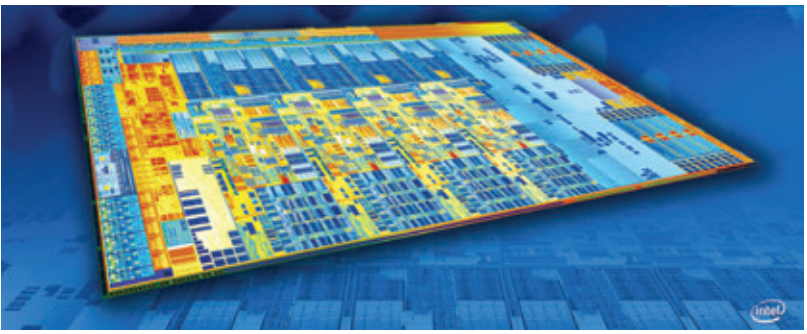

Core M tasarımı 13 milyar transistordan oluşuyor.

mi ve yonga üstündeki önbelleği paylaşması gerekiyor. Bu, bir çekirdekten diğerine bilgi aktarırken faydalı. Zira iki ayrı yonga arasındaki iletişimden çok daha hızlı. Ne var ki çekirdek eklemek kaynak paylaşım sorunu yaratıyor ve bu da faydayı azaltıyor. İşte bu yüzden, ilk çift çekirdekli yongaların masaüstü PC'lere gelmesinden on yıl sonra bile sıradan bir kişisel bilgisayarda iki ila dört çekirdek bulunuyor. Düzinelerce çekirdek içeren işlemciler ise sunucu ve iş istasyonlarında kullanılıyor.

Saat hızında da bir artış beklenmiyor. 1980'lerde ve 1990'larda Intel performansı artırmak için sürekli saat hızını yükseltti. Fakat son on yıldır saat hızlarında elle tutulur bir değişiklik de yok. Zira saat hızını artırmak işlemcinin daha fazla güç tüketmesine yol açıyor. Mikroişlemcilerin sadece birkaç milyon transistor içerdiği ve şebeke elektriğiyle beslendiği günlerde transistorların verimli olup olmadığının bir önemi yoktu. Fakat transistor sayısı milyara yaklaşıp da pille çalışan aygıtlar masaüstü PC'lerden sayıca daha fazla olunca tüketilen güç ve açığa çıkan ısı önem kazandı. Şimdilerde pil ömrü o kadar büyük bir öncelik ki 1990'lardaki gibi hız artışları görmemiz neredeyse olanaksız.

Bu en üst model Haswell Core i7'nin 4 GHz'lik hızının üstüne çıkılmayacağı anlamına gelmiyor. 2011'deki Sandy Bridge ile Intel üst düzey işlemci modellerindeki çarpan kilidini kaldırdı, böylece kullanıcılar Turbo Boost özelliğini istediği gibi kullanabiliyor. Tek kısıtlama yonganın güç tüketimi ve ısı sınırı. Broadwell her ikisini de aşağı çektiğinden 5 GHz'den daha hızlı kilitsiz modeller görmek kimseyi şaşırtmamalı.

DDR4'ü beklememiz gerekiyor

Dolaşan söylentilerden biri de Broadwell'in DDR4 bellek desteği getirebileceği. Broadwell'in güç tasarrufu odaklı olduğu düşünülürse bu makul, zira DDR4 1,2 voltla çalışıyor ve eski teknoloji olan DDR3'ten (1,5 volt) daha az güç gerektiriyor. Intel zaten Haswell-E işlemcisiyle bu belleği desteklemişti fakat Broadwell'in Core i3, i5 ve i7 serilerinde DDR3'le, sunucu sınıfı Broadwell Xeon'larda ise DDR4'le yola devam edeceği de söyleniyor.

Öyle ya da böyle DDR4'ün faydaları da sanıldığı kadar değil. DDR4'ün en büyük getirisi CPU'nun komutları ve verileri çok daha hızlı almasına izin vermesi. DDR3'ün desteklediği çalışma frekansı 800 ile 2.133 MHz arasındayken DDR4'te minimum hız 1.600 MHz ve uygun bir yonga seti ve DIMM'ler varsa 3.200 MHz'e kadar da çıkabiliyor. Uygulamada ise bellek yolunun hızının artışı bellek çıktısını ikiye katlamıyor. Yardımcı olsa da, bellek yongalarındaki gecikme (latency) de önemli bir faktör. Bu değer, işlemcinin talep ettiği veri gelene kadar ne kadar bekleyeceğini gösteriyor.

Günümüzün DDR4 modüllerindeki gecikme değeri DDR3'ünkiyle neredeyse aynı ve DDR4 DIMM'ler DDR3'ten %20 daha pahalı. Bununla birlikte, karamsar olmaya gerek yok. DDR4'ün önümüzdeki yıl Skylake'le gelmesi bekleniyor. O zamana kadar gecikme değerlerinin iyileştirilmesi ve fiyatların düşmesi olası.

Broadwell'in yeni GPU'su

Broadwell'in ana CPU çekirdeği Haswell tasarımındakinin neredeyse aynı olmakla birlikte GPU'su güncellenmiş. Bu, Intel'in yol haritasındaki "tik" aşamasına ilk defa güncelleme ekleyişi değil. 2012'de önceki Sandy Bridge mimarisinin küçültülmüş die'lı modeli olmasına rağmen yepyeni bir GPU'yla gelmişti.
Broadwell GPU'su karşımıza ilk defa Core M işlemcisinin bir parçası olarak Intel HD Graphics 5300 adıyla çıkacak. Bu, GPU'ların en zayıfı olsa da neredeyse tüm die'ın yarısını kaplıyor. Bu da Intel'in taşınabilir bilgisayarların grafik performansına verdiği önemi gösteriyor. Ama Open CL 2 desteği de unutulmamış. Intel, Haswell'e kıyasla grafik hesaplama performansında %20 artış öngörüyor.

İşin görsel yanı söz konusu olduğunda donanım DirectX 11.2'yi ve OpenGL 4.2'yi destekliyor, ayrıca 4K ekranlarla (3.840 x 2.160) rahatça çalışıyor. Google'ın VP8 sıkıştırma biçimini desteklemek için Quick Sync Video dekoderi güncellenmiş. Bu özelliklerin tüm GPU ailesinde aynı olacağı kesin gibi bir şey. Mevcut Haswell'lerde grafik katmanları arasındaki fark, işletim birimlerinin sayısında, GPU saat hızında ve Iris Pro'lu modellerde bulunan 128 MB'lık ekstra bellekte.

Farklı HD Graphics modellerinin özelliklerini bilmesek de adlarını biliyoruz. HD Graphics 5300, 5500, 5600 ve 6000'e ek olarak Iris Graphics 6100, Iris Pro Graphics 6200 ve de Iris Pro Graphics 6300 adlı yeni bir model var. Bu "P" harfinin neyi ifade ettiğini ve performansın bağımsız GPU'lar ve AMD'nin APU yongaları karşısında ne olacağını hep birlikte göreceğiz.

Tek gereken önbellek

Sistem belleğinde hız artışı olmasa da, Intel'in performansı artırmak için dâhili önbelleği geliştirmesi mümkün. Bu, işlemciye entegre edilen ve son kullanılmış veri ve komutları CPU'nun elinin altında olması için saklayan süper hızlı bir bellek.

Intel bugüne kadar ultra hızlı L1 ve L2 önbelleklerine dokunmaktan hep kaçındı. Tüm Core i3, i5 ve i7 yongaları ta 2008 tarihli ilk Nehalem yongasından beri çekirdek başına sadece 64 KB L1 ve 256 KB L2 içeriyor.

Bununla birlikte ortak kullanılan L3 önbellek yonganın modeline göre değişiyor. Core i7'lerde bu miktar 8 MB'ı bulurken daha hafif ve mobil işlemcilerde 3 MB'a kadar düşebiliyor. Celeron markasını taşıyan modellerde ise bu rakam 1 MB'a indiriliyor.

Güçlendirilmiş grafik

Dâhili grafik yongaları giderek güçleniyor ve bu özellikle de mobil aygıtlarda, hem CPU'ya hem GPU'ya hizmet veren L3 önbelleğin önemini artırıyor. Listenin en altında yer alan Core M'in en düşük Haswell Core i3'lerde bulunandan 1 MB fazla (toplam 4 MB) L3 önbelleği var. Intel'in grafik performansını artırmak için diğer modellerde de benzer bir şey yapması düşünülüyor. Bu, GPU yükü çok olmadığında masaüstü bilgisayarlara da fayda sağlayabilir.

Unutmamalı ki Iris Pro grafik yongası kullanan Haswell sürümlerinde adına eDRAM denilen yeni bir 128 MB'lık L4 önbellek var. Bu önbellek de tıpkı L3 gibi CPU ile GPU tarafından paylaşılıyor ve hem hesaplama hem de görsel görevleri hızlandırabiliyor. Oyun hız testleri eDRAM'ın %20-60 arası performans artışı getirdiğini gösteriyor. Broadwell'in de üst modellerde Iris Pro grafik çözümlerinde bu eğilime uyarak L4 önbellek bulunduracağını tahmin ediyoruz.

yorum@chip.com.tr

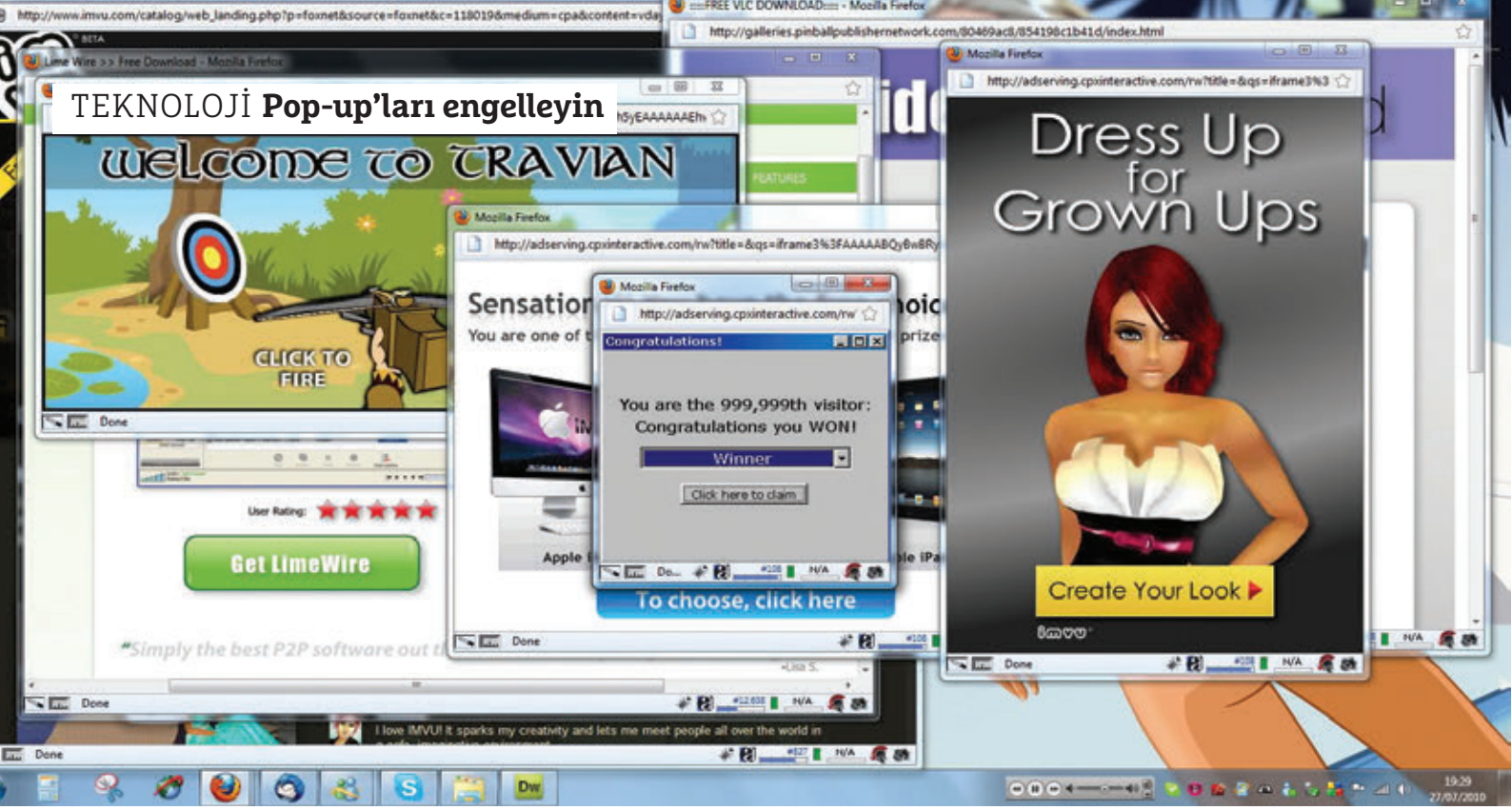

Pop-up'ları sonsuza kadar engelleyin

Çoğu tarayıcılar pop-up'ları otomatik olarak bloke ediyor, fakat onları program, uygulama ve oyunlarda durdurmak o kadar da kolay değil. CHIP, size bunun nasıl yapılacağını gösteriyor

Ozan KAYA

Ad Muncher kullanarak yazılımlardaki reklamları engelleyin

Çevrimiçi reklamları ve pop-up'ları filtrelemek için milyonlarca web kullanıcısı Adblock Plus'ı (adblockplus.org) kullanıyor ve yıl boyunca size önerdiğimiz uBlock'tan (http://chip.tk/1upqAiZ) da haberdarsınız. Fakat her ne kadar bu araçlar etkili olsalar da, tarayıcınızın çalışmasına bağlılar. Bu da demek oluyor ki reklamlar yine bir şekilde PC'nize nüfuz edebilirler. Bu konuda Ad Muncher (www.admuncher.com) oldukça kapsamlı bir seçenek. Bu güçlü reklam ve pop-up engelleyicinin fiyatı şimdiye kadar 29,85 dolar tutuyordu, fakat artık tamamen ücretsiz. Ayrıca araç eklenti olmadığı için de Winamp, ICQ ve FeedDemon gibi internet bağlantısı olan diğer yazılımlardaki reklamları da engelleyebiliyor. Arka planda sessizce çalıştığı için ayarları yapılandırmanıza ve her ne kadar bu seçeneğe sahip olsanız da, filtre listeleri hakkında endişe etmenize gerek yok. Örneğin, eğer görüntü bazlı olanların yanında, metin bazlı reklamları da filtrelemek için Ad Muncher'ın Options panelini açın, Filtering'e tıklayın ve 'Leave small, text-only adverts alone' seçeneğini kapatabilirsiniz. Aynı sekmede şüpheli yetişkin içerikli resimleri, müzikleri ve sesleri de kaldırabilirsiniz. Mesaj penceresi de dâhil tüm pop-up engelleme seçenekleri varsayılan olarak etkindir, fakat Ctrl anahtarına basılı tutarak bunları geçersiz kılabilirsiniz.

Android uygulamalarındaki pop-up'ları engelleyin

Mobil aygıtların küçük ekranlarında açılan pop-up'lar şüphesiz ki masaüstü PC'lerdekinden daha sinir bozucu, özellikle de bir haber metni okurken ya da oyun oynarken karşınızda belirenler. Bunlardan kurtulmanın en kolay yolu Wi-Fi ve mobil veri bağlantılarını kapatmak, bu sayede aygıtınız reklam sunucularına bağlanamaz. Tabi bu çevrimiçi olmanız gerektiğinde pek kullanışlı bir seçenek değil, fakat oyun oynarken reklamların saldırısına maruz kalmamanız için geçici bir çözüm.

Ayrıca hangi uygulamanın bu reklamlara sebep olduğunu bulmanız da faydalı olacaktır. Lookout'un ücretsiz aracı Ad-Network Scanner & Detector (http://chip.tk/1upqMi9) Android aygıtınızı adware yazılımları için tarıyor ve bilinen reklam ağlarını kullanan uygulamaları gösteriyor. Ayrıca araç, bildiri alanında belirme ve ne tür verileri topladıkları gibi, bu uygulamaların temel davranışlarını da açıklıyor. Reklamı engellemek için butona tıklayabilir ya da buna sebep olan uygulamayı tamamen kaldırabilirsiniz. Bir diğer alternatif ise, Lookout'un aracından daha güncel olan Airpush Ad Detector (http://chip.tk/1upqSGP). Araç uygulamaları 'by concern' seçeneğiyle kendilerine tanınan izinlere göre sıralayabilmekte.

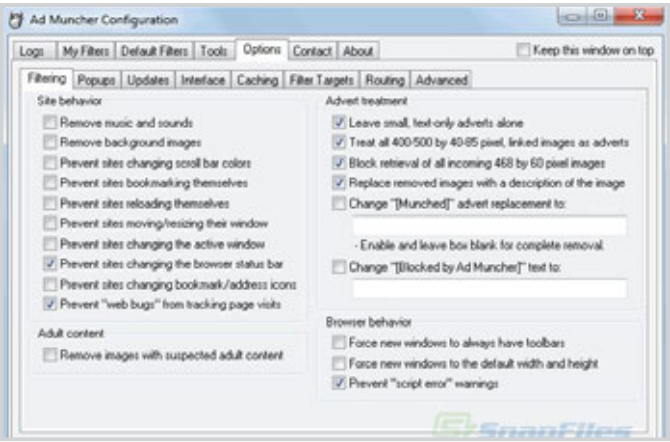

Ad Muncher oldukça güçlü bir pop-up engelleyici

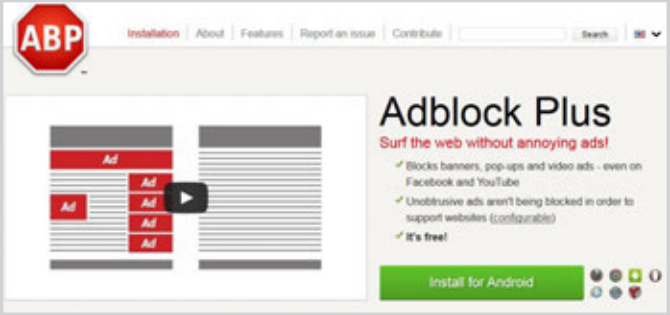

Adblock Plus ile can sıkıcı reklam pencerelerinden kurtulun

En kötü 5 Pop-up çeşidi

1 Sahte virüs alarmları
Bunlar sizleri kişisel ve kredi kartı bilgilerinizi verme konusunda kandırmakta. Eğer birini görürseniz, derhal bir virüs taraması yapın.

2 Pop-up reklamları
Tarayıcılar artık pop-up'ları otomatik olarak engelleyebiliyor, fakat eğer bu seçeneği kapatırsanız, tekrar karşınıza çıkabilirler.

3 Sahte tarayıcı reklamları
Web sitelerde karşınıza çıkan ve sizden üzerlerine tıklamanızı isteyen pencereler. Genelde en basit çözüm tarayıcınızı kapatmaktır.

4 Kayan reklamlar
Genelde ücretli sitelerde karşınıza çıkarlar ve sayfada gezinebilirler. Bazıları pop-up engelleyicilerini atlatabiliyor.

5 Güncelleştirme hatırlatıcıları
Genelde zararsız olsa da, bu pencereler sizden ücretli sürüme yükseltmenizi istedikleri için rahatsız edici olabiliyorlar.

Android aygıtınıza AdblockPlus'ı kurun

Pop-up ve reklamları Android telefon ve tabletinizde engellemenin en etkili yolu AblockPlus uygulamasını (adblockplus.org/android) yüklemeniz olacaktır. Reklamlar Google'ın geçim kaynağı olduğu için bu ve rootlanmamış aygıtlar için diğer etkili reklam engelleyici uygulamalar Play Store'da mevcut değil. İlk olarak telefon ya da tabletinizde Ayarlar, Güvenlik'e gidin ve belirsiz kaynaklardan uygulama yüklenmesine izin verin. Uygulamayı yüklemek için AdblockPlus sitesindeki QR kodunu okutun ya da APK dosyasını PC'nize indirip, buradan telefonunuza kopyalayın.

Kurulumdan sonra uygulamayı açın, filtrelemenin ve üyelik filtre güncellemesinin etkin olduğundan emin olun. Ayrıca kabul edilebilir reklamlara izin veren seçeneği de kapatabilir, Adblock Plus simgesini bildirim alanında görünmez kılabilirsiniz.

Reklam engellemesinin çalışabilmesi için proxy sunucunuzu da kurmanız gerekmekte. İşlem biraz karışık, fakat uzun vadede kesinlikle işinize yarıyor. Ayarlara, Wi-Fi'ye girin ve kullandığınız ağa bağlanın (eğer bağlı değilseniz). Bağlı bulunduğunuz ağın adında parmağınızı basılı tutun, 'Ağ yapısını değiştirin'e tıklayın ve 'Gelişmiş seçenekleri göster'i seçin. 'Proxy'yi Manuel olarak belirleyin, 'Proxy ana bilgisayar adı'nı 'localhost', 'Proxy portu'nu da Adblock Plus sitesindeki sayı olarak belirleyin –bu sayı genelde 26571 ya da 2020'dir. Ayarları yaptığınızda, reklamsız aygıtınızın keyfini sürebilirsiniz.

Mobil tarayıcıdaki pop-up'ları engelleyin

Pop-up'ları engelleme seçeneği Chrome'da varsayılan olarak açık olmalıdır, fakat bundan emin değilseniz, tarayıcının sağ üst köşesindeki üç noktaya tıklayın. Ayarlar ve 'İçerik Ayarları'nı seçin ve 'Pop-up'ları engelle' seçeneğinin etkin olduğundan emin olun. Ayrıca Ayarlar sayfasından 'Veri kullanımını azalt' seçeneğini açarak video reklamlarının açılmasını engelleyebilir, sayfa yükleme süresini azaltabilirsiniz.

Eğer Android'de Firefox tarayıcısını kullanıyorsanız, Adblock Plus eklentisini kurabilir, böylece uygulama yapılandırmasını (daha önce tarif ettiğimiz) es geçebilirsiniz. Tarayıcıda Tools, Add-ons'a gidin, 'Browse all Firefox Add-ons'a tıklayın ve Adblock Plus'ı aratın. Uygulamayı kurmak için 'Add to Firefox' seçeneğine tıklayın.

iPhone ve iPad'de pop-up'ları engelleyin

Apple, reklam engelleyicilere Google'dan daha toleranslı, iTunes'da iOS aygıtınız için reklam ve pop-up'ları engelleyebilecek çok sayıda faydalı araç bulabilirsiniz. Bunlardan biri size iPad ve iPhone'nunuzla webde afiş, döşeme ve pop-up reklamlarıyla uğraşmadan sörf yapma imkanı tanıyan Adblock for iOS (http://chip.tk/1uprdJu). Uygulama Safari tarayıcısıyla benzer araçlara sahip, fakat içerisinde reklam barındırmayan güzel bir alternatif. Fakat ücretsiz sürümü sadece kısıtlı bir zaman için reklamları bloke ediyor. Ücretli Pro sürümü ise 10,99 TL. Ayrıca her ne kadar bazı özellikleri eksik olsa da, ücretsiz ve reklamları otomatik olarak filtreleyen Adblock Web Browser'ı da (http://chip.tk/1uprpZa) deneyebilirsiniz.

Eğer tarayıcı olarak Safari ya da Chrome kullanmaya devam etmek istiyorsanız, tarayıcıları reklamsız hale getirmek için ücreti 4,29 TL olan Weblock'u (http://chip.tk/1uprw6Y) satın alabilirsiniz. Bu çok övülen reklam engelleyici hemen hemen tüm iOS aygıtlarda çalışabiliyor ve afiş, pop-up reklamlarını, sosyal medya widget'lerini ve Tapatalk mesajlarını filtreleyebiliyor. Yukarıda bahsettiğimiz araçların aksine, web sitelerde bulunan reklamların yanında uygulamalardakileri de engelleyebilmekte, tabi bu da ödediğiniz ücreti makul kılıyor.

iPhone ve iPad'de tarayıcı pop-up'larını engellemenin bir diğer yolu da, Ayarlar'a giderek Safari için Genel altından 'Pencereleri Engelle'yi seçmek. Ayrıca reklam ağlarının (ve Apple'ın) sizi takip etmesini ve üçüncü partilerin ve reklamcıların cookie'lerini engellemek için 'Takip Etme' seçeneğini etkinleştirebilirsiniz. Gizlilik bölümünden "Çerezleri Engelle"yi seçin ve 'Her zaman Engelle' seçeneğinin etkin olduğundan emin olun.

yorum@chip.com.tr

Her şeyi otomatik olarak güncelleyin

Eğer aygıtlarınızın sorunsuz ve güvenli bir şekilde çalışmasını istiyorsanız, onları güncel tutmanız şart. CHIP, sizlere program, uygulama ve sürücüleri güncellemenin en kolay yollarını gösteriyor

Ozan KAYA

Windows otomatik güncellemesi

Windows güncellemeleri nadiren de olsa hatayı çözmek yerine daha da büyüğüne yol açabiliyor –Ağustos ayında MS14-045 adlı bir güncelleme bazı PC'lerde "mavi ekrana" sebep oldu –fakat genelde en iyisi Windows'un kendini otomatik olarak güncellemesine izin vermek. Windows Vista ve 7'nin otomatik güncellendiğinden emin olmak için Denetim Masasını açın, 'Sistem ve Güvenlik' seçeneğine tıklayın ve Windows Update'i seçin. Sol sütunda bulunan "Ayarları değiştir"e tıklayın ve 'Önemli güncelleştirmeler' altında açılan menüde 'Güncelleştirmeleri otomatik olarak yükle' seçeneğini seçin. İşlemi zamanlandırarak günlük rutininiz ile çakışmamasını sağlayabilirsiniz ya da 'Güncelleştirmeleri karşıdan yükle, fakat kurma koşundaki kararı bana bırak' seçeneğini seçebilirsiniz.

Eğer Windows 8/8.1 kullanıyorsanız, Charms barını açın ve Settings, ardından da 'Change PC Settings'i seçin. 'Update and recovery'e girin ve 'Choose how updates get installed' seçeneğine tıklayın. Bu seçeneğin güncellemeleri otomatik olarak yüklemeye ayarlı olduğundan ve 'Recommended updates' ve Windows Update gibi ekstra seçeneklerin seçili olmadığından emin olun.

Geçmişte organize davranmadıysanız ya da yeni veya ikinci el bir PC kullanıyorsanız, birçok güncellemeyi aynı anda yüklemeniz gerekebilir, bunun yerine en son servis paketini **http://chip.tk/15lPKIX** adresinden yükleyebilirsiniz.

Favori yazılımınızın güncellemeleri

Ücretli programların çoğu güncellemeleri otomatik olarak kontrol eder, indirir ve yükler. Ücretsiz araçlar içinse durum genellikle bu değil, bu yüzden yazılımı kendinizin güncellemesi ya da güncelleme kontrolü için bir araç kullanarak, geri kalan işi manuel olarak yapmanız gerekebilir.

Seçenekleriniz arasında birçok hizmet bulunuyor. Bunlardan biri size güncel tutmak istediğiniz programları seçmenize olanak tanıyan ve kişiselleştirilmiş bir denetleyici indiren Ninite (ninite.com). Araç güncel olan araçları atlarken, seçtiğiniz programların en güncel sürümlerini otomatik olarak ediniyor. Ninite, tarayıcı, resim editörleri, e-mail, medya oynatıcıları, sistem araçları, çevrimiçi depolama hizmetleri, ofis yazılımlarını ve çok daha fazlasını kapsamakta. Alternatif olarak, Secunia **(secunia.com)** ücretsiz Personal Software Inspector (PSI) aracı ile Microsoft harici programların güvenliğini temin etme amacı üzerine yoğunlaşmış. Araç arka planda çalışıyor ve sahip olduğunuz anti-virüs yazılımıyla kesinlikle çatışmıyor. Ayrıca telefon ve tabletinizde güvenlik güncellemeleri yükleyen Android sürümü de mevcut **(http://chip.tk/15lQbmr)**. Fakat bizim favori denetleyicimiz, boyutu sadece 260 KB olan ve saniyeler içinde PC'mizi tarayarak 11 güncel olmayan programın listesini bize sunan ücretsiz FileHippo aracı **(www.filehippo.com/updatechecker)**.

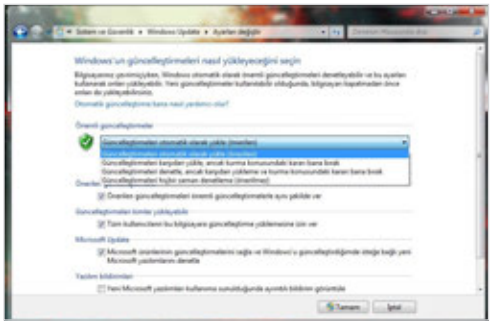

Otomatik Windows güncellemesini etkinleştirin

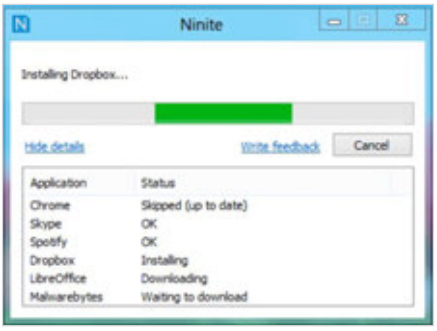

Ninite kurulu yazılımları takip ediyor

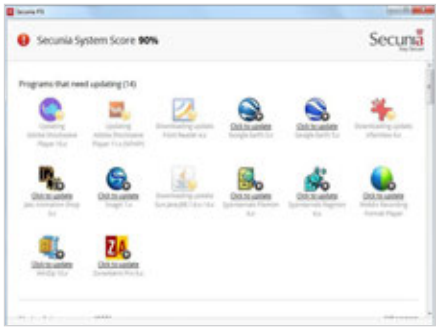

Secunia PSI ile sisteminiz daha güvenli

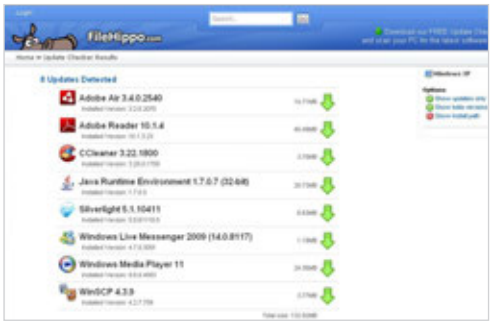

FileHippo küçük ama etkili

Driver Max Sürücüleri güncelleştiriyor

Belarc Adviser donanım üreticisini gösteriyor

Tüm donanım sürücülerinizi güncelleyin

Sürücüler Windows'un güvenli ve verimli çalışabilmesi için grafik kartı, tarayıcı gibi donanımlarla iletişim kurabilmesine yarayan 'yardımcı' programlardır. Windows bu sürücüleri güncel tutma konusunda çaba sarf ediyor, fakat bu işi kendi sürücü veri tabanlarında tarayan ve sizi bilgilendiren programlar kullanarak çok daha efektif bir hale getirebilirsiniz. Bazıları sürücü yüklerken sizden ücret talep edebilir, fakat DriverMax'ın ücretsiz sürümü **(www.drivermax.com)**, günlük güncelleme kontrolü, otomatik yükleme ve bir şeyler yanlış giderse eski sürüme dönüş gibi, ücretli sürümün birçok özelliğini de kapsamakta. Kurulum sırasında ekstra seçenekleri reddettiğinizden emin olun.

Eğer sürücü problemleri yaşıyorsanız, ilgili donanım üreticisinin web sitesini ziyaret edin. Tabi hangi parçanın hangi şirket tarafından üretildiğini anlamak o kadar da kolay değil, bu yüzden donanım yapılandırmanızı raporlayan ücretsiz Belarc Adviser **(www.belarc.com/free_download.html)** aracını kullanabilirsiniz. Donanım üreticisini saptadığınızda, sürücüleri bulana kadar web sitesinin destek bölümünden yardım isteyebilirsiniz.

Eğer aygıtınız biraz antikaysa, sitenin 'legacy' sürücü bölümünden aradığınız sürücüleri bulabilirsiniz. Sürücüler için bir ücret ödemeniz gerekmiyor, dolayısıyla bu yolla sizden ücret talep eden sitelere aldanmayın.

Tarayıcı yan uygulamalarınızın en güncel sürümlerini edinin

Her ne kadar modern tarayıcılar kendilerini güncel tutmak konusunda iyi iş çıkarsalar da (ya da en azında yeni güncelleme geldiğinde sizi uyarıyorlar), iş Adobe Flash gibi yan uygulamalara geldiğinde o kadar da başarılı değiller. Eğer Chrome kullanıyorsanız, girdiğiniz site için gerekli yan uygulamanın güncel sürümü isteniyorsa, adres çubuğunun altında beliren bir mesaj sizi bu konuda uyarıp, güncellemeyi nasıl indirebileceğinizi de gösteriyor. Bu yılın eylül ayında, Internet Explorer'da tarihi geçen ActiveX kontrolleri için benzer bir uyarı gösterdi (Microsoft hemen hemen her şeye ActiveX'miş gibi davranmakta, hatta Java'ya bile) ve kullanıcılarına güncel sürümü yüklemelerini önerdi.

Firefox kullanıcılarının ise kurulumlarını tarayıp, hangi yan uygulamalar için güncellemelerin mevcut olduğunu gösteren Yan Uygulamaları Denetleme sayfasına girmeleri gerekmekte **(http://chip.tk/15lRQbw)**.

Eğer birden fazla tarayıcı kullanıyorsanız, ücretsiz Qualys BrowserCheck aracını kullanabilirsiniz **(browsercheck.qualys.com)**. Araç Chrome, Firefox, Internet Explorer, Opera ve Safari'yi tarayarak eski sürümleri ve diğer güvenlik sorunlarını saptayabiliyor. Tüm yüklü tarayıcıları ve yan uygulamaları taramak için Scan Type menüsünden Scan seçeneğini seçin, ardından da güncel sürümleri indirmek için 'insecure version' ya da 'update avaliable' uyarılarının yanlarında bulunan Fix It butonlarına tıklayın.

Telefon ve tablet uygulamalarınızı güncelleyin

Hacker'ların mobil telefonlar üzerindeki saldırılarını arttırmaları sebebiyle, uygulamaları güncel tutmanın da önemi gidererek artıyor. Apple yeni bir güncellemesi mevcut olduğunda App Store'da uygulamaların yanında bunu bir işaretle belirtiyor, fakat güncelleme işlemini tamamen otomatik hale de getirebilirsiniz. Ayarlar, 'iTunes ve App Store'a tıklayın ve alt kısımdaki Otomatik İndirmeler'e kayın. Otomatik olarak güncellenmesini istediğiniz öğeleri buradan seçebilirsiniz. Android telefon ve tabletlerde ise, Play Store uygulaması açıp, Menü düğmesi ile Uygulamalarım'da uygulama güncellemelerini manuel olarak yükleyebilirsiniz. Yanında güncelleme seçeneği bulunan uygulamaları bulun ve sadece bu seçeneğe tıklayın. Alternatif olarak, Play Store menüsündeki Ayarlar'dan uygulamaları otomatik güncelleme seçeneğini seçerek uygulamaları otomatik olarak edinebilirsiniz. Mobil işletim sistemi için yeni bir güncelleme mevcut olduğunda –yakında çıkacak olan Android Lollipop gibi- ekranın üst köşesinde bir bildirim alacaksınız. İndirme ve kurulum için sadece talimatları takip etmeniz yeterli. Mobil işletim sisteminde aygıtınızın en güncel sürümle çalıştığından emin olmak için, Ayarlar'ı açın, Hakkında'yı seçin, 'Sistem güncellemeleri'ne tıklayın ve tekrar talimatları uygulayın (farklı üreticiler değişik Android OS sürümleri kullandığı için bu adımlar aygıtlara göre farklılıklar gösterebilir).

iOS ve Android size sadece Wi-Fi bağlantısı varken uygulama güncellemesi seçeneği sunmakta. Bu hem işlemi hızlandırıyor hem de mobil tarifenize yük olmamakta.

yorum@chip.com.tr

Ücretsiz araçlarla kolay fotoğraf düzenleme

Artık fotoğraflarınızı bir şahesere dönüştürebilmek için yazılıma ihtiyacınız yok. CHIP, ücretsiz ağ araçlarının pahalı masaüstü programlarından daha üstün olduğunu ortaya koydu.

Fırat Başaran

Fotoğraf düzenleme programları dinozor gibidir. Sabit diski zorlar, açılması zaman alır ve uzmanlaşmanın o kadar da zor olmadığı gelişmiş araçları almak istiyorsanız, yüklü miktarda para ödemeniz gerekiyor. Online fotoğraf editörü para tasarrufu ve boş alanın ötesinde de avantajlara sahip. Online düzenleme yaparken fotoğrafınızın bir sanal sürümünü kullanıyorsunuz. Bu da hassas düzenleme ve orijinal dosyayı bozmadan dramatik efektler ekleyebileceğiniz anlamına geliyor. Siz bunu fotoğrafınıza hiçbir zarar gelmeden yapabilir ve istediğiniz herhangi bir sürümüne dışa aktarım yapabilirsiniz. Ağ araçları fotoğraf paylaşma, düzenleme ve depolama arasındaki köprü gibidir. Eğer tüm resimleriniz Google Drive'da depolanmışsa ya da Facebook albümlerinde paylaşılmışsa bu onları çevrim içi düzenleme olarak daha hassas yapar. Burada bahsedilen araçların çoğu sizin çevrimiçi hesaplarınızdan fotoğraflarınızı dışa aktarmaya izin verir.

Ücretsiz Photoshop stili araçları edinme

Eğer çok para ödemeden profesyonel sonuçlar istiyorsanız Photoshop'u (http://chip.tk/1GY3OVJ) bir ay için 17 TL civarında edinebilirsiniz ya da bir seferde 228 TL ödeyerek Phohotoshop Elements'i (http://chip.tk/1GY3xqz) edinerek her iki seçeneğe de sahip olabilirsiniz. Ücretsiz ancak büyük ve uzmanlaşması zor olan Gimp'e geçiş yapabilirsiniz ya da akıllı ağ aracı olan Pixlr Editor' ü kullanabilirsiniz. Pixlr rakip PSE ve Photoshop'un tam sürümüne çok yönlülük ve kullanım kolaylığı bakımından ciddi bir rakip olabilen bir çevrimiçi fotoğraf editörü programıdır. Onun başlıca penceresi PSE'nin bilinen menüsü File, Edit, Image, Layer, Filter, ve View içeriği tüm beklenen seçenekleri ile benziyor. Örneğin, Undo ve Redo, Free transform, Gaussian blur, Flatten image gibi. Menüler tamamen aynı değil. Orada seçim menüsü yok, bu seçenekler Edit başlığı altında ve Pixlr'in eşdeğeri Adjustment diye adlandırılan PSE' nin Enhance menüsüdür. Burada anahtar seçme seçeneğini bulacaksınız. Örneğin; Levels, Curves, 'Brightness & Contrast' ya da aceleniz varsa 'Auto levels'.

Düzenleniş pencere, Photoshop stili Tools kenar çubuğunu Lasso, 'Spot heal' ile ve katmanlarla çalışma ve düzenleme tarihini yönetmek için sağ taraftaki kutuları içeriğinde bulundurur. Bunun haricinde tıpkı PSE'deki gibi metin ekleyebilir, fotoğrafı tekrar boyutlandırabilir, rötuşlayabilir, kesebilir, kaydırabilir ve çizebilirsiniz. Araçlar hakkında daha fazla bilgiye sahip olabilmek için Help'e tıklayarak bir yardım menüsü ve yeni sekmede Sık Sorulan Sorular'ı (FAQ) açabilirsiniz.

Eğer Pixlr, Adobe programlarının ücretsiz bir kopyası olsaydı, bu bizim tavsiye etmemiz için yeterli olurdu. Ancak biz aslında onu PSE yerine tercih ediyoruz. O daha hızlı, öğrenmesi ve özelleştirmesi ise daha kolay ve Adobe'nin yaptığı gibi bilgisayarınıza çöp dosya ve program kalıntısı bırakmıyor.

Ayrıca fotoğraf içe aktarım yüklemesi seçeneği sunuyor. Siz bir dosyayı bilgisayarınızdan yükleyebilir, panonuzdan yapıştırabilirsiniz veya Facebook, Flickr veya Picasa hesaplarınızdan güvenli bir şekilde içe aktarım yapabilirsiniz. Bu sizin için büyük bir avantaj ve önceden düzenlediğiniz çevrimiçi albümlerinizden fotoğraf in-

Polarr' ı Kullanarak Facebook Fotoğraflarına Filtre Ekleme

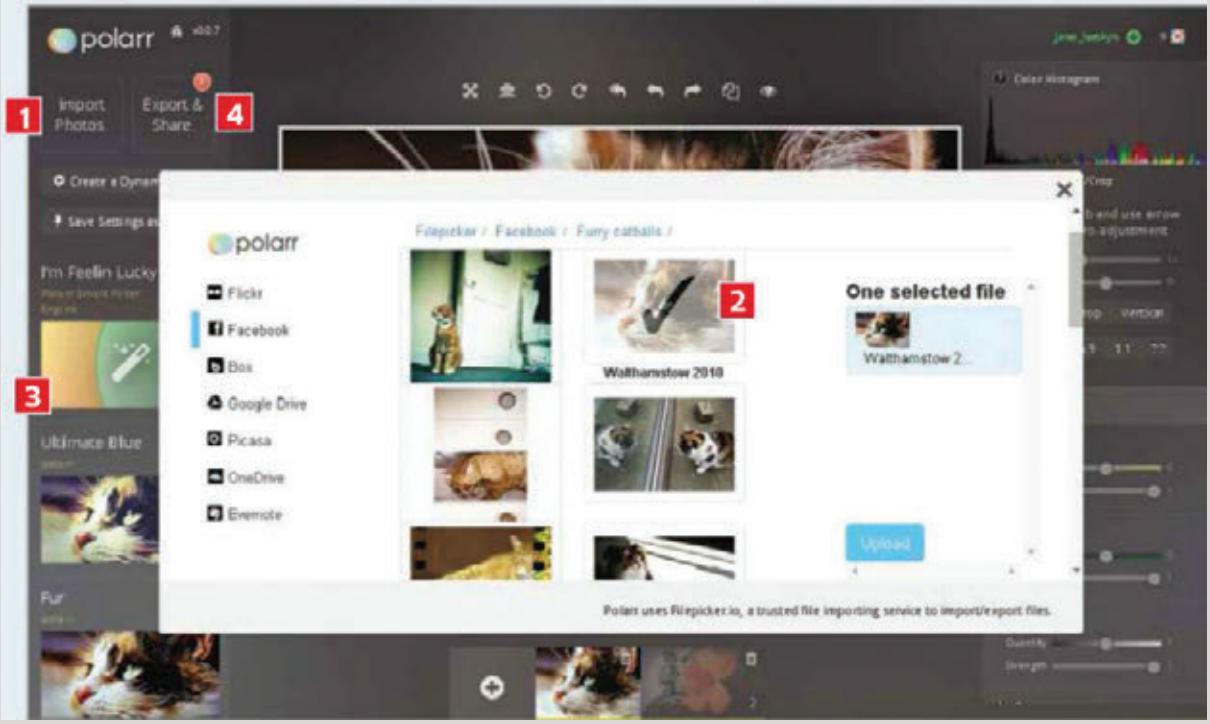

1 Polarr'da Facebook fotoğraflarınızdan birini düzenlemek için, 'Fotoğrafı içe aktar' seçeneği üzerine geldiğinizde çıkan bulut simgesine tıklayın, daha sonra Facebook seçeneğine tıklayın. Daha sonra Facebook hesabınıza Polarr'dan gelen isteği kabul edin.

2 Karşınıza gelen Facebook albümlerinizin listesinden seçtiğiniz fotoğrafa tıklayın. Aynı anda birden fazla fotoğraf seçebilirsiniz ama hepsini birden açmaya çalışmak tarayıcınızı yavaşlatabilir. Daha sonra 'Yükle' seçeneğine tıklayın

3 Sol taraftaki filtrelerden uygulamak istediğinizi seçin veya 'Kendimi Şanslı Hissediyorum' seçeneğinden rastgele bir filtre seçin. Renk, pozlama, kontrast ve daha fazlası için sağdaki kaydırma çubuğunu kullanın.

4 'Dışa aktar & Paylaş' seçeneği üzerine geldiğinizde göreceğiniz Facebook simgesine tıkladığınızda, daha önceden belirlemiş olduğunuz gizlilik ayarlarıyla birlikte düzenlediğiniz fotoğraf Facebook' ta kaydedilir. Bunu orijinal fotoğraf üzerinde yapmaz.

dirirken sizi korur. Pixlr, çevrimiçi düzenleme için geniş bant bağlantınızın hızlı veya yeterince kararlı olmaması durumunda, sizin için daha uygun olan Windows sürümünü (http://chip.tk/1GY5zXR) ücretsiz olarak piyasaya sürdü.

Çevrim içi depoladığınız fotoğrafları düzenleme

Ücretsiz yeni çevrimiçi araç Polarr (www.polarr.co/editor) saçma bir şekilde r ile biten fotoğraf siteleri geleneğini sürdürüyor. (Örneğin, Pixlr, Flickr, Tumblr). Aslında onun kendi Tumblr (http://polarrrist.tumblr.com) bloğu var ve o yeni bloğundaki yeni araçlarına çok fazla dikkat çekiyor.

Popüler uygulamalardan Instagram (Android http://chip.tk/1GY6x6r; iOS http://chip.tk/1GY6LdM) gibi Pollar'ın odağı hızlı filtreler ve daha hızlı paylaşır. Bu onu depolanmış olan fotoğrafları düzenlemek için özellikle kolay yapar ve sonuçları paylaşır. Pixlr'in desteklemediği (Dropbox, Google Drive, Box, Onedrive, Evernote, Flickr, Picasa ve Facebook gibi) birçok servisten fotoğrafı içe aktarabilirsiniz. İthal etme aşamaları birkaç tık gerektirir (ekran alıntısında görebilirsiniz), ancak bu masaüstü programında düzenlemek için internetten fotoğraf indirmekten daha hızlı bir çözüm.

Pollar'ın fotoğraf düzenleme yeteneği Pixlr kadar çok olmasa da renk ve parlaklığı ayarlamak ve fotoğrafı döndürüp kırpmak mümkün. Bu işlemleri basitçe ve başarıyla gerçekleştiren Pollar'ın filtreleri de fotoğrafa olağanüstü bir hava katıyor, ancak sitenin stabil olarak çalışmadığını da belirtmemiz gerekiyor. Çevrim içi düzenleyicilerin hepsi Flash tabanlıdır ancak Ploarr sizin bilgisayarınızın ve sunucuların desteklemeyebileceği en yeni WebGL (Web Graphics Library)'i kullanır.

Fotoğraflanırınızı eğlenceli efektler ile dönüştürün

Polarr süper görünüyor olabilir ama WebGL üstündeki güvenilirliği sınırlı. Eğer bunu istemiyorsanız, Flash tabanlı bir araç olan BeFunky'yi de (www.befunky.com/create) deneyebilirsiniz. Bu çok yönlü program aynı zamanda size Facebook ve Flickr'dan fotoğrafları içe aktarma imkanı tanıyor. Aynı zamanda bir çok düzenleme aracına sahip ve en güçlü özelliklerinden biri geniş filtre, doku ve özel efekt skalası.

Başlamak için, fotoğraflarınızı içe aktarın veya yükleyin ve soldaki gri kenar çubuğunda bulunan simgelere tıklayın. (Bu arada BeFunky, koyu gri düzenleme arka planına sahip olmayan az sayıda modern fotoğraf düzenleyicilerden biri.) Asa simgesine tıkladığınızda, en az Instagram ve Polarr'dakiler kadar iyi olan filtre kategorileri karşınıza çıkacaktır (biz özellikle yumuşak tonları olan Orton filtresini beğendik) ve bu filtreleri fotoğraflarınıza uygun bir şekilde ayarlayabilirsiniz. Ayrıca daha sonra hızlıca kullanabilmeniz için filtreleri favorilerinize ekleyebilirsiniz (sağ taraftaki filtre resimlerine tıklayın ve 'Favorilere ekle' seçeneğine tıklayın).

Bazı yaratıcı efektleri, mesela cartoonizer, yağlı boya veya inkify gibi, keşfetmek için fırça simgesine tıklayın ve bazı dokular ya da değişik ışık efektleri eklemek ve denemek için alt kısımdaki

Ücretsiz Çevrimiçi Araçları Kullanarak Fotoğrafları Düzenleme

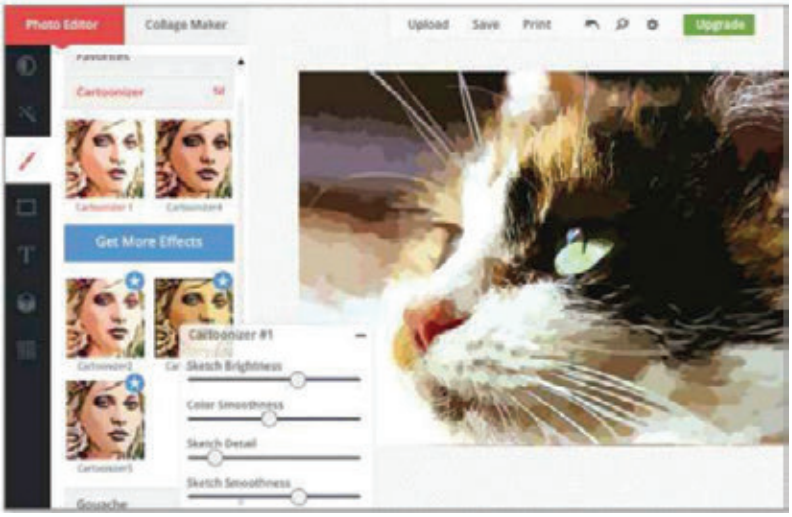

BeFunky eğlenceli efektler için en iyi araçlardan bir tanesi ama bununla beraber Befunky fotoğraf düzenleyicisini kolaj ve profesyonel fotoğraf düzenlemeleri için de kullanabilirsiniz.

Pixlr-o-matic kullanarak hızlıca fitreler, çerçeveler ve efektler yaratılabilir.

simgelere tıklayın. Eğer kutu simgesine tıklarsanız sevebileceğiniz veya nefret edebileceğiniz çıkartmalar ve ifadeler dünyası karşınıza çıkacaktır. Şimdiden sizi uyaralım.

Bitirdiğiniz çalışmaları bilgisayarınıza indirerek kaydedebilirsiniz veya Facebook, Twitter, Tumblr, Flickr, ya da Pinterest gibi birçok çevrimiçi hizmet yoluyla paylaşabilirsiniz. Tabi bunun için ücretsiz bir hesaba ya da Facebook aracılığı ile hesap açmaya ihtiyacınız olacak. Alternatif olarak kendi BeFunky galerinizi de yaratabilirsiniz (www.befunky.com/explore).

BeFunky'nin tek dezavantajı bazı efektlerin yüklenmesi birkaç saniye alabiliyor. Mesela Instant Gratification için Pixlr-o-matic kullanılıyor (http://chip.tk/1GY7Xxy) . Bu yardımcı fotoğraf editörü Pixlr Editör tek bir tıklamayla fotoğraflarınızı filtrelemeye, çerçeveler yapmanıza ve bazı özel efektlerle kaplamanıza yardımcı olur. Pixlr-o-matic, fotoğrafı ilk anda yüklemek için iki seçenek sunuyor; birincisi bilgisayarın kamerasıyla (eğer varsa) fotoğraf çekerek, ikincisi ise bilgisayarınızda bulunan fotoğraflardan yükleme. Küçük resimlerin üzerine tıklayarak filtreleri deneyebilirsiniz ya da dial'a tıklayarak efektleri ya da çerçeveleri deneyebilirsiniz. Sonuç sizi tatmin ederse 'kaydet' butonuna tıklayarak düzenlediğiniz fotoğrafı kaydedebilirsiniz ve eğer isterseniz başka filtreler de ekleyebilirsiniz.

Fotoğraf kolajı ve slayt hazırlama

BeFunky, son zamanlarda, fotoğrafları topluca gösterebilmek ve bu fotoğrafları bir mozaiğe dönüştürebilmek için bir kolaj aracı ekledi. Kolaj için önce bilgisayarınızdan ya da Facebook hesabınızdan fotoğraflar seçiyorsunuz, seçtiğiniz bu fotoğrafları kolaj penceresine sürüklüyorsunuz, daha sonra 'düzenle' butonuna tıklayarak kolajınızı oluşturuyorsunuz ve istediğiniz efektle, filtrelerle bu kolajla oynayabiliyorsunuz. Oluşturduğunuz bu kolajı JPEG (e-postalar için daha iyi) formatında ya da PNG (yazdırmak için daha iyi) formatında bilgisayarınıza indirebiliyorsunuz.

BeFunky'nin utanılacak kadar kötü bir slayt gösterisi hazırlayıcısı aracı yok, çünkü en iyi slayt gösterisi aracı birkaç saniyeden fazla slayt gösterisi isterseniz başlangıçta para ister. Bunun en büyük istisnası 'Slidely'. Slidely size hem çevrimiçi olarak kolajlar ve galeriler yaratmanıza hem de slayt gösterisi olarak imkan sağlıyor. Bunu yaparken çevrimiçi hesabınızdaki ve bilgisayarınızdaki fotoğrafları kullanıyorsunuz. Ayrıca istediğiniz müziği ekleyebilir, slayt gösterilerinizi çevrimiçi olarak paylaşabilir hatta videolarınızı fotoğraf ve kolajlara dönüştürebilirsiniz üstelik bunların hepsi ücretsiz.

yorum@chip.com.tr

YİNE Mİ FLASH !

Burada bahsettiğimiz çoğu site, animasyon efektleri ve düzenleme araçları için FLASH'ı kullanıyor. Flash özellikle yüksek bellek gerektiren programlardan daha az yer kaplayan küçük dalgalanma efektlerinde Pixlr-o-matic içinde daha belirgin ve burada site yapımcısı Flash yeteneklerini gösterir.
Burada bahsettiklerimiz de dahil olmak üzere birçok Flash tabanlı web aracı tamamıyla güvenlidir. Ama bazı Flash içerikleri güvenli olmayabilir. Eğer hackerler kötü amaçlı yazılımları reklamlara gömerlerse ve tarayıcınız bu reklamları otomatik olarak açarsa, bu kötü amaçlı yazılımlar bilgisayarınıza girebilir. Bu yüzden tarayıcı ayarlarınızdan eklentilerinizi "oynatmak için tıkla" şeklinde ayarlamalısınız. Ayrıca sık kullandığınız ve güvenilir Flash tabanlı araçları listenize ekleyebilirsiniz.

Polarr's WebGL teknolojisinin de bir dezavantajı var. Tıpkı HTML5'in video prototipi gibi, WebGl, Flash'a göre çok güçlü ve çok yönlü. Bu nedenle geliştiriciler bunu seviyorlar (burada bazı ödülleri görebilirsiniz: chip.tk/1GY7Xxy). Ayrıca bilgisayarınıza hiçbir eklenti de kurmuyor.
Eğer bilgisayarınız hızlıysa, güncellenmiş bir tarayıcıya ve uyumlu bir grafik kartına sahipseniz, WebGL'den yarar sağlayabilirsiniz.

Eğer tarayıcınız WebGl desteklemiyorsa, Polarr çalışmayabilir.

WebGL Flash'a göre daha fazla hafıza harcıyor ve daha az destekleniyor. Polarr kullanmadan önce manüel olarak kurmanız gerekebilir (ekran alıntısında görüldüğü gibi), ama grafik kartınız WebGL yi desteklemiyorsa manüel kuruluma rağmen başarısız olabilir.

FİT&SAĞLIKLI&GÜÇLÜ ERKEKLERİN YOL GÖSTERİCİSİ

HEDİYE

50 FİTNESS KARTI

FİT MEN DANIŞMANLARI

MUSTAFA SAVAŞAN

BARIŞ ÇUNGUROĞLU

ERCAN ÇİMENAY

SERKAN YİMSEL

MURAT MAOSAİ

MURAT BÜR

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

DB
DOĞAN BURDA DERGİ

Eski donanımlar PC'nizi öldürmesin

Bilgisayarınız içindeki donanım bileşenleri kadar sağlıklıdır. Sabit diskiniz, işlemciniz ve diğer bileşenlerinizin durumunu inceliyor, sorunlara çözümler getiriyoruz

Berk ERGİN

Kullanıcılar bazen PC'lerine acımasızca davranabiliyor. Bu yüzden cihazlar çalışmaya son verdiğinde çöpü boyluyor ve yerlerine yenileri alınıyor. Çoğu durumda sadece PC'ler değil ama aynı zamanda paralar da çöpe gidiyor. Tıpkı tekeri patladığı için arabanızı hurdaya çıkartmanız gibi.

Genellikle bilgisayarların çalışmasını engelleyen bir bileşen yenisiyle değiştirildiğinde rahatlıkla çalışmaya devam eder. Önemli olan böyle durumlarda hangi parçanın onarılacağını bilmeniz. Burada sizlere PC bileşenindeki sorunu tespit edip nasıl tamir edebileceğinizi gösteriyoruz. Söz konusu donanım bileşenleri arasında daha çabuk bozulmaya yatkın olan sabit diskler, hafızalar, işlemci ve hatta dizüstü bataryası bile var.

Daha sonra ücretsiz araçlarla, olası çökmelerin önüne nasıl geçeceğinizi ve böylelikle daha oluşmadan sorunları nasıl önleyeceğinizi gösteriyoruz. Ayrıca bu yazılımlar sayesinde donanım bileşenlerinizin sağlık durumunu tarayabiliyor ve önceden önlem alabiliyorsunuz. Önerdiğimiz ipuçları sayesinde bilgisayarınızın birkaç yıl daha çalışmasını sağlayabilir, böylelikle gereksiz para harcamaktan kurtulabilirsiniz.

SABİT DİSK SORUNLARINI BULUN VE ÇÖZÜN

Sabit diskinizdeki sorun ne olabilir?

Sabit diskler oldukça hassas cihazlardır. Oldukça incedirler ve bir plaka üzerinde çok hızlı çalışan yazma kafaları kolaylıkla bozulabilir. Hassas yapılarından dolayı, özellikle daha çok darbeye maruz kalan dizüstü bilgisayarlarda sabit diskler daha kolay bozulmaktadır.

Güncel sabit diskler, eskilerine oranla artık çok daha dayanıklı yapıdalar ancak eski PC'nizdeki sabit diskiniz yenilerine oranla çok daha kolay bozulabiliyor. Cloud yedekleme şirketi Backblaze'in 25.000 sabit disk üzerinde yaptığı bir araştırmaya göre (http://chip.tk/15xEqdM) ilk üç yıldan sonra sabit disklerde bozulma olasılığı çok artıyor. Şirketin testlerine göre bir sabit diskin ömrü, ortalama altı yıl. Eğer PC'nizi 2009'dan önce aldıysanız tehlike çanları çalıyor demektir.

Çökmekte olan bir sabit disk ilkin genellikle işletim sisteminizi bulamadığı uyarısını verir. Windows öncelikli sabit diskinize kurulmuştur ve sürücü hatasında PC'niz açılmaz. Böyle bir hata aldığınızda bir an önce verilerinizi yedeklemenizde yarar var.

Sabit disk hatalarını önceden tespit edin

Acronis Drive Monitor (http://chip.tk/15xF9LZ) ücretsiz yazılımı sabit diskinize göz kulak oluyor. Yazılımı indirmeden önce e-posta adresinizi girmelisiniz. Akabinde kurulum sihirbazı devreye girecek. Sürücü görüntüleme işlemi arka planda sessizce çalışmayı sürdürerek olası sorunlara karşın tetikte bekliyor. İster harici sürücü olsun ister SSD, yazılım bilgisayarınıza bağlı tüm sabit diskleri testten geçirerek puan veriyor. Sabit diskinizin aldığı puan %70'in altında değilse endişe etmenize gerek yok.

Eğer Drive Monitor sürücülerinizle ilgili yanlış bir şey algılarsa bunu hemen masaüstünüzde açılan bir pencereyle size bildiriyor. Bizim biraz fazla hassas bulduğumuz düşük risk uyarılarını ise önemsemenize gerek yok.

SMART uyarı sisteminin kullanışlı olabileceğini unutmayın ama elbette bu sistem bir kahin değil. Çoğu zaman en iyi uyarı sistemi kulaklarınız. Gereğinden fazla ses çıkartmaya başlayan bir sabit disk, olası sorunların en büyük habercisi. Data Cent veri kurtarma şirketinin harika sabit disk ses kayıtlarından, sorun yaşamakta olan sabit disk seslerini inceleyebilirsiniz (http://chip.tk/15xFEpe).

Eğer sabit diskinizin sesi tuhaf gelmeye başladıysa, Data Cent'teki ses kütüphanesine göz atmanın zamanı gelmiş demektir

Bilgisayarınıza sabit disk takma işleminin nasıl yapılacağını YouTube'dan izleyebilirsiniz

Bu sayede kendi diskinizin de olası sıkıntılı seslerini kolaylıkla tanıyabilirsiniz.

Sabit diskinizi değiştirin

Acronis Drive Monitor'den sabit diskinizin sağlığıyla ilgili ciddi uyarılar almaya başladıysanız ya da diskinizden artık takırtılı sesler gelmeye başladıysa artık diskinizi değiştirmenizin zamanı gelmiş demektir.

İşe ikinci bir disk takmakla başlamalısınız. Eğer klasik bir masaüstü PC kullanıyorsanız, kasanızda ikinci bir sabit diski takabileceğiniz hazne olacaktır. Akabinde öncelikle diski buna klonlayıp açılışı ikinci diskten yapabilirsiniz. Alternatif olarak yeni diski biçimlendirip üzerine Windows kurabilir ve öncelikli olarak bu diski kullanabilirsiniz. Harici bir diske yedeklediğiniz verileri daha sonra yeni diskinize aktarabilirsiniz.

Yeni bir sabit disk alırken sisteminize uyumlu olduğundan emin olun. Genellikle PC'lerde 3,5 inçlik ürünler tercih edilir ve bağlantılarının uyumlu olmasına da dikkat edin.

Geçtiğimiz birkaç yıl içerisinde alınan PC'lerin hemen hepsi, eski PATA yerine seri ATA (SATA) bağlantı arayüzünü kullanmakta. Şu linkteki YouTube videosu SATA bağlantısını PC'nize nasıl yapacağınızı gösteriyor: http://chip.tk/15xHcQb

Ayrıca dizüstü sabit disklerinizi de değiştirebilirsiniz. Bunun için arka panelden birkaç vida sökmeniz yeterli. Aynı şekilde bu cihazlarda da değişimden önce verilerinizi yedeklemeniz gerekiyor. Güncel dizüstlerinde bu işi kolaylaştıran pek çok uygulama bulunuyor.

İŞLEMCİNİZİN SORUNLARINI BULUN VE ÇÖZÜN

İşlemcinizin sorunu ne olabilir?

İşlemcilerde (merkezi işlem birimi, CPU) en sık karşılaşılan sorun aşırı ısınma sorunudur. Video işleme gibi güç gerektiren işlemler ya da birkaç saatlik çalışmanın ardından bilgisayarınız kendiliğinden kapanıyorsa, muhtemelen işlemciniz aşırı ısınıyordur. Aşırı ısınma olduğunda çoğu işlemci zarar görmemesi için otomatik kapatılmaya ayarlıdır.

Aşırı ısınma diğer donanım bileşenlerinizi de etkileyebilir; örneğin ekran kartınızı ya da sabit diskinizi. Eğer ısınma sorununu uzun süre görmezden gelmeye devam ederseniz donanım bileşenlerinizde kalıcı hasarlar oluşur ve işletim sisteminiz bir daha çalışmaz.

İşlemci sorunlarını oluşmadan önleyin

İşlemcinizin ısı durumunu gösteren pek çok ücretsiz yazılım var. Bizim favorimiz HWMonitor (http://chip.tk/1594Ykq). Uygulamayı indirmek için sayfanın sağ kısmındaki "1.26 setup"a tıklayın.

Acronis Drive Monitor'de olduğu gibi LWMonitor da arka planda fazla RAM harcamadan sessizce çalışmayı sürdürüyor. Her oturum açıldığında işlemcinizin çalışma süresi boyunca minimum ve maksimum ısı değerlerini kaydeden uygulama aynı zamanda ana kartın da ısı değerlerini denetliyor. Yapılan kayıtlar Intel ya da AMD'nin fabrika değerleriyle karşılaştırılıyor.

İşlemci sağlığı

İşlemcinizin sıcaklık değerlerini takip etmek için HWMonitor başarılı bir yazılım

Uygulamada size sadece işlemcinizin genel ısı değeri değil ama aynı zamanda her bir çekirdeğin ayrı ayrı değerleri veriliyor. Normalde aşırı ısınma sorunu tüm işlemciyi etkiler ama eğer bir çekirdek diğerlerinden sürekli daha sıcaksa işlemcinizin hata vermesine neden olabilir.

Genelde işlemcinizin ısı değerlerini ölçmek için iş yükünü biraz arttırmanız yerinde olur. Bu ölçüm için örneğin yüksek çözünürlüklü bir videoyu sisteminizde çalıştırabilirsiniz.

İşlemcilerin ısısı, ağır yük altında 80 dereceye kadar çıkabilir ancak etkinlik sona erdikten sonra tekrar normal ısı değerlerine düşer. HWMonitor, bu tarz ağır işlerden sonra işlemci ısısı eğer düşmezse sizi uyarıyor ve soğutma sisteminizdeki hataları önceden belirliyor.

İşlemcinizi serin tutun

Eğer masaüstü bir PC kullanıyorsanız, kasanın yeterince havalandırma yapacak alana sahip olduğundan emin olun. Özellikle duvara iyice yaslanmış kasalar, arka kısımdan hava alamadığı için yeterli hava alamazlar ve bu da soğutma işlemini güçleştirir. Aynı zamanda fanların tozla kaplanması havanın PC kasasına gireceği

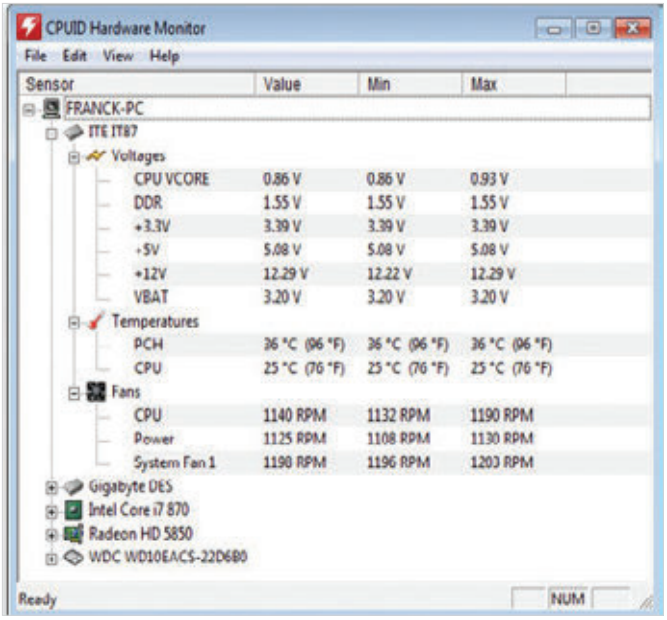

CPUID doanımlar hakkında ayrıntılı bilgi veriyor.

boşlukların kapanmasına neden olur ve bu durum işlemcinizin yeterince soğutulmasını engeller.

Tüm bu önlemlere karşın bilgisayarınız hala yüksek ısıda çalışıyorsa artık kasayı açmanın zamanı gelmiş demektir. Böylelikle fanların temizlik durumunu ve ne kadar sağlıklı çalıştığını yakından inceleyebileceksiniz. Bilgisayarınızda bir adet güç kaynağında, bir adet de işlemcinin üzerinde ve bir adet de ekran kartında olmak üzere üç adet fan bulunuyor. Bilgisayarınızı çalıştırdığınızda bu fanların da çalışmaya başlayıp başlamadığını kontrol edin. Elbette bu fanların üzerinde toz bulunmaması gerekiyor.

Eğer ana fanınız çalışmıyorsa, en sağlıklı çözüm yerine yeni bir fan alıp takmaktır. Diğer taraftan bakımını aksatmamalısınız. Fanın orta kısmına bir iki damla makine yağı damlatarak gürültülü çalışmasını engelleyebilirsiniz. Kompresör yardımıyla tozunu almak da en sağlıklı yöntemlerden.

Söz konusu dizüstü soğutma sistemi olduğunda çözüm biraz daha karmaşık bir hal alıyor. Cihazın donanım bileşenlerine erişim hayli sınırlı olduğundan işlemleri gerçekleştirmek biraz daha zor. Ancak yine de cihazınızın alt kısmını sökerek kompresörle tozunu alabilirsiniz. Diğer taraftan dizüstünüzün fazla ısınmasını engellemek için kullandığınız mekanlara da dikkat etmelisiniz.

RAM'LERDEKİ SORUNLARI BULUN VE TAMİR EDİN

Oluşmadan önce sorunları tespit edin

Bellek (RAM) sorunlarının tespiti genellikle zordur. Bir şeyler ters gitmeye başlamadan önce hemen hiçbir uyarı almazsınız. Başlarda gelişi güzel çökmeler yaşamaya başlarsınız ya da bilgisayarınız açılmayı reddeder. Genellikle bu artık yenisiyle değiştirilmesi gereken RAM bileşenlerinden kaynaklanır.

Karşınıza çıkan ilk zorluk hangi bellek modülünün hata verdiğini tespit etmek olacak. Elbette bu işi sizin yerinize yapabilecek ücretsiz yazılımlar var. Üstelik bu defa indirmenize de gerek yok çünkü Windows Vista'dan bu yana tüm Windows sürümlerinde bu uygulama yer alıyor.

İlkin çalışmakta olan tüm yazılımları kapatın ve açık tüm dosyaları kaydedin. Daha sonra [Win] + [R] tuş bileşimiyle "Program ara"yı çalıştırın ve buraya "mdsched" yazıp [Enter] tuşuna basarak Windows'un Bellek Tanılama aracını çalıştırın. Uygulama açıldığında size "Şimdi yeniden başlat ve sorunları denetle (önerilir)" ve "Sorunları, bilgisayarı sonraki başlatmamda denetle" seçeneklerini sunuyor. İlk seçeneğe tıklayın. Bilgisayarınız yeniden başlayacak ve uygulama belleklerinizi denetleyecek. Denetleme işlemi biraz sürüyor ve sonuçta edindiği bilgileri listeliyor. Eğer bilgisayarınızın belleklerinde bir sorun varsa, bir sonraki açılışta Windows sizi uyarıyor.

Hangi yonga sorun çıkartıyor?

Eğer birden çok belleğe sahip bir PC ya da dizüstü kullanıyorsanız hangi yonganın hatalı olduğunu tespit edebilirsiniz.

Sisteminizde ne kadar farklı bellek slotu olduğunu tespit etmek için System Scanner (http://chip.tk/1591yht) yazılımını çalıştırın. Açık gri "Scan your system"tuşuna tıklayın. Daha sonra "Terms and conditions" kutucuğuna onay işareti koyun ve "download the scanner"a tıklayın. Yazılımın kurulum dosyasını çalıştırdığınızda, uygulama varsayılan tarayıcınızda çalışmaya başlayacak. Tarama işlemi tamamlandığında web sayfası, sisteminizdeki bellekleri modeline ve yuva sayılarına göre görüntüleyecek.

Eğer birden çok yonganız varsa ve bunları kendi başınıza değiş-

Tek tıkla pc'nizin sağlık durumunu denetleyin

Burada bahsettiğimiz uygulamalar ve çözümler genellikle bilgisayarınızın spesifik donanım bileşenleri üzerine. Diğer taraftan bilgisayarınızın genel sağlık durumu hakkında bilgi edinmeniz de mümkün. Üstelik bu iş için pek çok başarılı yazılım var. Bunlardan ilki UserBenchmark yazılımı (www.userbenchmark.com); diğer tavsiyemiz ise Speccy (chip.tk/158Z56H; "Download from:"un altından "Piriform.com"a tıklamanız gerekiyor).
Ücretsiz yazılım olan UserBenchmark hayli hızlı indiriliyor ve bilgisayarınızın tüm donanım bileşenlerine hızlı bir bakış atıyor. Elbette bilgisayarınızdaki sorunlar hakkında detaylı bilgiler vermiyor ancak diğer bilgisayarlarla karşılaştırıp sağlık durumu hakkında genel bir kanı edinmenizi sağlıyor.Bu yazılım genellikle PC'de bilgisayar oynamak isteyenlerin sistem toplarken kullandıkları bir uygulama. O yüzden bilgisayarınızın puanı düşük çıkarsa hemen üzülmeyin. Ancak bu puan %20'nin altına düşmüşse donanım bileşenlerinde güncellemenin zamanı gelmiş demektir.

Speccy de bilgisayarınızın donanım bileşenlerini tarıyor ve UserBenchmark'tan daha detaylı bir rapor listeliyor. Tüm bileşenleriniz hakkında karşılaştırmalı bir liste sunan uygulama, yeni bir PC alacakların hayli işine yarayacak türde.

Bilgisayarınızın sağlık durumunu diğer bilgisayarlarla karşılaştırmak için UserBenchmark'ı kullanın

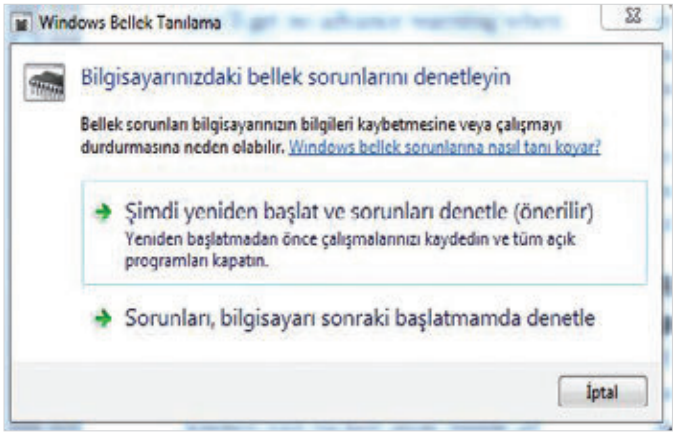

Windows Bellek Tanılama yazılımıyla, RAM'lerinizin denetimini doğrudan yapabilirsiniz

tirebileceğinizden eminseniz işe bilgisayarınızı kapatarak başlayın. Bozuk yongayı çıkartın ve PC'nizi yeniden başlatın. Sorun çözülmüş olacak. Ancak çökmeler devam ederse, sorun diğer yongadan kaynaklanıyor demektir.

Bazen sistem çökmeleri bellek yongalarının bozulmasından kaynaklanmaz. Bilgisayarınızın darbe alması ya da taşıma esnasında oluşan sarsıntılardan dolayı yuvasından oynayabilir. Dolayısıyla yerinden oynamış soketlere bellekleri iterek, bilgisayarınızı yeniden çalıştırdığınızda sorunun ortadan kalkmış olduğunu görebilirsiniz.

SÜRÜCÜLERİ DÜZELTEREK DONANIM SORUNLARINI ÇÖZÜN

Bazen donanım bileşenlerinin kendisi değil de yazılımları sorunlara neden olur. Windows sürücüleri otomatik olarak güncelleniyor, dolayısıyla donanım güncellemeleri için Windows güncelleme ayarlarına bakmanız gerekiyor. Windows 7 ve sonraki sürümlerde Denetim Masası'ndan "Sistem ve Güvenlik"e gidin. Buradan "Windows Update"e ve "Ayarları değiştir"e tıklayın. Seçenekleri en verimli biçimde güncelleme yapacak şekilde değiştirin.

Güncellemeleri sürücülerinizin üretici web sitelerinden de temin edebilir, elle kurulumlarını yapabilirsiniz. Bunun için örneğin "Everest" gibi bir yazılımla donanım bileşeninin seri numarasını alıp, üreticinin web sitesinden güncellemesini bulun ve bilgisayarınıza kurun.

Donanım bileşeninin en doğru sürücüsünü kurmak için aslında en iyi yöntem kodunu Google üzerinden aratmak (ör. AMD Radeon HD 6990 gibi). Bu sayede üçüncü parti sürücü yazılımları yerine, doğrudan üreticinin sayfasına yönlendirilecek ve doğru sürücüyü bilgisayarınıza indirip kurabileceksiniz.

BATARYA SORUNLARINI ÇÖZÜN

Dizüstünüzün bataryası ne durumda?

Dizüstünüzün batarya sağlık durumunu ölçtüğünü iddia eden tonla yazılımı internette bulabilirsiniz ancak bunların çoğu Windows'taki güç yönetim seçeneklerinden farklı bir işlem yapmıyor.

Yine de bu yazılımlardan bakmaya değer biri BatteryCare (http://chip.tk/1593573). Felipe Laurenco bir yıldan kısa bir sürede iki adet dizüstü bataryasının bozulması üzerine, piyasada sorunun neden kaynaklandığını gösteren bir yazılım bulamamış ve bu uygulamayı geliştirmiş. Yazılımı bilgisayarınıza kurarken, beraberinde gelen paketleri sisteminize kurmamaya özen gösterin. Yeşil renkli BatteryCare Free Download tuşuna basın ve kurulumu başlatın. Herhangi bir adware yazılım tavsiye edildiğinde "I do not accept" seçeneğini işaretleyin.

Kurulum tamamlandıktan sonra BatteryCare sistem tepsisine yerleşiyor ve bataryanız hakkında oldukça detaylı bilgiler veriyor. Dizüstünüz şarjda değilken, yazılımın simgesi bataryanızın ne kadar daha kullanılabileceğini zaman olarak gösterebiliyor. Bu simgeye sağ tıklayarak bağlam menüsünden "Show / Detailed Information" sekmesine geçtiğinizde bataryanıza daha yakından bakabilirsiniz.

Belki de en önemli istatistiklerden birini Wear Level veriyor. Yazılım bataryanızın kapasitesinin ilk alındığından beri ne kadar azaldığını gösterebiliyor. Örneğin batarya kapasiteniz %50 azalmışsa, bu, dizüstünüzü ilk aldığınız zamana göre bataryayla artık yarı yarıya kullanabildiğinize işaret ediyor. Yazılımın verdiği değerlere göre artık yeni bir batarya alma zamanının gelip gelmediğine karar verebiliyorsunuz. BatteryCare web sitesinde ise dizüstü bataryanıza nasıl bakmanız gerektiğiyle ilgili harika bilgilere ulaşabiliyorsunuz (http://chip.tk/1593sP8). Artık günümüz bataryaları için eskiden geçerli olan, "bitene kadar kullan sonra tamamen dolmadan kullanma" klişesi geçerli değil. Ancak yine de ortalama 30 kullanımda bir bataryayı tamamen boşaltmanızda yarar var. BatteryCare aracı sizin için bu kullanım devirlerini sayıyor ve bataryanızı tamamen boşaltıp yeniden tam şarj etmeniz gereken zamanı bir uyarıyla size bildiriyor.

Eğer işletim sistemi olarak Windows 8 ya da 8.1 kullanıyorsanız, işletim sistemindeki dahili batarya sağlık yazılımı olan Battery Report aracını kullanarak cihazınızın bataryasını ölçebilirsiniz. Başlat menüsünden "cmd" yazın ve [Enter] tuşuna basın. Daha sonra "Powercfg / batteryreport" yazın ve tekrar [Enter] tuşuna basın. Böylelikle Battery Report'un html sayfasını PC'nize kaydedebileceksiniz. Bu dosyadaki istatistikler bataryanızın sağlık durumuyla ilgili pek çok kıymetli veri sağlıyor.

Ölü bataryayı değiştirin

Bataryayla çalışırken bilgisayarları bir iki dakika içinde kapanıp bir daha açılmadığı için, aslında mükemmel çalışan dizüstlerini çöpe atan insanların olduğu bir gezegende yaşıyoruz. Oysa ki bataryaların yenisiyle değiştirilmesi hayli basit.

Dizüstü bataryanızın yenisiyle değiştirilmesinin gereğinden fazla basit bir işlem olduğunu yineleyelim. Bataryanız, dizüstü kasasına gömülü bile olsa sadece bir iki vidayı tornavidayla sökerek değiştirebilirsiniz.

Bazı bataryalar gereğinden fazla pahalı olabiliyor. Fiyatları 600 TL'ye ulaşan orijinal ürünler olabiliyor. Lityum-iyon yapıdaki bataryalar hayli değişken. Ancak ne olursa olsun bataryanızın orijinalini almaya özen göstermeniz gerekiyor.

Bataryanızın orijinal modelini öğrenmek alışverişinizin ilk adımı olmalı. Daha sonra bu batarya modelini internette aratın. Alacağınız ürünün yan sanayi olmamasına özen gösterin. Hesaplı yan sanayi ürünler genellikle ilk bir yıl, tıpkı orijinalleriyle aynı oranda performans sergiliyor ancak bir yılın sonunda çöpe attığınız bataryayla aynı seviyede performans göstermeye başlıyorlar.

yorum@chip.com.tr

PC not ÖZEL SAYI

YAŞAM BUNDAN 20, 50 YA DA 100 YIL SONRA NASIL OLACAK DERSİNİZ? NASIL YOLCULUK YAPACAĞIZ? ENERJİMİZ NEREDEN GELECEK? NASIL EĞLENECEĞİZ?

BÜYÜK İCATLAR REHBERİ

hayatımızı biçimlendirecek yeni teknolojilere ilişkin kapsamlı el kitabınız olacak.

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

DB
DOĞAN BURDA DERGİ

KEEP CALM AND OVERCLOCK ON

Overclock yüksek lisansı

Donanımınızı overclock etmek istiyor ama nereden başlayacağınızı bilemiyor musunuz? Size işin tüm teorisini ve nasıl overclock yapacağınızı anlatacağız

Ertuğ AYDIN

Aslında ilk başta bir kaç heveslinin pek de bilinmeyen bir hobisi olarak başlayan overclock furyası, artık oldukça ciddi bir iş olarak görülüyor. Üreticiler rutin olarak ekran kartlarındaki saat hızını standart frekansların üzerine çıkarıyor ve biz sizin de kendi özel ince ayarlarınızı yapmanızı destekliyoruz. Peki konuya nereden giriş yapmalısınız? Anakartın hangi özelliklerine gerçekten ihtiyacınız var ve çiplerinizi nereye kadar zorlayabilirsiniz? Bu master dersinde biz size yapacağınız işlemleri anlamanız için gerekli teoriyi öğreteceğiz, ayrıca birçok işlemciyi ve ekran kartını ele alıp hangisi için hangi özel ayarı yaparsanız fark edilecek derecede yüksek performans alacağınızı göstereceğiz.

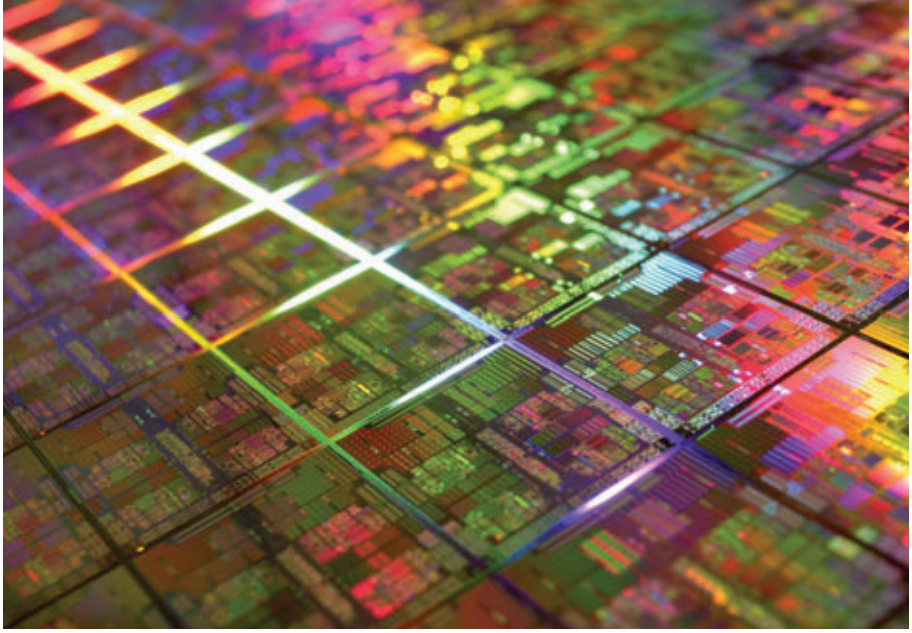

Çoğu durumda üretim sürecinde işlemciler aynı silikon levhasından geliyor

Overclock'u mümkün kılan nedir?

Overclock işlemci ve ekran kartı işlemcilerinin yapısı nedeniyle mümkün olmaktadır. Birçok durumda, işlemcilerin birçoğu üretim işleminde aynı silikon devre levhalarından gelmektedir. Bu durumda da bunlar nasıl performans verdiklerine bağlı olarak hızlarına göre ayarlanmaktadır. Belirli bir voltajda, örneğin biri 4GHz'e ulaşabilirken, diğeri mikroskobik farklar nedeniyle sadece 3,5 GHz'a ulaşabilmektedir; hatalar silikonda gizlice oluşmaktadır, zira milyarlarca transistor çok ufak bir alanda gömülüdür. Aynısı ekran kartı işlemcileri için de geçerlidir, yani yaygın bir uygulama olarak kapasitesi az olanları daha düşük frekanslara ayarlayıp ucuz modeller olarak piyasaya sürme söz konusu olmaktadır.

Eğer ince ayarlara girişmek isterseniz, aslında genellikle güvenli bir tavan var ve bu size efektif bir şekilde 3,5 GHz'lik bir işlemciyi daha pahalı seridaşı 4 GHz'lik bir işlemci gibi çalışmaya zorlayabilme imkanı tanıyor. Unutulmaması gereken nokta overclock yapmanın tam anlamıyla bir şans işi olduğudur. Bir donanımın sınırlarını zorlarken herkesin ortak olarak kullanabileceği sağlam ve hızlı ayarlar gibi bir olgu söz konusu değildir. Fakat günlük ayarlar için, özellikle de oyun alanında, görece standart bir ayar grubu mevcuttur ve biz de bu nedenle bunları sizin için listeledik.

Bir uyarı

Eğer donanımınızı overclock ederseniz, cihazınızı tasarlanmış halinden fazlasını yapmaya zorlamış olursunuz.

INTEL CORE i5-2500K CORE i7-2600K

Hyper-Threading özelliği olmasa da, Intel 2500K hala ciddi derecede iyi performans veren bir model, onu overclock etmek oldukça mantıklı. Bizim örneğimiz 4,9 GHz'e 1,35 V'luk bir vcore kullanarak ulaştı, bu kadar ileri gitmek için çok iyi bir soğutmaya ihtiyacınız olacaktır. Biz çok daha az talepkar olan 1,25 V'luk vcore kullanan 4,3 GHz'i tercih ettik, maksimum turbo frekansından bile 700 MHz daha yüksek bir hız elde ettik. Aynı şekilde 2600K da overclock için çok uygun ve iyi bir hava soğutma ile maksimum sınırlarını zorlayabilen bir model. Biz 1,35 V'luk vcore kullanarak 4, 8 GHz'a ulaştık fakat en mütevazi soğutucular dahi 1,25 V kullanarak 4,3GHz'a ulaşabiliyor - yani 500 MHz'lik bir maksimum turbo frekans artışı söz konusu.

INTEL CORE i5-3570K CORE i7-3770K

3570K işlemcimiz 1,4 V'luk bir vcore ile 5 GHz'e ulaştı, fakat sıcaklıkları akıl almazdı. Sıcaklık Ivy Bridge işlemcilerin ciddi sorunu olagelmiştir ve birçok kullanıcı onların kapaklarını çıkarıp kendi termal macunlarını sürmüşlerdir. 1,2 V'luk bir 4,2 GHz hızı 3,8 GHz'lik turbo hızından daha iyi ama daha fazlasını deneyecekseniz, gözünüz sıcaklıklarda olsun. Bu arada, elimizdeki 3770K 4,8 GHz'a ulaştı ama 1,4V'a ihtiyaç duydu ve çok ısındı. Biz 1,2 V kullanarak daha düşük bir hız olan 4,2 GHz'i tercih ettik, fakat sizin işlemciniz 4,3 GHz'e veya 4,4 GHz'e çok fazla voltaj gerekmeden çıkabilir.

INTEL CORE i5-4670K CORE i7-4770K

Bazı 4670K'ler overclock konusunda zayıflar ve bizim perakende örneğimiz de bir istisna olmadı. Biz 1,27 V ile sadece 4,6 GHz'e ulaşabildik, fakat gündelik bir overclock için 4,4 GHz ve 1,22 V'u oldukça iyi görüyoruz. Eğer işlemciniz kararsız hale geldiyse overclock seviyesini işlemciniz kararlı hale gelene kadar düşürün. Intel'in Haswell işlemcileri overclock konusunda ciddi bir çeşitlilik göstermişlerdir. Bizim üzerinde çalıştığımız numune 1,28 V ile 4,8 GHz'e ve sadece 1,175 V ile 4,4 GHz'a ulaştı. Fakat herkes için iyi bir overclock için, biz de size Core i7-4770K işlemcinizi 1,22V ile 4,4GHz'da çalıştırmanızı tavsiye ediyoruz. Bu ayarlar size standart turbo frekansından 500MHz gibi ciddi bir miktar artış sunacaktır.

İşlemcinin arızalanması nadir görülen bir durumdur, bunları yıllarca overclock etseniz bile kolay kolay arızalanmazlar; fakat ekran kartları ve anakartlar uzun süreli ciddi seviyede overclock söz konusu olunca sorun çıkarabilmekte ve garanti kapsamı dışında kalacak arızalar çıkarma riskleri artmaktadır.

Buna rağmen overclock popüler çünkü donanım öyle hemen arıza çıkarmıyor. Doğru ve makul overclock genelde güvenlidir ve birçok modern donanımda hata önleyici mekanizmalar mevcuttur. Bir işlemci aşırı ısınırsa, kendi saat hızına dönecektir. Overclock risksiz değil, ama yine de iyi bir işlemci soğutucusu alıp işe girişmeye değer, tabi eğer hala standart Intel veya AMD soğutucusunu kullanıyorsanız.

İşlemci overclock'unun karanlık sanatı

Bir işlemcinin frekansını yükseltmek için, ilk başta bu frekansın nasıl ayarlandığını anlamak önemlidir. Saat hızı bir çarpan ve bir veriyolu hızı kullanmaya ayarlanmıştır, ikincinin farklı isimleri de olabilir ve bu işlemcinin hangi neslini kullandığınıza göre değişebilir. Her işlemcide maksimum çarpan miktarı önceden uygulanmıştır. Bazı işlemciler bu ayarın ötesine ekstra performans için zorlandıklarında çıkıyor -örneğin Intel'in Turbo Boost özelliği olan modelleri.

Çarpan sistemin veriyolu hızına bağlıdır ve bu hep işlemcinin yapısı uyarınca ayarlıdır, fakat bunu siz de değiştirebilirsiniz. Örneğin, mevcut Intel işlemciler veri yolu hızı 100 MHz olan anakartlarda çalışır, bu hıza temel hız (base clock) denir.

Bu nedenle Core i5-4690K, ki standart frekansı 3,5 GHz'dir, 35x bir çarpana sahiptir (35 x100). Yani frekansını artırmak için, ya çarpanı ya da temel frekansını artırmanız gerekir.

Maalesef veri yolu hızı çoğu zaman başka frekanslara bağlantılıdır, ve bunu artırmak bazı istenmeyen etkiler doğurabilir, hatta bazen veri kaybı bile yaşanabilmektedir. Çarpan tamamen ayrıdır, daha ötesinde, en yaygın saat hızı artırma aracıdır. Maalesef, birçok Intel işlemcide çarpan kilitlidir, fakat K serisi işlemciler ve yeni Pentium G3258 çarpanları kilitli olmayan modellerdir. AMD işlemciler daha esnektir ve çok daha fazla sayıda modelinde kilitli olmayan çarpan vardır; ayrıca AMD anakartlarının veri yolu hızı daha büyük miktarlarda artırılabilmektedir.

Voltaj, güç, sıcaklık ve ses

İşlemcinizin içinde, mantıksal kapılar yüksek voltaj ile (vcore olarak da bilinir) ve düşük voltaj arasında 1 ve 0'ları yazarken gider gelirler. Yüksek voltaj iki daha yüksek voltajın arasındaki değer olarak algılanır ve aradaki fark veya başka bir deyişle tolerans hala oldukça iyi. İki voltaj arasında değiştirme öyle

hemen de olmaz ve overclock sırasında saat hızını artırınca kapının iki kapı arasında değişmesi için daha az zamanı olacaktır. En sonunda, artık yeterince yüksek bir vcore'a yeterince hızlı erişemeyecek ve bir hata meydana gelecektir- bu çok fazla overclock ettiğiniz anlamına gelir. Fakat vcore'u yükseltmek kapının daha yüksek bir voltajı hedeflemesine, kendi üst sınırına daha hızlı erişmesine ve kararlılık yaratmasına yardımcı olacaktır.

Bu ilişki karşılıklıdır, yani vcore'u artırmanın faydası, sadece diğer eksilen değerlerden bir kısmının etkisidir. Voltajı yüzde 10 artırmak size yüzde 50 overclock sunar ama başka bir yüzde 10 artırımı sizin ekstra voltajdan hiç bir fayda almayacağınız anlamına gelir.

Modern Intel işlemcileri kendi hava ile soğutulan frekanslarından başka bir şeye ihtiyaç duymazlar fakat bazı AMD işlemciler için ek voltaj seviyeleri de mevcuttur. Örneğin, tümleşik ekran kartı işlemcisi bulunduran APU'ları vardır, yani işlemcinin bu kısmı için (artı sıcaklık yüklenmesini unutmadan) saat hızını ve voltajı ayarlama imkanınız vardır.

Overclock'un diğer kötü yanları sıcaklık ve sestir. Voltajı ve frekansı artırdığınızda donanımınız daha çok güç sarf edecek ve daha fazla sıcaklık üretecektir. İyi bir işlemci soğutucusu edinmeli ve ekran kartınızın fanından gelecek olan aşırı gürültüye, bilhassa oyunlarda, hazır olmalısınız. Overclock su ile soğutmanın popüler olmasının sebeplerinden biri- iyi görünmesinin ve daha iyi soğutmasının yanında hava ile soğutmadan çok daha sessiz.

INTEL CORE i5-4690K CORE i7-4790K

Intel'in Devil's Canyon işlemcileri aslında hızları ayarlanmış Haswell işlemcileridir yani çoğu overclock için uygundur. 4,4 GHz'lik hıza birçok 4690K ile mütevazi bir 1.175V'luk vcore ile ulaşılabilmesi gerekir. Çıkabileceğiniz hız değişkendir ve çoğu zaman daha ileri gitmek için potansiyel vardır. Bizim maksimum overclock'umuz 1,33V'luk bir vcore ile 4,8 GHz oldu. Daha ucuz muadili gibi 4790K da hızı ayarlanmış ve bazı iyileştirmeler görmüş bir Haswell işlemcisi., ancak 4,4 GHz'e 1.175V vcore ve 44x çarpanla çıkmak oldukça kolay.

INTEL PENTIUM G3258

G3528'in overclock kapasitesinde işlemciler arasında ciddi bir çeşitliliğe şahit olduk, fakat aşırı olan 1,3 V'luk vcore genelde 4,5 GHZ ve üstü hızlara çıkabildi. Tabii ki eğer güçlü bir işlemci soğutucunuz varsa, güvenle 1,3 Volt'u uygulayabilir ve çarpanı kademeli olarak yükselterek işlemcinizi ne kadar ileriye doğru zorlayabileceğinizi görebilirsiniz. 1,37V ile 4,8 GHz bizim en yüksek overclockumuz oldu ama biz bunları devamlı kullanmayı tavsiye etmiyoruz. Burada biz daha rahat erişilebilecek ve daha serin çalışan 4 GHz'i 1,22V vcore ile tercih ettik.

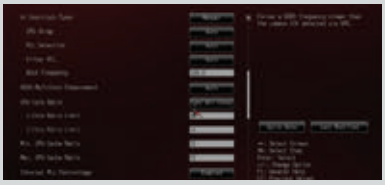

INTEL CORE i7-4930K

Intel'in Ivy Bridge-E mimarisinin pabucu yeni Haswell-E tarafından dama atıldı , yine de 4930K hala güçlü bir işlemci. Bu işlemcinin sınırlarını zorlarken iyi bir soğutma donanımına ihtiyacınız olacaktır- bizimki 1,3V ile 4,5 GHz'e ulaştı fakat 4,2 GHz'de kararlı olarak çalışabilmek için sadece 1,15 V'a ihtiyaç duydu.

ÖNEMLİ OVERCLOCK YAZILIMLARI

CPU-Z
Gerçek zamanlı olarak hafıza, işlemci, çarpan, veri yolu hızı ve vcore hakkında bilgi verir. Ayrıca işlemcinizin modelini listeler ve anakart modelini ve BIOS sürümünü de genelde tanır.

CoreTemp
Fiziksel tüm işlemci çekirdeklerinin güncel sıcaklığını ve işlemci bilgisini gösteren basit bir programdır. Ayrıca maksimum sıcaklıkları da gösterebilir- stres testi olarak kullanışlıdır.

Prime95
İşlemcinin tüm çekirdeklerini yüzde yüze kadar yüke maruz bırakan bir stres testi programıdır.

Smallfft testini kullanın ve ayrı ayrı silsilelere bakarak çökmeleri tespit edin. Bu testi bir kaç saat çalıştırın ve overclockunuzun güvenli ve kararlı olduğundan emin olun.

MSI Afterburner
Ekran kartı overclock programıdır. Frekanslar, fan hızı, voltaj ve güç için temel bilgiler sunar. Ayrıca bu ayarların gerçek zamanlı görüntülenmesine ve bunları grafik olarak da görüntüleyebilmenize yarar.

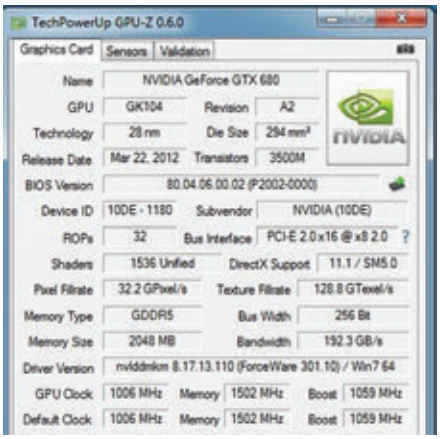

MSI Afterburner
Ekran kartı overclock programıdır. Frekanslar, fan hızı, voltaj ve güç için temel bilgiler sunar. Ayrıca bu ayarların gerçek zamanlı görüntülenmesine ve bunları grafik olarak da görüntüleyebilmenize yarar.

GPU-Z
CPU-Z gibi çalışır ve ekran kartları içindir. Frekanslar ve ekran kartı işlemcisi hakkında detaylı bilgi sunar ve ısı benzeri başka verileri de gösterir.

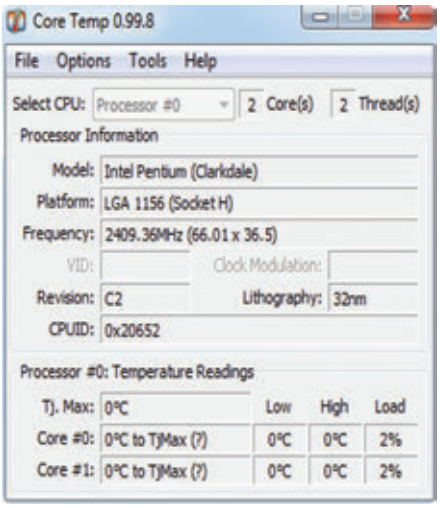

Unigine Valley
Unigine Valley bir 3 boyutlu grafik ölçüm yazılımıdır ve oyunların yüklenmesini simüle ettiği için ekran kartını overclock ederken işe yarar.

Tümleşik grafik ölçüm yazılımı ile overclocklar arasında performansları mukayese edebilirsiniz.

INTEL CORE i7-5820K

Tüm LGA2011 ve LGA2011-V3 işlemcilerinde olduğu gibi, iyi bir soğutmaya ihtiyacınız var -tercihen hepsi bir arada olan sıvı içeren soğutucular, Core i7-5820K'yi overclock ederken gerekli olacaktır. Biz 1,315V kullanarak 4,55 GHz'lik bir maksimum saat frekansına ulaştık, fakat gündelik bir overclock için 1,275V ve 4,2 GHz ile 42x bir çarpanı tercih ettik.

INTEL CORE i7-5960X

8 çekirdekli işlemci yüksek saat hızlarına ulaşmak için çok ideal değilse de, onu overclock ederek ciddi bir fayda elde edebilirsiniz. Sınırımız 36x bir çarpan ve 123,6 MHz temel frekans ile 1.35V vcore kullanarak 4,45 GHz oldu ama bizim tavsiyemiz standart 100 MHz temel frekans ve 1,225V vcore ile 40x çarpanla 4 GHz olacaktır.

AMD A10-5800K

Overclock A10-5800K'nin güçlü yanı değil, en azından işlemci oranını overclock etme açısından durum bu. Biz 1,5V vcore ile 4,5GHz'e ulaşabildik ama günlük kullanım için tavsiyemiz 1,45V vcore ile 4,3 GHz olacaktır. Oyunlarda hızlı RAM kullanımının faydası olacaktır. RAM (ekran kartı işlemcisi sistem RAM'ini kendi RAM'iymiş gibi kullanmaktadır) ve tümleşik ekran kartı işlemcisini 844MHz'e overclock etmek de işe yarayacaktır.

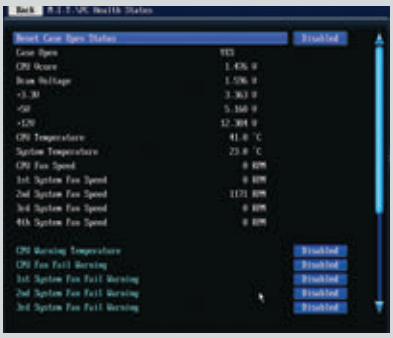

Dengeleme ve uyum modları

"C-state" ve "spread spectrum" gibi modlar elektrik tasarrufu, uyku modları ve sıcaklığı azaltmak için idealdir. Fakat maksimum overclock peşindeyseniz, bu modlar ayarlarınızla oynar ve sistemi kararsız hale getirir. Bunları kapatmak bir zorunluktur ve bunları anakartın EFI ayarlarında, genellikle de gelişmiş işlemci ayarları veya güç ayarları menüsünde bulabilirsiniz.

Kolaylık olsun diye, biz örneklerimizde manuel vcore modunu kullanıyoruz, zira bu bizden sabit bir maksimum voltaj değeri istiyor. Bu değeri artırmak kaçınılmaz olarak güç sarfiyatını artırır.

Daha düşük hafıza zamanlamaları performansı frekans değerinden daha az etkilese de, doğru olduklarına dikkat etmeniz gerekir.

Yani EFI'yi kullanırken ne yaptığınızı bildiğinizi düşünmeye başladığınızda, dengeleme ve uyum modlarını kullanmayı bir deneyip işlemci voltajıyla oynamayı deneyebilirsiniz.

Dengeleme (offset) modu standart vcore değerine belli bir miktar voltaj daha ekler ve kullanılmadığında işlemciniz normalde olduğundan daha fazla voltaj kullanıyor olacaktır. Uyum (adaptive) modu ise biraz daha ileri gider ve vcore eğrisini standart değerlerin üstüne çıkarır ve sonrasında teorik olarak vcore'u sizin belirlediğiniz üst limitte sabitler. Fakat bu modun sizin belirlediğiniz değeri aşabildiği durumların olduğunu da belirtmeliyiz.

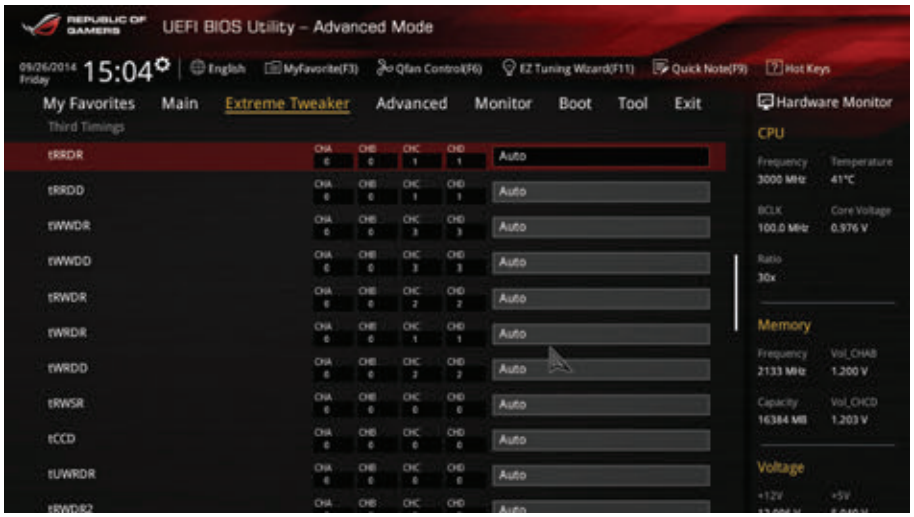

Daha düşük hafıza zamanlamaları performansı frekans değerinden daha az etkilese de, doğru olduklarına dikkat etmeniz gerekir.

Hafıza

Eğer işlemcinizi sadece çarpan kullanarak overclock ederseniz, modern PC'lerde sistem hafıza hızı düşük kalacaktır. Bu ayar kullanışlı olacaktır, zira hafızanın da kendi sınırları vardır. Fakat eski işlemcilerin yapıları gereği

sistem veri yolu hızıyla oynamak, hafıza frekansını da etkileyecektir. Bu durumun da kendi avantajları vardır- hafıza hızlı çalıştıkça sisteminiz de hızlanacaktır, fakat hafıza hızının genel performansa etkisi bir işlemci veya ekran kartı hızının etkisinden düşüktür.

Overclock'un eski zamanlarında, sistemin veri yolu hızı ile oynamak en popüler işlemci overclock yoluydu, özellikle de bir çoğunun kilitli çarpanları olduğu için... O zamandan beri çok şey değişti. Özellikle de hafıza denetleyicisi artık çoğu zaman işlemcide yer bulmakta, eskiden ise anakartın yongasetinde bulmaktaydı. Front side bus (FSB) işlemci ve sistem hafızası arasındaki fiziksel ara yüze verilen teknik isimdir. İlk başta tüm sistem veri yolu kilitliydi. Eğer FSB değerini artırırsanız, daha önce belirttiğimiz gibi diğer veri yolu hızlarını da artırmış olursunuz ve bunların kötü sonuçları da olabilir.

Sonuçta, FSB'yi oranlara göre değiştirmenizi sağlayan bölücüler, sisteminizin

AMD FX-6300 FX-8350

AMD'nin Piledriver bazlı FX işlemcileri genelde overclock için iyi tercihler fakat çok da ısınıyorlar. Bizim maksimum hızımız 1,45V vcore ile 4,8 GHz idi, fakat biz çok daha idare edilebilir bir hız olan 4.4 GHz'e 1,412V vcore ve CPU/NB voltajı olarak 1,231V'u tercih ettik, bu esnada işlemci veri yolu frekansını da 210MHz'e ve çarpanı 21x'e ayarladık. Bu ekstra veri yolu frekansı overclockunuzda ince ayar yapmanızı sağlar fakat hafıza saat hızını da artırır, yani RAM kararlılığınıza dikkat edin. FX-6300 için iyi bir hepsi bir arada veya hava soğutucusuna ihtiyacınız olacaktır. Biz 1,5V vcore ile 4,8 GHz'e ulaşabildik ama ideali 1,415V vcore ile 4.4GHz, bu da standart değerin azıcık üzerinde olduğundan vcore ayarını "Auto"da bırakabilirsiniz.

AMD A10-6800K

AMD'nin APU'larında A10-6800K en kolay overclock edileni, biz 1.5V vcore ile 4,7 GHz'e çıktık. 1,45V vcore ile 4,5 GHz tavsiyemiz olacaktır çünkü aşırı bir soğutma ihtiyacı yok. Biz ayrıca oyunların daha hızlı çalışması için ekran kartı işlemcisini 894 MHz'e çıkarttık ve 2.400MHz RAM kullandık.

AMD A10-7850K

A10-7850K'de 1,5V ile 4,5 GHz'e çıktık ve sıcaklıklar çok da yüksek değildi. 44x çarpan ve 1,45V vcore ile 4,4 GHz de gayet yeterli oldu ve ekran kartı işlemcisini 844 MHz'e ayarlamak oyunlarda oldukça faydalı olacaktır.

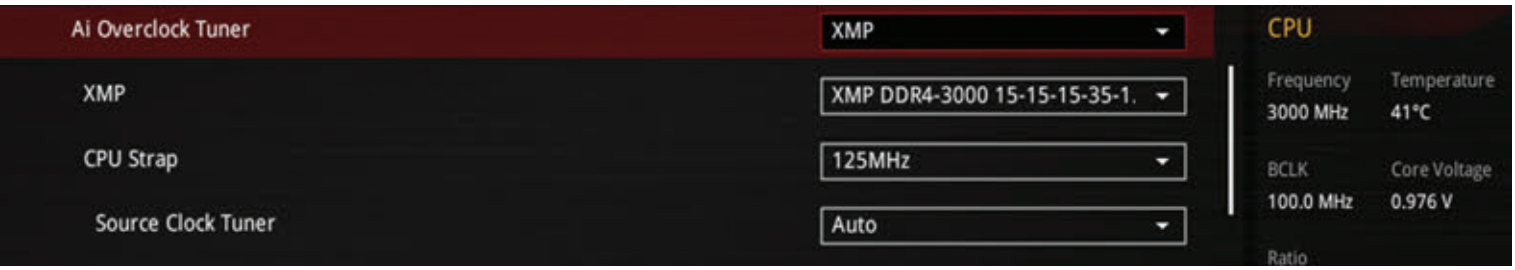

Üreticiler kendilerince otomatik olarak en yüksek seviyede doğru ayarları uygulamanın yolunu, ekstrem hafıza profilleri (XMP) ile buldular

geri kalanını aşırı zorlamadan overclock imkanı sunarlar. Hafızanızı FSB frekansınızla uyumlu hale getirmelisiniz. Eğer FSB'yi artırıp işlemcinizi overclock etme niyetindeyseniz, daha hızlı hafızaya ihtiyaç duyarsınız. Bölücüler burada işe yararlar ve artık eski karışık overclock yöntemlerinin ufak tefek kalıntılarından başka bir şey kalmadı. Intel sistemlerde, işlemci overclockunun önemli bir kısmı çarpanlar kullanılarak yapıldığı için, hafıza kendi cihazlarına bırakıldı; bu durumda bölücülerin EFI'den doğru frekans değerlerine getirilmesini sağlayabilirsiniz.

Hafıza zamanlaması performansa daha az etki eder. Her hafıza modelinin özel bir zamanlama ayarı vardır. Her hafızada şu şekilde listelenen 4 adet modül vardır: 14 (CAS gecikme), -14 (RAS to CAS erteleme), -16 (RAS ön şarj) ve en yüksek değer olan -38 (önşarj ertelemesi için aktif). Bu değerler ne kadar düşük olursa, modüller o kadar değerlerle başa çıkabilmektedir. Frekansın da performansa etkisi zamanlamadan daha azdır.

Burada en önemli olan bunların EFI'de doğru ayarlanmış olduğundan emin olmaktır, yoksa kararsızlık sorunlarıyla karşılaşırsınız- aynısı hafıza voltajı için de geçerlidir. Maalesef eğer sistemin otomatik olarak hafızayı algılamasını seçerseniz, en üst seviye ayarlar, güvenli standart ayarlar için devre dışı bırakılmıştır. Fakat üreticiler en yüksek ve doğru ayarları otomatik olarak uygulamak için kendi yollarını buldular; bunun adı ekstrem hafıza profiileri (XMP)'dir. Anakartınız bu ayarları modülden okuyabilir ve bunları ön tanımlı bir set olarak uygulayıp frekans zamanlamalarını ve voltajlarını ayarlayabilirsiniz. Standart olarak anakartınız DDR3 JEDEC standardı ile çalışır – 1.333MHz 9-9-9-24 ve 1,5 V'luk voltaj ile, yani hafızanızdan maksimum verim almak için, onun doğru frekansta, zamanlamada ve voltajda çalıştığından emin olmalısınız.

Ekran kartları

GPU'nun (ekran kartı işlemcisi) çekirdek frekansı, hafıza frekansı ve voltajı veya gücü, ekran kartlarının ince ayarlarına girişmenin hedef noktalarıdır. Eğer ne yaptığınızı tam olarak bilmiyorsanız, voltajı değiştirirken çok dikkatli olun- biz örneklerimizde iyi bir overclock elde etmek için sadece gücü yükseltmeye ihtiyaç duyduk.

Başlamadan önce

Overclock işlemine başlamadan evvel, sisteminizin standart hızında kararlı bir biçimde çalışırken sizin sisteminizi kullanmayı planladığınız frekanslarda stres testlerine tabi tuttuğunuzdan emin olun.

Böylece bir sorun olmadığına emin olabilirsiniz. Yani, doğru hafıza hızı ve zamanlamasını ayarlayın. XMP bile kullansanız, uyguladığınız ayarların sizin hafıza modeliniz için, üreticinin ölçümleri karşısındaki durumunu iki kez kontrol etmeniz kesinlikle uğraştığınıza değecektir.

Bundan sonra, anakartınızın BIOS'unu güncelleyin. Yeni versiyonlar gelişmiş overclock seçenekleri ve hata onarımları sunar. Son olarak, EFI modunda el ile overclock seçeneğine geçin.

Bazı durumlarda bunu önemli bir overclock seçeneğini görüntülemeden önce yapmanız gerekebilir.

Alandan tasarruf etmek için her işlemci için EFI screenshot'ı aldığımızı, bunların frekans ve voltaj değerlerini her EFI'de farklı alanlarda bulabileceğinizi belirtmeliyiz. Bunların bazılarını ekran görüntülerimizde bulamayabilirsiniz.

NVIDIA GTX970

GTX 970'in standart boost hızı (zorlanma halinde çıkılan hızı) 1178MHz'dir, 1,75 GHz hafıza ile, ve bu muhtemelen 1400 MHz'e kadar çıkabilir, 1,925GHz hafıza ile. Afterburnerda hızları artırmak istediğiniz MHz değerini girin – önceden overclock edilmiş kartımızda frekans değerlerine de izin vermemiz gerekti. Biz 1300 MHz baz saat hızı ve 1810 MHz hafıza hızını seçtik ve GPU-Z de bize bu verileri vermişti.

NVIDIA GTX760

GTX 760 çok iyi derecede overclock edilebilir ve biz standart 1033MHz ve 1,5 GHz değerlerine karşılık 1265MHz boost saat hızı ve 1,622 GHz hafıza hızı değerlerine çıkabildik. Fakat gündelik kullanım için 1183MHz boost hızını, baz saat hızı olarak 980MHz'i ve hafıza frekansı olarak 1600 MHz'i, güç limitini de %115 artırmayı tavsiye ediyoruz.

NVIDIA GTX770

Bizim örneğimiz 11163MHz boost hızına sahipti ve bu 1085MHz'lik standart değerden biraz daha fazla. Standart boost eğrisine 100 ila 150 MHz ekleme yaptığınızda limite ulaşırsınız, güç limitini %10 artırıp, GPU-Z'de belirtildiği gibi 1180MHz ekran kartı işlemcisi ve 1,775 GHz hafıza frekansına çıkarsanız kararlı bir overclock elde etmiş olursunuz. Bu da 1232MHz'lik bir boost hızına tekabül eder.

Overclock profilleri

CMOS silme düğmesi

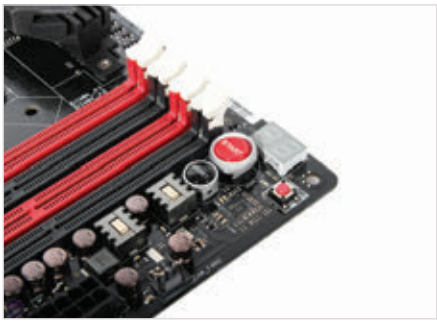

Güç ve reset düğmeleri

Çoğu anakartın çok fazla overclock seçeneği yoktur, fakat esas önemli ayar CPU voltajıdır. (veya vcore kontrolü). Bu ayar sınırlandırılmış, veya bazı durumlarda EFI'den çıkarılmış olabilir; bu nedenle anakartın kullanım kılavuzuna bakın ve bu özelliğin desteklenip desteklenmediğinden emin olun (eğer anakartı satın almadıysanız bunlara online olarak da erişebilirsiniz).

Daha fazla güç fazı daha iyi overclock anlamına gelmez ve makul boyutlu soğutucular bizim test ettiğimiz çoğu anakartta oldukça iyi performans verdiler. Bu yazıda da gördüğünüz üzere, genellikle bir takım ayarları değiştirmek suretiyle bugünün silikon ürünlerinden iyi bir overclock elde edebilirsiniz. Birçok anakart overclock özelliklerine sahiptir fakat bu özelliklerden sadece bir kaç tanesi çoğu overclockçu için gereklidir.

Voltajı daha net ölçme özellikleri, aşırı soğutma modları, otomatik fan kontrolü için termal test konektörleri birçok kullanıcı için çok da gerekli değildir- bunlara sadece ciddi derecede overclock yapacaksanız bakmalısınız. Biz bu özelliklerden sadece gerçekten çoğu overclockçu için gerekli olanları aşağıda listeledik.

Clear-CMOS tuşu

Bu fiyatı görece pahalı olan çoğu anakartta mevcuttur ve eğer sistemin açılmasını engelleyecek bir overclock yapmışsanız,EFI'yi standart haline geri döndürüp hatalardan kurtulabilirsiniz. Çoğu anakartta net bir biçimde bu işleme yarayan bir jumper bulunur ama bir düğme de görmeyi kolaylaştırır.

On-board güç ve reset tuşları

Sisteminizi kasaya monte etmeden test etmek ve overclock etmek faydalı olacaktır – eğer overclock başarısız olursa, anakart çalışmazsa sökme ile vakit kaybetmemiş olursunuz.

Güç ve reset düğmeleri, kasanın aynı düğmelerine ihtiyaç duymadan anakartı sıfırlamak için oldukça kullanışlıdır.

İyi soğutma

Bazı ucuz anakartlar az soğutucu ile veya bazen soğutucusuz satılıyorlar. Standart hızlarda sorun yok ama overclock yaptığınızda ekstra sıcaklık çok kolay bir şekilde felaketlere sebep olabilir, bu

Overclock profilleri

Farklı overclock çeşitleri kullandığınızda, bazı anakartlar bu ayarları profil olarak kaydetme imkanı tanırlar ve bu oldukça kullanışlıdır.

İyi soğutulan PC'ler için de geçerlidir. Yongaseti ve VRM'ler için soğutucu zorunluktur ve borulu soğutucu modelleri özellikle tavsiye edilmektedir.

AMD RADEON R9 270X

Bizim Radeon R9 270X beklenilenden öte bir performans verdiyse de, çoğu kartı 1,18 ila 1,20 GHz arasında bir çekirdek hızına ve 1,6 GHz'lik bir hafıza hızından öteye zorlamamak gerekir.
Biz kartın güç limitini %20 artırdık ve ekran kartı işlemcisi çekirdeği için 1,15 GHz ve hafıza için de 1,55 GHz kullandık.

AMD RADEON R9 280

R9 280 ciddi bir overclock performansı sergilemedi. Çekirdek hızı olarak 1080MHz ve hafıza hızı olarak 1,575 GHz kararsızlık sorunu yaşamadığımız en üst değerler oldular. Gündelik bir overclock için sırasıyla 1050 MHz ve 1,45GHz değerlerini, güç limitini %20 artırarak kullanmanızı tavsiye ederiz.

AMD RADEON R9 290

R9 280'de olduğu gibi overclock yapamadık, biz de çekirdek hızını 947 MHz'den 1110 MHz'e ve hafıza hızını 1,25 GHz'den 1,425 GHz'e çıkardık. Bu değerlerin üstünde Unigine's Valley yazılımında hatalarla karşılaştık. Biz sırasıyla 1050 MHz ve 1,45GHz değerlerini, güç limitini %50 artırarak kullanmanızı tavsiye ederiz.

ŞUBAT SAYISI BAYİLERDE

50 POSTER 200 STICKER

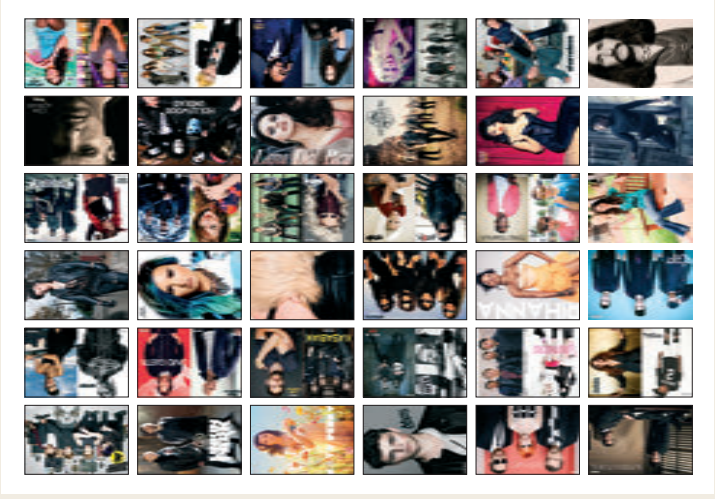

Tabletler: Dolaylı bir başarı öyküsü

Apple 2010 yılında iPad'i çıkartarak sıfırdan bir piyasa yarattı. Fakat aslında bu hikayenin öncesi var.

Bill Gates ile Steve Jobs 2007'de D5 konferansında ortaklaşa bir panele katıldılar. Panel konusu önümüzdeki beş yıla döndüğünde Gates tabletlerden söz etmeye başladı. Jobs ise "PC sonrası aygıtlar" konusunda konuştu ve çok zekice lafı tabletlere getirmekten kaçındı. Geçmişe dönüp de bakınca bunun çok önemli bir an olduğunu görüyoruz çünkü Apple sadece üç yıl önce tabletler yönünde önemli bir adım attı. Microsoft'un nicedir atmaya çalıştığı fakat atamadığı adımdı bu. Microsoft, MS Tablet PC platformunu 2001'de başlatmıştı. Takip eden yıl ise üçüncü parti sağlayıcılar ilk tablet bilgisayarları piyasaya sürmüş, bunlardan da çok popüler olan ama önemli bir pazar payına erişemeyen convertible (yarı tablet yarı dizüstü) bilgisayarlar türemişti. Buna rağmen tabletler hâlâ niş ürünler olarak kalmıştı. Bu Microsoft projesi gibi fiyaskolar tabletlerin ve kalemli bilgisayarların tarihinde sıkça görülüyor. Kalemle kullanılan ilk bilgisayar sistemleri 1915'te Hyman Eli Goldberg'in otomatik el yazısı tanıma sisteminin patentini almasına kadar dayanıyor. Stylator ilk defa 1957'de piyasaya çıktı ve bu sistemin ilk uygulamasıydı. Ancak bunun ardından çok uzunca bir süre piyasaya yeni aygıt sürülmedi. Uzun bir süre boyunca tabletlere sadece alternatif giriş aygıtları gözüyle bakıldı. Bir gün PC'lerin yerine geçebilecekleri kimsenin aklına bile gelmedi.

Apple'ın bu konuya ilgisi 1987 yılında başladı. İlk Newton geliştirildiğinde Apple'ın CEO'su John Scully idi. İlk ürün serisi olan MessagePad ise 1993'te çıktı ve tıpkı atası gibi o da başarısız oldu. Aygıtlar teknik bakımdan iyi olsa da el yazısı tanıma becerilerinin yarattığı hayal kırıklığı ve yüksek fiyatları başarılı olmalarını önledi. Apple, Newton serisini 1998'de sona erdirdi. Bu, Steve Jobs'un kararıydı. Aşağı yukarı aynı zamanda (90'ların başlangıcında) giderek daha fazla firma tablet ve PDA (kişisel dijital asistan) geliştirmeye başladı. GRiDPad ve 1996'dan başlayarak da Palm serisi çok popüler oldu. Bununla birlikte hiçbir büyük gelişme yaşanmadı. Ancak Steve Jobs'un 2010'da iPad'i çıkarmasıyla her şey değişiverdi ve kalem kullanımı bir anda ortadan kalktı. Tabletler aksesuar olmaktan çıkıp bilgisayarların yerini almaya başladı. Apple, Eylül 2014'e kadar 237 milyon adet iPad sattı. Rakipleri de kervana Android ya da Windows işletim sistemli tabletlerle katıldılar. PC piyasası bundan olumsuz etkilendi ve küçüldü.

balkim@chip.com.tr

237 Milyon

Apple'ın 2010'dan bu yana sattığı iPad sayısı. Bu büyük satışların etkisi PC piyasasında görülüyor.

SOY AĞACI

2012 Microsoft Surface
Microsoft buna Surface'la karşılık verdi ve tüm işletim sistemini dokunmatik kullanıma uygun hale getirdi.

2010 Apple iPad
Steve Jobs 27 Ocak'ta ilk iPad'i çıkararak tablet piyasasını altüst etti

2007 D5 Konferansı
Bill Gates tabletlerin kullanacağı bir gelecekten söz etti. Ama daha sonra bunu gerçeğe dönüştüren Jobs oldu.

2001 Microsoft Tablet PC
Microsoft, tablet PC spesifikasyonlarını açıkladı ve sonraki yıl ilk dönüştürülebilir aygıtlar çıktı.

1996 PalmPilot
Palm'ın ilk PDA'sı (Palm OS) ortaya çıktı ve başarı kazandı.

1993 Apple Newton
Apple, Newton serisinin ilk ürünü olan MessagePad'i çıkarttı. Aygıt başarısız oldu.

GRiDPad

Satış başlangıcı: Ekim 1989
Fiyatı: 2.370 dolar
Donanım: 10 MHz CPU, 1 MB RAM
Ekran: 10 inç LCD
İşletim sistemi MS DOS 3.3

FOTOĞRAFLAR: V. O. N. U.: MICROSOFT; CHIP; FLICKR/JOI ITO/CC BY 2.0; WIKIPEDIA/JANTO DREIJER; WIKIPEDIA/CHANNEL_R/CC BY-SA 3.0; WIKIPEDIA/RAMA & MUSÉE BOLO/CC BY-SA 2.0 FR; MUSÉE DE L'INFORMATIQUE – WWW.MUSEEINFORMATIQUE.FR

TÜRKİYE'NİN
EN ÇOK OKUNAN DERGİSİ
ARTIK HER YERDE YANINIZDA

BİLİM VE TEKNOLOJİ DERGİSİ **POPULAR SCIENCE**'I
iPhone/iPad ve ANDROID
CİHAZLARINIZDA OKUMAK İÇİN HEMEN İNDİRİN

App Store'dan İndirin

Google play 'DEN EDİNİN

Apple, Apple logosu, iPhone ve iPad Apple Inc.'in ABD'de ve diğer ülkelerde tescilli ticari markasıdır. App Store Apple Inc.'in servis markasıdır.

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, yazılım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor. Sosyal ağlarda takip etmek için:

mkars@chip.com.tr
www.chip.com.tr/blog/mahmut
www.twitter.com/mahmutkarsliolu
www.instagram.com/mahmutkarslioglu
www.pinterest.com/mahmutkarsliolu
plus.google.com/+MahmutKarslioglu
www.linkedin.com/profile/view?id=304012332

Microsoft, süprizleri ardı ardına sıraladı...

Ücretsiz gelecek yeni işletim sistemi, baştan yazılmış internet tarayıcı, holografik teknolojiler, PC/Xbox entegrasyonu ile Microsoft'un geleceği şimdiden parlak gözüküyor.

AYIN İŞLETİM SİSTEMİ Şimdi Linux düşünsün...

Ocak ayının sonlarına doğru gerçekleşen Windows 10 etkinliğinde Microsoft, gösterdiği holografik teknolojiler, gelişmiş verimlilik uygulamaları ve yeni web tarayıcısıyla trendi belirleyen dev bir firma olduğunu bir kez daha gösterdi. Bu etkinlikte merak edilen önemli bir konu da artık doğrulanmış oldu.

Windows 10; Windows 7, 8.1 ya da Windows Phone 8.1 kullananları için yayınlandıktan 1 sene boyunca ücretsiz bir güncelleme olacak. İşletim sistemi grubu başkan yardımcısı Terry Myerson, herhangi bir cihazı Windows 10'a yükselttikten sonra, onu cihazın ömrü boyunca güncel tutacaklarını söylerken Windows 10'u bir "hizmet" olarak düşündüklerini de sözlerine ekledi. Ancak firmanın, 1 seneden sonraki yükseltmeler için "henüz karar vermediğini" duyurması da kafaları karıştırmıyor değil.

Önceki yapılarda bulunmayan Cortana, Continuum ve birkaç yeni işlevi daha içeren Windows 10 Teknik Önizleme'nin 9926 nolu Türkçe yapısını 32 bit indirmek için **http://go.microsoft.com/fwlink/p/**

?LinkId=522129 64 bit sürümü için ise **http://go.microsoft.com/fwlink/p/**

?LinkId=522128 adresini kullanabilirsiniz. Yeni işletim sistemi ile ilgili tüm yenilikleri bu ay ve önümüzdeki aylarda sizlerle buluşturacağız.

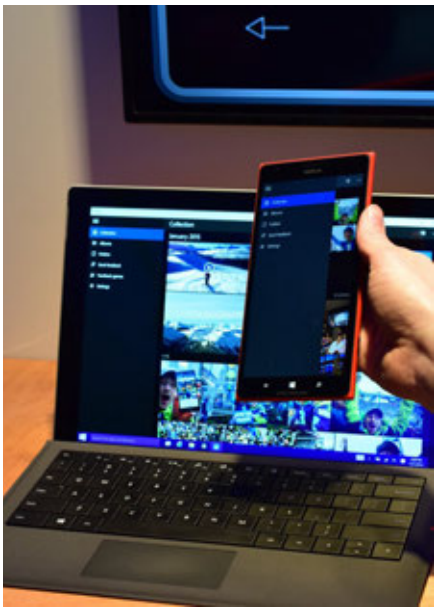

WP 8.1 cihazlar doğrudan Windows 10'a güncelleme yapabilecekler. Bu şekilde WP ismi de artık sona ermiş olacak.

AYIN SOSYALİ WhatsApp artık PC'de de boy gösteriyor

WhatsApp'ın bir süredir dedikoduları yapılan web sürümü, bazı kısıtlamalarla da olsa kendini gösterdi. Şu an sadece Google Chrome'da çalışan işlev, iOS'lu cihazları şimdilik desteklemiyor. WhatsApp'ı web üzerinden kullanmak için web.whatsapp.com adresini ziyaret ettikten sonra, telefonunuzdaki WhatsApp uygulamasını açıp ekrandaki QR kodunu taratmanız yeterli. Web'den sohbet edebilmeniz için telefonunuzun internete bağlı olması ve bağlantıyı kesmemeniz gerekiyor. QR kodunu taratabilmek için WhatsApp'ın son sürümüne ihtiyacınız olacak. Ancak güncellemeler kademeli olarak dağıtıldığından henüz telefonunuza ulamamış olabilir. İşlev, iOS dışında Android, Windows Phone, BlackBerry ve Nokia S60'ta da kullanılabiliyor.

WhatsApp'ın açıklamasına göre iOS'un dışarda kalma nedeni, "Apple'ın platformundaki kısıtlamalar". Ancak bu sorunun WhatsApp tarafından çözüleceğine eminim.

AYIN HACK'İ Minecraft oynayanlar şifrelere dikkat!

19 Ocak tarihinde 1.800 Minecraft kullanıcı adı ve şifresinin hacker'lar tarafından ele geçirildiği ve internete sızdırıldığı açıklandı. Tabii ki bu sızıntının anlamı da internet üzerindeki rastgele insanların, diğerlerinin hesaplarına ve bloklardan oluşan dünyalarına girebilmeleri anlamına geliyor.
Pastebin üzerinde düz yazı olarak paylaşılan hesaplar; izinsiz kişilerin oyuncuların oyun dünyalarına giriş yapmalarına ve normalde 19.95 Euro'ya satılan Minecraft'ın bir kopyasını bedavaya indirmelerine imkan

Minecraft şifrenizi değiştirmezseniz Hacker'lar hesabınızda taş taş üstünde bırakmayabilir!

tanıyor. Bu bilgileri ele geçirmek için nasıl bir yöntem kullanıldığı henüz belli değil ancak düşünülen bazı ihtimallerin arasında phishing saldırıları, keylogger yazılımları ve hatta bir Minecraft güvenlik açığı bile bulunuyor. Sızan bu bilgiler hakkında oyunun yapımcısı Mojang tarafından yapılmış bir açıklama ise henüz yok.

Şimdilik sadece 1.800 şifre sızmış olsa da bu saldıranların yapabileceklerinin sadece bir örneği olarak sunulmuş olabilir. Başka bir deyiş ile şifrenizi değiştirmek için şu an en doğru zaman!

AYIN WEB SERVİSİ **Tarayıcıda çalışan yazılımlar**

Cameyo servisi, bilgisayarına her yazılımı kurmayı sevmeyenlere veya başka bilgisayarlar üzerinden alıştıkları yazılımlara ulaşmak isteyenlere harika bir fırsat sunuyor. Açık kaynak kodlu ve lisans gerektirmeyen ücretsiz yazılımları hizmete sunan Cameyo ile, bu yazılımları tarayıcınız üzerinden çalıştırmanız mümkün. Örneğin Cameyo sayesinde VLC'nin son sürümünü tarayıcınızdan çalıştırabilir, Dropbox'ınıza ulaşabilir, DVD yazdırma araçlarınızı bulabilir, fotoğraf düzenleme yazılımlarınıza yine tarayıcınız üzerinden erişebilirsiniz.

Servis dilerseniz, kendi uygulamalarınızı da kurmanıza ve hesabınız üzerinden kullanmanıza izin veriyor. Bunun için kurulum dosyasını sisteme yükledikten sonra bir süre kurulum için bekliyorsunuz. Ardından kullanıma hazır hale geliyor. Cameyo servisine **https://online.cameyo.com/public** adresi üzerinden ulaşabilirsiniz.

AYIN ÇÖKÜŞÜ **Change.org'un arkasında da o var**

Daha önce çok övdük, çok yazdık biliyorum ama eğer Bitcoin sahibiyseniz, ne yazık ki 2015 sizin yılınız olmayabilir. Her çıkışın bir de inişi var. Bu sanal para birimi, için de farklı olmadı ve Bitcoin 2015'in başlangıcından beri yüzde 40 gibi ciddi bir değer kaybına uğramış durumda.

Coindesk'in içerik listesine göre, coin'in değeri 187 dolar civarına kadar düştü ve 2013 yılından beri ilk defa 200 dolar altını görüyor. Ayrıca, CEX.IO Bitcoin "cloud mining" hizmetini durdurduğunu çünkü şu anda hizmetin masrafının gelirinden çok daha yüksek olduğunu belirtti.

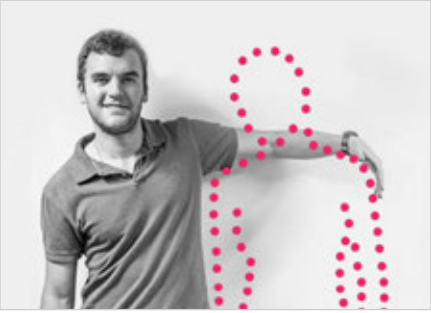

Bazı analistler ise bu durgunluğun ardından, Bitcoin'in bir "patlama" yaşayarak yıllar önceki değerini geri kazanacağını düşünüyorlar. Bitcoin'in değişken bir sistem olduğu hiçbir zaman sır değildi ancak bazı büyük toplu satışlar, durumu daha da kötüleştirdi. Tabii ki bu yaşananlar, sanal birim için yolun sonuna geldiğimiz anlamına gelmiyor. Bitcoin, henüz sınırlarına ulaşmış değil. Dolayısıyla her şeye rağmen bu durumdan kurtulup, bir zamanlar sahip olduğu gururlu noktaya geri dönebilir.

AYIN ÇÖPÇATANI **Gerçeği yok sanalını ister misiniz?**

Sosyal medya çıktı çıkalı, dünya çapındaki yalnız gençler, sevgililerini sosyal medyada gösteremedikleri için kendilerini kötü hissediyor. İşte bu acıya son verecek pratik uygulamalar olan Invisible Girlfriend ve Invisible Boyfirend, kullanıcıların kendilerine çok gerçekçi görünen ama sahte sevgililer oluşturarak, bunlarla ilişkilerini sosyal medyada arkadaşlarına gösterme imkanı tanıyor. Uygulamaya ödeme yaptıktan sonra kullanıcı geliştiriciden, aşk mesajları ve fotoğrafları almaya başlıyor. Bu fotoğraflar, bu işe gönüllü olan kız ve erkeklerden seçilmiş fotoğraflardan oluşuyor. 25 dolarlık fiyat karşılığında, sosyal medyada 100 aşk mesajı, 10 sesli mesaj ve bir tane de el yazısıyla aşk mesajı alınıyor.

Sosyal medyada her şeyi görmeye alışmış olan günümüz gençleri, bu sahte sevgiliye ne kadar inanır bilinmez ama artık dünyada böyle bir servisin de verildiğini görmek gerçekten ilginç. Kız arkadaş için **https://invisiblegirlfriend.com/**, erkek arkadaş için ise **https://invisibleboyfriend.com/** adreslerini kullanabilirsiniz.

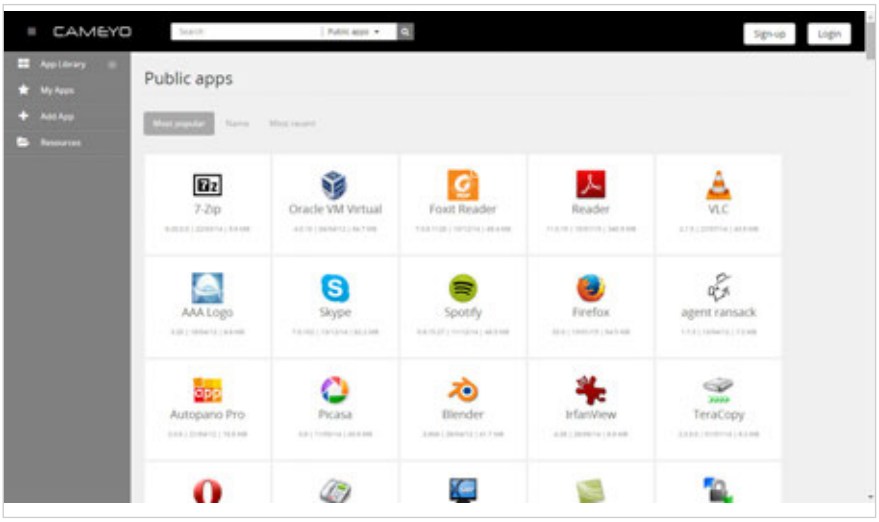

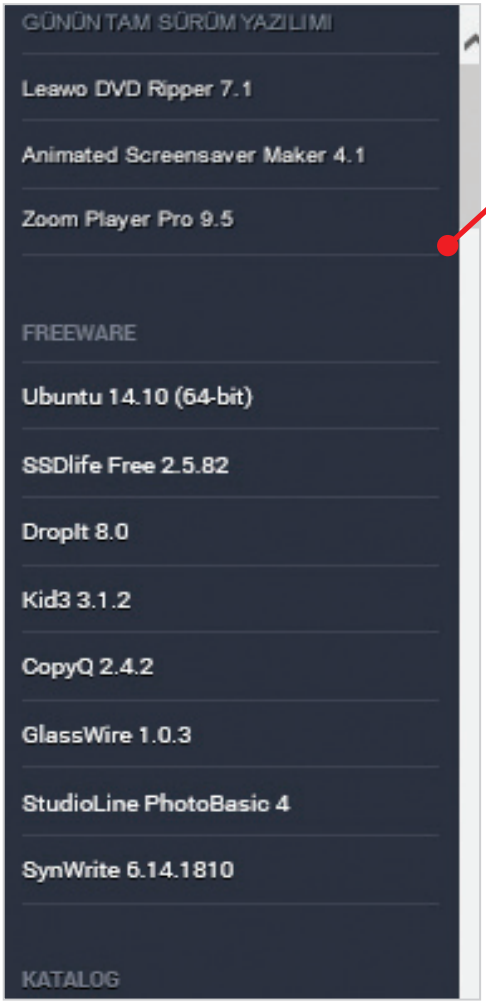

CLOUD İÇERİĞİ

Gelişen teknolojiye ayak uydurmak ve ihtiyaçlara uyum sağlamak için CHIP DVD şekil değiştiriyor ve artık CHIP Cloud oluyor. Bundan sonra sadece PC'nizden değil yeni nesil optik sürücüsü olmayan mobil cihazlardan da tüm içeriğe ulaşabileceksiniz.

CHIP Cloud arabirimine ulaşabilmek için artık http://chipcloud.chip.com.tr adresini açmanız yeterli. Bu şekilde CHIP içeriklerinin sınırı kalkıyor ve herkesin kullanımına açılıyor. CHIP Cloud arabiriminde sol üstteki ikona tıkladığınızda açılan menüyü kullanarak içeriğin sıralı tam listesine ulaşabileceğiniz gibi, aynı zamanda "CHIP Kodları" menüsünden de tüm kategorileri bir arada görebilirsiniz. Kategoriler altında bulacağınız içeriklere erişmek içinse, ilgili kategoriye girdikten sonra ulaşmak istediğiniz içeriğe tıklayabilirsiniz. Böylece istediğiniz içerik tüm bilgileriyle birlikte ekrana gelecek. Eğer isterseniz "İndir" butonu ile içeriği bilgisayarınıza ya da

İçeriklere erişmek için,
http://chipcloud.chip.com.tr
adresini kullanabilirsiniz

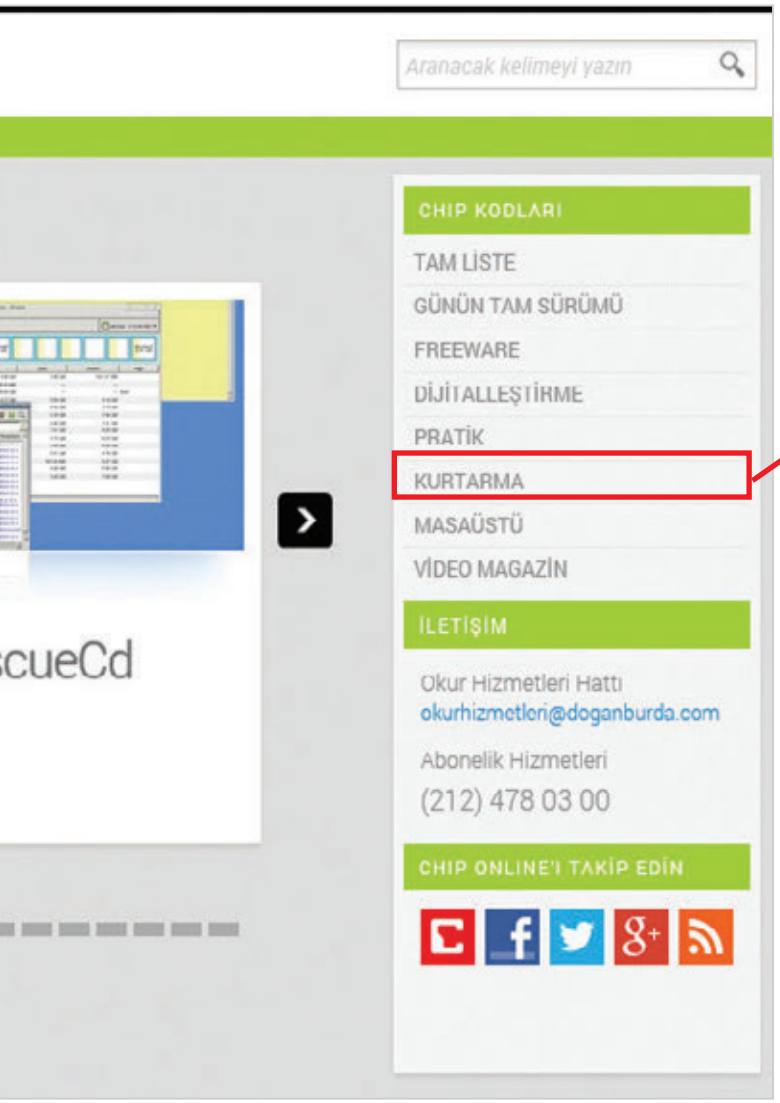

mobil cihazınıza yükleyebilirsiniz. Bunun için ekrana gelen güvenlik penceresini "Çalıştır" butonu ile onaylamanız yeterli. Böylece dosya CHIP Cloud'tan bilgisayarınıza indirildikten sonra kurulum programı başlayacaktır. Ayrıca artık CHIP Cloud'da programların sadece 32 ve 64 bit'lik sürümlerini değil, akıllı telefon sürümlerini de bulabileceksiniz. Bunun için "İndir" menüsünü kullanabileceğiniz gibi hangi mobil işletim sistemini kullanıyorsanız onun QR-Code'unu okutarak uygulamalara daha hızlı bir şekilde erişebilirsiniz.

Yenilenen içerikler artık internetten CHIP Cloud üzerinden size sunulduğu için herhangi bir fiziksel optik medyaya da ihtiyacınız olmayacak. Bu şekilde optik sürücüye sahip olmayan ya da içeriklere mobil cihazları üzerinden erişmek isteyen CHIP okurları da rahatlıkla sunulan içeriğe nerede olurlarsa olsunlar erişebilecekler. Severek takip ettiğinizi düşündüğümüz ve dergide yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemelerle ilgili videoları da artık benzer şekilde PC'nize ek olarak mobil cihazlarınızdan da izleyebilirsiniz. Bu videolar arabirimde Video Magazin bölümünde yer alıyor.

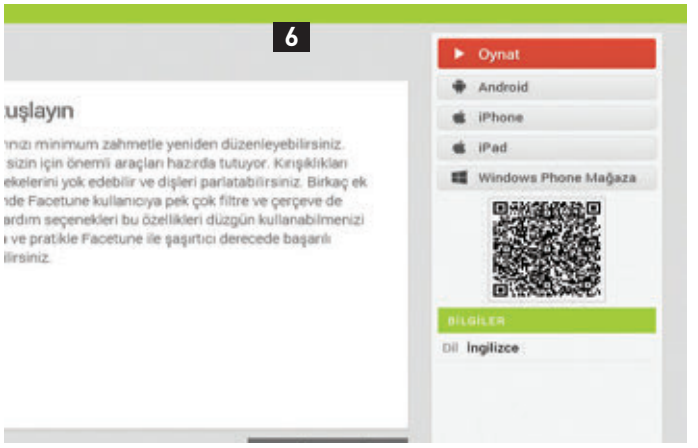

VİDEO MAGAZİN: CHIP Cloud ile artık mobil cihazlarınızdan da izleyebilirsiniz. Dergide üzerinde **Video Magazin** logosu yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeler ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

Ücretsiz yazılımlar

Tümü ücretsiz: Sizlere her ay en başarılı ücretsiz yazılımları ve uygulamaları tanıtıyoruz.

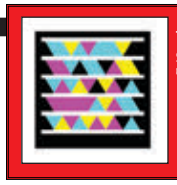

Tüm yazılımların en güncel sürümlerine ulaşmak için **TikTag**'leyin

Kişisel dosyalarınızın güvenli yedeklenmesi

Aomei Data Backupper 2.0.3

Sistem çökmesi, virüsler ya da tüm önemli kişisel verilerinizin ya da sistemin kaybolmasına neden olan çalışmayan medyalar. Bu tarz tehlikelerle baş edebilmenin en etkili yolu kişisel dosyalarınızı yedeklemekten geçiyor. Aomei Data Backupper kişisel yedekler oluşturmak için tam bir çözüm. Tek tek dosyaları ya da tüm klasörü yedeklemek için "Backup" özelliğinden yararlanıyorsunuz. Bunun için ilk adımda yedeğinize bir isim verin daha sonra dosyaları ya da klasörü seçin ve son olarak yedeğinizin hangi medyaya yazılacağını işaretleyin. Diğer şeyler arasında "Backup Options" size sıkıştırma oranını ve yedek dosyaların şifrelenmesini sağlıyor.

Eğer tüm bir bölümü ya da sabit diskleri tek tek haritalamak istiyorsanız, "Başlat" menüsünden "Clone" özelliğini seçmeniz gerekiyor. Daha sonra klonlamak istediğiniz bölüme ya da tüm sabit diske bakın. Yedeklemek istediğiniz hedef bölümü ya da sabit diski seçin. "Utilities / Check Image" ile yedeklediğiniz bölümün ya da diskin sağlık durumunu denetleyebiliyorsunuz.

İPUCU 1 "Utilities / Create Bootable Media" seçeneğiyle USB bellekten ya da DVD'den ön yükleme yaparak verilerinizi kurtarmaya yarayan medyalar elde edebilirsiniz.

İPUCU 2 "Settings / SPlitting" seçeneğiyle yedeklerinizin boyutunu belirleyebilir ve bunları CD ya da DVD'ye yazabilirsiniz.
edinerek farklı arayüzlere ulaşabilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

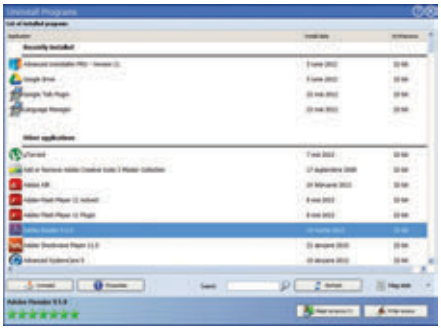

Yazılımları kaldırın

Advanced Uninstaller Pro 11.52

Önceden ücretli olan Advanced Uninstaller Pro artık ücretsiz olarak kullanıcıların hizmetine sunuluyor. Yazılım istemediğiniz uygulamaları sisteminizden siliyor ve Windows Kayıt Defteri girdilerini de temizliyor. Araç ayrıca Windows geçici dosyalarını da silebiliyor.

İPUCU Yazılımın diğer uygulamaları kurması ve görev çubuğuna eklemesi için "User defined installation" seçeneğini her defasında işaretlemelisiniz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

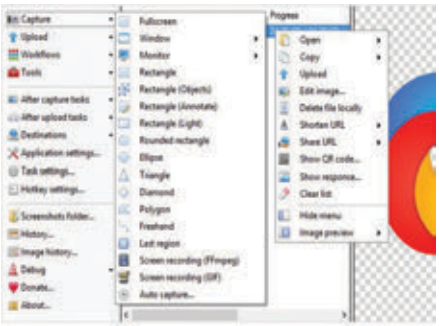

Lüks ekran görüntüsü

ShareX 9.4.0

ShareX 9.4.0 sürümüyle tek tuşa tıklayarak tüm ekran görüntüsünü kolaylıkla alabileceksiniz. Üstelik aldığınız ekran görüntülerine yazılımdaki dahili imaj düzenleme uygulamasıyla müdahale edebileceksiniz. Bilgisayarınıza FFmpeg (ffmpeg.org) codec'i kuruluysa "Workflows / Screen recording" tuşuyla video görüntülerini de alabileceksiniz.

İPUCU Aldığınız ekran görüntülerini doğrudan sosyal paylaşım ağlarına gönderebiliyorsunuz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

Ücretsiz Cloud

Seafile 3.1.8

Seafile Dropbox ya da GoogleDrive'a alternatif olarak geliyor. Yazılımın test aşamasında 1 GB'lık ücretsiz cloud alanına sahip oluyorsunuz. Kurulum İngilizce olsa da dil ayarlarını bu esnada değiştirebiliyorsunuz. Uygulamanın iOS, Android ve Linux için de istemcileri bulunuyor.

İPUCU Yazılımın doğru kullanımı için seacloud.cc/accounts/login'den bir hesap oluşturmanız gerekiyor. Uygulamaya bu hesap üzerinden ulaşabiliyorsunuz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: Türkçe

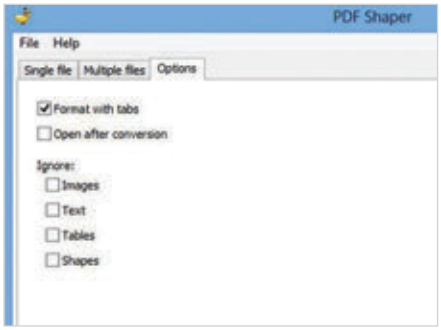

PDF aracı

PDF Shaper 3.0 Final

İsterseniz internette PDF sayfalarını tarıyor ya da PDF'inizi imaja dönüştürüyor olun tüm bu işlemleri PDF Shaper ile hiç vakit kaybetmeden kolaylıkla gerçekleştirebilirsiniz. İşleminizin gerçekleştirilebilmesi için dosyayı ekleyin ve "Play" simgesine tıklayın.

İPUCU Yazılım kurulumda adware ya da araç çubuğu da ekliyor. Bunun önüne geçebilmek için kurulum esnasında "User defined installation" seçeneğini işaretlemelisiniz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

Sınırsız masaüstü

Rainmeter 3.1

Kişisel PC masaüstünüzü kurmak için Rainmeter'ı kullanabilirsiniz. Başka bir yöntemse deviantart.com ya da customize.org'dan sınırsız sayıda elde edebileceğiniz skin'leri kullanmak. Rainmeter'la masaüstünüze e-posta, takvim, RSS özelliklerini kazandırabilirsiniz.

İPUCU Geliştiricilerin docs.rainmeter.net/manuel adresinden yayınladıkları kılavuzla masaüstünüzü daha fazla kişiselleştirebilir, kendi skin'lerinizi oluşturabilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

CDex 1.72

Müzik kopyalayıcısı CDex nihai sürümüyle karşınızda. Araç, müzik koleksiyonunuzdaki tüm müzik biçimlerini birbirine dönüştürebiliyor. Diğer biçimlerin yanı sıra FLAC, OGG ve FAAC dosyaları da güncellenmiş

Cdexos.sourceforge.net

360 Total Security 5.0.0

Ücretsiz güvenlik çözümü Total Security 5.0.0 yeni güncellemesiyle önemli güvenlik açıklarını kapatmış ve 7-ZIP dosyalarını da tarayarak zararlıların sisteminize geçişini engellemede bir adım daha atmış.

360safe.com

CopyTrans Shelbee 1.005

Ücretsiz CopyTrans Shelbee iOS cihazlarınızın iTunes'a gerek kalmadan yedeğini almayı çocuk oyuncağı haline getiriyor. Ayrıca iOS8, yani son sürüm iPhone6 ve iPhone6+ da yazılımın desteklediği cihazlar arasında.

Copytrans.com

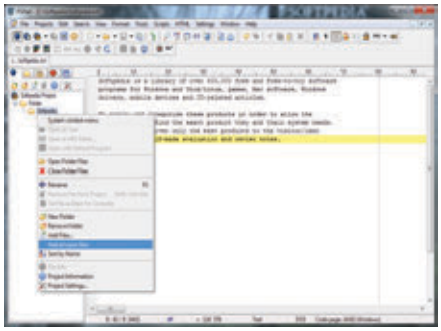

Tüm diller için düzenleyici

PSPad 4.5.9

PHP ve HTML'in yanı sıra PSPad, SQL, visual Basic ve C++ gibi pek çok programlama dilini destekliyor. Yazılımda işaretleme ve düzeltme özellikleri de yer alıyor. Kendi makrolarınızı kaydetme özelliği işlemleri kolaylaştırıyor. Bir FTP istemcisiyle yaptığınız değişiklikleri kolaylıkla aktarabiliyorsunuz.

İPUCU Yazılımı kurmanıza gerek yok. Tek yapmanız gereken ZIP dosyasını açıp PSPad.exe'yi çift tıklayarak çalıştırmak.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

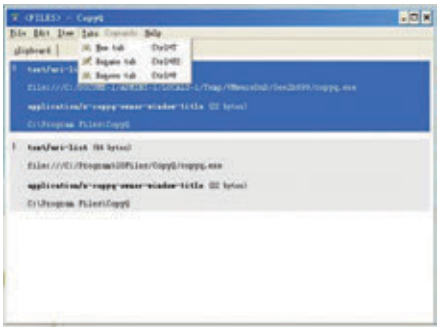

Başarılı pano

CopyQ 2.4.2

Pek çok yeni özelliğiyle CopyQ, Windows'un panosundan çok daha gelişmiş özellikleriyle karşınızda. Örneğin kopyaladığınız metinler ya da görselleri kaydedebiliyor ya da aralarında arama yapabiliyorsunuz. Böylelikle iş esnasında hangi aşamada olduğunuzu görebiliyor ve pano işlemleri arasında kaybolmuyorsunuz.

İPUCU "Tab / Add Tab"e tıklayarak daha fazla sekme oluşturabilir, daha sonra isimleri yenileyebilir ya da silebilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

Odaktaki ağ

Fing 2.2

Ağınızda farkına varmadığınız bir başka kullanıcı olup olmadığını biliyor musunuz? Fing uygulaması ile ağınızı kullanan tüm kullanıcıları görüntüleyebiliyorsunuz; ister LAN ister WLAN kullanılsın. Fing uygulaması, komut satırlarıyla çalışıyor ve kullanıcıları, MAC adreslerini, cihaz adlarını görüntüleyebiliyor.

İPUCU Ağınızı taradıktan sonra sonuçları her zaman farklı dosya biçimleriyle bilgisayarınıza kaydedebiliyorsunuz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

Yeni mobil yongalar

64 bitlik yonga üstünde sistemler artıyor. İşte bu yongaların becerileri ve çıkış tarihleri.

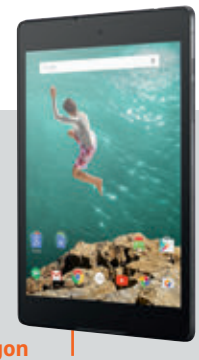

SoC	Exynos 7 Octa	MT6735	Snapdragon 615	Snapdragon 810	Snapdragon 410	Tegra K1	A8X	A8
Üretici	Samsung	Mediatek	Qualcomm	Qualcomm	Qualcomm	nVidia	Apple	Apple
Çıkış tarihi	Piyasada	2015 başı	Piyasada	2015 başı	Piyasada	Piyasada	Piyasada	Piyasada
Referans aygıtı	Galaxy Note 4	□	HTC Desire 820	□	HTC Desire 510	Nexus 9	iPad Air 2	iPhone 6
CPU (GHz)	Cortex A57 (1,9 GHz), Cortex A53 (1,3 GHz)	Cortex A53 (1,5 GHz)	Cortex A53 (1,8 und 1,0 GHz)	Cortex A57, Cortex A53	Cortex A53 (1,2 GHZ)	Denver (2,5 GHz)	Cyclone 2 (1,5 GHz)	Cyclone 2 (1,4 GHz)
CPU çekirdek sayısı	8	4	8	8	4	2	3	2
Komut kümesi	ARMv8	ARMv8	ARMv8	ARMv8	ARMv8	ARMv8	ARMv8	ARMv8
RAM	LPDDR3-800	LPDDR3-800	LPDDR3-800	LPDDR4-1600	LPDDR3-533	LPDDR3-933	LPDDR3-1333	LPDDR3-1333
Grafik	Mali-T760	Mali-T720	Adreno 405	Adreno 430	Adreno 306	Kepler	PowerVR GX6650	PowerVR GX6450
Üretim süreci	20 nm	28 nm	28 nm	20 nm	28 nm	28 nm	20 nm	20 nm

■ VAR □ YOK

Snapdragon 810: Daha iyi işlevler ve 64 bit desteği

Mobil yongalarda piyasa lideri olan Qualcomm üst düzey yongası Snapdragon 810'la yepyeni özellikler sundu. Bu özellikler 64 bit kipinde daha fazla işlem gücü ve fayda sağlıyor.

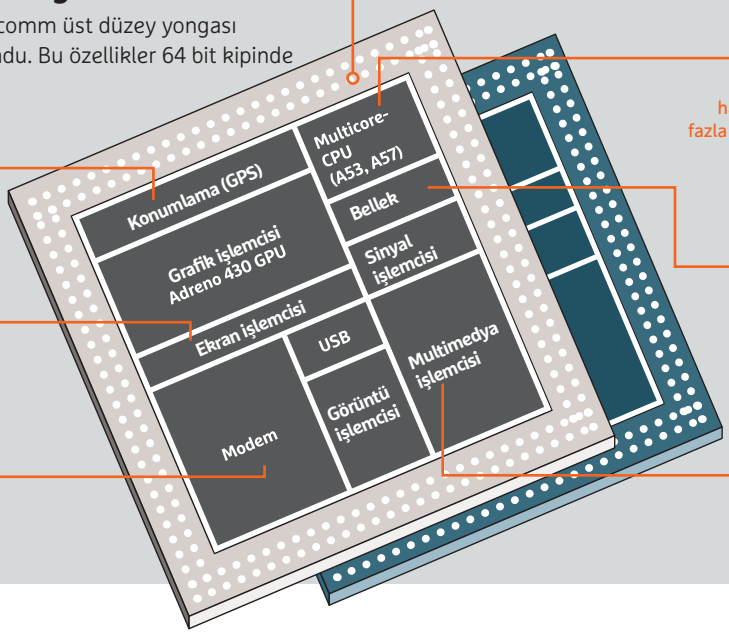

Daha fazla hizmet

64 bitlik bir SOC (yonga üstünde sistem) olan Snapdragon 810 arka planda kalıcı GPS gibi hizmetlere sahip

Keskin görüntü

Güçlü grafik desteği 4K (3.840 x 2.160 piksel) çözünürlüğe sahip

Daha hızlı internet

Modem saniyede 300 MBit maksimum veri hızına sahip Kategori 6 LTE Advanced'ı destekliyor

İki CPU çeşidi

Dört adet A53 çekirdeği az güç harcıyor ve verimli çalışıyor. Daha fazla güç için dört adet hızlı A57'yi de işe dahil edebiliyorsunuz

Turbo RAM

Hızlı CPU'ya hızlı RAM gerekir. Örneğin buradaki 1.600 MHz saat hızına sahip LPDDR4 RAM gibi.

4K Multimedia

Yonga 4K filmler için yeni H.265 biçimini de çözebiliyor

Optimum performans için geliştirilmiş CPU mimarisi

ARMv8 komut mimarisinin atası ARMv7'de bulunmayan bir 64 bit kipi var. Fakat artan bellek ve yazmaçlar sayesinde 32 bitlik uygulamaları daha da hızlı çalıştırıyor

Yeni mimari

ARMv8, 32 bitlik uygulamaları da çalıştırabilen yeni geliştirilmiş komut kümesine sahip 64 bitlik bir mimari

Daha fazla kaynak

CPU'lar hesap işlemlerini yazmaçlarda saklıyor. ARMv8 daha büyük ve daha fazla yazmaca sahip

RAM terfisi

ARMv8 RAM adreslemede adres veri yolunun 48 bitini kullanarak 256 TB'yi tanıyabiliyor

	ARMv8	ARMv7
Mimari	64 Bit (AArch64)	32 Bit (AArch32)
Komut kümesi	A64	A32
32 Bit/64 Bit App desteği	■/■	■/□
Yazmaç genişliği	64 Bit	32 Bit
Serbest yazmaç sayısı	31	16
Kayar noktalı yazmaçlar	31	14
Komut genişliği	32 Bit	değişken
Fiziksel adres alanı / adreslenebilir RAM	48 Bit/ 256 TByte	40 Bit/ 1 TByte
Sanal adres alanı / adreslenebilir RAM	64 Bit/ 16 ExaByte	32 Bit/ 4 GByte
Şifreleme	■	□

■ VAR □ YOK

Yeni işletim sistemleri 64 bit kipinde

iOS 8 ve Android 5.0, 64 bitle uyumlu. Android ARMv8'in aktif olup olmadığını göstermiyor. Bunun için size bir hız testi lazım **1**. Google Chrome gibi tüm standart uygulamalar 64 bit için optimize edildi.

1.

2.

64 bit: Mobil aygıtlara turbo hız

Akıllı telefonlar ve tabletler yeni bir performans patlamasının eşiğinde. Yeni üst ve orta sınıf aygıtlar 64 bite geçiyor. CHIP bunun getirdiklerini inceliyor.

JG / Barış Emre ALKIM

Nexus 9'un, HTC Desire 510'un ve iPhone 6'nın ortak yanı ne dersiniz? Üçünün de 64 bit CPU'ya sahip olması. Birçok akıllı telefon ve tablet 32 bitlik mobil işlemcilerden 64 bitlik olanlara geçiyor. Bu yüzden 2015'te bir sürü yeni yonga piyasaya çıkacak (soldaki tabloya bakın). Windows da 4 GB RAM sınırı yüzünden 32 bitten 64 bite geçilmişti fakat akıllı telefonlar ve tabletler hâlâ 1-3 GB RAM ile idare ediyor. 64 bitlik mobil yongaların avantajları başka alanlarda da görülüyor. Bunlara yazımızda değineceğiz.

Mobil yongaların %99'undan fazlası İngiliz mimari uzmanı ARM'ın yonga mimarisini kullanıyor. ARM daha 2011'de 32 bitlik Cortex A15'e daha fazla RAM desteği sağlamak için bir hileye başvurmuştu. Adına Geniş Fiziksel Adres Uzatma denilen bir teknik yardımıyla Cortex A15, 32 bitlik ortamlarda 1 TB RAM adresleyebiliyor. Teknolojik bakımdan 64 bitlik mimari bir CPU'nun tek bir saat vurumunda (pulse) sekiz byte (64 bit) işlemesi anlamına geliyor. 32 bitlik bir sistem ise saat vurumu başına yalnızca dört byte işleyebiliyor. Bu ilk avantaj, yani 64 bitlik mimari tek bir saat vurumunda yapılabilen hesaplamayı ikiye katlıyor. Ayrıca üreticiler CPU saat vurumunu istediği gibi azaltabiliyor. Böylece akıllı telefonlar daha hızlı tepki verebiliyor ama daha çok pil harcıyor.

64 bitlik bir CPU'yu gerekli sayıda byte ile beslemek için bazı değişiklikler yapmak lazım. Veri, CPU'ya bir veri yolu sistemi üzerinden taşındığı için, bu veri yolunun da 64 bit mimariyi desteklemesi şart. Burada adres ve veri yolu arasında bir ayrım yapmak lazım. Pratikte 64 bite ihtiyaç olmasa bile, 64 bitlik bir sistemde hem adres yolu hem de veri yolu 64 bit kullanıyor. Bir de CPU'ların elinin altındaki bellek olan yazmaçlar (register) var. Bunlar da temel hesaplama işlemlerinde kullanılıyor ve 64 bit uzunlukta. Veri yollarında geçerli olan şey burada da geçerli. Bellek ne kadar büyükse o kadar iyi. Büyük yazmaç kümeleri de performansı artırıyor.

Hesaplama gücünü katlayın

ARM'ın ARMv7'den ARMv8'e geçişte sistem mimarisini 64 bite yükseltme kararı mobil aygıtlarda 64 bit eğiliminin nedeni. iPhone 5S'te 64 bite geçen Apple, bu geçişi tamamlayan ilk üretici oldu. Doğal olarak rakipler de bu akıma uydu ve ARMv8 mimarisini benimsedi. Piyasada 64 bitle çalışan yonga üstünde sistem (SOC) sayısındaki artış da bundan. Asıl yenilik ARMv8'in sunabildikleri (ARMv7 ile karşılaştırmaya bakınız). Mobil aygıt dünyası 32 bit üstüne kurulu olduğundan 64 bite geçiş bir günde olacak bir şey değil. Aksi takdirde 32 bitlik uygulamaların hiçbiri çalışmazdı. ARM bu yüzden ARMv8'de akıllıca bir taktiğe başvurmuş ve iki kipi birleştirmiş. 32 bitlik uygulamalar 32 bit kipinde çalışmaya devam ederken işletim sistemi ve 64 bitlik uygulamalar 64 bit kipinde çalışıyor. Kullanıcı hiçbir fark göremiyor.

Tüm uygulamalarla uyumlu

Teoride ARMv8 öncülünden (ARMv7) çok daha fazla bellek kullanabiliyor. ARMv8 genelde mevcut 64 bitin 48'ini RAM adreslemede kullanıyor. Böylece yeni mimari 256 TB'a kadar RAM adresleyebiliyor. Ancak ARMv8'in asıl avantajı A64 adlı 64 bitlik komut kümesi. ARM, komut kümesini baştan aşağı yenileyerek ARMv7'nin eksiklerini ve zayıflıklarını kapatmış. Dolayısıyla iki komutu tek bir 64 bitlik komut sözcüğünde birleştirmek olanaklı. ARMv7'de ise değişken komut uzunluğu var. Bu ilk bakışta iyi görünse de komutların çözülmesi aşamasında CPU'nun yükünü artırıyor. Günümüzde tüm komutların standart boyutu 32 bit ve daha hızlı işlenebiliyorlar. Dallanma tahmini, yani kodlarla çalışırken önceden tahminde bulunma gibi özellikler komut boyutu sabitken daha kolay uygulanabiliyor ve hata olasılığı azalıyor. Dahası ARM 64 bit mimarisine daha büyük ve daha çok yazmaç kazandırmış. Serbestçe kullanılabilen yazmaçların ve kayar nokta yazmaçlarının sayısı ikiye katlanmış. Bu da hesaplama çıktısını artırıyor ve gerek karmaşık uygulamaların gerekse arka planda çalışarak kodu gerçek zamanlı olarak makine diline dönüştüren Tam Zamanında (JIT) derleyicilerinin işini kolaylaştırıyor. Çokça JavaScript kullandıklarından web uygulamaları da hızlanıyor. ARMv8'in bir de güvenlik avantajı var: Donanımsal şifreleme AES için daha verimli ve SHA-1 ile SHA-256 doğrulama algoritmaları artık destekleniyor.

Ne var ki 64 bitlik donanım madalyonun sadece bir yüzü. Avantajları kullanmak için hem işletim sisteminin hem de yazılımların 64 bite geçirilmesi gerekiyor. İyi haber, iOS 8'in ve Android 5.0'ın 64 bite uygun olması. Apple, App Store ile bunun önünü açtı bile. 1 Şubat 2015'ten itibaren App Store'da satılacak yazılımlara 64 bit desteği şartı getirilecek. Microsoft, Windows Phone'da 64 bit desteğiyle ilgili henüz resmi bir açıklamada bulunmadıysa da, 64 bitlik ilk prototipi gördük bile.

balkim@chip.com.tr

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Cem ŞANCI

QUITBIT LIGHTER

Bugün kaç sigara içtiniz?

Bu akıllı çakmak, iOS ve Android telefonunuzla bağlantılı olarak çalışıyor. Üzerindeki ekranda, o gün kaç sigara içtiğinizi gösteriyor ve istatistiklerinizi telefonunuza gönderiyor. Ayrıca, kendinize bir limit belirlerseniz, o sayıya ulaştıktan sonra gün boyu başka sigara yakmamanız için çalışmayı reddediyor. Cihaz henüz piyasaya çıkmadı ama isteyenler ön sipariş verebiliyor.

Bilgi için: quitbitlighter.com
Fiyat: 99 dolar

BUDGEE ROBOT

AVM gezginleri için can yoldaşı

Kickstarter'da ortaya çıkan bu yeni robot projesi, Kickstarter'da istediği fonu toplayamadı ancak farklı kaynaklardan fon aramaya devam ediyor ve kısa süre sonra büyük alışveriş merkezlerinde karşımıza çıkması hiç de şaşırtıcı olmayacak. Alışveriş merkezinde sahibini takip eden akıllı bir alışveriş arabası olan Budgee Robot böylece elde torbalarla dolaşma zahmetine son veriyor.

Bilgi için: Belli değil
Fiyat: Belli değil

IO HAWK

Segway'in yapamadığını yapabilir mi?

Segway 10 yıl kadar önce ortaya çıktığında, ulaşımda bir devrim yapacağını iddia ediyordu ancak alışveriş merkezlerindeki güvenlik görevlilerinin sağa sola yetişebilmesini sağlamaktan öteye geçemedi. Çünkü yeterince pratik ve kolay taşınabilen bir araç değildi. Şimdi yeni tanıtılan IO Hawk ise Segway ile aynı prensiple çalışıyor ancak bir sırt çantasına sığacak kadar küçük olduğu için daha popüler olacak gibi görünüyor. Çalışma prensibi ise basit. Üstüne biniyorsunuz, hafifçe öne doğru bastırınca öne gidiyorsunuz. Arkaya doğru bastırınca yavaşlıyor ve duruyorsunuz.

Bilgi için: Iohawk.com
Fiyatı: 1800 dolar

PETCUBE

Evcil hayvanların da ilgiye ihtiyacı var

Bu minik ve akıllı küp, evcil hayvanlarınızı hem kontrol etmenizi hem de mutlu etmenizi sağlıyor. Wi-Fi üzerinden akıllı telefonunuza bağlanan cihazla işyerindeyken kamerayı açıp kedinizi, köpeğinizi gözleyebiliyorsunuz. Sesle iletişim kurarak onu küpün yanına çağırabiliyorsunuz ve üzerindeki lazer pointer'i yere veya duvara yansıtıp oynatarak, kedinin veya köpeğin canının sıkılmasını engellemiş oluyorsunuz. Eğer uğraşacak vaktiniz yoksa, Petcube belirli sürelerde cezbedici sesler çıkardıktan sonra lazer oyununu kendisi de başlatarak hayvanları eğlendirebiliyor.

Bilgi için: petcube.com
Fiyat: 200 dolar

PACIF-I

Ağlayan bebelere akıllı emzik

Bu minik emzik, bildiğimiz emziklerden biraz farklı. Bebekler emziği emerken o da bebeğin ateşini ölçüyor verileri anı anına ebeveynin cep telefonuna gönderiyor. Eğer ateşte ani bir artış yaşanırsa uyarı veriyor ve böylece anne babaların içinin biraz daha rahat etmesine yardımcı oluyor.

Bilgi için: bluemaestro.com
Fiyat: 40 dolar

İPUÇLARI ve HİLELER

Bu ipuçları ile bilgisayarınızı daha hızlı ve kullanışlı bir hale getirebilirsiniz. Ayrıca: En iyi Office, Facebook, Photoshop, Mobil, Donanım ve daha fazlası için küçük hileler de cabası.

WINDOWS

1 WINDOWS 7 Görev Yöneticisi çalışmıyorsa yapmanız gerekenler

2 WINDOWS 7 Windows Güncelleştirmelerinin ardından gerçekleşen otomatik yeniden başlatmayı devre dışı bırakın

3 WINDOWS Bing'in arkaplanını otomatik olarak masaüstü arkaplanınız yapın

4 WINDOWS 8 Satın aldığınız uygulamaları başka bilgisayarlarda kullanın

5 WINDOWS Windows şifresini sıfırlamak için bir disk oluşturun

6 WINDOWS Mevcut kablosuz ağlar görünmüyorsa yapmanız gerekenler

7 WINDOWS 8.1 Bilgisayarınızı İnternet erişim noktası olarak ayarlayın

8 WINDOWS 8.1 Tüm sistem diskinin bir tam kopyasını oluşturun

9 WINDOWS 8.1 Şifre girmekle uğraşmadan kaldığınız yerden devam edin

DONANIM

10 DİZÜSTÜ Güç düğmesi çalışmamaya başladığında ne yapmalı?

11 EKRAN KARTI Anakarttaki ekran yongasını iptal edin

12 KLAVYE Yazma hızınızı ayarlayın

13 VERİ TAŞIYICI Windows ve Apple Mac için USB bellek ya da sabit disk biçimlendirmek

14 MONİTÖR Bozulan monitör ayarlarını eski haline getirin

15 DVD SÜRÜCÜSÜ Windows taktığınız DVD'yi tanımazsa

16 KINDLE FIRE HD E-kitap okuyucunuzu güç kaynaksız şarj edin

FOTOĞRAF

17 POZLAMA Pozlama hızını hareketleri yakalamak için ayarlayın

18 İMAJ DÜZENLEME JPEG fotoğrafları seri halde düzenleme

19 PHOTOSHOP Kumlanmayı azaltın, pikselleri yok edin

20 GIMP Quick Mask'le dudak seçip renklendirin

21 DASHCAM Seyahat sırasındaki kamera kayıtları yasal sorunlara neden olabiliyor

22 KAMERA Deklanşöre kaç kez basıldığını tespit edin

23 FOTOĞRAF Renk değeri düzeltme özelliğiyle fotoğraflara daha doğru renkler

MOBİL

24 IOS App Store'dan ülkenizi değiştirerek tasarruf edin

25 ANDROID Uygulamaları Chrome tarayıcısıyla Windows'ta çalıştırın

26 AKILLI TELEFON Android veya iOS aygıtlarına telif işareti ekleyin

SOSYAL AĞLAR

27 FACEBOOK Sosyal ağda durumunuzu saklayın

28 WHATSAPP Video kaydedin, düzenleyin ve arkadaşlarınıza gönderin

29 TWITTER Analizle tweet'lerinizin kapsamını genişletin

WINDOWS

Bu ipuçları işletim sisteminizi uçuşa geçirecek

1 WINDOWS 7 Görev Yöneticisi çalışmıyorsa yapmanız gerekenler

Görev Yöneticisinin çalışmayı durdurmasının arkasındaki sebep genellikle hatalı kayıt defteri girdisidir. Hatayı gidermek için, Başlat menüsünü açın ve »regedit« yazıp Enter'a basarak "Kayıt Defteri Düzenleyicisi"ni açın.

Açılan pencerede sol kısımdan »HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\System« yolunu izleyin ve »Disable TaskMgr« girdisini bulup çift tıklayarak açın, "Değer verisi" bölümüne »0« girip "Tamam"a basarak çıkın ve kayıt defterini kapatın.

Not: Eğer »System« klasörü yoksa sorun kayıt defterinden kaynaklanmıyor demektir. Bu durumda Yerel Grup İlkesi Düzenleyicisini kontrol etmeniz gerekiyor, bunun için;

Başlat menüsünü açın ve »gpedit.msc« yazın, çıkan arama sonucuna tıklayın. Açılan pencerede »Kullanıcı Yapılandırması > Yönetimsel Şablonları > Sistem > Ctrl+Alt+Del (Seçenekler)« yolunu izleyin. Burada »Görev Yöneticisini Kaldır« seçeneğine çift tıklayın, açılan ayar penceresinde »Yapılandırılmadı« seçeneğini aktifleştirin ve "Tamam"a basarak değişiklikleri kaydedin. Artık Görev yöneticisi açılacak ve düzgün çalışacaktır.

2 WINDOWS 7 Windows Güncelleştirmelerinin ardından gerçekleşen otomatik yeniden başlatmayı devre dışı bırakın

Windows 7'li bir bilgisayar, güncelleştirmeleri yükledikten sonra otomatik olarak kendini yeniden başlatır. Fakat güncelleme bittikten sonra çalışmanıza ara vermek istemiyorsanız bu özelliği devre dışı bırakabilirsiniz.

Bunun için; [Windows]+[R] tuş kombinasyonunu kullanarak "Çalıştır" penceresini açın ve »regedit« yazıp "Enter"a basarak "Kayıt Defteri Düzenleyicisi"ni açın. Açılan pencerede sol kısımdan „HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Policies\Microsoft\Windows\WindowsUpdate\AU« yolunu takip edin. »NoAutoRebootWithLoggedOnUsers« girdisine çift tıklayarak düzenleme penceresini açın ve değer kısmına »1« yazıp "Tamam"a basarak kaydedin.

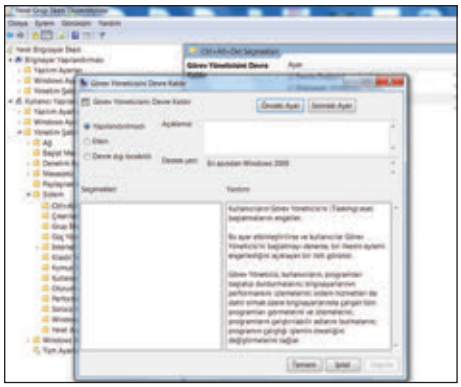

1 Görev Yöneticisini geri getirin

Açılmayan ve çalışmayan Görev Yöneticisini, Yerel Grup İlkesi Düzenleyicisini kullanarak geri getirebilirsiniz.

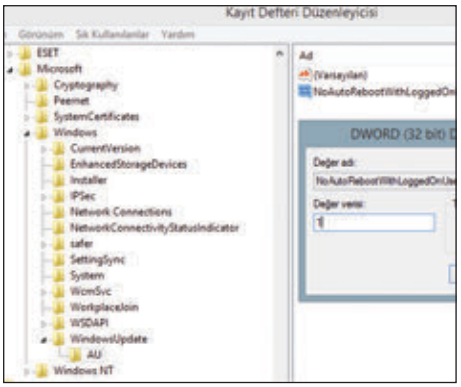

2 Güncelleştirmeden sonra yeniden başlamayın

Güncelleştirme sonrası zorunlu yeniden başlatma sizi rahatsız ediyorsa Kayıt Defterini kullanarak devre dışı bırakabilirsiniz.

Eğer »WindowsUpdate« klasörü yoksa »Windows« klasörüne sağ tıklayın ve »Yeni > Anahtar« yolunu izleyerek yeni bir klasör oluşturun ve adını »WindowsUpdate« olarak değiştirin. Aynı şekilde »WindowsUpdate« klasörüne de sağ tıklayıp yeni bir anahtar oluşturun ve yeni klasörün adını »AU« olarak belirleyin. »AU« klasörüne tıklayın, sağ kısımdaki alana sağ tıklayın, »Yeni > DWORD (32 Bit) Değeri« yolunu izleyerek yeni bir girdi oluşturun ve adını »NoAutoRebootWithLoggedOnUsers« olarak değiştirin. Son olarak yeni oluşturduğunuz girdiye çift tıklayarak ayar penceresini açın ve değer kısmını »1« olarak belirleyin.

3 WINDOWS Bing'in arkaplanını otomatik olarak masaüstü arkaplanınız yapın

Microsoft'un arama motoru Bing her gün farklı ve birbirinden güzel arkaplanlarla süsleniyor. Eğer bu güzel fotoğrafları masaüstü arkaplanınızda da görmek istiyorsanız iki basit yöntemle bunu başarabilirsiniz.

Ücretsiz bir araç olan Bing Desktop'ı kullanarak hem Bing'in arama özelliğini masaüstünüze taşıyabilir hem de arkaplanınızı günlük otomatik olarak güncelleyebilirsiniz. Bunun için, kurulum sırasında gerekli seçenekleri işaretlemeniz yeterli olacaktır. Araç kurulurken dikkat etmeniz gereken nokta, gereksiz seçenekleri devre dışı bırakmak, aksi takdirde diğer Microsoft programları da istemediğiniz halde sürekli karşınıza çıkacaktır.

Diğer alternatif ise, yine ücretsiz bir araç olan, Bing Dynamic Theme. Bu araçla her hafta iki yeni arkaplan görüntüsü sisteminize otomatik olarak yüklenecektir. Kurulum için ZIP dosyasını bir klasöre çıkartın ve içindeki »THEME« isimli dosyayı açın.

4 WINDOWS 8 Satın aldığınız uygulamaları başka bilgisayarlarda kullanın

Microsoft Mağaza'dan satın aldığınız uygulamaları Windows 8'li başka bilgisayarlara daha yükleyebilirsiniz. Satın alma işlemini gerçekleştirdikten sonra, Windows 8 yüklü ikinci bilgisayardan Mağaza'ya girin. Menü çubuğundan "Hesap" sekmesine tıklayın ve Windows şifrenizle giriş yapın. Şimdi "Uygulamalarınız" sekmesine tıklayın. Eğer bu sekme görünmüyorsa, sol kısımdaki "Bu bilgisayarda yüklü olmayan uygulamalar" seçeneğine tıklayın. Yüklemek istediğiniz uygulamayı seçin ve »Yükle« düğmesine tıklayın.

5 WINDOWS Windows şifresini sıfırlamak için bir disk oluşturun

Unutulan şifreler genellikle veri kayıplarına sebep olur, bu yüzden şifreyi unuttuğunuz takdirde kolaylıkla sıfırlamanıza olanak veren bir şifre sıfırlama diski oluşturmanız size mutlaka fayda sağlayacaktır. Şifre sıfırlama diski oluşturmak için;

Disk sürücünüze bir boş CD yerleştirin ya da bilgisayarınıza bir USB bellek takın. Ardından;

Windows 7 için, "Başlat"a tıklayın ve "Denetim Masası"nı açın. "Kullanıcı Hesapları ve Aile Koruması" kategorisine tıklayın ve "Kullanıcı Hesapları" seçeneğine tıklayın. Açılan pencerede sol kısımdan "Parola sıfırlama diski oluşturun" seçeneğine tıklayın.

Windows 8 için, [Windows]+[C] tuş kombinasyonunu kullanarak "Düğmeler"i açın. Arama simgesine tıklayın ve »sıfırla« yazıp arayın, çıkan sonuçlar içinden "Parola sıfırlama diski oluşturun" seçeneğine tıklayın. Açılan pencerede "İleri"ye tıklayın ve sonraki ekranda parola sıfırlama diski oluşturmak istediğiniz diski ya da USB belleği seçin ve "İleri"ye tıklayın. Şimdi boş kutucuğa mevcut kullanıcı şifrenizi girin ve "İleri"ye tıklayın. Kısa süren kurulumun ardından parola sıfırlama diskiniz oluşturulacaktır. Verilerinizin güvenliği açısından bu diski güvenli ve unutmayacağınız bir yere saklamanız gerekiyor.

Artık şifrenizi unutacak olursanız şifre alanına rastgele bir şeyler yazın ve ekranda beliren "Parolayı sıfırla" yazısına tıklayın. Parola sıfırlama asistanı yeniden karşınıza çıkacak, şimdi parola sıfırlama diskinizi sisteme takın. Kendinize yeni bir şifre ve ipucu belirledikten sonra artık sisteme yeni şifrenizle giriş yapabilirsiniz.

6 WINDOWS Mevcut kablosuz ağlar görünmüyorsa yapmanız gerekenler

Eğer sisteminiz etraftaki kablosuz ağları görmüyorsa genellikle birkaç küçük hamle ile bu sorunu giderebilirsiniz. İlk olarak dizüstü bilgisayarınızın kablosuz ağ anahtarının açık olduğundan emin olun, çoğu bilgisayarda tuş kombinasyonlarıyla, bazılarında ise fiziksel bir anahtarla kablosuz

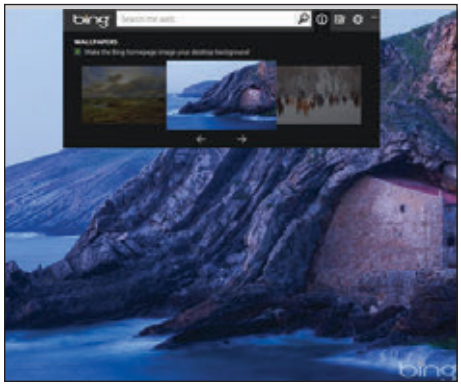

3 Arkaplanınızı değiştirin

Bing Desktop, arkaplanınızı her gün yeni bir görselle süslüyor.

4 Bir kere öde her yerde kullan

Microsoft satın alınan uygulamaların 5 farklı bilgisayarda kullanılmasına izin veriyor.

ağı açıp kapatabilirsiniz. Ayrıca Windows 8 kullanıyorsanız, tüm kablosuz bağlantıları devre dışı bırakan "Uçak Modu"nun kapalı olduğundan emin olun. Kablosuz ağları seçtiğiniz pencerenin üst kısmında bulunan "Uçak Modu" düğmesini "Kapalı" konumuna getirerek bu özelliği kapatabilirsiniz. Bağlanmak istediğiniz erişim noktasına çok uzaksanız ya da bağlantıyı engelleyen duvarlar varsa, modemin yakınına gidin. Ayrıca erişim noktasının açık ve bağlantıya hazır olmasına dikkat edin. Modemin kablosuz özelliği devre dışı kalmış olabilir, daha detaylı destek için servis sağlayıcınıza ya da modemin üreticisine danışın.

Erişimin yoğun olduğu bölgelerde tek cihaza fazla sayıda bağlantı yüklenirse, o erişim noktası yeni bağlantı isteklerini kabul etmeyebilir. Bu durumda beklemekten başka yapacak bir şeyiniz yok.

Tüm bunların yanı sıra internet bağlantısı bir güvenlik duvarı tarafından kısıtlanıyor ya da engelleniyor olabilir. Kablosuz ağ kartınızın sürücüsü güncel olmayabilir, bir Ethernet (LAN) kablosu yardımıyla internete bağlanın ve kablosuz ağ kartınızın en güncel sürücüsünü indirin, ya da internet erişimi olan bir bilgisayarda indirdiğiniz sürücüyü sorunlu bilgisayara aktarın. Böylece kartınızın tüm sorunlarını ve açıklarını da tek hamlede gidermiş olursunuz.

Eğer bu işlemlerin hiçbiri soruna çözüm olmazsa, ya Sistem Geri Yükleme'yi kullanarak bilgisayarınızı sorunsuz olduğu bir tarihe döndürmeniz ya da işletim sistemini yeniden kurmanız gerekiyor.

7 WINDOWS 8.1 Bilgisayarınızı İnternet erişim noktası olarak ayarlayın

Komut istemcisini ya da ücretsiz araçları kullanarak Windows 8.1'li bilgisayarınızı internet erişim noktası olarak ayarlayabilirsiniz. [Windows] + [R] tuş kombinasyonunu kullanarak "Çalıştır" penceresini açın ve »cmd« yazıp "Tamam"a tıklayın. Komut istemcisi açıldığında »netsh wlan set hostednetwork mode=allow ssid=Ağ-Adı key=Ağ-Şifresi« yazın, burada "Ağ-adı" ve "Ağ-Şifresi" kısımlarına dilediğiniz ağ adı ve şifresini girebilirsiniz. Ardından kablosuz erişim noktasını aktif etmek için »netsh wlan start hostednetwork« yazıp "Enter"a tıklayın. Şimdi Denetim Masası'nı açın, "Ağ ve İnternet" kategorisine tıklayın. "Ağ ve Paylaşım Merkezi"ni açın ve sol kısımdan "Bağdaştırıcı ayarlarını değiştirin"e tıklayın. Açılan pencerede paylaşmak istediğiniz internet bağlantısının simgesine sağ tıklayın ve "Özellikler"i açın. "Paylaşım" sekmesine gelin, "Diğer ağ kullanıcıları, bu bilgisayarın Internet bağlantısı yoluyla bağlansın" seçeneğini işaretleyin.

Not: Bu yöntem, kartınız Sunucu modunu destekliyorsa işe yarayacaktır. Aksi takdirde Virtual Router (http://virtualrouter.codeplex.com/) isimli programı kullanarak da İnternet bağlantınızı kolayca paylaşabilirsiniz.

8 WINDOWS 8.1 Tüm sistem diskinin bir tam kopyasını oluşturun

Sorunsuz çalışan sistemin birebir kopyasını elinizde bulundurmak, gelecekte gerçekleşebilecek muhtemel bir çökme senaryosunda size büyük bir kolaylık ve rahatlık sağlayacaktır. Windows sistem görüntüsünü başarılı bir şekilde yedekleyebilirsiniz. Denetim Masası'nı açın "Sistem ve Güvenlik" sekmesinin altında "Dosya Geçmişi ile dosyaların yedek kopyalarını kaydet" seçeneğine tıklayın. Pencerenin sol alt köşesinde yer alan "Sistem Görüntüsünü Yedekleme" düğmesine tıkladığınızda yeni bir pencere açılacak, burada sistem görüntünüzü sabit disk, DVD ya da Ağ sürücüsü ortamlarından birine yedeklemeyi seçebilirsiniz. Özellikle büyük boyutlu yedeklemelerle uğraşacaksanız, DVD'den uzak durmanızı tavsiye ederiz. Seçiminizi yaptıktan sonra "İleri"ye tıklayın, hangi sürücüleri yedeklemek istediğinizi belirleyeceksiniz. Windows varsayılan olarak sistemin kurulu olduğu bölümü ve kurtarmadan sorumlu PQSERVICE bölümünü seçime ekler. Ayrıca bu ekranda toplam yedeklemenin ne kadar boyut kaplayacağı da belirtilir. Gerekli ayarlamaları yaptıktan sonra "Yedeklemeyi başlat" düğmesine tıklayarak işlemi başlatabilirsiniz.

9 WINDOWS 8.1 Şifre girmekle uğraşmadan kaldığınız yerden devam edin

Windows 8.1'de bilgisayarı uyku modundan çıkarırken de, tıpkı ilk açılıştaki gibi şifre girmeniz isteniyor. Ancak gerekli ayarlamaları yaparak şifreyi sadece bilgisayarı ilk açtığınızda girebilir ve kalan günlük kullanım aralarınızda şifre girmeye ihtiyaç duymadan rahatça çalışmanıza kaldığınız yerden devam edebilirsiniz.

Bunun için, Başlangıç ekranını açın ve »Güç seçenekleri« yazın, çıkan sonuçlarda aynı isimli kutucuğa tıklayın. Açılan pencerede sol kısımdaki "Uyanırken parola gerektir" düğmesine tıklayın. "Uyandırmada parola koruması" başlığının altından "Parola sorma" seçeneğini işaretlediğinizde, artık bilgisayarınızı uyku modundan çıkardığınızda şifre girmenize gerek kalmayacak.

Not: Eğer ayarları değiştiremiyorsanız, aynı pencerede üst kısımda yer alan "Şu anda kullanılamayan ayarları değiştir" seçeneğine tıklayın.

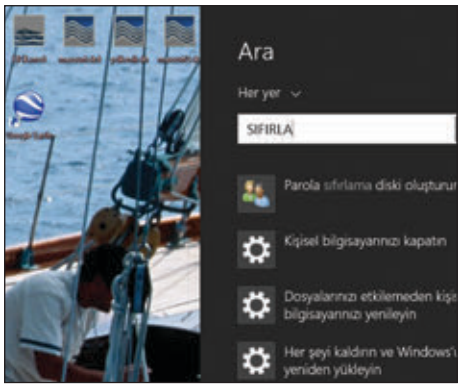

5 Unutkanlığa teslim olmayın
Unuttuğunuz şifreyi sıfırlamak için parola sıfırlama diski oluşturun.

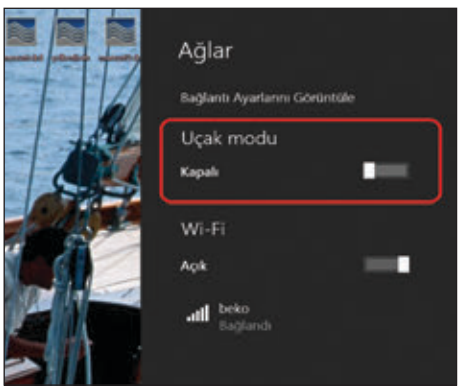

6 Uçak Modunu kapatın
Windows 8'in yeni özelliklerinden "Uçak Modu" tüm kablosuz iletişimi devre dışı bırakır.

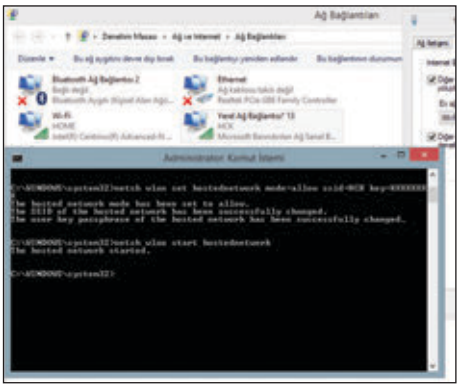

7 Erişim noktası kurun
Önce komutları girip sonra bağdaştırıcı ayarlarını yapmanız gerekiyor.

CHIP'E ABONE OLUN

10 SAYI FİYATINA 12 SAYIYA SAHİP OLUN

79 TL

ABONE FORMU

ABONE OLMAK İÇİN
0212 478 0 300
www.doganburda.com

☐ İlk defa abone oluyorum ☐ Yenileme

Firma Adı:

Adı Soyadı:

Doğum Tarihi Mesleği (Görevi):

Adresi:

Posta Kodu: Şehir:

Tel: Faks: Cep Tel:

E-Mail

Abonelik Bedelini ☐ Havale ile gönderiyorum ☐ Tek seferde kredi kartımdan çekiniz

Kredi kartımdan 3 taksitle çekiniz ☐ Advantage ☐ Axess ☐ Bonus ☐ Maximum ☐ World

☐ Visa ☐ Master Card

Kart Sahibinin imzası:

Kart No:

Güvenlik No:

☐ Faturayı Adıma Kesiniz ☐ Faturayı Firma Adına Kesiniz

V.Dairesi V.No:

Adres:

Dergileriniz
Yurtiçi kargo
ile imza karşılığı
teslim edilecektir.

Abonelik Seçenekleri

☐ 1 yıllık

79.00 TL

Bu form 27 ŞUBAT 2015 tarihine kadar geçerlidir

Ödeme bilgileri
Türkiye İşbankası, İstanbul Kurumsal şubesi*
IBAN: TR13 000 64 00000 11111 00 39936 Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.
Not: Banka dekontunu form ile birlikte aşağıdaki adrese posta veya faks yoluyla ulaştırınız.
*Banka tarafından Havale ücreti talep edilmektedir.

*Taksitli Abonelik (Sadece kredi kartıyla yapılan ödemelerde geçerlidir.)
Her ayın 20'sine kadar ulaşan abone başvuruları, çıkacak ilk sayıdan itibaren uygulanacaktır.

Doğan Burda Dergi Yayıncılık A.Ş.
Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli İSTANBUL
Tel: 0212 478 0 300
Faks: 0212 410 35 12-13
E-Posta: abone@doganburda.com
Web: www.doganburda.com

DONANIM

Tüm donanım bileşenlerinin optimizasyonu

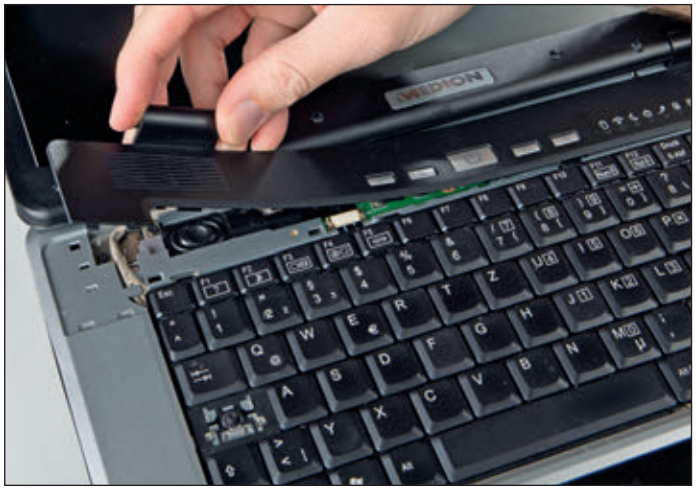

10
Güç düğmesi
Bozulan güç düğmesini onarmak için cihazınızdan birkaç vida sökmeniz yeterli olabiliyor

10 DİZÜSTÜ Güç düğmesi çalışmamaya başladığında ne yapmalı?

Eğer dizüstünüzdeki güç düğmesi çalışmamaya başlarsa, tamir etmek ya da yenisiyle değiştirmek mümkün. Ancak bu tamir işlemine başlamadan önce, tüm verilerinizi harici bir diske yedeklemenizi tavsiye ediyoruz.

Dizüstünüzü kapatın ve vidalarını sökün. Bazı modellerde klavyenin üzerinden vidalar kolaylıkla sökülebiliyor. Güç düğmesinin etrafına toz ve kir bulaşıp bulaşmadığını kontrol edin. Normal koşullarda bu bölgede bir hasar söz konusu olur. Eğer böyle bir durum söz konusuysa kendiniz tamir etmeye kalkmayın ve cihazı bir profesyonele teslim edin. Genellikle bağlantılarda sorun oluşur.

Başka bir alternatif yöntemse, bilgisayarınız çalışırken BIOS'a geçmek ve bilgisayarınızın açılışının yapıldığı tuşun olduğu ekrana gelmek. Eğer böyle bir ekran bulamıyorsanız "Power State after power loss" ekranına bakın. Bu sayede dizüstünüzün açılmasını sağlayabilirsiniz.

11 EKRAN KARTI Anakarttaki ekran yongasını iptal edin

Eğer Windows yanlış ekran kartını kullanıyorsa anakarttaki ekran yongasını sıkıntısızca kaldırabilir ve donanımsal olarak daha kuvvetli olanını kullanabilirsiniz. Çoğu durumda Windows anakarttaki grafik gerekli olmadığında, diğer donanım bileşenlerinizi otomatik olarak tanıyor.

Bunun için [Windows] + [R] tuş bileşimine basın. Böylelikle "Çalıştır" diyalog penceresi açılacak. Buradaki "Aç" alanına "devmgmt.msc" yazın ve "Tamam"a basın. Böylelikle "Aygıt yöneticisi" çalışacak.

Bu pencereden "Görüntü bağdaştırıcıları" kısmına gelin ve ekran kartının üzerine sağ tıklayıp bağlam menüsünden "Devre dışı bırak"ı işaretleyin ve yaptığınız seçimi "Tamam"a tıklayarak onaylayın.

12 KLAVYE Yazma hızınızı ayarlayın

Kaç karakter yazabilirsiniz? Yazma hızınızı hesaplayın ve on parmakla hangi hızda yazdığınızı tespit edin. Yazma hızınızı "10fastfingers.com" sitesinden öğrenebilirsiniz. Test başladığı vakit ekranda gösterilen griyle işaretlenmiş kelimeyi yazmanız gerekiyor.

Hız testi yaklaşık bir dakika sürüyor. Bu süre içinde yazabildiğiniz kadar kelime yazmanız gerekiyor. Akabinde bir dakika içinde yazdığınız kelime sayısı görüntüleniyor. Sonuçları ise Facebook hesabınızda yayınlayabiliyorsunuz.

13 VERİ TAŞIYICI Windows ve Apple Mac için USB bellek ya da sabit disk biçimlendirmek

Mac ya da Windows PC'lerde taşınabilir hafızalardan yararlanmak için cihazınızı her iki sistemin de okuyabileceği şekilde biçimlendirmeniz gerekiyor.

İlkin veri taşıyıcınızı Windows'lu bilgisayarınıza yerleştirin ve "Otomatik başlat" seçeneğini iptal edin. "Başlat" menüsünden "Bilgisayar"a tıklayın. Taşınabilir belleğinizi burada, "Çıkarılabilir Depolama Birimi Olan Aygıtlar" kısmında göreceksiniz. Sağ tıklayın ve bağlam menüsünden "Biçimlendir"i seçin.

Biçimlendirme penceresinde dosya sistemi olarak "Fat32"yi seçin. USB belleğinize bir ad atayın. Dilerseniz "Hızlı biçimlendirme" seçeneğine onay işareti koyabilirsiniz. "Başlat"a basın ve güvenlik sorgusunu "Tamam"a basarak geçin.

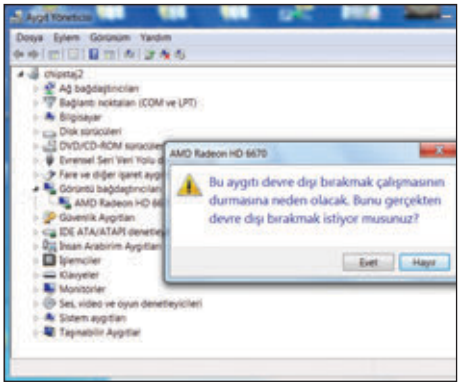

11
Ekran kartını iptal edin
Anakartın ekran kartını iptal ederek daha güçlü olan ekran kartını kullanmanız çok kolay

12
Hızınızı ölçün
Klavyede on parmakla ne kadar hızlı yazdığınızı tüm dünyayla karşılaştırabilirsiniz

13
Pratik USB
Taşınabilir belleğinizi hem PC'de hem de Mac'de çalışacak biçimde biçimlendirebilirsiniz

14
Ekran ayarları
Bozulan ekran ayarlarını değiştirmek için Denetim Masası'na bir göz atmalısınız

Eğer belleğinizi Apple bilgisayarınızda biçimlendirmek istiyorsanız ilkin USB belleği takın. Program klasörüne ve sonra da "Service programs" alt klasörüne gidin. "Hard disk service program"ı açın. Burada tüm bağlı olan cihazları görebileceksiniz. Cihazınızı seçin. Bu esnada doğru cihazı seçtiğinizden emin olun çünkü biçimlendirme esnasında tüm verileri kaybedeceksiniz. "Partition"a tıklayın. Dilediğiniz kadar bölümleme sayısını "Volume scene"den belirleyebilirsiniz.

"Options"a tıklayın ve "Master Boot Record"u seçin. "Ok"e tıklayın. "Volume Information" alanından veri taşıyıcınıza bir isim atayabilirsiniz. "Format" kısmında bulunan açılır menüden "MS-DOS File system (FAT)"ı seçin. "Apply"a basın ve güvenlik sorgusunu geçin.

14 MONİTOR Bozulan monitör ayarlarını eski haline getirin

Bazen yeni sürücüler ya da uygulamalar ekran çözünürlüğünü bozabilir ya da bazı düğmelere yanlışlıkla bastığınızdan tüm resim tuhaflaşabilir. Görüntüyü işletim sisteminden değiştirebilir ya da monitörden ayarlayabilirsiniz.

Genellikle "Autoadjust" olarak anılan otomatik kalibrasyon düğmesini monitörünüzde bulabilirsiniz. Bu özelliği etkinleştirdiğinizde monitörünüz doğru ayarlara döner.

Tabii ekran menüsünü de çalıştırabilir ve kendiniz ayarlayabilirsiniz. "Help" menüsünden bu ayarların detaylarını öğrenebilirsiniz. Alternatif olarak –sadece dizüstleri için- işletim sisteminin çözünürlüğünü de değiştirebilirsiniz. Örneğin Windows 7'nin Denetim Masası'ndan aynı işi yapabilirsiniz. Bunun için "Görünüm ve kişiselleştirme"den, "Görüntü"ye tıklayın. Böylelikle Windows çözünürlük için uygun ayarları tarayacak. Elbette bu ayarları kendiniz de değiştirebilir ve uygun ayarları atayabilirsiniz.

Tabii ekran kartınızın en güncel sürücüsünü indirmenizde her zaman yarar var.

15 DVD SÜRÜCÜSÜ Windows taktığınız DVD'yi tanımazsa

Eğer Windows taktığınız DVD'yi okumayı reddederse bu sorunu çözmek için birkaç yöntem deneyebilirsiniz. İlkin "Bilgisayar"a gidin. Eğer burada sürücü görünüyorsa DVD'yi takın. Eğer görünmüyorsa "Başlat" menüsünden "Aygıt Yöneticisi"ne gidin. Listeden DVD sürücüsüne tıklayın ve aygıtın etkinleştirilmiş olup olmadığına bakın. Yeni sürücü için "Sürücü" sekmesini kullanabilir ve "Sürücüyü güncelleştir"e tıklayabilirsiniz.

DVD'nizin hasar görmesi ya da çizilmesi de olasılıklar dahilinde. Bu durumda DVD'nizi temiz bir bezle iyice silin. Eğer elinizin altında ikinci bir DVD sürücü varsa, medyayı bir de bu cihazla çalıştırmayı deneyin. Yine de bu ipuçları bir işe yaramıyorsa bir uzmandan yardım almanız gerekiyor demektir.

16 KINDLE FIRE HD E-kitap okuyucunuzu güç kaynaksız şarj edin

Özellikle seyahat esnasında e-kitap okuyucunuzu bir güç kaynağı olmadan şarj edebilmek müthiş kolaylık olurdu. Bunu "Powerbank"le yapabilmeniz mümkün. Bu cihaz mobil durumlarda Kindle Fire HD'nin şarj ihtiyacını çözüyor.

12000 mAH gücündeki USB bağlantılı PowerGen DuoPower cihazınızı ışık hızında şarj ediyor. Kindle Fire'ın batarya ömrünü %150 oranında artıran cihaz hayli kullanışlı. Dış mekan kullanımında ise Mtec Solar Power Bank gibi 3500 mAh'lik bir güneş enerjisiyle şarj cihazını tercih edebilirsiniz.

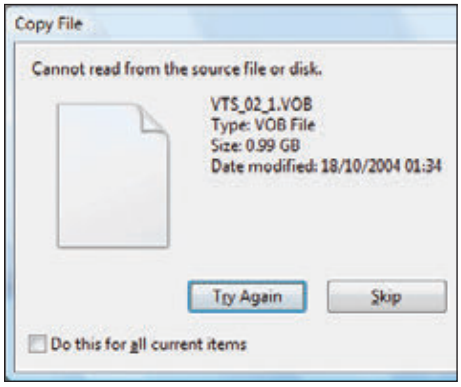

15
DVD'niz okunmadığında
Çaresiz değilsiniz! Servise gitmeden önce denemeniz gereken önemli yazılımsal çözümler var

16
Powerbank
Seyahatleriniz sırasında Powerbank cihazını kullanarak Kindle'ınızda kitap okuma keyfi yarıda kalmayacak

FOTOĞRAF

Fotoğrafçılık için gerekli tüm ipuçları

17
Kısa enstantane
Su damlalarının hareketini dondurmak için 1/2000'lik enstantane aralığı kullanabilirsiniz

17 POZLAMA Pozlama hızını hareketleri yakalamak için ayarlayın

Enstantane aralığıyla (shutter speed) cihazınızın algılayıcısına düşen ışığın hızını ayarlayabilirsiniz. Eğer enstantane hızını mümkün olduğunca kısa tutarsanız, ışık algılayıcı üzerine çok kısa bir süreliğine düşecektir. Genellikle hızlı enstantane süreleri için tercih edilen değerler saniyenin 1/60'ı kadardır.
Eğer spor müsabakalarında olduğu gibi hızlı hareketleri herhangi bir hareket dalgalanması olmadan, net bir biçimde yakalamak istiyorsanız daha da düşük enstantane aralığı tercih etmeniz gerekiyor. Örneğin 1/2000 gibi aşırı aralıklarda, normal gözün yakalayamayacağı su damlası efektleri yakalayabilirsiniz. Kısa enstantane süresinin fotoğrafa en büyük katkısı, dijital fotoğraf makinesindeki sarsıntıların fotoğrafa yansımasını en aza indirmesidir.

Uzun enstantane aralıklarında ise ışık, cihazınızın algılayıcısına çok daha uzun süre düşer. Bu uzun enstantane aralıkları, genellikle gece çekimleri gibi yetersiz ışık koşullarında tercih edilir. Uzun enstantane sürelerinde hareketler genellikle ardında iz bırakır.

Ayrıca bu tarz kullanımlarda, dijital fotoğraf makineniz titreşimlerden çok fazla etkilenir ve bu olumsuz durum fotoğrafınıza yansır. Uzun enstantane aralıkları kullanmanız gereken çekimlerde, yanınızda mutlaka bir üç ayak bulundurmalısınız.

18 İMAJ DÜZENLEME JPEG fotoğrafları seri halde düzenleme

JPEG imajlar hemen her türlü imaj düzenleme yazılımıyla elden geçirilebiliyor. Ancak bir dizi fotoğrafı tek bir yazılımla tek tek düzenlemeye çalışmak çoğu zaman bir işkenceye dönüşebiliyor. Oysa tüm bu işlemleri ücretsiz bir yazılımla birkaç tıkla halledebilirsiniz.

Bunun için bu ayki DVD'mizde bulabileceğiniz Grandiose Image Reducer'ı bilgisayarınıza kurun. İşlemek istediğiniz fotoğraflar için yeni bir klasör oluşturun. Yazılımı başlatın ve sol kısımdan imajları yerleştireceğiniz klasörü seçin. Sağ kısımdan yeni görseller için hangi biçimi tercih ettiğinizi belirleyin. Varsayılan değerlerin yanı sıra, görselinizin boyutunu elle de ayarlayabiliyorsunuz.

Daha sonra işlemek için "Start"a basın. Varsayılan değerlerle oluşturduğunuz görselleri, oluşturduğunuz klasördeki "reduced" alt klasöründe bulabilirsiniz.

19 PHOTOSHOP Kumlanmayı azaltın, pikselleri yok edin

Photoshop'ın sunduğu çok sayıdaki filtreler sayesinde pikselleşmiş fotoğraflara keskinlik kazandırabiliyorsunuz. Bunun için işleyeceğiniz görseli Photoshop'ta açın ve katmana [Ctrl] + [j] tuş bileşimiyle "duplicate" katmanı uygulayın. Daha sonra "Filter / Noise / Reduce noise"a gidin. Yeni açılan bir pencerede ayarlamalarınızı yapabilirsiniz. Tüm değerler fotoğrafınızı nasıl işlemek istediğinize göre belirlenecek. Örneğin "Intensity" için %10, "Get details" için %75, "Reduce colour noise"için %50 ve "Sharpen details" için %100 değerlerini uygulayabilirsiniz. Daha sonra "Ok"e tıklayın. Eğer sonuç sizi tatmin etmediyse değerlerle biraz daha oynayabilirsiniz.

Daha sonra "Filter / Blur / Selective Blur"u seçin ve burada değerleri "Radius" "4.0" ve "Treshold" "20" olarak ayarlayın. Kalite değerini "High" olarak işaretledikten sonra "Ok"e tıklayın. Bu sayede fotoğrafınıza bir parça daha netlik kazandırabileceksiniz. Tekrar katmana [Ctrl] + [j] ile duplicate uygulayın. "Filter / Other filters / High pass"i seçin. Değerleri hatlar belirginleşene kadar değiştirin. İşlemleri tamamladıktan sonra "Ok"e tıklayın. Artık katman penceresinden "Normal"e tıklayabilir ve "Overlay"i

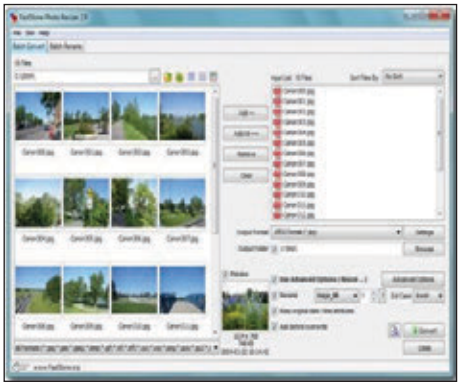

18
Her şeyi aynı anda düzenlemek
Grandiose Image Reducer ile birden çok görselin biçimini aynı anda değiştirebilirsiniz

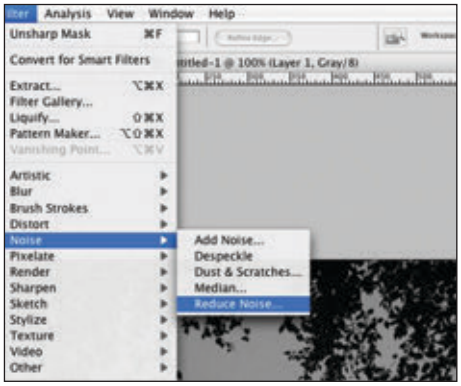

19
Kumlanmayı azaltın
Keskinlik sağlamak için ilkin fotoğrafınızdaki pikselleri Photoshop'ta temizlemeniz gerekiyor

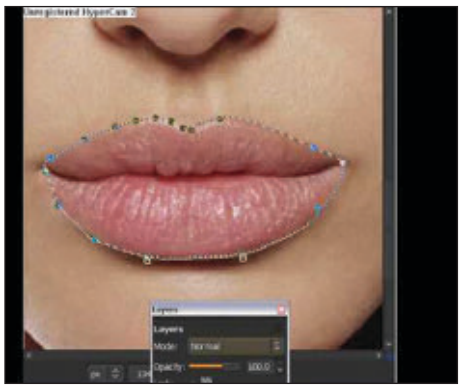

20
Çekici dudaklar
Gimp'te yapacağınız renk maskesiyle modelinizin dudaklarını kuvvetlendirebilirsiniz.

21
Tehlikeli moda
Dashcam olarak adlandırılan araç kameraları yasal sorunlara yol açabiliyor.

seçebilirsiniz. Artık eskisine göre kesinlikle daha keskin bir fotoğrafınız olacak. İstediğiniz etkiyi tam olarak elde edene kadar değerlerle oynamaya devam edebilirsiniz.

20 GIMP Quick Mask'le dudak seçip renklendirin

Fotoğraf düzenleme yazılımı Gimp (dergimizin DVD'sinden edinebilirsiniz) fotoğraftaki modelinizin dudaklarını renklendirmek için pratik bir yöntem sunuyor. Gimp'te düzenlemek istediğiniz görseli açın ve Quick Mask özelliğini [Shift] + [Q] tuş bileşimini kullanarak etkinleştirin. Fotoğrafınızda kırmızımsı bir alan oluşacak. Ön plan rengi olarak "White"ı seçin ve "Brush" aracına tıklayın. Küçük hataları boyayabilirsiniz. Sonuç sizi yeterince tatmin ettiğinde tekrar [Shift] + [Q] bileşimine basın. Maske seçili alana dönüştürülecek.

Seçimden sonra dudakları boyayabilirsiniz. Şimdi "Layer"ın altından "New Layer"ı seçin ve katman dolgu biçimi olarak "Transparency"i işaretleyin. Ön plan rengi olarak kırmızının güçlü bir gölgesini seçin. "Fill" dolgu aracına tıklayın ve seçiminizi ön plan rengiyle işaretleyin. Katmanlar penceresinden mod'u "Hue" olarak değiştirin. Eğer mod'u "Colour"a getirirseniz geçirgenlik değeriyle de bir parça oynayabilir, böylelikle dudaklara doğal bir görünüm kazandırabilirsiniz.

21 DASHCAM Seyahat sırasındaki kamera kayıtları yasal sorunlara neden olabiliyor

2015 yılının en revaçtaki trend'lerinden biri de araba göğsündeki kayıt yapan kameralar. Böyle bir cihazınızı arabanıza kurmadan önce bu kameradan ne tarz kayıtlar almak istediğinizi belirlemelisiniz çünkü bazı kullanım amaçları bu cihazların yasaklanmasına neden oluyor.

Örneğin Avrupa'da bazı otoyollarda bu cihazlarla yapılan kayıtların üçüncü kişilere, hatta polislere teslim edilmesi kesinlikle yasak. Dahası bu kamera kayıtlarını internette yayınlayamıyorsunuz. Ancak turizm mevsiminde bu yasak, kişisel film amacıyla biraz esnetilebiliyor. Başka ülkelerde örneğin Avusturya'da dashcam'lerin arabalarda kullanımı tamamen yasak.

22 KAMERA Deklanşöre kaç kez basıldığını tespit edin

Eğer kullanılmış bir fotoğraf makinesi almaya karar verdiyseniz, alacağınız fotoğraf makinesinin ne sıklıkta kullanıldığını merak etmeniz gayet doğal. Bu soruya yanıt verebilmek için robo47.net adresine gidin. Çekilen son fotoğrafı JPEG dosyası olarak siteye yükleyin. Fotoğrafınızın boyutunun 128 MB'tan daha büyük olmaması gerekiyor. "Read"e tıklayın. Web hizmeti fotoğrafınızdaki EXIF verileri incelemeye başlayacak ve bu sayede deklanşöre toplamda kaç kez basıldığını tespit edebilecek. Birkaç saniye içinde sonuçları görebileceksiniz.

İPUCU Bu hizmete tam olarak güvenmeyin. Ancak test amaçlı olarak kullandığınızda amacına ulaşıyor. Keskinlik, kompozisyon ve benzer öğeler bu testte bir şey ifade etmiyor.

23 FOTOĞRAF Renk değeri düzeltme özelliğiyle fotoğraflara daha doğru renkler

Fotoğraflardaki renk hatalarından korunmak için birkaç önemli hususu göz önünde bulundurmanız gerekiyor. Dijital fotoğraf makinelerinde beyaz ayarı denilen (white balance) bir özellik bulunuyor. Doğru renk dengesi için bu ayarın doğru ön tanımına ihtiyaç duyuluyor.

Beyaz dengesi değeri Kelvin ısı ölçüsüyle belirleniyor. Kapalı alanlardaki yapay ışık değerleri yaklaşık bir Kelvin ısısında hesaplanıyor. Bu ısılar 3000K'e işaret ederken güneşli bir günde değer 6000K'e kadar çıkabiliyor. Eğer geçerli Kelvin değeri çok düşükse, o vakit beyaz yüzeyler mavi bir ton kazanıyor. Eğer çok yüksekse bu defa da renk ısısı kırmızıya dönüşüyor. Çoğu dijital fotoğraf makinesinde "Automatic white balance" özelliği bulunuyor.

22
Deklanşör sayısı
Shutter Count birkaç saniyede elinizdeki fotoğraf makinesiyle kaç fotoğraf çekildiğini gösterebiliyor

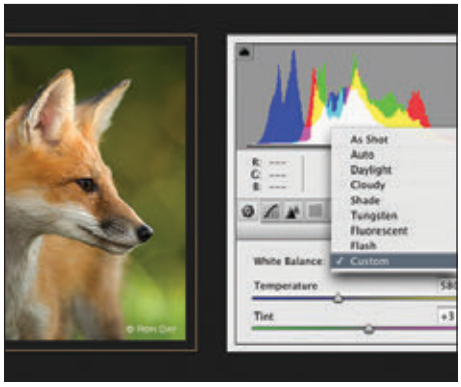

23
Raw ile denge
Yanlış beyaz dengesi ayarlarını, RAW mod'unda çekilmiş fotoğraflarda Photoshop'ta kolaylıkla düzeltebilirsiniz

MOBİL

Seyahat için hizmetlerin ve aygıtları optimizasyonu

24
App Store için yeni adres
Amerikan App Store'una erişim için ABD adresine ihtiyacınız var. unitedstateszipcodes.org size bu konuda yardımcı oluyor.

24 IOS App Store'dan ülkenizi değiştirerek tasarruf edin

Eğer bir uygulama Türkiye App Store'da bulunmuyorsa, diğer mağazalarda arama yapmak için ülke ayarlarınızı değiştirmek işinize yarayabilir. iPhone veya iPad'inizden App Store'u açın ve »Öne çıkanlar«'ı seçin. En alt kısımda bulunan »Apple Kimliği«ne tıklayın. Ödeme bilgilerinizin bulunduğu »Apple Kimliğini göster«i ve konumunuzu değiştirebileceğiniz »Ülke/Bölge« bölümünü göreceksiniz.

Eğer Türkiye'den bir Apple ID'ye sahipseniz, Amerikan App Store'a erişebilmeniz mümkün değil, çünkü bunun için bir Amerikan kredi kartına ihtiyacınız var. Bu problemi çözmek için App Store'u tekrar açın ve yeniden kayıt olun. Yeni Apple ID'sinin yanında, "City", "State" ve "Zip Code" bilgilerini de girmeniz gerekmekte. Gerekli bilgileri unitedstateszipcodes.org adresinde bulabilirsiniz. »Delaware« kısmında çevrimiçi alışverişten vergi talep etmeyen bir eyalet seçin. Amerikan App Store için en iyi seçeneğiniz eBay'den uygun fiyata alabileceğiniz ön ödemeli kredi kodları. Bu kodu iTunes'a girmeniz ile Amerikan mağazasında çok geniş yelpazedeki ürünlere erişebiliyorsunuz. Artık istediğiniz film, klip ve diğer TV şovlarını indirebilmeniz mümkün.

25 ANDROID Uygulamaları Chrome tarayıcısıyla Windows'ta çalıştırın

Eğer Android uygulamalarınızı masaüstünde Chrome tarayıcısında da çalıştırmak istiyorsanız, bunu yapabilmeniz için önünüzde hiçbir engel bulunmuyor. İlk olarak github.com adresinden boyutu yaklaşık 100 MB olan ARChon simülatörünü indirin. Aracı çalıştırabilmek için Chrome'un en güncel sürümüne sahip olmanız gerekiyor. Tarayıcının sağ üstteki menü butonuna tıklayın ve »Ayarlar« kategorisi altından »Uzantılar«'ı seçin. »Geliştirici modu«'nu etkinleştirin ve »Load the unpacked extensions«'a tıklayın. ARChon'un indirilmesinin tamamlanmış olması gerekiyor. ZIP dosyasını çıkartın. Tekrar Chrome'a dönün ve buradan çıkarılmış klasörü seçin. Simülatör Chrome'a yüklenecektir. Birkaç hata mesajı almanız normaldir, bunları göz ardı edebilirsiniz.

Uygulamaların yüklenişinde de aynı yöntem kullanılıyor. İstediğiniz uygulamayı indirin, dosyayı çıkartın ve Chrome'un geliştirici moduyla yükleyin. Uzantılarda uygulama görünümünün alt kısmında »Start« seçeneğini göreceksiniz. Eğer istediğiniz uygulama mevcut değilse veya pahalı olmayan bir uygulama arıyorsanız, biraz dolambaçlı bir yol izleyebilirsiniz. Uygulamayı Android akıllı telefonunuza yükleyin ve Chrome APK Manager'ı kurun. »Generate Chrome APK« özelliği ile Android uygulamasını çıkartıp, bilgisayarınıza transfer edebilirsiniz.

26 AKILLI TELEFON Android veya iOS aygıtlarına telif işareti ekleyin

Akıllı telefonlarda yazı yazarken sıklıkla özel karakterler kullanmak hiç de kolay değil. Size telif sembolü örneğiyle bunu nasıl kolayca yapabileceğinizi göstereceğiz.

Android: Bir metin açın ve klavyenizin noktalama menüsünü seçin. Genelde »123« ya da »12!?« olarak kodlanmıştır. Telif işaretini arayın. Eğer bulamıyorsanız, diğer karakterlerin listesini görüntülemek için »Alt«'a tıklayın. Eğer her iki listede de bulamıyorsanız, diğer bir seçenek belirene kadar At-sembolünü (@) yazmaya devam edin. İşte karşınızda telif işareti.

iOS: Safari tarayıcısını başlatın ve »Glyphboard« kelimesini aratın. İlk sonuca tıklayın. Telif simgesini listede bulduktan sonra üzerinde basılı tutun. Ardından »Copy«'e tıklayın ve istediğiniz uygulamaya gidin. Metin bölümüne girin ve sembolü buraya ekleyin.

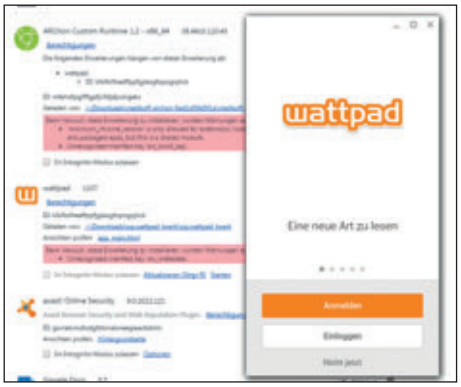

25
Android tarayıcıda çalışıyor
Simülatör ve Android Wattpad uygulamasının kurulumundan sonra program Chrome tarayıcıda başlatılacak

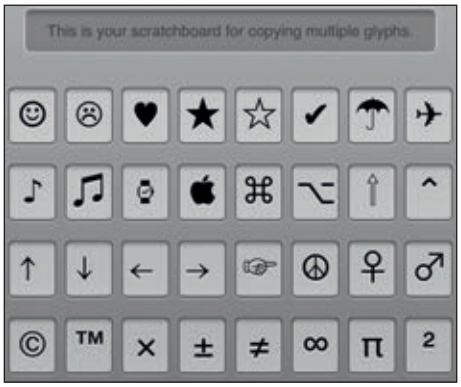

26
iPhone için özel karakterler
Glyphboard, iOS için mümkün tüm özel karakterleri sunmakta. Buna telif sembolü de dâhil.

SOSYAL AĞLAR

Dünya ile bağlantıda kalın – gizliliğinizden ödün vermeden

27 Facebook görünmezlik
Sohbet özelliğini kapatarak kişilerin sizin çevrimiçi olup, olmadığınızı görmesini engelleyebilirsiniz

27 FACEBOOK Sosyal ağda durumunuzu saklayın

Facebook'ta çevrimiçi statünüzü saklarsanız, diğer kullanıcılar giriş yapıp, yapmadığınızı göremezler. Facebook'a giriş yapın ve sohbet penceresinin sol kısmındaki çark simgesine tıklayın. Menüdeki en son seçenek olan »Sohbeti kapat«'i seçin. Bu konumda siz de arkadaşlarınızın çevrimiçi durumlarını göremeyeceksiniz. Ayar hem bilgisayar (yeşil nokta), hem de telefon için geçerli (telefon simgesi).

Çevrimiçi statü konusunda bir diğer yöntem ise belirli kişiler için uygulayabileceğiniz gösterim ve engel seçenekleri. Bu ayarı da çark simgesine tıklayarak yapabiliyorsunuz. »Gelişmiş Ayarlar ...«'a girin ("..." çevrimiçi statünüzü saklamak ya da göstermek istediğiniz kişi). Listeyi daha sonra diğer kişileri de ekleyerek büyütebilirsiniz. Ayarlarınızın aktif hale gelmesi için »Kaydet«'e tıklayın.

28 WHATSAPP Video kaydedin, düzenleyin ve arkadaşlarınıza gönderin

Size videolarınızı Whatsapp'ın iOS ve Android sürümlerinde nasıl video düzenleyebileceğinizi adım adım göstereceğiz. Bu sayede onları WhatsApp ile arkadaşlarınızla kolay bir şekilde paylaşabileceksiniz.

iOS iPhone'unuzda WhatsApp'ı açın ve sohbet penceresine geçin. Sol alt köşedeki ok ikonuna tıklayın ve »Fotoğraf veya Video Çek« veya »Var Olan Videoyu Seç « seçeneğini seçin. Videonuzu kaydettikten sonra ya da zaten kayıtlı videonuz gösterildiğinde film çubuğunun üst kısımdaki iki kaydıracı (sol ve sağ ok işareti) kullanarak videoyu kırpabilirsiniz. İşlemi tamamladığınızda »Gönder« ile istediğiniz kişiye gönderebilirsiniz.

Android Android akıllı telefonunuzla WhatsApp'ı açın ve sohbet penceresine geçin. Şimdi sağ üstteki klip ikonuna tıklayın ve »Video«'yu seçin. Video çekmek veya varolan videoyu göndermek için »Galeri«'yi ve ardından »Video«'yu seçin. Kaydı tamamladıktan veya seçimi yaptıktan sonra film barındaki iki kaydıracı kullanarak videoyu kesebilirsiniz. Doğru seçimleri yaptıktan sonra videoyu göndermek için »Gönder«e tıklayın.

29 TWITTER Analizle tweet'lerinizin kapsamını genişletin

Twitter analizi ile tweet'lerinizi değerlendirerek, kapsam genişliğini görebilirsiniz. Hizmeti kullanmak ücretsiz, fakat varolan bir Twitter hesabınızın olması gerekiyor.

Tweet etkinliğini kullanmak için, analytics.twitter.com sayfasından giriş yapın. Genel görünüm penceresinde tüm tweet'lerinizi göreceksiniz. »Impressions« sayısı tweet'lerinizin ne sıklıkta ve kaç kullanıcının sayfasında görüntülendiğine işaret eder. Zaman çizelgesinde değişiklik yaparak tweet'lerinizi kronolojik sıradan ziyade popüleritesine göre sıralayabilirsiniz. »Etkileşimler« tweet'lerinizin ne sıklıkla rewteet edildiğini, favorilere eklendiğini ve cevaplandığını gösterir. Bağlantılara yapılan tıklamalar bile kaydedildiği için etkileşim sayısı sosyal medya trafiği açısından oldukça önemli. »Etkileşim oranı« tweet'lerinizin etkileşim frekansını gösterir. Yüzde ne kadar yüksekse, tweet ile o kadar fazla etkileşimde bulunulmuştur.

İpucu Resimli tweet'lerin etkileşim oranı genelde daha yüksektir.

Eğer Twitter'ı aktif olarak kullanıyorsanız, Twitter Analytics'in takipçi aracı da oldukça işinize yarayacaktır. Üst menü çubuğundan »Followers«'a tıklayın. Burada takipçileriniz hakkında detaylı bilgilere ulaşabilirsiniz. Örneğin kökenleri ve ilgi alanları. Not: Follower tool aracını kullanabilmek için Twitter Ad programına kayıtlı olmanız gerekiyor.

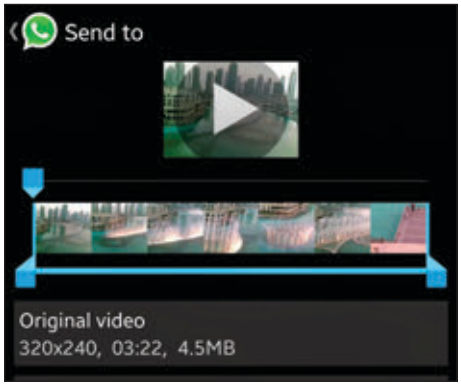

28 Video düzenleyin
İstenilen film klibini elde etmek için kaydıraçları kullanın.

29 Twitter yayınını analiz edin
Analiz aracı kullanıcıların ilgi alanını ve tweet'lerinizle ne kadarına ulaşabileceğinizi gösteriyor.

En iyi güvenlik paketleri

Ağdaki virüs, Truva Atı ve diğer zararlı tehlikeleri giderek artıyor. Antivirüs üreticileri, bilgisayarınızı bu tehlikelere karşı koruduklarını iddia ediyorlar. Peki, ama gerçekte ne kadar iyiler? CHIP, güncel güvenlik paketlerini enine boyuna test etti

Hızlı ve güvenli sörf

Yaklaşık 20 yıl sonra internet protokolü yenileniyor: HTTP 2.0 standardı Ekim ayında tamamlanıyor ve güncel tarayıcılara entegre edilmiş durumda. Yeni protokolün nasıl kullanılacağını, çalıştığını ve hangi avantajları getirdiğini açıklıyoruz

Donanıma ince ayar

İster SIM kilidini açmak, firmware hackleme veya NAS optimizasyonu olsun: Hangi ince ayarların problemsiz olduğunu ve kimler için işe yaradığını açıklıyoruz. Elbette uygulama için adım adım ayrıntılı rehberlerimiz de var

DİĞER KONULAR

1.700 MBit/s WLAN

Yeni ac-WLAN yönlendiriciler kablosuz olarak Gigabit-LAN kadar performans vadediyorlar. Güncel tüm yönlendiricileri test ediyoruz

Mükemmel PC

CPU, fan, anakart ve güç kaynağını kasaya nasıl monte edebileceğinizi ve çok daha fazlasını gösteriyoruz

Eski cebinize doping

CHIP, eski akıllı telefonunuzu eski haline getirecek en iyi 10 ipucunu tanıtıyor

Uyarı: Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

CHIP

DB

İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz
Yayın Direktörü Gökhun Sungurtekin
Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Sorumlu Yazı işleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr
CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Ercan Uğurlu, eugurlu@chip.com.tr
Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Berk Ergin, Cem Şancı, Ertuğ Aydın, Hüseyin Cem Köylü, Ozan Kaya, Irmak Özkaşıkçı, Selçuk İslamoğlu, Selim Öztürk, Natalia Karbasova (NK), Markus Hermannsdorfer (MH), Felix Knoke (FK), Christoph Schmidt (CS), Thomas Littschwager (TL), Martin Jäger (MJ), Fabian von Keudell (FvK), Benjamin Hartlmaier (BH), Christoph Sackman (CSa), Claudio Müller (CM), Markus Grimm (MG), Peter Posse (PP), Julian Peters (JP), Manuel Schreiber (MS), Peter Seiffert (PS), Robert Kraft, Peter Krajewski, Daniel Wolff (DW)
Marka Müdürü Seren Urun, surun@doganburda.com
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95
Web www.chip.com.tr

YÖNETİM
Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel
Projeler Direktörü (*Tüzel Kişi Temsilcisi*) Ferit Özkaşıkçı
Satış Direktörü Orhan Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu
Üretim Direktörü Servet Kavasoğlu

REKLAM
Grup Başkanı Viki Habif
Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici
CHIP Reklam Satış Müdürleri Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
Hatice Tarhan, htarhan@doganburda.com
Ebru Elçi, eelci@ doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 37, Faks: 0 212 336 53 93
Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu
Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90

Kurumsal iletişim Direktörü Neslihan Sadıkoğlu

REZERVASYON
Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59
Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73
Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336 53 91

Uluslarası Reklam Satış Temsilcilerimiz
Burda International
Italy
Mariolina Siclari, International Advertising Sales Director
T. +39 02 91 32 34 66
mariolina.siclari@burda.com
Burda Community Network
Almanya/Merkez: Vanessa Noetzel
T. +49 89 9250 3532, vanessa.noetzel@burda.com
Michael Neuwirth
T. +49 89 9250 3629, michael.neuwirth@burda.com
Avusturya/İsviçre: Goran Vukota
T. +41 44 81 02 146, goran.vukota@burda.com
Fransa/Luksemburg: Marion Badolle-Feick
T. +33 1 72 71 25 24, marion.badolle-feick@burda.com
Italya: Mariolina Siclari
T. +39 02. 91 32 34 66, mariolina.siclari@burda.com
İngiltere/İrlanda: Jeannine Soeldner
T. +44 20 3440 5832, jeannine.soeldner@burda.com
ABD+Kanada+Meksika: Salvatore Zammuto
T. +1 212 884 48 24, salvatore.zammuto@burda.com

Yönetim Yeri Trump Towers, Kule 2, Kat 21-24, 34387 Şişli-İstanbul
Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16
Baskı Doğan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş
Sanayi Mahallesi 1650.Sokak No:2
Doğan Medya Tesisleri
34850 Esenyurt / İSTANBUL
Tel: 0 212 622 19 00
Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22
Yayın Türü Yerel, süreli, aylık
FIPP üyesidir

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Vogel Burda Holding GmbH lisansıyla T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com
DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,
Faks: 0 212 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com
Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

2 Dev Poster Rise of the Tomb Raider, Dying Light

Dosya Konusu 2014'ün En İyi Online Oyunları, 2015'in Beklenen Oyunları, Uncharted 4: A Thief's End **İlk Bakış** Block N Load, H1Z1

İnceleme Saints Row, Resident Evil HD

Şubat Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

DB

Tablet versiyonu için
LEVEL Türkiye
App Store ve Google Play'de!

ANDROID TELEFON VE TABLET SAHİPLERİ İÇİN

En İyi Android Uygulamaları özel sayısı çıktı!